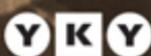

Edip Cansever

Sonrası Kalır II

BÜTÜN ŞİİRLERİ

YAPI KREDİ YAYINLARI

SONRASI KALIR
II
Bütün Şiirleri

Edip Cansever (1928–1986) İstanbul'da doğdu. İstanbul Erkek Lisesi'nden mezun olduktan sonra girdiği Yüksek Ticaret Okulu'ndaki öğrenimini yarıda bırakarak babasının Kapalıçarşı'daki dükkanında ticarete başladı ve 1976 yılına kadar antikacılık yaptı... Turgut Uyar ve Cemal Süreya ile birlikte "İkinci Yeni"nin öncü şairleri arasında anılan Cansever'in ilk kitabı *İkindi Üstü* (1947), henüz 19 yaşında bir delikanının, dünyayla ilk karşılaşmasının, tanışmasının ve ilk itirazlara yeltenisinin izlenimlerini dile getirir. Yer yer acemice de olsa alttan alta, akacağı derin ve geniş yatağın ilk işaretlerini de taşıyan *İkindi Üstü*'nden sonraki ikinci kitabı *Dirlik Düzenlik* (1954), büyük ölçüde "Garip Şiiri"nin etkisinde kalsa da, şairin daha sonra İkinci Yeni'ye ulanacak şiir yaklaşımının ilk ipuçlarını verir; bu kitapta yer alan "Masa da Masaymış Ha" adlı şiir, Türk şiirinin en çok bilinen şirleri arasında yer alacaktır. Dilini olduğu kadar konularını, yönelik ve tercihlerini de bulduğu kitap olan *Yerçekimli Karanfil* (1957), "bireyin yalnızlığı ve yabancılığının güdülediği sonsuz arayış çabası" biçiminde özetlenebilecek Cansever şairinin temellerini atar; ve aynı izlek, "dramatik şiir"in ayrı ayrı ustalık örnekleri olan *Umutsuzlar Parkı* (1958), *Petrol* (1959), *Nerde Antigone* (1961) ve *Tragedyalar* (1964) ile sürer. *Çağrılmayan Yakup'la* (1969) başlayan sol siyasal eylemlere duygusal ve düşünsel planda katılışın şiirleri, *Kırılı Ağustos'a* (1970) çeşitlenerek sürdürükten sonra, *Sonrası Kalır'la* (1974) destansı boyutlar kazanır. *Ben Ruhi Bey Nasılım* (1976) ve *Sevda ile Sevgi* (1977), toplumsal planda yaşanan "yenilgi"nin ardından yeniden bireysele dönüştür; ve *Şairin Seyir Defteri* (1980), *Bezik Oynayan Kadınlar* (1982), *İlkyaz Şikâyetçileri* (1984), *Oteller Kenti* (1985) adlı kitaplar, bu "içe kapanış"ı evrensel yalnızlık planında kavrayışın şiirlerini bir araya getirir. *Yerçekimli Karanfil* ile 1958 Yeditepe Şiir Armağanı; *Ben Ruhi Bey Nasılım* ile 1977 TDK Şiir Ödülü; ve *Yeniden* adlı toplu şiirleriyle Sedat Simavi Vakfı Edebiyat Ödülü bulunan Edip Cansever'in yayımlanmamış şiirleri *Gül Dönüyor Avucunda* (1987) adlı kitapta toplanmıştır.

**Edip Cansever'in
YKY'deki kitapları:**

Sonrası Kalır – Bütün Şiirleri (iki cilt, 2005)
Şiiri Şiirle Ölçmek – Şiir Üzerine Yazilar,
Söyleşiler, Soruşturmalar (2009)
Öncesi de Kalır (Kitaplarına Giremeyen Şiirler) (2009)
Ben Ruhi Bey Naslim (2016)
Çağrılmayan Yakup (2018)
Kirli Ağustos (2019)

Doğan Kardeş:
Gelmiş Bulundum – Seçme Şiirler (2008)

EDİP CANSEVER

**Sonrası Kalır
II**

Bütün Şiirleri

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 2190
Şiir - 194

Sonrası Kalır - Bütün Şiirleri II / Edip Cansever

Kitap editörü: Bedirhan Toprak

Kapak tasarımcı: Nahide Dikel

Baskı: Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1 Bahá İş Merkezi
A Blok Kat: 2 34310 Harem / İstanbul
Telefon: (0 212) 412 17 00
Sertifika No: 44452

1. baskısı: İstanbul, Nisan 2005
16. baskısı: İstanbul, Ocak 2020
ISBN 978-975-08-0939-4
Takım ISBN 978-975-08-0937-8

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2015
Sertifika No: 44719

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayınçının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0212) 252 47 00 Faks: (0212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
facebook.com/YapiKrediKulturSanatYayincilik
twitter.com/YKYHaber
instagram.com/yapikrediyayinlari

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

İçindekiler

11 • Sunuş

BEN RUHİ BEY NASILIM

17 • I

22 • II

24 • III

28 • IV

31 • V

36 • VI

38 • Bir Çiçek Sergicisi Der ki

43 • Bir Meyhane Garsonu

48 • Patron Masaya Gelir

53 • Kürk Tamircisi Yorgo ve
Küçük Bir Olay

58 • Ruhi Bey Anlatıyor: Bir
Düğün Günü ve Sonrası

62 • Bir Genelev Kadını Ve...

65 • Ruhi Bey ve Limonlukta-
ki Yangın

73 • Kısa Bir Not: Konaktaki
Son Gün ve...

80 • Bir Otel Kâtibi

86 • Bir Olay: Ruhi Bey ve
Gülçünün Ölümü

93 • Cenaze Kaldırıcısı Âdem

97 • Acaba

100 • Düşlüyor Ölümünü
Ruhi Bey

105 • Koro

106 • Ruhi Bey

SEVDA İLE SEVGİ

113 • Adsız Bir Çiçek

114 • Adını Funda Oteli Koy

115 • Ona Bir Kolye
Vermiştim...

116 • Sevda Bir Ateş Buldu
Sende...

117 • Bir Taş Atarsın...

118 • İçinden Doğru Sevdim
Seni

120 • Kekik Kokar...

121 • Ihlamur Bardağını...

122 • İçindeki Sessiz
Parlaklık

125 • Çiçekleri Sulasan...

132 • Kaç Kişiydik...

140 • Biz Bu Şafak Vaktinin...

141 • Seni Günlere Böldüm...

142 • Bir Su Yılı Denebilirdi...

144 • Hiçbir Pul Hiçbir Zarfa
Yakışmıyor

- 145 • Bilmezsin Bu Yolları
    Sen
149 • Bitti O Sevda...
150 • Hayır Hiç
    Yadırgamıyorum
152 • Bu Gemi Ne Zamandır
    Burada
153 • Bir Mektup Atanın...
154 • Öyledir...
155 • İşte Bir Eklem Yeri
    Daha
156 • Bilmez miyim Hiç...
159 • Bir Ölüm Dalga...
161 • Saat Onda Kalkacak Va-
    pur
164 • Bir Plak Gibi Dönüyor
    Gökte Mavilik
165 • Leylak Itır Lale
167 • Seçemiyordum İyi
169 • Boşversene Sen Niye
    Beklemeli
173 • Her Sevda...

ŞAİRİN SEYİR DEFTERİ

- 177 • Başlangıç
179 • Ölüm Bir Deniz Yıldızı
180 • Kuşatma
181 • Rüzgârların Dinlendiği
    Yer
183 • Neler Almalıyım
    Yanına
188 • Bir Şiir Yazılırken
193 • İçerikler
200 • Şu Küçük Şey
201 • Kokmayı Paylaştım
202 • Yontucu Kares

- 203 • İki Kent
204 • Anısındayım
205 • Kaktüs
206 • Kitap, Menekşe, Tırnak
207 • Pathetique
208 • Yaz ve Kış Otelleri
209 • Beş Mevsim

EYLÜLÜN SESİYLE

- 213 • Su Altında Kanat
    Çırpan Üveyik
220 • Ölüler Şimdi
222 • Bir Ölünün Akşam
    Gezintisi
223 • Yaş Değiştirme
    Törenine Yetişen
    Öyle Bir Şiir
225 • Gelmiş Bulundum
226 • Ölüm Nokta
227 • Yıllarca Önceki Gibi
228 • EYLÜLÜN SESİYLE
230 • Belirsizlikler
235 • Bir Gün
236 • Pusuda
238 • Üçlüklər

BEZİK OYNAYAN KADINLAR

- 247 • Manastırı Hilmi Bey'e
    Birinci Mektup
253 • Manastırı Hilmi Bey'e
    İkinci Mektup
260 • Manastırı Hilmi Bey'e
    Üçüncü Mektup
268 • Cemal'in İç
    Konuşmaları / I

- 274 • Cemal'in İç Konuşmaları / II
 280 • Cemal'in İç Konuşmaları / III
 285 • Manastırlı Hilmi Bey'e Dördüncü Mektup
 288 • Seniha'nın Günlüğünden / I
 294 • Seniha'nın Günlüğünden / II
 299 • Seniha'nın Günlüğünden / III
 303 • Seniha'nın Günlüğünden / IV
 306 • Seniha'nın Günlüğünden / V
 310 • Seniha'nın Günlüğünden / VI
 314 • Seniha'nın Günlüğünden / VII

Ester'in Söyledikleri

- 317 • Kendime
 318 • İstek
 319 • Kan Yargısı
 320 • Göz Suyumda
 321 • Akmayı Duydum
 322 • O Bile
 323 • Düşüş
 324 • Duruş
 325 • Doğuş
 326 • Umuş
 327 • İkilemler
 328 • Özleyiş
 329 • Saplantı
 330 • Gidemeyiş

- 331 • Biliş
 332 • Yeniliş
 333 • Bitmeyen
 334 • Düş
 336 • Uyanış
 339 • Bitiş

İLKYAZ ŞİKÂYETÇİLERİ

- İlk Yaz Şikayetçileri*
 345 • I- Kaçışına Uğrayan Çiçek
 348 • II- Hiç, Öyle
 351 • III- Yuvarlanıyor İlk Yaz
 353 • IV- Carliston Günleriidi
 359 • V- Düşgillerden Bir Geçit Töreni
 361 • VI- Anlamıyorum
 362 • VII- Eriyen Kar Tadında
 363 • VII- Fotoğrafta Çıkmak
 366 • IX - Muleta
 368 • X- Caz Mevsimiymi
 372 • XI- Tangolar Kendisiymiş
 374 • XII- Yakasında Kâğıttan Bir Gül

İki Düş Arasında Beklenti

- 379 • Sona Kalsa
 381 • Çiçekler Zamanında
 382 • Alışılmış Bir Vakit Tanımlaması
 385 • Yetindik Başlangıcıyla

- 387 • Kirlilik Vakti
388 • Görülmeyi Gördük
389 • Doğa Çeşnicisi
390 • Başka Ne Olan
392 • İki Düş Arasında
    Beklenti

Armalar

- 399 • 1, 2, 3
400 • 4, 5, 6
401 • 7, 8, 9
402 • 10, 11, 12, 13
403 • 14, 15, 16

OTELLER KENTİ

Otel Oteli

- 409 • Bir Otel de Sizin Adınız
410 • Tenis Topu
413 • Yüzme Havuzu
417 • Do Re Mi Gül
419 • Sol La Si O
422 • Otel Oteli

Eros Oteli

- 429 • Eros Otelinin Kambur
    Müdürlü
430 • Otel Müdürünün
    Yardımcısı
432 • Metrdotel Eros Otelinde
435 • Tenis Öğretmeni
441 • Bahar Sezgisi-Bahar
    Ötesi-Bahar Ertesi

Sera Oteli

- 459 • I
462 • II

- 463 • III
464 • IV
466 • V
467 • VI
468 • VII
469 • VIII
471 • IX
475 • X

Phoenix Oteli

- 481 • I. Bölüm
489 • II. Bölüm

GÜL DÖNÜYOR
AVUCUMDA

- 497 • İki Ada
504 • Herhangi Bir Gün
506 • Banderillo
507 • Var ile Yok
508 • Kırda
509 • Yalnızlık Sensin
510 • Saat Kulesi
511 • Hızlı Yeşillik
512 • Üç Kadın
513 • Turgut Uyar
514 • Süreksizliğin
    Başkaldırışı
515 • Çevrim
516 • Açı Kum
520 • 15 Mart 1985 İçin

ÖNCESİ DE KALIR

- 523 • Yayla Gezintisi
- 524 • Akşam
- 525 • Yaz'a Veda 1-2
- 526 • Düşünce
- 527 • Vadı
- 528 • Saksılar
- 529 • Bu Akşam
- 530 • Gün Dönümü
- 531 • Anış I-II
- 532 • Değirmen
- 533 • Sabaha Karışıkları
- 534 • Esinti I-II
- 535 • Armutlu Sakinleri
- 536 • Kızılçıklar
- 537 • İnsan Hâli
- 538 • Küçük Şeyler
- 539 • Hareket
- 540 • Su Yanındaki Parklar
- 541 • Yalnızlık İçinde
- 542 • Eski Konaklar
- 543 • Renkli Elbiseler
- 544 • Yalnız Bir Kadın
- 545 • Sıcak Geçen Günler
- 546 • Sazan Balıkları
- 547 • Tiyatro Artisti
- 548 • Tiyatroda Olup Bitenler
- 550 • Şehre Gelen Palyaço
- 551 • Eski Evler Eski İnsanlar
-I-
- 553 • Serüven
- 554 • Güneşlik
- 556 • Aşk İçinde Yaşıyoruz
- 557 • Birinci Perde ve Eğlence
- 558 • Güneşlik
- 559 • Fındık Çuvalları

- 561 • Eskiden Âşıktım
- 562 • Ev Kapı Tüyü İncelik ve Horozların Gidişiyle Şiir
- 563 • Birinci Perde ve Edip Cansever
- 564 • Plaj, İp, Kol, Şezlong, Balık ve Rahatlık
- 566 • Kırın Ortasındaki Duvar
- 568 • Güzellik
- 569 • Çömlek Boyayan Adam
- 571 • Akıl
- 573 • Herkes Benim Yaptığımı Yapsın
- 575 • Pencere
- 575 • Görüş
- 576 • Fincan
- 577 • Oyun
- 578 • Bugi Bugi
- 579 • Kâzım-Hristo-Eleni
- 580 • Kış
- 581 • Kolaylık
- 582 • Düzdeki Kavga
- 584 • İnsan Hürriyet
Düşünürken Güzeldir
- 585 • Uçaklı Gök
- 586 • Müziksiz Düğün
- 587 • Canlılar
- 588 • Ütülenmiş Düşünce
- 589 • Çil Çil
- 590 • Işığın Hızı
- 590 • Ses Duvarı
- 591 • Ağaç Diken Çamaşır
- 593 • Yaşasın Kalsiyum Üretimi Artırıyoruz
- 595 • Bilimler
- 596 • Korkudan Değil
- 597 • Yok Bir Şey

- 605 • Bir Sıra Dil Balığı
- 607 • Mendil Mendil Mendil
    Ne Kadar Mendil Varsa
    O Kadar Acılıyım
- 608 • Bizim de Bir Bildiğimiz Var
- 610 • Güz Bayan - 15 Mart 1982
- 612 • Günün Adı
- 613 • Mavi Uçlu Bir Kaptan
- 615 • Bir Doğum Günü İçin
    Çalgılı Şiir
- 616 • Bu Kaçınçı Bahar

Sunuş

Edip Cansever'in sağlığında yayımlanan şiirler toplamı *Yeni-den*'de (Cem Yayınevi, İstanbul 1981) "Şair eliyle" yapılmış olan "eksiltme", ölümünden sonraki toplu basımlar olan *Yerçekimli Karanfil* ile *Şairin Seyir Defteri*'nde de (Adam Yayınları, İstanbul 1984) sürdürülmüştür ve söz konusu basımlar, Cansever şiirinin geçtiği tüm aşamaları yansıtambilmekten uzaktır. Örnекse, söz konusu toplu basımlara *Dirlik Düzenlik*'ten sadece dört şiir alınırken, kitaba adını veren "Dirlik Düzenlik" başlıklı şiir bile dışta bırakılmıştır; kezâ, *Yerçekimli Karanfil*'den *Petrol*'e, *Çağrımla-yan Yakup*'tan *Sonrası Kalır*'a, kitapların orijinal basımlarıyla toplu basımları arasında şiir sayısı bakımından ciddi farklar vardır. Dolayısıyla, Edip Cansever'in şiir külliyatını "bütün şiirleri" alt başlığıyla yayımlama kararı aldığıımızda, öncelikle, kitapları ilk basımlarındaki şiir sayısıyla yayımlama zorunluluğundan hareket ettiğimizde.

Şair'in, kitaplarının sonraki basımlarına almamakla yetinmeyip tümde reddettiği, unutmak istediği *İkindi Üstü*'ne yer verip vermeme meselesine geldiğimizde ise yayınevi olarak ciddi bir ikilemle karşı karşıyaydık: Şair'in kendi eliyle yapmış olduğu söz konusu "eksiltme"yi bu yeni basımda "tamamlama" yoluna giderken, şairin "reddetmiş" olduğu (ama bir kere yayımlanmış ve artık kamu'ya mal olmuş) kitabına yer vermemekle bir tür çifte standarda yol açmayacak, "eksiltmesi"ni reddedip "reddedi-şi"ni onaylayarak başta kendimizle çelişmeyecek miydik? Öte yandan, bir kere basılarak kamu'ya, en azından edebiyat tarihi-

ne malolmuş bir kitabı –hele okur önüne “bütün şiirleri” gibi bir iddiayla çıķılıyorken– kimden, hangi gerekçe ve ne gibi bir sansür mantığıyla saklayabilir ya da meraklısının pekâlâ ulaşabileceğî bir kitabı gözlerden saklamaya çalışmakla kendimizden başka kimi kandırabilirdik... üstelik –Edip Cansever'in, biraz da Orhan Veli'nin katı eleştirisinin etkisiyle reddettiğini düşündüğümüz *İkindi Üstü* adlı kitabının, şiirine herhangi biçimde gölgelmesi bir yana, Şair'in şiir serüveninin sonuna kadar farklı biçimlerde uğrayacağı izleklerin ilk işaretlerini içermesi bakımından başka hiçbir kitabının taşımadığı bir ayrıcalığa sahip olduğu aşıkârken? Kaldı ki, “sonrası kalır” demişti Şair, şiir gücünün o harika sezgisile!

Sonuç olarak: Şair'den aldığımız ilhamla... ve bir şairin tüm şiirlerini yayımlama gîrişiminin, bilinen yayıncılık kalıpları dışında “edebiyat hizmeti” işlevini de yerine getirmesi gerekliliğinden hareketle, yaşı kırk-elliyi bulan birçok şairin bile haberدار olmadığı *İkindi Üstü*'nü de kapsayan bir toplamla çıkma kararını aldık. Ki bugün elinizde tuttuğunuz bu toplam, Edip Cansever'in sağlığında yayımlanan kitaplarının ilk basımlarındaki tüm şiirleri kapsamasının yanı sıra dergilerde kalmış şiirlerin ilk kez bir kitapta toplanması bakımından da ilktir.

Cem Yaynevi'nin *Yeniden*, Adam Yayınları'nın *Yerçekimli Karanfil* ve *Şairin Seyir Defteri* toplu basımlarında yer almayan şiirleri, dipnotlarda kullandığımız (*) işaretiley karıştırılmasına için (◊) işaretiley belirtip ilgili sayfaya açıklama notu düştük. Bir kısmının, dönemin basım-yayıcılık koşullarından kaynaklandığını düşündüğümüz harf hatalarını düzelttik; ancak özellikle ilk kitaplarda yer alan “yaşyan, dökülmeyen, harcanmîyan” türü söyleyişleri (dönemin dil tercihini yansıtılmak açısından) olduğu gibi bıraktık. İlk kitaplarda “kimbilir, herşey, hergün, yanyana, gözüze” biçiminde yer alan kullanımlarda ise, izleyen kitaplarda günümüzdeki kullanımına dönülmüş olmasından hareketle geçerli imla kurallarını uyguladık; aynı gerekçeyle, ilk kitaplarda yer alan “filân, telâş, plâk, silâh” gibi kullanımları günümüz imla kuralları doğrultusunda düzelttik. Gene, “bütün şiirleri” toplamındaki dil birliği açısından (ve özellikle *Nerde Antigone*, *Tragedyalar* ve

Ben Ruhi Bey Nasılım adlı kitaplarda), özel isimlerin ek alması durumunda (') işaretini kullandık.

Her iki cilde de *Sonrası Kalır* başlığını uygun gördüğümüz bu yeni basımın, Edip Cansever'in tüm şiirlerini "eksiksiz" biçimde bir araya getirdiği iddiasında, elbette olamayız... ama bugüne kadar yayımlananlar içinde "bütün"e en yakın basına ulaştığımıza; ve toplu basımlarda yer almazı gibi, kitaplarının ilk basımlarına da girmemiş, dergiler dışında ilk kez bir kitapta yayımlanan bir dizi şiirin, Edip Cansever şiirine önemli ve yeni açılımlar getireceğine inanıyoruz. Umarız, Şair'e yakışmıştır... umarız, şiirseverler yeni bir buluşma yaşarlar Şair'leriyle!

Yapı Kredi Yayınları

BEN RUHİ BEY NASILIM

İstanbul, 1976 / Koza Yayınları

I

Gördün mü hiç suyun yanmasını tuzda
Gördüm ben bu yaşam boyu iniltiyi
Büyük bahçelerin küçük içinde
Saksılardan birinde
Gördüm de
Uyurken uyandırılmış gibi
Beni bir sardunya büyütü belki.

>

O ben ki
Bir kadında bir çocuk hayaleti mi
Bir çocukta bir kadın hayaleti mi
Yalnızca bir hayalet mi yoksa.

Ne peki
Yere dökülen bir un sessizliği mi
Göge bırakılmış bir balon sessizliği mi
İşini bitirmiş bir org tamircisinin
Tuşlardan birine dokunacakkenki
Dikkati ve tedirginliği mi.

Bekler mi beni
Her yanı, ama her yanı çocuklar gibi gülümseyen
Bir sürü yaz gününün içinde
Acaba bekler mi beni
Uykularım, o sonsuz uykularım
Yanmış bir limonluktaki
—Ve limonlar ki her gün bir yaprak ayininde
Sesini hiç eksiltmeyen—
Ama bilmez miyim ben
Bilmez miyim hiç
Böyle sığ hayallerle oyalanmak yerine
Kısapık bir zaman olmaliydı elimde
Turfanda mevya gibi bir zaman
Yollar yollar kateden tadı ve ekşiliği
Geçerek erguvanların dönemecinden
Leylakların dörtyol ağzından
Yapıştırıncaya dek beni dudaklarına
Acının dudaklarına ve geçmişin
Bir yaban gülü yaprağı gibi beni
Ama ne gezer.

Korkmuyorum artık solmaktan
Solmaktan ve solgunluktan
Gelmişim nereleden böyle
Kurumuş bir dere yatağı gibi
Ya da pek kurumamış da
Baygın, hasta ya da cançekisen
Çırparaktan yüzgeçlerimi dip sularında
Ya da yer tahtaları, müşamba, örtük perdelerin kasvetini
Yorgun düşerek taşımaktan
Ve ne çıkar ayırmasam kendimi
Suların büyük içkilere kavuştuğu koylardan.

Koylardan

Kapsayan o sevimsiz, o küçük aşkları da

Eskiyen turunçlar gibi ilk rengini pek aratmayan

Ayırmamasam kendimi

Diyorum ayırmamasam

Köhnemiş bir geminin -izine pek rastlanılmayan-

İçindeki bir yolcudan da, değerli taşlarla dolu cepleri

Cepleri yüreği cepleri

Ayırmamasam da ben

Kim görürdü o yolcuyu, yani kim farkederdi beni

Sıradan acılardır çunkü bütün ilgileri toplayan

Oysa sıkıntıyı buruşuk bir iç çamaşırı gibi saklayan

Bu kımiltısız gövde

Görülmemiştir ki hiç görülüsün şimdi

Görülmediği gibi gündoğumundan havalanan kuşların

Ya da bir oda kapısını açtığınız zaman

O müthiş ögle sığlığında

Pencerenin önünde örgü ören birinin

-Örgü mü, bir çay bardağını başka başka tutan ellerin becerikliliği
mi-

Görülmediği gibi

Ama var mıydı sanki görülmeyi isteyen

Var mıydı bir şeyler bekleyen yüreğimin eskittiklerinden.

II

Ve her şey hızla yetişti sonra
Sarı bir günün kahverengi yarınına.

Yıkılmış bir ağacın üstünde yıllarca oturdum da
Gözleri avına benzeyen bir avcıydım sanki
Ağaç da çürümüş zaten
Kazılmış, oymuş bir yerlerinden gelip geçen onu
Ağaç mı, içi yıllarla dolu bir kutu mu
Çözmek için mi acaba içlerindeki bir gizi
– Gizi mi, bir giz gereksinmesini mi –
Yoklamışlar arasından burasından
Kim bilir.

Ama sessizlikten başka ne bulmuşlar
Önemsiz bir iki anıdan başka
Ya insan kılığında ya da bir dekor taşkınlığında
Sorarım ne bulmuşlar
Çoktan yeni bir umuda dönüşmüştür onlar da
Anılar.

Oysa bambaşka şeyler olmaliydi ağaçta
Kazılmış, oyulmuş yerlerinde ağaçın
Buruk, mayhoş, daha çok da bir zehir tadındaki
Bir şeyler olmaliydi. Ve sanki
Yıllar var ki saklamışım orda ben
Saklamışım anlaşılan
Odasında yapayalnız doğuran bir kadının
Dışa vurmak istemediği
Ya da pek gereksinmediği
O iniltiyi andıran
Duyurulmayan her şeyi.

III

Ve her şey dönüştü işte
Kahverengi bir çarşambadan
Sapsarı bir cumartesiye.

Ansızın bir rüzgâr çıktı demin
Çölde yanıt arayan alayçı bir rüzgâr
Kolalı bir örtü gibi acıtıyor yüzümü
Yakıyor gözkapaklarımı da
Toplayıp getiriyor anılarımı bir bir
Uzun yolları hiç sevmeyen anılarımı.

(Kaç türlü girilirdi anılardan içeri?
1 – İşte! bir zambağın özsuyunun içilişi gibi
2 – Süt emer gibi bir memeden
Bütün renklerin ve bütün kokuların bir bir bilinişi
3 – Dibini kazıyor alanlar: dünyanın iççekisi.)

(Ansak mı anmasak mı
Yeri mi şimdi değil mi
Bir tren yolculuğunda ve her yerde
Her şeyin ya da hiçbir şeyin hiç mi hiç çekilmemezliğini
Bir hafta tatilini, bir öğle vaktini, belki bir pazartesini
Saatler iyi
Adamlar gülüyorlarsa iyi, gülmüyورلarsa gene iyi
Ve bütün yolcuların dalgın
Koparıp koparıp bir şeyler yediklerini
Görünüşte kararsız
Görünüşte üzgün, endişeli
Görsek mi acaba, görmesek mi
Açıp da kapalı gözlerini arada
Şöyle bir görünümü tek bir solukta
Yalandan, inatla içine çekenleri
Ya da bir köprüden geçerken, bir tünele girerken
Belirtip yüzlerinde çok görmüşluğun izlerini
Bir tilki çevikliğiyle, acele
Katarak yolculuğa hiç yoktan bir gizemliliği
Bilmem ki, görmesek mi

>

Durunca tren bir istasyonda
Dudakları çatlamış, ateşli, hasta bir istasyonda
Dünyanın bütün elma satıcılarına bakıp
Bakıp da her şeyi ilk defa tanıymış gibi
Uzanıp pencerelerden sarkık gerdanlarıyla
Tutarak parmaklarıyla yalancı
Ve ucuzundan bir kolyeyi
Acaba görmesek mi
Bir treni ve dünyada tren olan her şeyi.

Ansak mı anmasak mı acaba
Yeri mi şimdi, değil mi
Sırasını bekleyen bir kadının, hasta
Gereğinden fazla abartılmış yüzünü
Besbelli iğrenirdiniz
Çevirirdiniz gözlerinizi yer tahtalarına
Bir duvar saatine ya da kapıya
Telefona bakardınız, tırnaklarınızı incelerdiniz uzun uzun

Kısaca

Kaçınmak isterdiniz o yüzden –ama bitmedi–
Gördünüz, görüverdiniz bir daha
Siyrılmış acılardan ansızın
Sevecen, durgun, sade
O yüzü
Belki de, orda, acele
Karar verdiniz
Bir anneniz olsun isterdiniz böyle
Ve belki de sarılıp öpmek isterdiniz onu
Her neyse...

Söylesek, yeniden mi söylesek şimdi de
Ben uzun yolları hiç sevmem
Doğacak bir çocuk gibi beklemeli anılar
Ansızın doğmalı, ansızın ölmeli saniyelerde.)

IV

Bırakıp gidiyor anılarımı rüzgâr
Denize bırakılmış çöpler gibi
Yol kenarlarında birikmiş gereksiz eşyalar gibi
Geri veriyor ve çekip gidiyor usulca.

Bulanık bir havuzun yanında buluyorum kendimi

Bakımsız, taşları kırık bir havuzun yanında
İçinden koyu yeşil bir çocuğun baktığı
Çürümeye yüz tutmuş yaprak renginde
Ağlaması yağmurlu bir sundurmaya benzeyen
Kırık iskemleleri, çatlamış mermer masasıyla
Yağmurlu bir sundurmaya
Ve pencelerde belli belirsiz bir kadın
Pencerelerde ve her yanda.

Bir çocukta bir kadın hayaleti mi
Bir kadında bir çocuk hayaleti mi
Yalnızca bir hayalet mi yoksa.

(Nerdeyim
Kelebeklerden dokunuşlar alan bir yaprak gibi inceyim
Para bozduranların az çok bildiği
Adres soranların gene bildiği
Bir sokakta bir aşağı bir yukarı
Saatlerce dolaşanların hemen hemen bildiği
Amansız bir güceniğim.)

Geri getiriyor bunları rüzgâr
Geri getiriyor anılması kırmızı bir konağı da
İniltili, hasta bir konağı da
Çatısında baykuşların tündediği
Birtakım iplerin düğünlendiği tahtaböslarda
Ve bütün konuşmaların bir tek cümlede toplanıp
Suskululuğu bir anıt gibi yükselttiği
Bir konağı ve konağın olanca görkemini
Geri getiriyor rüzgâr.

>

(Konaksa yandı çoktan
Tertemiz bir asfalt ezip geçti onu
İyi biliyorum tertemiz bir asfalt
Ezip geçti onu
Kırmızı bir konak mezarı gölgesi bırakarak.)

Ve yıllar ve günler ve saatler ayarlandı
Caddeler, işhanları, kahveler ayarlandı
Meyhaneler, genelevler
Pasajlar, dar sokaklar, geçitler
Soğuk biralar ayarlandı, soğuk her şey
Ve bütün ilişkiler
Birden yerini aldı.

Ve her şey yetişti gene
Sarı bir çarşambadan
Kahverengi bir cumartesiye.

V

Ben Ruhi Bey, nasıl olan Ruhi Bey
Nasılm
Bir yaz ikindisinden çıktım geldim
Diyelim bir pazartesiydi, biraz da şöyle geldim
Kapıyı iyice kapadım
—Kapadım mı, evet, kapadım—
Çitlenbik ağacının altından geçtim
Frenk üzümlerinden bir iki salkım kopardım
Dişlerimle sıyırdım
Sardunya renginde ve sardunya tadında idiler
Biri fotoğrafımı çekiyorkenki gibi durdum
Azıcık gülümsedim
Ve dünya bana gülümsedi
Çakılların üstünden yürüdüm
Yürüdüm ki, bir sese benziyordum sanki
Yüzyıllarca önce kırılmış bir kemik sesi
İyice duydum
Çıkarken bahçe kapısını açık bıraktım

>

-Çok yüksekti. Deniz dibi renginde ve demirdendi. Üstünde aslan başı kabartmalar vardı. İki yanında çok yüksek iki duvar uzar giderdi. Dışardan çam ağaçları görünürdü. Bir kırbaç gibi görünürdü. Ve ağaçların üstünde kırbaç kılıflarına benzeyen ve evlâtlıkların mavi pazen giysilerini andıran kalınlaşmış bir gökyüzü dururdu-

On sekiz on beş trenine yetiştim
Geniş kadife koltuğa oturdum
Puromu yaktım –iki kibrit harcadım–
Akşam gazetelerinde pek bir şey yoktu
Haydarpaşa'ya kadar bulmaca çözdüm
İskelede saçları çok iyi taranmış bir kız bana baktı
Bakışından tedirgin oldum
Giyimsizdi, boyasızdı, bakımsızdı
Vapurla Karaköy'e geçtim
Tokath'ya uğradım
Köprüden aldığım Fransız dergilerini karıştırdım
Kirazla bir kadeh rakı içtim

Çıkarken boy aynasında kendime baktım
Oldukça yakışıklıydım
Gömleğim tertemizdi, beyaz ceketim
Tertemizdi ve ayakkabılarım
Pantolonum ütülü
Yelek cebimde ince altın bir zincir
Sarı ve ince bıyıklarım
Tam Ruhi Bey bıyığıydı
Ve iki parmağım arasında bir çiçek sapı
-Zakkum muydu, değil miydi, belki yazpatı-
Boynumda menekşe rengi bir papyon
Hafifçe sarkık
Dudağında bitti bitecek bir sigara
Kenarında dudağının
Dışarı çıktıım.

>

Tünele bindim, Asmalımescit'teki Viyana lokantasına geldim.
Avusturyalı karı koca beni karşıladılar
İkisi de eğilerek ben dimdik durdukça onlar bir kez daha eğilerek sonra yüz kez bin kez ve durmaksızın eğilerek beni karşıladılar
Benden başka oldukça şişman iki adam daha vardı, Beyaz Russlardandılar, gözleri necef taşı gibi sert ve parlaktı
Tezgâhta bir Leh Yahudisi votka içiyordu, yüzündeki ince damalar fırçayla çizilmiş gibiydi, bir silinip bir canlanıyorlardı
Soğuk et getirdiler bana, omlet, bira filan getirdiler
Üstüne kremalı ahududu getirdiler, likörle kahve getirdiler
Çıkarken bolca bahşiş bıraktım.

Markiz'e uğradım, dört mevsimden süzülmüş bir konyak içtim
Düzeltilip arada bir bıyıklarımı
Uçları hafifçe ıslak
Bir ara pencere camında kendime baktım
Baktım ki, ben Ruhi Bey
Nasıl olan Ruhi Bey
Daha nasılım.

Oradan Galatasaray'a kadar yürüdüm
Bir kadının pembe beyaz teni dağılıp uçuşarak
Gezindi ortalıkta bir süre
Ve durdum
Durdum bu güzel yaz ikindisinden çıkışıp
Bambaşka bir sonbahar sabahını giyininceye kadar
Nasılım.

VI

Nasıl olacaksınız Ruhi Bey
Bugün de erkencisiniz Ruhi Bey
Şarapla bira mı içiyorsunuz Ruhi Bey
Böyle sabah sabah Ruhi Bey
Akşam akşam Ruhi Bey
Akşam sabah Ruhi Bey
Çigara alır mıydınız Ruhi Bey
Yakalım Ruhi Bey, yakalım
Böyle üzümüyorum musunuz Ruhi Bey
Benim de ayakkabılarım su alıyor Ruhi Bey
Ne olur ne olmaz
Önümüz kış Ruhi Bey
Ee, daha nasılsınız Ruhi Bey
- İyiyim iyiyim.

(Gelsem gelsem bir solgunluktan gelirim
Kızgın bir sardunyańın üstelik üvey çocuğu
Pembe pembe azarlanırı́m
O ölǘr ben azarlanırı́m
Kocaman bir konakta üzarı́m kısalırı́m
Ellerim tırnakları́m
Yeni kırpılmış bir koyun derisi gibi pespembe
Ve sıcak
Gözlerim, gözlerim benim
Denizi ilk defa gören bir çocuğun
Birdenbire yaşlanması neyse.)

Sizinle görüşelim Ruhi Bey
Vaktim yok, vaktim yok
Ruhi Bey görüşelim
Vaktim yok görüşmeye kimseyle
Ruhi Bey!
Kendimle bile, kendimle bile.

(Olmaž ki, kimse kimseyi sevemez
Ama hiç kimse.)

BİR ÇİÇEK SERGİCİSİ DER Kİ

Bin dokuz yüz on iki miydi, bin dokuz yüz elli iki miydi
Güneşli bir öğle miydi, çiçekler gölgesiz miydi
Ellerim kirli miydi
Neydi
Çiçeklere su mu serpiyordum, bir karanfil çok mu uzaklardan
gelmisti
Bilmem ki
Benim bütün yaşamımda hep karanfiller olmuştur
Her zaman hatırlarım
Sanki bir karanfilden sürekli doğmuşumdur
Bin dokuz yüz on iki doğumlu bir karanfili
Karım göğsüne takmıştı. Şimdi ben çok yaşlıyım
Şimdi ben nedense çok yaşlıyım
Herkesi ayrı ayrı tanımadım
Ruhi Beyi İçerenköy'den tanırıdım
İçerenköy'ü iyi bilirim de ondan
Kaç yıl önceydi, şimdi unuttum
Babasını da tanırıdım
Kaç yıl önceydi, bilemem
Üryani eriği gibi gözleri vardi
Çizmeleri, kamçısı
Ruhi Bey benden çiçek alırdı
O zamanlar sokak sokak dolaşırdım
Çiçek alanları iyi bilirdim
Ruhi Bey de çiçek alırdı
Nedense benden alırdı. Çünkü ben çiçekleri çok biçimli tutarıdım

Kuşkonmazları sevmem, kullanmam
Çiçeklerin aralıklarına bakarım
Sanki ben onları hep yeniden yaratırm, yontarım
Bin dokuz yüz kırk üçde biri öldü
Boynu değil, bir karanfilin sapiydi, yana düştü
Düşünce öldü
Bir ölüük sindi ellerime
Bir ölüük bana sindi
Ona sergimde her zaman bir yer ayırirım
Kimseler bilmez
Ben işte gizli gizli onu sularım
Karanlık bir karanfilliği
Yoklukta bir karanfilliği
O gün bu gündür bütün çiçekler
Karanfildir benim için.

>

Bir gün de bir demet karanfilim yandı
Bir demet karanfilin penceresi, kapısı
Nedense yandı
Önce giyinik bir ev görünümündeydi, öyleydi
Takindi kırmızılarını sonra
Süslendi
Bir boşluk edindi orda kendine
Hemen oracıkta bir boşluk
Açıtı şemsiyesini ve gitti.

Ben şimdi oğlumun yanında kalırım
Onun kırmızı yapraklardan yapılmış
Bir zamandışılığı vardır
Beni anlamaz
Anlamaz, niye anlasın
Anlaşılmak! –değil mi ama– sanki kimsenin olamaz.

Ben kendime bir karanfil mezarı satın aldım
Beni oraya gömecekler
Ruhi Bey cenazeme gelecek
Ama hangi Ruhi Bey
Doğrusu biraz şaşırdım
İçerenköy'deki Ruhi Bey gelmez
O sadece karanfil satın alır
Ölümü pek beğenmez
Şimdiki Ruhi Bey ölüme daha yatkindır
Yaşamaya da
Ölümle yaşam arasında bunalır bunalır
Ben bu kadarını anlarım
O gelir beni kaldırır
Bir karanfil kalabalığına artık katılır

>

Geçen gün gördüm
Acımıyı unuttum
Sevinmeyi unuttum
Ben her şeyi artık unutuyorum
Ama o geçerken ne yalan söyleyeyim şuramda bir ağrı duyдум
Ağrı da değildi belki, hani, nasıl
Gövdemi yeniden buldum
Acılar acılarla eklenince ağırlaşıyor
Gövdem de ağırlaşıyor
Ruhi Beyle ben kocaman bir demet karanfil oluyoruz
Şu üstümdeki boşluk kadar
Bir demet
Yok artık pek konuşmuyoruz
Benim sözlerim eksildi
Onunki de eksildi
Zaten kelimeler sonludur
Öyle değil mi
Donuk donuk bakışıyoruz
Ben ölüme iyice yakın
O yaşamaktan uzak
Öyle bir gök içinde durmuş gibiyiz
Karanfiller örürken
Karanfillerden bir deniz.

BİR MEYHANE GARSONU

İşte
Isınmış parke yolun kokusu
Demek ki ben mutsuzum
Tuhaf bir su içmişim de sanki içim görünüyor
Gözlerim buzdan
İçimde yaz kırıkları.

Eklemek gerek
Büyümesi gibi bir salyangozun
Yıllarla değil, yıllarla değil
Saniyelerle kıvrılmıştır kabuğum.

>

Aynalı Pasaj'ı geçtim
Geçerken sağlam sollu aynalara baktım –her günde gibi–
Vitrinlere baktım, düğmeler, fermuarlara
Yukardaki taş heykelciklere baktım
Bakmasam ne yapacaktım, açılıp kapanmaya başladı dudaklarım
Gözkapaklarım
Açılıp kapanmaya
Açılan kapanan çözülen
Ne varsa duyuyordum kendimde
Balıkpazarı'na saptım.

Ben Balıkpazarı'na sapınca
Dünyada sayılmayan bir sabahtı
Ve sayılmayan bir adamdım
Nasıl duruyorsa gökyüzü sayılmadan
Boylu boyunca bir duvar
Ve uzay nasıl duruyorsa
–Uzay ki mutluluktur
Ele geçmeyen bir sonsuzluktur uzay–
Ben masalara şunu bunu taşırdım.

Oldukça dar bir sokağa gelince durdum
Karşidan karşıya çamaşırlar asmışlardı
Mor, pembe, beyaz çamaşırlar
Kızgın yaz güneşinin altında
Hoşlandım
Anahtarları kilide soksutum, bundan da hoşlandım
Çevirdim bir iki kez, kapı titredi
Ben de titredim
Dükkanı açtım.

>

Karşılık evler çoktan uyanmıştı
Hemen herkesi az çok tanırdım
İki kocakarı, levanten, dama oynuyorlardı gene camın önünde
Çinko balkonda bir kız çocuğu ağlıyordu
Oydu
Bir satıcıya sesleniyordu, oydu
Besbelli yeni uyanmıştı, saçları dağınıktı
Zayıftı, sürekliydı, değişmiyordu
Sesi inceydi, isterikti
Saate baktım dokuz bucuktu.

Ne yaptım da ben, daha sonra ne yapacaktım
Önce helaya girdim, bir süre helada kaldım
Terledim, adını bilmediğim bir kokuya koktum
Mutfağa girdim
Patatesleri soydum yıkadım
Domatesleri salatalıkları
Soydum yıkadım
Muska böreği sardım kaldırdım
Bira kasalarını, boş şişeleri
Dükkanın önüne çıkardım
Camları sildim, ortalığı süpürdüm
Sonra bir iskemleye oturdum
Orda yüz binlerce cinayeti ben
Ve intiharı
Bir mutluluk gibi dışında duydum.

Evet, gelirdi
Ruhi Bey mi dediniz, evet, gelirdi.

PATRON MASAYA GELİR

Ben patronum, şöyle böyle bir adamım
Bırakin konuşayım
Bir bira içeyim konuşayım
Kim ne derse desin kadınlara düşkünüm
Ne yapayım öyleyim
Kadın dendi mi sanki ben
Vişneli bir dondurmayı durmaksızın yalarım.

Ruhi Beyi pek tanımam
Yok, hayır, belki de iyi tanırıım
Neden derseniz ben herkesi iyi tanırıım
İşsizim, dülgerim, boyacıyım
Herkesle bir olurum
Kişiliksiz kalırıım.

Günün herhangi bir saatinde çıkar gelir
Nasilsınız Ruhi Bey, derim
O her zamanki gibi: iyiyim, iyiyim!
Şu köşedeki masa onundur
Başkası oturmuyorsa gider oturur
Şaraptan başka bir şey içmez
Bazan şarapla birayı karıştırır
Doğrusu sarhoşken hiç görmedim
Tersine çok incedir, derim ki biraz da soyludur
Nedense bulutlanır gözleri arada
O zaman kimseyi görmez
Uzaklara bakar yalnızca
Benimle konuşurken, gazetesini okurken
Ruhi Bey uzaklara bakar
Sanırsınız ki işte çok uzaklarda bir Ruhi Bey daha var
Bana öyle gelir ki durmadan geri çağrıır onu
Ama durmadan
Ve alır karşısına –neden bilinmez–
Suçlu bir çocuktur da sanki o, gizli gizli azarlar.

>

Parası varsa verir
Yoksa hiçbir şey söylemeden çekip gider
Sonra bir cep saatı vardır, arada çıkarıp bakar
Ama bilirim saatle filan işi yoktur
Zaten zamanla işi yoktur ki Ruhi Beyin
Hep aynı elbiseyi giyer
Yazın ceketini çıkarır
Kravatı ip gibidir, incedir
Ayaklarına hiç bakmadım
O kadar ilginçtir ki yüzü, ayakları bilmem var mıdır.

Bu meyhaneyi yirmi yıldır işletirim
Doğrusu Ruhi Bey gibisini hiç görmedim
Mısırçarşısı'nda baharatçı dükkânları vardır, bilirsiniz
Ruhi Beyi ben o dükkânlara benzetirim
Binlerce şeydir çünkü Ruhi Bey
Nanedir, ada çayıdır, zencefildir
Bu çevrede herkes onu tanır
Bana sorarsanız tanımaz
Şöyle ki, bir ayakkabı civisi gibi kendine batar
Şarabıyla batar, uykusuzluğuya batar
Gülmesi hüznüne
Konuşması susmasına batar.

Çok oturmaz, usulca kalkıp gider
Sıkılır da mı gider, pek anlamam
Anladığım bir şey varsa
Şu bardağı görüyorsunuz ya
Bardağa birayı boşalttığım gibi gider
Gitmeden önce biraz silikleşir
Sonra büsbütün solar
Gerçekte
Dört mevsimin karışımı gibidir Ruhi Bey.

Size bir olay anlatayım, çok kısa
Bir kış günüydü, kar yağıyordu
Gök sapından boşalmış papatya yaprakları gibi duruyordu
Kapıda Ruhi Beyi gördüm
Gözleri kırpmazdı
Gözleri karın içinde kırpmazdı
Çığnenmemiş karın üstünde
İki tek kokina gibi duruyordu gözleri
Beni birine gösteriyordu eliyle
Yanında kimseler yoktu
Birine yakınıyordu benden
Yanında kimseler yoktu
Bir adım daha attı
Eli bir bıçak ucu gibi sipsivriydi, uzundu
Ve nasıl olduysa oldu
Yitirdim bir anda gözden
Hani düş gördüm desem
O zaman da sağ bileğim niye kanıyordu.

KÜRK TAMİRCİSİ YORGO VE KÜÇÜK BİR OLAY

Tepebaşı'ndan Pera'ya girerken
Küçük bir alandan geçeceksiniz
Geçmeyin!
Sağda bir ufak dükkân vardır, benimdir
Kapının üstünde KÜRK TAMİRCİSİ YORGO yazılıdır
İyi havalarda kapısı açıktır
İçersi biraz loştur
Loş olsun, ben severim, böylesi daha güzeldir
Ben, karım, bir de Anjel
Biz üçümüz kürk kaplarız, kürk dikeriz
Anjel elimizde büyümüşür, iyi kızdır
Hemen hemen hiç konuşmayıüz –icersi biraz loştur–
Yoktur ki ne konuşsak yıllarca konuşmuşuz.

>

Ama baksak ki birbirimize arada
-Yorulunca işten bakarız da-
Sanki herkes yeni bir haber getirmiş gibidir
Öyledir öyledir
Yüzlerimiz ona göre kesilmiş
Ona göre biçilmiştir
Çünkü insan yalnızken katettiği yollardan
Ne zaman geri dönse yeni bir haber getirir
-Doğrusu kentlerden kentlere mektuplar da böyle sessiz gider-
Ve dışardan biri geçse gözlerimiz ona dikilir
Çok görmüşümdür iş hanlarındaki terziler
Kapıları açık terziler de böyledir
Biri merdivenleri çıkmaya görsün
O çıraklar kalfalar yok mu
Dişlerinde iğneler, iplikler
Başlarını kaldırıp
Hepsi birden göz kulak kesilirler.

Her neyse
Biz karı koca masada çalışırız
Anjel yerde çalışır
Nedense hoşlanır bundan, yerde çalışır
Biraz da açık saçık giyinir –söylerim, dinlemez–
Kürkleri bacaklarının arasına sıkıştırır
Kızarsa donunu filan gösterir –söylerim, dinlemez–
Yeni evlidir, kocası burada yoktur.

>

Ruhi Bey derler bir adam vardır
Ne bileyim işte, böyle bir adam vardır
Cin gibidir, nereden geldiği bilinmez
Dükkanın önünde durur
Tam şurada dikilir
Git dersin gitmez
Bu kez de Anjel'e dönerim
Anjel, derim, bak kızım Anjel
—Söylerim, dinlemez—
Yeni evlisin, kocan ne der
— Hiç bir şey demez!

Yeğeni vardır bir de Anjel'in
Şu karşıkı dükkânda çalışır
On altı yaşlarında, çocuk
Bir gün yakaladığı gibi Ruhi Beyi
Tuttuğu gibi yakasından
Gerisini sormayın daha iyi
-Çünkü ben böyle şeyleri pek sevmem-
Hep birden karakolluk olduk
Bu olaydan tanırım işte Ruhi Beyi.

Gene mi
Evet, geliyor
Seyrek de olsa geliyor
Bakıyor bakıyor bakıyor yalnız
Anjel desen öyle
Bacaklarını dikmiş oturur
Aldırdığı bile yok
Ruhi Bey de artık fazla kalmıyor.

RUHİ BEY ANLATIYOR: BİR DÜĞÜN GÜNÜ VE SONRASI

Kısapık bir gündü, bir iki dakikalık bir gündü
Çocukların günü gibi bir gündü
Kahverengi fotoğrafları vardı, bulanıktı
Hiç bir şey açık seçik görünmüyordu
Kocaman bir bahçe olmaliydi, orda burda
Tavuskuşları olmaliydi, herbiri
Öyle bir başına hiç kimildamadan duruyordu
Saniyeler sümbüller gibiydi
Saniyeler sümbüller gibiydi dokunsam iki parmağım arasında
akıyordu
Kısapık bir gündü.

Bir kişi bile yoktu
Hayrünnisa ile ben vardım
Seylan taşları ile işlenmiş bir iğne vardı
Yansıyan kırmızılık taranıyordu güneşte
Kan gibi parlıyordu
Şöyle böyle hatırlıyorum
Beni ölüme uğurlayan bir düğün günü
Babamı hatırlıyorum
Babamın ölümünü
Kırbacıyla birlikte bir çam ağacına gömülü
Annemse odasında babamın
Hasta yatağında
Kımäßigadan yatıyor
Pencerede sapsarı bir limon görüntüsü
Duvarda rengârenk bir kırbaç koleksiyonu

>

Hatırlıyorum

Dişleri vardı Hayrünnisa'nın

Hatırlıyorum

Bir şeyler vardı, ortasından kesilir gibiydi

Dişleri bembeyazdı

Kesilen her şey bembeyazdı

O dişleriyle vardı, ben yoktum

Seylan taşlı iğnenin altındaydım, ben yoktum

Hayrünnisa vardı, ben yoktum

Üç gün üç gece geçti, ben yoktum

On gün daha geçti, sonra ben günleri unuttum

Bir kuşluk vaktini iyi hatırlıyorum

İçerenköy'deki tozlu bir yolu

Postacıyı

Terziyi

O yanmış limonluğu

Çiçek satan adamı

Bir otobüs durağını iyice hatırlıyorum

O yoktu.

Ve bir sabah ben vardım
Koskoca bir konağı bir başıma soydum
Yer halalarını çıkardım, kalın kadife perdeleri
Maun konsolu, Çin porselenlerini, gümüş takımlarını
Hatırlıyorum
Mineli pandantifleri çıkardım, altın zincirleri, pırlanta yüzükleri
Büyük kristal avizeleri, sedefli koltukları
Bursa çatmalarını, Beykoz koleksiyonlarını, minyatürleri
Hepsini, hepsini bir bir çıkardım
Tutkuyla çıkardım, şehvetle çıkardım
Öfkeyle
Kanını akıtaraktan konağın
Hatırlıyorum
Konakta o gece konakla kaldım.

BİR GENELEV KADINI VE...

Girdi

Sırtında eski bir ceket vardı

Bir yerlerden sızmıştı sanki, gün ışığı gibiydi

Sarışındı

Önce bir süre kapının önünde durdu durdu

Gölgelendi, inceldi, beni gördü

Pek önemsemedim

Zayıftı, kirliydi, içkiliydi

Pek önemsemedim

Baktı, hiç konuşmadı

Oysa bir İsa tasviri gibi uçumluydu, güzeldi

Yer gösterdim, oturmadı
Bir sigara yaktım, ona da verdim
Aldı
Sigarasını ben yaktım
Kısa bir gülümseme yürüdü dudaklarından
Benim dudaklarımı da geçti
Çocuklar gibi kızardım
Öteki kızlar gülüştüler
Ben kendimi sevdim, güvendim
Saçlarımı düzelttim, göğsümü biraz kapadım
Bana elini uzattı, ellerimiz birbirine değişti
Sıcaktı, inceydi, kıskanırmış anlatmaya bu eli
Ağır ağır odama çıktıktı.

>

Girdi

Açık pencereyi kapadım

Perdeyi çektim

Arkamı döndüm, yavaş yavaş soyundum

Bileğimdeki saatı çıkardım

Sigaramı söndürdüm

Tam o zaman...

Zaman da değişti belki

Önce korkunç bir gözyaşı seli

Sonra alabildiğine bir kayalık

Kayaların üstünde bir kertenkele

Ardından bir ormanın uğultusu

Binlerce kanat sesi

Sağ elinde bir bıçak

Yok, hayır, bıçak da değişti

Vuran, ezen, öldürün bir el

Ve eller

Ve dişler

Kendimden geçtim.

Bir daha gelmedi, hayır, bir daha hiç gelmedi

Ama onunla ben

Ne zaman istedimse o zaman yattım.

RUHİ BEY VE LİMONLUKTAKİ YANGIN

Niye olmalı öyleyse
Aşk mutlu bir sürgünlükse.

>

Üvey annemdi benim, ben sarışındım
On altı yaşındaydım, sarışındım
Bulanık çıkışmış fotoğraflar gibiydim, görünümsüz
Yalnızdım, karişktım
Beni tanıyan kimseler yoktu
Hiç yoktu
İçime kapanıktım
Büyük ağaçların altında
Havuzun kırık taşları arasında
Bilmezdim mutluluk nedir
Bilemezdim
Alıp başımı gitmek isterdim
İsterdim ama, kalırdım

Sanki kar yağışlarının ardından
Uzun süren kar yağışlarının ardından
Sevimsiz bir lunaparkta
Kimsesiz bir atlıkarıncayıdım.

Bir limonluğumuz vardı, ögle saatlerinde
Bazan o limonlukta uyurdum
Karışık düşler görürdüm
Yalnızlık?
O bir başına kalırdı, ben bir başıma kalırdım
Sanki hiç tüketilmeyen bir otobüs durağı
Gibi kalırdım

>

Bir gün
İçeri girdi, uyanıktım
Yarı uzanmıştım, uyanıktım
Bir üzümüşlüğü tutuyordum yüzümde, uyanıktım
Dudakları aralıktı, ben uyanıktım
Bembeyaz dişleri vardı, ben uyanıktım
Öyle bir süre durdu, baktı
O baktı, ben de baktım
Yanına usulca uzandı
Uzandığını görmedim, ama uzandı
Dağıldı, uçtu, bir güllüş gibi uzandı
Önce şaşırdım
Önce hiç kımıldamadım
-Yalnızlık biraz azaldı-
Saçlarımı sevdi, hiç kımıldamadım
Bir biçim degildim sanki, bir nesne, bir şey degildim
Biraz utandım

Sokuldu bana iyice, bana sarıldı
Dudaklarımı aldı, dudaklarımı taşırdı
Köpüren sütler gibi taşırdı
Köpükler içinde kaldım
-Mevsim her zamanki gibi yazdı-
Birden beyaz bacaklarını gördüm
Sonra her şeyi gördüm
O her şeyi ben ilk defa gördüm
Ses çıkarmadım
Ses çıkarmadım, köpüren sütler gibiydik
Beni yeniden öptü, üstüne çekti beni
Köpüren sütler gibiydik
Limonlar beyazlandı
Bir limondan bir başka limona geçtik
Bir limondan bir başka limona geçtim
Gözlerim süt gibi idi, sayısız gözlerim vardı
İlk defa vardı
Upuzun sürdü, kısacık sürdü
Beni bıraktı
Ayağa kalktı, saçlarını düzeltti
Üstünü başını düzeltti
Bütün beyazlıklarını düzeltti
Süt dindi

Ama ben kaldım
Çoraklar, çöller, tuzlu denizler gibi kaldım
O gözlerini diki bana
-Ben suyun yanması gibi tuzda-
Anlamsız, uzun
Gizli, korunaklı
Yüzüyle itermiş gibi ilk defa gördüğü bir yaratığı
Yıllarca, ama yıllarca
Baktı baktı baktı.

Kimseye bir şey söylemedim
Ama bir daha gelmedi
Ne sevgi, ne nefret, önceleri bir şey duymadım
Sadece gelsin istedim
Uyanık bekledim
Gelsin istedim
Ama bir daha gelmedi.

Anladım neden sonra
Anladım kötülük olsun diye geldiğini limonluğa
O bembez dişleriyle yoktu, ben vardım
Üç gündüz daha geçti, ben vardım
On gün daha geçti, sonra ben günleri unuttum
-Unutmak! ben büyündükçe o benim çocukluğum-
O yoktu
Beni uyardı, beni yalnız bıraktı, anladım
Çocukken vururdu, kanatırdı, ezerdi
Bu kez de
Anladım severekten
Okşayarakta yapmak istedi aynı şeyi.

>

Üvey annemdi, ben sarışındım
O da sarışındı
Beni uyardı, beni yalnız bıraktı

(Açık saçık giyinirdi, pek anlamazdım
Dudaklarını ıslak tutardı, pek anlamazdım
Şehvetle aralardı, bembeyaz dişlerini gördüm
Bembeyaz dişlerini gördüm
Bembeyaz
Kalçalarını okşayaraktan tutardı.)

O günden sonradır ki iyi tanıdım ben kanı.

Bir gece uykudaydı bütün konak
Gizlice bahçeye çıktım
Yaralı bir hayvan gibi sürünererekten
Sokuldum limonluğa usul usul
Döktüm bir şişe gazı ve limonluğunu yaktım.

KISA BİR NOT:
KONAKTA SON GÜN VE...

Ve yıllarca sonra kadının ölüsünü
Bir bulantı cenazesi gibi kaldırdılar içimden.

O gece konağın bütün lambalarını yaktım
Elimde bir içki şişesiyle ben
Sanki bir insan şehrayınıvardı da, ben
Gecesiz bir sarışındım

>

Gecesiz bir sarışındım ve işte
Bütün kapıları açtım kapadım
Kırdım parçaladım elime ne geçtiyse
Biblolar mı olur, yağlıboya tablolar mı, kristal takımlar mı
Elime ne geçtiyse
Açıtm pencereleri dışarı attım.

Durmadan atiyordum, eşyalar bitmiyordu ki hiç
Eşyalar bitmedikçe öfkeyle içiyordum
Ve kinle
İniltiler duyuyordum aşağıdan yukarıdan
Ve bağışmalar
Ve çığlıklar duyuyordum bir de
Tanıdığım artık ve bildiğim iyice
Acayıp hayvan seslerine benzeyen
—Konak ki bir şimşekti de, elle düzelttilmişti sanki bir yağmur
öncesinde—
Uşaklar evlatlıklar birbirine giriyordu
Birbirlerinden çıktıyordular
Aralarına karıştım.

Boşaldım boşaldım boşaldım
Ve bilirdim, biliyordum, süresiz bir sarışındım
Başkalarını da çağırdım daha sonra
Ve karşıladım

Oramla karşıladım, en çok oramla
Kapıda karşıladım, düşümde karşıladım
Bir sürü adamlar geldi, o bir sürü adamlarla bir sürü kadınlar
Nerde kim varsa işte bir bir geliyordular
Mutsuzlar, umutsuzlar, uyumsuzlar
Ellerinde paketlerle geliyordular –neler yoktu ki–
İçkiler, çiçekler, pastalar
Küçük küçük paketler, büyük büyük kutular

(Ah, ne de çok şeyleri vardır da, nasıl
Hep böyle yerinde harcar bu kentsoylular.)

>

Giysiler giysiler gene giysiler
Fiyonklar, boncuklar, payetler
Değerli-değersiz, sahici-yalancı
Türlü türlü iğneler, yüzükler ve kolyeler
Önce hep nasılsınızlar, lütfenler, oturmaz misinizlar
Denenmiş iç geçirmeler, gizlidен bakışmalar
Ve yıldızlı cümleler
Bu pazar ne yaptınız? Hangi pavyonda? Sahi mi?
İğreti kahkahalar, ucuzundan gülmeler
Bacak bacak üstüne atmalar, yerlere uzanmalar
Sigaralar içkiler
Sonra gene içkiler, hiç bitmeyen içkiler
Ve dudaklar ve gözler, ince uzun boyunlar
Memeler, kalçalar, kıçlar, falluslar
Ve yavaştan seviciler, ibneler
Poz kesen jigololar.

(Nasıl da vaktini bilirler her şeyin
Ve vaktinde girişirler her şeye bu kentsoylular.)

Sabaha karşı duruldu her şey
Gidenler, gelenler, yeniden gidip gelenler
Duruldu konak
Denizanaları gibi açıldı kapandı
Sızanlar mı dersiniz, uyuyup kalanlar mı
-Elle düzeltilmiş bir yağmur sonrası mı acaba-
Bir ara yağma edildiydi bütün kamçılar
Ne kalmışsa kırıp dökmediğim
Fırlatıp atmadiğim
Yağma edildiydi gümüş şamdanlar
Saatler, konsollar, sehpalar
Perdeler, avizeler, halılar.

(Bilmezsiniz siz, bilemezsiniz
Görseniz nasıl ince
Nasıl da kibardırlar bu kentsoylular.)

>

Kanadı kanadı kanadı o gece bütün konak
Görkemli bir Kadın kaburgasını andıran konak
Bahçede acı acı bağırın tavuskuşları.

(Kim ne derse desin iyi bilirler kovulmayı da
Azıcık sıritırlar, azıcık da şakaya filan alırlar
Ve usuldan ve bozmadan hiç durumlarını
Çıkarlar kırıtaraktan dışarı
Yalanla avunurlar, yalanla korunurlar
Bilmezler utanmayı hiç bu kokuşmuş kentsoylular.)

Yaktım konağı da o gece
Bir daha bir daha bir daha yaktım
Yüzlerce, yüzbinlerce yaktım hiç usanmadan
Aklımda bunlar kaldı sadece.

Soluksuz sessiz
Gölgesiz devinimsiz
Bir Ruhi Bey olarak Ruhi Beysiz
Kentin içine kadar sokuldum.

Ağzımın içi zehir gibiydi
Tuttum bir sigara yaktım
Kravatımı düzelttim
Ayakkabalarımı sildim
Ve sordum:
– Ben Ruhi Bey nasılım
– Sahi siz nasılsınız Ruhi Bey
– İyiyim iyiyim.

BİR OTEL KÂTİBİ

Anlamadığım şu
Ben neden bir otel kâtibiyim
Eskiyim, renksizim, kimsesizim
Yontulmuş kalemlerden, sosisli sandviçlerden iğrenirim
Papazlardan, homoseksüellerden iğrenirim
Kız kurularından ve saldırgan dullardan
Ve yaşlı adamların sararmış dudaklarından
Ve deli saraylılardan, onların aybaşı kokularından
Kendimden kendimden
Ve nedendir ki ben
Sararmış bir sürahide kirli bir su gibi bekletilirim.

Günlerden ne? Pazartesi! İyi bilirim
Ama gün nedir bilmem
Çiğlerle çiçeklerle çamlarla doldurulmuş gün
Gögsü bir martı göğsü gibi denizlere degen
Parklarda bahçelerde göz dolduran gün
Bir çocuğun gözlerinden gözyaşı içen
Sesini bir ayin gibi uzaklardan duyduğum
Gün nedir.

>

Kokular vardı ayrı ayrı, ben unutmuşum
Hepsi şimdi bir otelin kokusu
Kullanılmış çamaşırların ve bavulların kokusu
Ve telefonların ve kapısı açık helaların
Ve hasta soluklarının, tozlu yer halilerinin
Sabahlara kadar yanan ampullerin kızgın
Birbirine karışmış, değişmeyen kokusu.

Ruhunda kasvetin suyunu buldu
Kimdir
Olsa olsa bir otel kâtibidir
Bir otel kâtibi her yerde bir otel kâtibidir
Gözlüklü ve tedirgindir
Hiç yıkanmamış gibidir, parmakları sarıdır
Ön dişleri çürüktür, avuçları terlidir
Yıllar var ki bir kumaş düşler kendine
Ve bu yüzden olacak sanki biraz terzidir.

Sorarım –ki otel kâtipleri sorar– bir terlik nedir
Terliğin yenişi yoktur
Geçmiş yoktur, geleceği yoktur
Yeri ve kimliği zaten yoktur
Bir terlik bir terliktir o kadar.

Bilirim kötüünün kötüüsü bir oteldir burası
Odalarında hamam böcekleri, sinekler
Pis yataklar, lekeler, sararmış çatı lavabolar
Peki bir insan nedir
Sorarım –ki otel kâtipleri sorar–
Bir gün gittikçe ufaliyordum
Düş müydü, gerçek miydi, iyi bilemem
Oturmuş bir küvete kuruyup kayboluyordum.

>

Şarkıcılar, sokak çalgıcıları gelir en çok
Sokak kadınları, serseriler
Evet, ara sıra Ruhi Bey de gelir
Kan renginde gelir, yolunu şaşırılmış bir böcek gibi gelir
Sapından eğilmiş bir gelinciğin ögle uykusu gibi
Çocuksu, hafif
Tam bizim otelliktir
Sanırım elbisesiyle yatar, ayakkabılılarıyla
Sabah olunca erkenden kalkar
Ve kalkar kalkmaz başlar içmeye, doğrusu pek anlayamam
Uçak saatlerini sorar, lüks lokantaları sorar bir de
Pek anlayamam
Şu var ki, kendiyile eğlenir gibi sorar
Elinde vapur tarifeleri, kataloglar
Atyarışı listeleri
Yanaşır pencereye, ışığa tutar birer birer hepsini
—Otel her zaman loştur—
Bakar bakar bakar.

Nemli bir havlunun yere bırakılışı gibi
Çöker bir iskemleye sonra
-Çoğu zaman böyle yapar-
Sokağa bakar aralıksız
Öyle bakar ki, sokakta bir şeyler olmuş sanırsınız
Sanki bir cinayet işlenmiş, biri parasını çaptırmış
Ya da terkedilmiş bir kadın yakalamış kocasını
Bağırip çağrıryordur gebe karnını göstererek
Nerdeyse
Hani nerdeyse polisler gelecek
-Gerçi her türlü olaya tanığızdır bu sokakta-
Oysa işte Ruhi Bey
Görerek bakmıyordur ki bir şeyler anlasanız.

İçer bardağındaki son yudumu da
Topundan boşalan bir kurdele gibi
Sarı bir kurdele gibi
Çekip gider az sonra.

BİR OLAY: RUHİ BEY VE GÜLCÜNÜN ÖLÜMÜ

Bir kara parçası sanır insan
Düştü mü başı derde
Kendini açık denizlerde.

Şimdi bir kıyı bile değil
Bir ufuk çizgisi bile değil
Yalnızca ölü
Sabaha doğru yağan karın altında
Kırılmış kalmış
Besbelli tutunmak istemiş boşluğa
Kolları havada
Sıkmış avuçlarıyla bir demet gülü
Yayılmış gövdesine bir gülümseme
Ve çevresine
Taş binalara, karanlık pencerelere
Kefeni kardan ve gülden.

Polis arabası kapıya geldiği zaman
Giyimevlerini, mezecileri, postaneyi geçerek geldiği zaman
Arka sokaklardaki birkaç kiliseyi
Cenaze levazimatçlarını ve
Bin dokuz yüz yirmi sekiz modasına göre giyinmiş bir kadının
bir anlık ölüsunü
Geçerek geldiği zaman
Bir kamyon et boşaltıyorken bir kasap dükkânının önünde, tam
o zaman
Yüzü sabunlu bir otel müşterisinin elinde traş makinesiyle
Pencereden sarktığı zaman.

>

Polis arabasını görmeden önce
Her yanı aynalarla çevrili bir meyhanedeydim
Sırçaları dökülmüş aynalarla
Parça parça görüyordum kendimi
Dişarda kar vardi, kirli kar
Isınmak için konyak içiyordum
-Isınmak için mi dedim, tuhaf-
Dişarda kar vardi
Saat dokuzu on geçiyordu, Balıkpazarı'nın her günü sabahı
Yillardır hep aynı sabah
İri bir kaya balığının içbükey karnı
Ve binlerce, on binlerce kedinin hep birden kımıldandığı
Kente hiç uymayan bir yaratık gibi kımıldandığı
O sabah.

Polis arabası kapıya geldiği zaman
Aynalıpasaj'ın düğmecileri, gömlekçileri
Yüzükçüleri, bilezikçileri, tuhafiyecileri
Dükkanlarını açtıkları zaman
Ve dükkanların üstündeki heykelciklerin
Bir yas törenine hazırlanır gibi
Anlatımlarını değiştirdikleri zaman
Balıkçıların balıkların karşısında en iyi durdukları zaman
Ayakta çay içtikleri zaman
Mermer masaların altından yorgun gövdeleriyle
Çıktıkları zaman serserilerin
Ve Pasaj temizlenmeye ve karlar kürenmeye başladığı zaman
Masmavi iki yengeç gibi bakmaya başladığı zaman gözleri
garson Vasil'in
Tam o zaman.

>

Polis arabası kapıya geldiği zaman
 Üç kişi siyah bir otomobilden indiler
 Üçü de sivildi, ellerinde çantaları vardı
 Ben meyhanenin penceresindeydim
 İçerde ve kar içindeydim
 Bir demet gül içindeydim
 Güle gömülüydüm
 Kana.

Polis arabası gittiği zaman
 Demir kapının yanında ölü
 Gökyüzü dönemecinin altında
 Ve yere bırakmamak ister gibi sözünü
 Elinde bir demet gülle
 "Gül, gül!" diye acı bir bağırtıyı uzattığı güllerle
 İpislik saçlarıyla buzdan yatağına uzanmış.

(O zaman ihlamur ağaçları kardan görünmezdi. Gözlerim azalırdı, gizlenirdim. Babam koyu kahverengi çizmeleriyle karları ezer ezerdi çakıltaşlarının ayaklarının altında oynışıklarını duyuncaya kadar. Annem çatı katının yanındaki sıvri kuleden gözlerini ayırmazdı, yeter ki gök kanasındı beyaz beyaz ve kocaman bir alabalığın karnı. Uşaklar bir köşeye sinerlerdi, hiç konuşmazlardı, bir kristal sürahi rüzgârından ürperir titrerdi. İniltiye benzeyen bir ses yayılırdı. Karanlığa yapışirdım, bir kapı karanlığına, bir duvar karanlığına, bir yokoluş karanlığına. Ölüm çok uzaklardaydı, o zaman, çok uzaklardaydı ölüm.)

Sordu
Karla kaplı kirli bir cümle
Başında kimler vardı?
Bir, emekli postacı Hüseyin
-Çok adres bildiği için adı pezevenge çikan-
İki, cenaze kaldırıcısı Âdem
-Çiplak kafalı, ön dişleri çürümüş-
Üç, akordeoncu kadın
-Hemen hemen hiç konuşmayan, saçları oksijenle sarartılmış,
    Bizanslı bir kehribar taciri gibi şışman, yaşılı ve kızoglankız-
Ve sonra ötekiler
Üç Horan kilisesinin kapıcısı
Çingene çalgıcılar, bademciler
Lotaryacilar
Bir iki garson
En geride
Çengelli iğne satan bir kız çocuğu.

>

Ve onu kaldırdılar, ben gördüm
Düz bir kâğıt kadar anlamsızdı, ben gördüm
İkinci konyağını içtim bitirdim
Demir kapıdan çıkardılar ve gördüm
Morg arabasına koydular
Kapısını ittiler, kapı kapandı
Taraklar, istiridyeler açıldı kapandı
Çiçekler titreştiler
Bir balıkçı balık doğradı ve tarttı
Pencereden çekildim.

Günlerdir ilk olarak güldüm, gülümsedim
Yillardır ilk olarak
Sanki ilk gözyaşının tarihini buldum, üstünü çizdim.

Ve sordu gene
Ölümle kaplı o kirli cümle:
Siz, Ruhi Bey nasılsınız
Ben Ruhi Bey nasılım
Anladım anladım
Ve şimdi iyi biliyorum artık nereye.

CENAZE KALDIRICISI ÂDEM

Bir ölü nedir ki bir ölüm nedir
Aciyla kirlenmektir, acıyla sevinmektir.

Siz bilirisiniz, ister seniz biraz gecikiriz
Gelmesine geliriz, biraz gecikiriz
Ne kadar gecikirse biz o kadar iyiyiz
Ben o kadar iyiyim.

Bir zamanlar hamaldım, çelenk taşırdım
En güzel çiçekleri ben sırtımda taşırdım
Caddelerden geçerdim, büyük vitrinlerin önünden
Serlerden bahçelerden güne damlardım
Renklere karışırdım, kentin ışıklarına
İçinden soyulan bir portakal gibi
Kendi içdenizlerimi öper okşardım
Süslenmiş gibi olurdum
Kokular içinde kalırdım.

Sonra beni bir gün çağırdılar
Sonra beni bir gün gene çağırdılar
Artık hep çağırdılar, dört kişi olduk
Dört kişi gerekiydi, dört kişi olduk
Ölüler gördük, ölüler koltuktaydılar
Ölüler gördük ölüler yatakta
Ölüler giyinik, ölüler çıplak
İşte biz dört kişi buna alıştık
Bizi alıştırdılar.

Omuzlarım kesik kesiktir, nasırlıdır
 Her zaman bir ölü vardır omuzlarımda
 O kadar ölü vardır ki her yanında benim
 –Ölüler içindeyim! ölüler içindeyim!–
 Örneğin bir bardak su içsem bir ölü kayar şuramdan
 Su içmeyen bir balık gibi kayar
 Ölülere takılmış bir uçurtma gibiyim
 Biraz öyleyim.

Ve otel müşterileri, onlar
 En inandırıcı ölülerimdir benim
 Herbiri bir ölümü her gün yeniden yaşar
 Camlara yapıştırılmış yüzler gibi
 Sevgiyi unutmuş yüzler gibi
 –Unutmak utanmaktadır, siz bilirsiniz–
 Hüzünsüz, anlatımsız, soğuk
 Akşamüstü rengindedirler ve yorgundurlar.

Siz daha iyi bilirsiniz, hıristiyanları soyarlar
 Ölüler çiplaktır onların
 Ne yalan söyleyeyim görünce huylanırım
 Yeni ölmüş genç kızlar yeni doğmuş çocuklara benzerler
 Görünce huylanırım
 Bunu karıma da anlatırm, su dökünürüm
 Adım mı, Âdem'dır, iyi adamımdır.

Karıma anlatırım ya, size de anlatırım
Bir gün bir ölü kaldırdık, Aşkenazlardan
Hani şu Leh yahudilerinden işte
Gözleri o kadar mavi olan, mavi bir suda yüzər gibi gövdesi
Saçları tüütün renginde
Her neyse, uzatmayalım, bir de baktık ki ölüünün arka cebinde
Dolarlar, marklar, sterlinler
Önce paylaşmayı düşündük, yalan söylemeye yim
Götürüp geri verdik az sonra
Götürüp geri verdik, yüz lira aldık
Hepsi hepsi yüz lira
Bir gün de bir ölüye asılı iki torba
Torbalar kalçalara inmiş, askılar omuzlarda
İçleri altın dolu
Ölüyse bir kocakarı, Ermeni
Çoluk çocuğu
Elbette geri verdik altınları da.

Ve genç bir kız ölüsünden ametist bir kolye çıkardım
Doğrusu sakladım onu gizlice
Karımdan bile sakladım, karımdan
Niye mi sakladım, uğurdur diye.

>

Bir karım, iki çocuğum, dört kişiyiz
Kimseler bizimle konuşmaz
Mahallede kahveye çıkamam, anlarsınız
Giderek alıştım içkiye de
Demin de söyledim ya, iyi adamımdır
Benden kötülük gelmez
İnanır misiniz, bir gün gene bir ölüyü kaldıracağız
Tam kaldıracağız, birden farkına vardım
Adam düpedüz yaşıyor
Oysa raporlar filan tamam
Buzluğa girdi mi o anda işi bitik
Başında mirasçılar yas giysileri içinde
Dedim ya, birden farkına vardım
Evet, o gün bu gündür yaşıyor
Cihangir'de oturur, zengindir
Bir iki kez evine de uğradım
Beni pek sevmez.

Ne de olsa herkes biraz ölüdür
Otel müşterileri en onde gelir
Kendileri soyar kendilerini kendileri giydirir
Büyük kentlerin büyük tabutlarıdır oteller
Nedense işte onlar gökyüzüne gömülür.

Bu sabah on birde bitirdim işimi
Gidip uyuyacağım
Belki de
Ya karımla ya da
Bir başka ölüyle yatacağım.

ACABA

Dönelim
Döndürsün bizi
Kalbin akıp giden bulutlara benzeyen sesi
Yağmursuz bir yağmura açılmış kapılardan
Ve akılda kalan bir yokuştan
Ve yalnız çocuklara özgü o sonsuz sinema koltuklarından
Ve çocukluktan
Dönelim
Dönelim mi biz

>

Gençlikten, oralardan
Mutluluğu bir kabuk gibi saran mutsuzluklardan
Dönelim mi acıya
Acıya, büyük acıya
Ve soralım mı acaba
Ey büyük yalnızlık! insansan eğer
Bir kaya
Dalgalar yalarken onu
O bakarken kaskatı kalabalıklara
Dönelim
Ya da dönsek mi acılardan da
Ah, kalbin bulut bulut akan sesi.

Bütünüyle bir semte benzıyor Ruhi Bey
Binlerce, on binlerce kedinin hep birden kımıldandığı
Kedilerden örülülmüş bir semte
Ve soğuk bir tuvalde yerini bulamamış renkler gibi
Soğuk ve ayakta tutan çelişkileri
Bir görünümden bir başka görünümme kolayca sıçranan
Her şeyin, ama her şeyin çok dıştan farkedildiği
Eh, belki de bir satır fazlalığı ya da bir satır eksikliği
Belki de genç bir şairden ödünç alınan.

Yürüyor mu, yürümeyi mi düşünüyor Ruhi Bey
Düşünmesi daha mı sonra koyuluyor yola
Nereye gidecek ama, nereye varacak sanki
Yoksa bir oyun tadı mı buluyor bunda
Oyundan atılmaktan korkmayan bir oyuncu gibi
Boşvermiş de sanki oyunun kurallarına
Üstelik son bölümde, perdenin kapanmasına
Azıcık vakit kalmış
Ya da vakit var daha. Ama ne çıkar
Gövdelen yazgıya başkaldırması mı
Ruhi Beyin
Başkaldırması mı yoksa

Vaktinden önce anlamanın şaşkınlığı mı
Vaktinde anlamanın sevinci mi
Ya da biraz geç kalmanın
O gereksiz tedirginliği mi
Hangisi

Ama belli ki sonundayız her şeyin
En sonunda.

DÜŞLÜYOR ÖLÜMÜNÜ RUHİ BEY

Niye ölmemeli öyleyse
Yaşamak mutlu bir devinimse.

Ölüsünü bekliyor Ruhi Bey
Bir yanda Ruhi Bey bir yanda ölü
Ve görmemek ister gibi ölüyü
Oturmuş bir iskemleye.

“Ben ki bir ölüyü beklemekle geçirdim geceyi
Bir ölüyü ve ölüünün bütün inceliklerini.”

Getirdiler beni sayırlar evine bir sabah
 Asansörle yukarı çıkardılar
 Tertemiz bir yatağa yatırdılar –ben böyle istedim böyle oldu–
 Oda numaram 283'dü aklımda doğru kaldıysa
 Pencereden tepeler görünüyordu, bulutlar ve birtakım kuşlarla
     devinen tepeler
 Yakınımından geçiyordu bazı kuşlar da
 Beyaz bir saat asılıydı duvarda. Duvarın her yerinde
 Bembeyaz saatler asılıydı
 Ve her şey o kadar beyazdı ki, ayrıntılar
 Yılların eklem yerlerini gösteriyordu sanki
 Ve bütün eklem yerlerinde koskocaman bir ölü
 Ruhi Beyin ölüsü
 Hepsi de ur gibi sarmıştı beni
 Sarmıştı ur gibi Ruhi Beyi
 O gün sigara içtim akşamaya kadar
     –İkinci gün aldılar sigaramı–
 Ve saatler biraz sarardı
 Sarardı bütün ayrıntılar.

>

Ve otuz sekizin altına düşmedi ateşim
Yataktan kalkmadım
O gece uyuyamadım sabaha kadar
Koridorlarda ayak sesleri, bağışmalar
Kapı gıcırtıları ve acayıp sesler

“Bilmem böylece kaça çıktı beklediğim ölüler”

Üçüncü gün kan şişeleri, tüpler, serumlar
Doktorlar, hastabakıcılar
Aralıksız girip çıkmalar
Gidip gelmeler
Tepelerden pencereye akan kuşlar
Pencereye sıvanan kuşlar
Ve benim mutluluğumun altında
Kararip yitti bütün ayrıntılar
Bir daha görünmedi
Ve artık hiç görünmeyen
Şişeler, tüpler, serumlar.

Ve o gün ilk defa ölüsünü gördü Ruhi Bey
Soğumuş gövdesini gördü
Donuk gözlerini, durmuş kalbini
Gördü neye benzerse bir ölü.

- Ben Ruhi Bey nasılim
- Mutlusunuz Ruhi Bey.

Yarın gazetelerde çıkacak ilanlarım
Ruhi Bey öldü
Bu ölüm töreninde mutlaka bulunacağım
Bir daha görmek için ölümü
Çelenkler yigilacak avluya
Ki benim sayısız ölülerime
Yıldızlı yapraklarını kırıdataрак bakacaklar
Sevgiyle

>

Ve babam elinde gümüş kırbacıyla
Bir başına bir ölü
Annem bir limon görüntüsünün önünde giyinmiş ölümlüğünü
Ölüler halinde duracak onlar da
Dışimdaki ölüler, içimdeki ölüler
Bir alışım halinde, donuk güneşin altında
Ve benim mutluluğumun altında
Akıp gidecek bütün kötülikler
Ölümün armaları gibi
Akıp gidecekler en sonunda.

Niye öлmemeli öyleyse
Yaşamak mutlu bir devinimse.

KORO

ÇİÇEK SERGİCİSİ, MEYHANE GARSONU, MEYHANE PATRONU, KÜRK TAMİRCİSİ YORGO, HAYRÜNNİSA, GENELEV KADINI, OTEL KÂTİBİ, CENAZE KALDIRICI-SI ÂDEM, AKORDEONCU KADIN, EMEKLİ POSTACI, V.B.

Çelenklerimizle geldik, yoktunuz
Ara sokaklarda, pasajlarda aradık, yoktunuz
Meyhanelere baktık, otellere sorduk, yoktunuz
Nerdesiniz Ruhi Bey?

>

RUHİ BEY

O kadar bekledim ki, geliyorum
Ölümümü bekledim, geliyorum
“Bir ölüyü ve ölüünün bütün inceliklerini”
Bekledim geliyorum.

Ben Ruhi Bey, mutlu olan Ruhi Bey
Ölümü gömdüm, geliyorum
Bir sonbahar günüydü, geliyorum
Güneşler buz gibiyo, geliyorum
Ve bütün kötülükler
Ölümün armaları gibiyo
Size anlatırım, geliyorum.

Hepsini, hepsini gömdüm, geliyorum
Havuzun kırık taşlarını –siz bilmezsiniz–
Limonluğu ve kırmızı konağı –siz bilmezsiniz–
Aynalarda kendini seven Ruhi Beyi –siz bilmezsiniz–
Ve bildiğiniz Ruhi Beyi –ya da pek bilmediğiniz–
Gömdüm ben, geliyorum.

KORO

İyi biliriz sizi biz, iyi biliriz
Nerdesiniz Ruhi Bey.

RUHİ BEY

Gömdüm hepsini, geliyorum
Bütün ölülerimi gömdüm, geliyorum.

KORO

Peki, ya sonuç Ruhi Bey, ya sonuç
Biz sizi tanımadık mıyız
Siz ne yaparsınız bundan sonra, biz ne yaparız
Bir bütününe parçalarız, bir bütününe parçalarız.

>

RUHİ BEY

Sonuç mu dediniz, ne dediniz
Sonuç hiç gömülür mü, geliyorum
Ben yalnız ölülerimi gömdüm, geliyorum.

KORO

Doğrusu anlamıyoruz Ruhi Bey
Her insan biraz ölüdür
Biz ki bir bütününe parçalarız, biliriz
Her insan biraz ölüdür.

RUHİ BEY

İnsan yaşıyorken özgürdür
Yaklaştım iyice, geliyorum.

KORO

Her insan biraz ölüdür
Biz de biraz ölüyüz.

RUHİ BEY

Ölüler ki bir gün gömülürlü
İçimizdeki ölüler, dışımızdaki ölüler
İnsan yaşıyorken özgürdür
İnsan
yaşıyorken
özgürdür.

B İ T T İ

SEVDA İLE SEVGİ

İstanbul, 1977 / Koza Yayınları

ADSIZ BİR ÇİÇEK

Rengini dünyaya ilk defa sunan
Adsız bir çiçek gibi parlıyorsa gözlerim
Sevgilim
Bana 'sen bir şairsin' dediğin zaman.

Yalnız sana yazıyorum bu şiiri
İstersen bir şiir gibi okuma
Çünkü her yıl yeniden yazacağım onu
Soğuklar başlayınca havalandı
Millerce yol katettikten sonra
Güneyi tadan bir kuşun sevinciyle.

Ve yazmış olacağım bir de
Her dönemde her çağda
Sevdanın kendine özgü diliyle.

ADINI FUNDA OTELİ KOY

Adını funda oteli koy
Aklından gelip geçen bir yazın
Ve akşam güneşlerinde orda burda
Bir deniz kıyısında, eski bir yıkıntıda
İnce ince gezinen turuncu adamların.

Adını funda oteli koy
Sevdamızın da adını
Ayakları dibinde günbatımının.

Ve ağzında binlerce güneşin tadı
Dilinin ucunda yalnızca kendi adın.

Çünkü sevdikçe beni sen kendini tanıdın.

ONA BİR KOLYE VERMİŞTIM...

Ona bir kolye vermiştim kendi sözlerinden
Sürekli bir gülümseyişle yüzümdeki
Görülmemiş bir ustalıkla acıyı tersyüz eden.

Elbette bir ustalıktır bizim sevgimiz
Mutlu bir yolcu gibi yol kenarlarındakilere el eden.

Bu kentin her yanını unuttuk
Kim bilir nerde bir postacı daha ölüürken.

SEVDA BİR ATEŞ BULDU SENDE...

Sevda bir ateş buldu sende, eğilip öptü seni
Artık kimse denizi bilmiyor.

Dirseklerini masaya koyuşundan belli
Gelip geçen bir günü bitirmek istemediğin
Sevda bir umut buldu sende.

Ey bir yolcu listesinde bir ölüyü arayan
Artık kimse gözlerini bilmiyor.

Şunu imzala
Bir mektup, bir telgraf alındısı değil
Unutulmuş bir sevdadır kapını çalan
Ve sevimsiz bir terlik gibi duran odan
Kimse artık bir şey giymek istemiyor.

Sonra bir pencereden kendine
Ayışığı gibi vuran sen
Ne sana ne başkasına benzıyor.

Ve işte bir dip balığı su boşluğununda
Çırparaktan yüzgeçlerini
Hiç kimseye uymayan bir mevsim öneriyor.

BİR TAŞ ATARSIN...

Bir taş atarsın, taş nereye düşerse
Mutlaka bir köşebaşıdır
Çünkü yüreğin daralmıştır ve kıstır
Kullanılmamış bir sicim gibidir soğuk
İşte bak her kestaneciye sapsarı bir köşebaşı kalmıştır.

Şimdi bir şamandıra denizin yüzünde
Durulmamış bir anı gibi kendini salmıştır.

İçimizde birbiriyle konuşan yaprak bolluğu
Yalnızlık bir başına kalmıştır.

İÇİNDEN DOĞRU SEVDİM SENİ

İçinden doğru sevdim seni
 Bakışlarından doğru sevdim de
 Ağızındaki ıslaklığın buğusundan
 Sesini yapan sözcüklerinden sevdim bir de
 Beni sevdiğin gibi sevdim seni
 Kar bırakılmış karanlığından.

Yerleştir bu sevdayı her yerine
 Yüzünde ter olan su damlacıklarının
 Kaynağına yerleştir
 Her zaman saklamadığın, acısızlığın son durağına
 Gül taşıyan çocuğuna yerleştir
 Ve omuzlarına, daracık omuzlarına
 Üşümüş gibisin de sanki azıcık öne taşırdığın
 Tam oraya işte, uşsuz bucaksız bir düzlükten
 Bir papatya tarasıyla ayrılmış göğüslerine yerleştir
 Ve esmerliğine bir de, eski bir yangının izlerinin renginde
 Saçlarının yana düşüşüne, onları bölen ikiliğe
 Alnından başlayan ve ayak bileklerinde duran
 Yani senin olmayan, seni bir boşluk gibi saran hüzne yerleştir
 Yerleştir onu bir kentin parça parça aklında tuttuğun
 Kar taneleri gibi uçusan
 Ve her gün biraz daha hafifleyen semtlerine
 Yerleştir bu sevdayı her yerine.

Ekledim ben tattığım her şeyi denizlere
Bildiğim ne varsa onlar da hep denizlerden
Sen de bir deniz gibi yerleştir onu istersen
Sevdayı
Ve köpüklendir
Ve yaşlandır ki işte kederi anlamasın
Ama dur, her deniz yaşlıdır zaten
Öğrenmez ama öğretir mutluluğu
Bizim sevdamız da oyoledir, iyi şiirler gibi
Biraz da herkes içindir. Ve gelinciğin ikinci tadına benzemeli
Var eden kendini birincisinden
Yani bir sevdayı sevgiye dönüştüren.

Ben şimdi bir yabancı gibi gülümseyen
Tanimadığın bir ülke gibi
İçinde yaşamadığın bir zaman gibi
Tam kendisi gibi mutluluğun
Beni bekliyorsun
Ve onu bekliyorsun beni beklerken.

KEKİ KOKAR...

Kekik kokar üç ili birden duyurur
Amasya Nevşehir Bursa
Bursa'da tanıdım seni ben
Adını hep başka söylediler kime sordumsa.

Dağ tavşanı hemen ırkılır
Su adını duyunca
Erzurum'da kar yağıyor
Ben olsam da kimseler yok istasyonda.

Ay ışığında ayak izleri karda
Unutmanın başıboş kalbi
Günler, su tatları ve hepsi
Her şey, ama her şey çok alıngan bir çocuğun boyunda.

Ey hep o mevsimden artakalan sen
Akşam da değil sonbahar da.

IHLAMUR BARDAĞINI...

Ihlamur bardağını yana itince
Başını kaldırınca ıslak saç kokusundan
Olgun bir kayısının içeriğidir sende
Senin gözlerin.

Dün akşam yere serili gölgen
Bu akşamki gölgenle üst üste
Cebinde bir avuç ay çiçeği
Geri dönmüş dünden nasıl döndüyse.

Mutluluğun sana verdiği tatlı yaşıyor
Bir açılıp bir kapanıyor kirpiklerin
Bilmem alınır misin söylesem
Unutulmuş bir çirkinlikten başlıyor güzelliğin.

İÇİNDEKİ SESSİZ PARLAKLIK

İçindeki sessiz parlaklık
Elini kestiğin bir yerlerden görünür
Sözgelimi bir tırnak kenarında
Kalbini anlatırken kalbinde
Bir şiir okurken şiirden sızan kanda

Öyle ki
Gözlerin maviyse de pembeyle bakarsın bana
Kalır aklımda
Çünkü o
Ekim günleriyle aralıksız boyanan
Bir ırmağın durgun sesidir
İyi ya, ekimdir işte, kasıma ne kalmıştır şurada
Yani bir çay ocağının başında
Bir adam şekerlere çocukluğunu sevdirir.

Nerden nereye
 Dün akşam evinin önünden geçtim
 Nedense uğramadım sana
 Sanki dünyaları kapsayan bir uğultu
 Azala azala
 Yol boyunca yapraklarda oluştu
 Boğaziçi iskelelerinden birinde
 Sarı bir elmayı dişledi bir iskele memuru
 İyi biliyorum günlerden perşembeydi ve akşam
 O kadar da akşam değildi
 Hafifçe yanmış bir simit yenebilirdi
 Okumayı bilsem köşedeki eski çeşmenin
 Saçları örgülü çeşmenin
 Alnı armalı çeşmenin
 Yazları rahatça
 Okunabilirdi.
 Göksu deresinin orada
 Köhne ahşap bir bina
 Üstünde bir yazı: Brasserie
 Sanırım işgal zamanından kalma
 Kiyiya çekmiş motorunu Ahmet abi
 Simdilerde dikiş dikiyor gecekondusunda
 Nicedir gördüğüm de yok
 Yüzyıllar geçmiş sanki aradan
 Gerçekte zaman da ne ki
 O olmasaydı, onlar olmasaydı
 Gelecekte insan gibi yaşamamanın onuru
 Elbette gecikirdi
 Yeri gelmişken saygıyla, içten
 Merhaba Ahmet abi.

Saat yirmi on beş'te bir vapur var Köprü'ye
 Çay ocağının karşısında oturacağım
 Demli çay, mavi gözlerin
 Gözlerin neden mavi.
 Aklima geldi birden
 İstanbul'da doğup büyüyen
 Herkes
 Masmavi düşünür kendini bir mozaik gibi
 Mavi bir dünyadan gelir en önce
 Mavilerle yaşılanır
 Koyu mavi bir toprakla örtülür üstü
 Geçelim
 Daha pek düşünmek istemiyorum ölümü
 Yeter ki eksilmesin öfkem
 Yeter ki aklım gücüm yerinde
 Ve sonuna kadar direnmede

Adımı unutup
 Bir kaya gibi sert ve görkemli kalmayı bileyim
 Elbette umutsuzluğa düşerim bazan
 Elbette umutluyum her zaman
 Neden yazılır bir şiir
 Neden okunur bunca yazı
 Çünkü nasıl aşılabilir başkaca
 İnsanın karmaşıklığı.

Evet
 Dün akşam evinin önünden geçtim
 İçim hem kimsesizdi hem kalabalık
 Bu demektir ki sevgisiz düşünemiyorum sevdayı
 Bana söz ver yarın akşam
 Göze al her şeyi yeni baştan konuşmayı.

ÇİÇEKLERİ SULASAN...

Çiçekleri sulasan, kurumuş yaprakları kessen
Sözgelimi tırnaklarını yemesen
Akşamları erken yatsan iyi olur.

İyi olur elbet
Yani şu süsenler, kır menekşeleri yok mu
Ne desem
Denizin bir tenhalıkla uyumu
Kayboldu
Kış çoktan unutuldu da ondan. Bir akşam
Bir manav bütün hüznüyle konuştu
Salatalara vuran bir ışığın altında
Sanki Ortaköy'de yarısı yanmış bir kışla
Gene böyle bir sonuçu
Kış unutuldu kardeşim. Artık
Hiçbir ayak sesi birbirine benzemez.

>

Bingöl'le İstanbul arası
Otobüsle kaç saat
Yani İstanbul'la Bingöl arası
Kaç saat otobüsle
Kimine göre günlerce
Kimine göre birkaç saniyedir
Çünkü özlemler çeşit çeşit
Özlemler ki binlerce
Ah sevdadır ancak onları birleştirir
Sündiken dağlarından aşağı
Isparta biraz gülümser
Isparta'nın ortası denizli karşılı
Balıklar cansız yüzler
Ey ülkesiz özlem, sen şimdiden biraz dur
Bir kadın neden olmayasın ya da yitik bir erkek
Ah evet
Size de sormak gerek
Ey uçurumlar, köprüler
Kış neden unutuldu.

Mersin körfezinde batık bir gemi
Üstünde kuşlar yüzen bir gemi
Kaptanı Seyhan suyunun başında
Keklikle rakı içer
Atar ruhunu bazan sulara
Akışına suların
Yani eliyle Kars'ı gösteriyordur Kars'ta
Erzurum'da Erzurum'u
Bazan da
Kor bir tüfeğin ucuna o ruhu
Kuşlardan kuşlar çıkarır, kuşlara kuşlar ekler
Yepyeni bir kuş yaratır
Tüyüleri kalbini saran
Seyhan suyunun başında
Ne olursun yolcu dokunma ona
Bak, kan kırmızı gözlerinin kenarı
Benimle konuş istersen
Dedim ya benimle konuş
Yolcu
Üsteleme kardeşim hangi kış unutuldu.

>

İyi olur, iyi olur
Bartın'dan Devrek'e yürüyen tavşan
Bir kırk yılı beyazlatır ve durur
Kırk yılda kırk kiş işte, yok sayarsak ölümü
Şuramızdan bir karaklış savrular
Ben derim iyi olur, sen dersin kötü olur
Bir ölü ovunurken bir başkası ovunmaya soyunur
Kış durur.

İzmir açısından bir kadın
 Güpegündüz bir kadın
 Gecelerini bilen, iç çamaşırlarını bilmeyen
 Dudaklarını bilen, öpülmeyi bilmeyen
 Çocukları olan, ama çocukları olmayan
 Güpegündüz bir kadın
 Tabancayla üç yerinden vurulur
 Yaz düşer yaprak yaprak
 Kan donar söylene söylene
 Kırılmış sıra gibi dökülür yerlere yaşamak
 Bir minibüs Milas'a kalkar
 Bir minibüs bir daha Milas'a kalkar
 Çakılır durur
 Söylesene ne olur, konuşsana ne olur
 Kişi nerdeydi o vakit kime sorulur
 Isıt şu ekmeği avuçlarında
 Ufacık dünyani ısıt ısıt
 Yoksulsun ya ölümün daha büyük
 Entarin sümbüllü basma
 Sümbüller binbir delik
 Eh neden acınsındı artık sana
 Unutuldu acımak
 Unutuldu bir kişi daha.

>

(O kış mı, iyi bilmiyorum, o kış mı
Salataların buza kestiği o kış mı
Yalnızlığın, yoksulluğun bir salgın gibi
Kente yayıldığı o kış mı
Dükkanların erken kapatıldığı, şekerle tuzun birbirine karıştığı-
-Ve neydi, gene neydi bir hüzün özgül ağırlığı-
Bütün yüzler birbirine benzerdi
Bütün yüzler birbirinden doğardı
O kış mı, o kış mı
Evlerde, sokaklarda, fabrikalarda
Hemen hemen her yerde
Sanki herkes birbirine ağladı.)

Ey sonuç

Neyin sonucu

Alfabeye koydular ölü bir kuşun yavrusunu

-Ah neydi, gene neydi ölümün özgül uzunluğu-

Ve neydi

Bir ayvayla bir ayvanın arasında tüten sarılık

Böceklerin uzun uzun yıkandığı sarılık

O zaman ki kar yağdı, kimse bir şey anlamadı

Kapıları pencereleri sıkıştırdık

O donuk kanla, donuk olmayan kanla

Ve ne çekardı boz bir gökyüzü bizim olduysa

Kalsak kalsak biz ikimiz kalırdık ki ne çekardı

Kirlilik yürürlüğe girmişi bir kere

Aramızda hiç yoktan bir acımasızlık

Üstelik karaciğerim, kalp çarpıntıları, vesaire

Her neyse şuydu buydu

Ben unuttum hangi kış unutulduyu.

KAÇ KİŞİYDİK...

Tomris Uyar'a

Kaç kişiydik, şimdi pek hatırlamıyorum
Bir pazartesiyi uzun uzun konuştuğum
Yüz librelik bir denizi oracıkta tükettim
Gözleri kör bir balık yanımızdan geçti
Bir kızkuşu omuzlarımızın üstünden
Öyle bir vakitti ki, bir menekşe bize indi
Akşama benzemeyen bir akşam yaptı
Söylendi gitti

Ve bahri muhitte yolcusuz bir geminin
Dumanı ve kendisi olmayan bir geminin
Sarsıntısı dünyayı işledi
Çekti çevirdi
Sıcağı sıcağına bir şiir okundu, hepimiz dinledik
İçinde "park yapılmaz" levhası olan bir şoordu
İyidi
Oysa biz birkaç bin otomobili hemen park ettik
En çok sevdiğimiz şey nedense
Bir sözcüğün bir iki yıl önceki anlamı oldu
Diyelim filbahriyse o sözcük, eskiden tomurcuktu
Ve soruldu
O zaman ki biz neydik
Yılginlıktan çekilmiş sipsivri bir bıçak gibiydik
Öyleydik
Öyleydi sevgililik.

>

Dönelim

Şu içki çok kötü şey değil mi

Sözgelimi bir Antalya'yı öpmenin çok yakınından geber de
ondan mı

Ondan mı

Yani bir papağanda, bir atmamacada

Gözyaşı var mı

Neye benzer ki içki

Pazarları evinden çıkmayan bir kır terzisine mi

Benzer mi

Bir semt bakkalının geometrik rüyasına da

Tuz paketlerine ve fay kutularına

Ve uçan balonlara

Gömleği sayısız pembeleşen

Gömlekleri sayısız pembeleşen

Yol kenarında toplanmış bir kalabalığa

Ve kalabalığın bitmez tükenmez merakına

Bilmem ki, belki

Ölümü yağmurlu bir güne rastlayan

Yıllar yılı suyu tutmasını öğrenemeyen bir şizofrene mi, neye

Ve neye.

Gidelim

Konya'da, Tuz Gölü'nde

Gözleri yanmış bir balık

Taş kesilmiş bir balık

Yani gümüş tepsisinde kahvaltı eden bir bey oğlu bey

Her şeyden önce gözgöze gelmemeye alışık

Ve hayret etmeye iyice

Bu dünyada ne kadar da az insan var diye

Sabahlığı üstünde, ayakları çıplak

Şişmiş gözaltları

Uykudan

Uşak onu görüyor, o uşağı görmese de

Ve düşünüyor uşak

Neden böyle birkaç kişi yaşıyor bizim köyde

Tabii bizi saymazsa

Sayarsak epeyce varız

Uşak düşündürsun, Rize'den çay getiren bir kamyon

Zigana dağlarını yanladı fiyakaya

Zigana dağlarının uzak gölgesi

Aktı bir su gibi kursağına

Ve şoför Salih bir otobüsü daha solladı

Yaktı bir cigara daha

Meğer ki öksürügü İstanbul'dan duyula

Ufacık bir gecekondudan

Bir kadın tarafından, adı Zeynep de olabilir Nazlı da

Ama ne bilsin ki kadın

Bafra dolaylarından geçerken uçacağını

Kızılırmaga Salihin

Evladım, daha yirmi iki yaşında

Uyur şimdi bütün uykularını

Kamyonda uyur gibi

Gözleri açık uyur Kızılırmağın suyunda.

(Buraya park edilmez
Edilir bay memur, neden edilmesin
Otomobiller çoğaldı
Çinko, demir, petrol azaldı
Tüketim bay memur, başkaca nasıl açıklanabilir
Siz bilir misiniz ki bin dokuz yüz bilmem kaçta bozuk paralar
gümüştendi
Atlı tramvaylar çoktan kalkmıştı
Sinema koltukları katkısız deridendi
Plastik filan yoktu
Gişe önleri ve meyvalı gazozlar deri kokardı
Yağmurlar deri kokardı
Elimden tuttuğu gibi ablam
Sevinçler deri kokardı

Koyu mavisi bir gece yolcuğunu andıran
 Binlerce üryani eriğinin sonbaharı
 Gibiydi ablamın gözleri
 Yoksulluk az da olsa insanlar arası bir yaklaşımı
 Hiç değilse bu vardı
 Çok değişti sevginin kullanımını bay memur
 Örneğin siz bana niye kıziyorsunuz, ben biliyorum
 Ama siz bilmiyorsunuz neden
 Böyle öfkeyle çıkışlığınıizi
 Yeri gelmişken söyleyeyim
 Ben de alt tarafı bir şirketin satış memuruyum
 İş gereği Doğu'ya gittim bu yıl
 Gözlerimle gördüm, inanın bana
 Hastalar tabutlarla taşınıyor illere, kasabalara
 Hepsi hepsi şu arabayı yanlış park etmişim ne çıkar
 İşini bilen biliyor
 Bin kişi üretiyor bir kişi yiyor
 Her neyse, geçelim bunları şimdî
 Ben bu arabayı buraya park ediyorum
 İnatçı bir sonbahar gibi.)

>

Dönelim

Her geçen gün bir açıklamadır
Biz yıllarca önce daha bir bunalırdık
Kullanılmış eşyalar gibi ordan oraya
Taşınır atılırdık
Bir ağır çekimde yüzlerimiz
Şöyledi

Su içen güvercinler gibi ürkektik, bakışıklıydık
Bir de alkollere düşkündük ki, kınanırdık, niye sanki
Çünkü biz bilmez miydik alkol hiçbir zaman kurtuluş değildi
Üstümüzde bir karabasandı yalnızca
Yalnızca
Bir anlayan olsa anlatırdık gözyaşını da
Hem o zaman gözyaşı bile kınanırdı
Hüzün de kınanırdı, yalnızlık da
Ama çögümüz bunları yazdı
Şiirde, romanda, öyküde yazdı
Örneğin bir roman güzelse biraz
O roman baştan sona bakımsızdı.

Ve her şey

Bir yudum su içip başını yastığa koyan bir hasta gibi kaldı.

Soruldu
Vakit ki neydi
Gene de
Yorgun bir şairin günebakan çiçeği
Gibi
Ufuklarla beslenen yüreği
Tartışılmaz bir vakitti.

Dönelim
Kaç kişiydik, şimdi pek hatırlamıyorum
Uzun uzun konuştuğum bir pazartesiyi.

BİZ BU ŞAFAK VAKTİNİN...

Biz bu şafak vaktinin neredesindeyiz
Öyle bir umut gibi gelip gelecek
Yalnızım, yalnızsınız, bize kim gülümseyecek.

Ve onlar sevdasını söylemeden bir sokağa sapanlar
İçlerinde nane olan bir yerlerden gelecek
Bir soğuk yüreğe oyarak soğukluğu
Ya da onlar mı ki akşamlara dek bir bilardo oyuncusu
Biri bir zincirle ya da bir şapka kenarıyla özdeşleşerek
Birdenbire kaldırabilir ki eğik boynunu
Ne çabuk
Evet, ne çabuk, akşam oldu mu.

Arklardan yüze yüze geçen anılar
Toplasak, toplasak, neye benzetsek
Kilosu on liradan elmalar tam sıfır düşecek.

Bir yanda yokluk içinde, bir yanda
Ey sonbahar, ey o en büyük çiçek.

SENİ GÜNLERE BÖLDÜM...

Seni günlere böldüm, seni aylara
Daha yıllara, yüzyıllara böleceğim
Ve her zaman söyleyeceğim ki beni anla
Boyle eskitilmiş de olsa bu kalbi
Minesi çatlamış bir diş gibi durduracağım karşısında.

Şiirler söylenir, şiirler biter
Biz bu sevdayı neresine sakladıkçı sen ona bak da
Kahverengi avuçlarına mı gözlerinin
Tam oradan mı kahverengi yağan bir aydınlığa.

Bütün günler yenileşir her bekleyişte
Ve bütün dünler, bütün geçmişler
Kapını açarsın ki bir de, hiç kimseler yok
Çaresiz, benim sana gelişim de hep böyle.

Dün akşamda doğru turuncu bir bulut geçti
Sonra bütün bulutlar hep birden geçti
Anılar, anılar, belki hepsi bir kelime.

BİR SU YILI DENEŞİLİRDİ...

Bir su yılı denebilirdi geldi geçti
Üstünde durmuyorum
Terledim, bulanık baktım
Ne varsa kendiliğinden
Hemen hemen evden çıkmadım.

Sanki avuçlarımda sürekli
Yıkanmış, tabağa konmuş bir meyvanın ellenmişliği
Ola ki makyajı bir oyuncunun karışmış gözyaşlarına
Yeni kireçlenmiş bir duvarın kireci
Avuçlarımda sürekli
Bir su yılı denebilirdi üstünde durmuyorum
Kalmışsa kalmıştır bir çomak gibi
Kuru
Artık kullanılmayan bir demiryolu
Kararmış, kırık dökük
Üstünde bir yük vagonu.

Mavi bir araba kapımın önünde
 Bütün yıl
 Bir su yılı
 Kapısını kimse açmadı
 Açıp kapamadı hiç kimse
 Aslında mavi de sayılmazdı pek
 Balkayıp duruyordu kırmızı bir şakayığın renginde
 Yani sabah güneşlerini denizde
 Günbatımını denizde
 Severek yaşayan bir balık da denebilirdi ona
 Çünkü düşler gerçekle
 Gerçekler düşle
 Anlayınca bir gün buluştuğunu
 Geçirir her günde kısa bir yolculuğu
 Ama bir takı eksik gibidir bir sözcükte
 Damağın dudağın alışkanlığına karşı
 Kalbin atışlarıyla çok uyumlu bir de.

Hadi anlat deseler anlatamam
 Bir yere gidiyorken cayıp bir başka yere gitmeyi
 Yani bir kunduzu karşından karşına yüzdüren sezgi
 Nedir ben bilemem ki
 Belki bir raslantıdır da ondan mı sevdanın yeri
 En yakın yeri
 En uzak yeri
 Bitmeyen yeri
 Bitecek yeri
 Farkedilmez zaten anlaşılmış sevdanın
 Anlaşılmaz sevda ile bütün ekleri.

Gözlerim sevdim seni
 Kökleri gözlerimin
 Suyunu benden içen ıssız bir kasaba gibi.

HİÇBİR PUL HİÇBİR ZARFA YAKIŞMIYOR

Hiçbir pul hiçbir zarfa yakışmıyor
Hiçbir zarf üç beş satıra
Ne zaman yanyanayız işte o zaman
Doyamıyoruz tenlerimizin bitmez tükenmez sorgusuna.

Bırakmak bırakılmak demeyelim
Durmadan yer değiştiriyor anımlar da
Ben ki bir boşluk kadar büyümüşüm bu yüzden
Sanki kış aylarında bir uçurumda.

Anlarım sedir ağacının dilinden
Ve usta bir aslan terbiyecisinin ruhundan da
Hiç anlamaz olur muyum öpüşünü de kalbimi
O öpen sensen bir de dalgaları çektiştiren bir kız çocuğuyla.

Hepsini biliyorum, hepsi aklımda
Hepsi de hiç kimildamayan bir duman gibi havada.

BİLMEZSİN BU YOLLARI SEN

Bilmezsin bu yolları sen
 Sen de, hiçbiriniz, bilemezsiniz ki
 Ben bilir miyim sanki, böyle yukarıdan konuştuğuma bakma
 Oysa gözlerim var ya, dünyanın ilk kaptanının gözleri gibi
 Saçlarım sakız ağacından –bütün tayfalar öyle der de–
 Beyazları beyaz olmaktan çok
 Bir başka rengin tanımı bence
 Tırnaklarım yıllar yılı emzirmiş güverte tahtalarını
 Kalınlaşmış en kalın sularla
 Tuzlaşmış ama, elbette
 Tuzun bir başka adı daha varsa.

Vallahi bir kadın yüzünden değil
 Böyle mahzun duruyorsam biraz
 Yüzüm dünyanın ilk şairinin yüzü gibi
 Ve hiç öfkelenmeden söylüyorum
 Arayan sularda arasın beni
 Sularda arasın bundan böyle
 Yorgun bir eriyik gibi suların engin kalbinde
 Bir eriyik ya da bir ceset gibi
 Ölümümü değil, ölümlülüğümü sadece
 Ki anlatır size o zaman
 Kimsesiz bir limanla boğan beni
 O yaman sessizlik de.

>

Peki, ayak izlerim de yok mu sularda
 Kızgın topraklarda uzayıp kısalan gölgem
 Bir saburluk gibi sessizsem
 Bir gelinböceği gibi sessizsem
 Ve eğimliysem üstümdeki gökle oranlı
 Yemin ederim 'bir aşk kırgını' değilim
 Yeni diller, yeni anlamlar öğrenmeye çıktım ben
 Tam üç yıldır beklediğim kadını
 İnanın bir daha görmek istemem.

Sabah mı denir buna, tutuşmuş geceden kalma korlarla
 Çevrelenir gözlerimin kenarı
 Kanı altına dönüştüren ilk işinlarla
 Açıkça söylüyorum uyutmadı gece beni
 O üç yıl beklediğim kadın gibi kollarında
 Gece
 Ama yaktım mı sigaramı sabahın kıvılcımlarıyla
 Bırakırım dünyaya usul usul kendimi
 Ve belli belirsiz bir kartalın saldırısı durur şuramda
 Bir ada
 Dün yoktu, bugünse yuvalanmış kahverengisine gözlerimin
 Fazladan bir kahverengilik daha
 Meşeler, taflanlar, ilginlar
 Hırslı bir gülümseyiş bulmuşlar nereden bulmuşlarsa.

Yok, sırası değil daha

Öğleye çok var, akşamın gözyaşımı bulanıklığına da

Şimdi imgelerdir artık buluşup büyüten bizi

Çok oldu bunu bana öğreteli o usta

Yoksa hangi anlamı oyardım ve neye yarardı ilk kaptanlığım

Ve nereden çıkışip gelirdi bu çoban yüzyılları konuşan bana

Ve haber salardı Asyadan, Mezopotamyadan

Bir yalvaç uzantısı gibi akitirdi gözyaşlarını

Ve nasıl güderdim bense bu imgeler yiğinını

Ve bağırırdım kendime: ölüm yok!

Yok işte ölüm

Var olsa bile bu sevimsiz, bu yabancı imge

Kollayacaktır dünyanın üstünü altını

Bir yer arayacaktr kendine başını sokmak için

Belki de alaya alacaktır boşluk onu

Bir çilek kadar taze, kokulu

Bu yeryüzü yuvarlağı da.

Gene söylüyorum, değilim 'bir aşk kırgını' ben

Yüzüme sindi çoktan gözlerinin rengi

Bir güneş yanığı gibi yüzüme

Denizlerdir şimdi gözyaşları, içekmeleri de

Sağları uzanıp yattığım çimenlerdir

Ağzımda bir sap çiçekle

Bulutlardır bir inip bir yükselen karnı

Doğadır artık o, doğadır

Kaynaşıp yitmiştir doğayla bu küçük gövde

Bulamaz ölüm onu

Bulamam yanyana gelsek bile ben de.

Bari korkmasam diyecektim, işte akşam
 Ben okuyamam kendi yazımı bile
 Bir kandil ışığında güç bela
 Ne yalan söyleyeyim sıkıldım kitaplardan da
 Bendeki sevgiyle dizilmiş bütün sözcükler
 Bendeki anlamla
 Oysa bir geri çektim mi kendimi
 Kodunsa bul aradığın sevgiyi
 Hem sonra ne çıkar bir parça abartsam da
 Ne çıkar bundan

Zaten bir yiğin ivir zıvır satırla dolu kafam
 Ve bir yiğin yalanla
 Dün kıyıya vurmuştu ölü bir kaplumbağa
 Baktım saatlerce, kabuğundaki kıvrımlar
 O kadar benziyordu ki eski bir manastır kapısına
 Yani ben ki ben kadar koymuşum aldanmayı doğaya
 Değilim 'bir aşk kırgını' işte
 Bir çarmıh hazırlayıp arduvazdan
 Gök mavisi renginde
 Onu dört civiyle gömeceğim kendi ruhuna
 Tam üç yıl beklediğim kadını
 Bir sevdayı ve bütün sevdaları
 Ama sevgiyi değil
 Yüceltmek istiyorum yalnızca onu
 Onu
 Yalnızca.

Doğayım ben.

BİTTİ O SEVDA...

Bitti o sevda, kesildi çığlıklarını martıların
Su gibi bitti, suya karşı gibi bitti
İtti kıyımı adına deniz dediğimiz bir şey
Adına deniz demediğimiz bir şey ile birlikte
Unuttuk ikimiz de her türlü yetinmezliği
Kaybetti kumarda gözlerim
Kaybetti kumarda gözleri.

Bir koru rüzgârlandı göğüs boşluğunuzda sanki
Uzaklaştı ağaçlar birbirlerinden
Yakınlaştı ağaçlar birbirlerine
Yani her soluk alıp verişimizde bizim
Bir mekik gibi kalbin
Bir mekik gibi kalbim
İşleyip durdu bu yitikliği yeniden.

Ne kaldı
Farkında mısın bilmem
Gündüzler...
Gündüzler biraz azaldı.

HAYIR HİÇ YADIRGAMIYORUM

Hayır hiç yadırgamıyorum
Niye yadırgayacakmışım hem
Sen bana inanırsın temmuzun ortalarıydı
Aldanacak bir şey yoktu, olmadığı
Gel demek neyse, su içmek neyse
Geldimse, bir bardak su içtimse
Hepsi de aynı şeydi aşağı yukarı

İlk duydum, bir daha duymadım yağmurlar yağmadığını
Sonradan çizik çizik oldu neye baktımsa
Bir işe benziyordu tahta tezgâhta
Kirpikleri anımsatan, çocukların çizdiği güneşleri anımsatan
Kenevirden dokunmuş plaj örtülerini anımsatan
En çok da ellerin üstündeki kılcal damarları
Sözgelimi yontardım, ekip bükerdim bir geceyarısını

Ben öyle olağan şeyleri pek sevmem
 İçkisiz günlerimizi anımsa
 Bindiğimiz hangi kalyondu ve anlatsana
 Baş yanı bir köpek balığının dişlerinden
 Arkası bir mirıldanma
 Bakkal çırığına benzer bir şeydi yokuş aşağı inen
 İçinde yağ paketleri, peynir
 Maydanozlar görünen
 Elinde bir sepetle oydu
 Ve işin en önemli tarafı
 Sana söylenecek her şey söylemiş olurdu
 Boşuna miydi yoksa nedensiz gülmelerim
 Bir yandan yüreğim daraldıkça
 Tam dediğim gibi
 Bir daha karşılaşmamak
 Bize özgü bir çoğulluktu.

Şimdi bu akşamüstülerini niye sevmiyorum
 Ne bileyim ben neden
 Üstelik bir sap menekşe iliştirmiş ağzına
 Gidip geliyor durmadan
 Sabahla akşam arasında
 Deniz ötemde
 Deniz içimde
 Hayır hiç yadırgamıyorum yokluğunumu
 Sarılıp gövdesine sımsıkı
 Bir kadın kendini doğurabilir isterse

BU GEMİ NE ZAMANDIR BURADA

Bu gemi ne zamandır burada
Çoktan boşaltmış yükünü
Gece de olmuş, rihtim da bomboş
Mavi suyun düşünü uyutur bir tayfa
Arkada, güvertede
Ah, neresinden baksam sessizlik gene.

Yürüürüm usuldan, girerim bir meyhaneye
İçerde üç beş kişi
Yalnızlık üç beş kişi
Bir kadeh rakı söylerim kendime
Bir kadeh rakı daha söylerim kendime
— Söyle be! ne zamandır burda bu gemi
— Denizin değil hüznün üstünde

Belki yarın gidecek
Bir anı gelecek bir başka anının yerine.

İnsan bazan ağlamaz mı bakıp bakıp kendine.

BİR MEKTUP ATANIN...

Bir mektup atanın o mektubu attıktan sonraki şaşkınlığı
İzlemekse bir bakıma
Yol aldığıni mektubunun
Bakar dururum ben de ardından.

Sana söylüyorum yalnız
O ben ki her türlü bakışların tarihini
Öğrendim gözlerini hiç değiştirmeyen bir kaptandan.

ÖYLEDİR...

Oktay Rifat'a

Öyledir, her yoğun günün sonu
Ezip geçer yalnızlığın burukluğunu.

Sen ki kendinden uzak binlerce tepedesin
Bir kentin alınışını seyreden, onurlu
Eski bir askerle içicesin.

Kent alındı, gece, şehrayın
Uzandın bitkin yatağına
Sürüp dursa da dışarda
Bikkinsin, içindedeki şenliği itersin.

Sürekli utkulardır mutluluk
Sustukça duruldukça yitersin.

Sabahtır sümbüller açmış çadırında
Ellerin bir başka kentin varoşlarında.

İŞTE BİR EKLEM YERİ DAHA

İşte bir eklem yeri daha
Doğayla ben, benimle doğa.

Var, o kadar unutturacak şey var da
Neden bir o, bir söğüt ağacı
Sayısız yapraklarıyla karşısında.

Açı bir tütfünden çıkardım bu şarkıyı
Kalbimde doğup batan güneşlerden
En çok da bir karanlığı bırakıp gittiler bana
Ve bu suskululuğu, bu karamsarlığı
Sözgelimi içimde hiç kimildamadan duran bir çarşıya

Var, o kadar unutturacak şey var da
Neden bir o, bir söğüt ağacı
Sayısız yapraklarıyla karşısında.

BİLMEZ MİYİM HİÇ...

Bilmez miyim hiç bütün bu sözler ne der ona
Bu sözler ve bu sözlerin içinde çırpinan uzaklıklar
Dolaşıyorum bir başıma, ortalıkta kimsecikler yok
Kıyılar da bomboş, kır yolları da
Soluğumu duyuyorum ara sıra, bir onu duyuyorum
Duymuyorum belki de, biliyorum yalnızca
Ayaklarımın altında yaban naneleri, kekikler
Yol kenarında bir kapı, tahta
Peki, kim yitirmiş evini, ya da
Hangi yitikle yok olmuş o yapı
Kim bilir

Vuruyorum yokuş aşağı, kıyıya
Bir taşın üstüne oturuyorum
Ben oturur oturmaz
Çıkıyor kuytularından bütün görünümler
Ve ufak bir oyun oynuyor bana doğa
Alıp alıp götürüyor gözlerimi bıkmadan
Kısalıp uzayan bir çift yılan balığını andıran gözlerimi
Güneşin şavkıdan yuvarlanan çakillara
Tam o sırada bir vapur yanaşıyor iskeleye uzun sürecek bir sonbahar
taslağı gibi
Denizse yeni sürülmüş bir tarlaya benziyor, uyanık, diri
Ve işin tuhafı bense
Alışıyorum gittikçe
Her gün bir parça daha alışıyorum yalnızlığıma.

Ürperiyorum bir ara arkamdaki ayak sesinden
 Ve bu yüzden mi bilmem
 Durup bir süre çevreme bakar gibi yapıyorum
 Sürüyle kuş havalandırmıyor defnelerin içinden
 Sürüyle, evet, hatırlıyorum birden
 Nicedir unutmuşum saymayı bile günleri
 Dağılıp gitmişler her biri bir yana
 Kuşlar gibi, onlar da
 Benimse ne gideceğim bir yer
 Ne de özlediğim bir şey var
 Öyleyse neden yazıyorum bu sözleri ona
 Bu biraz sevdaya benzeyen, biraz da sevdasızlığa
 Böyle gelişigüzel, böyle kırık dökük
 Sanki hiç kimselerin kullanmadığı bir gün kalmış bana.

Uzun bir cumartesiyi hatırlıyorum, saat on iki
 Dalıp gidiyorum, düşünüyorum da, saat on iki
 Bir sigara yakıyorum, bir kâğıda bir iki dize yazıyorum
 Yerini iyi bilen, onurlu bir iki sözcük daha
 Ama hiç kımıldamıyor, akrep de, yelkovan da
 Yani tam böyle bir şeye benziyor zaman
 Yılgin ve çarpıcı renkler içinde pek kımıldamayan
 Çıkageliyor sonra, saat on iki.

>

Anlıyorum

Yaşam elbette uzun biz duyabildikçe sevgiyi

Yalnızca bunun için uzun

Yani sevgiyle de sevebilir insan, sevdayla da

Örneğin

Bir sevgiyi yontup onarmak için

Düğüşmek de sevgidir

Ve benim bildiğim kadariyla

Her şeydir bir insan, her şeydir

Yalandır kısalığı yaşamın

Ve özellikle insan dediğimiz şey

İnançlı bir insan soyunun parçasısıysa.

Sonunda başbaşa kalıyoruz gene

Başbaşa kalıyoruz doğayla ben

İşte, az önce yağmur da başladı, cumartesi günlerden

On temmuz cumartesi

Bir vapur daha kalkıyor iskeleden

Ve yağmur hızlanıyor biraz

Uzanıp yatsam diyorum otların üstüne çırılıçiplak

Tam öyle yapıyorum

Şimdi yağmuru seviyorum, şimdi yağmuru seviyorum, yağmu-
ru seviyorum.

BİR ÖLÜ DALGA....

Bir ölü dalga, şuramda tam
 Coşkusu içinde saklı, gürültüsü
 Bu kuru dal parçasını o getirdi dün akşam
 Biraktı yüreğime, en önce beni gördü
 Yok, hayır, yalnızca beni gördü de ondan
 Konuşur gibiydi çünkü dokundukça gövdeme
 Bir yangına daha uğrasam
 Bir yangına daha uğrasam.

Her şeyden habersizdim önce
 Bir gök yapıyordum deniz kabuklarından
 Senin çocukça gülüşüne benzer bir gök
 Tersüz ettikçe onları bir solan bir parıldayan
 Bak, sana bir şey söyleyeyim mi
 Vardır ya hani bir deniz kazasından
 Yeni kurtulmuş bir kız çocuğunun gözleri
 Bir yaşam boyu şaşkın ve kimildamadan bakan
 O kadar bencilim ki, anla
 Sana ben verdim bu gözleri, ben armağan ettim anlaşılan.

>

Gün geldi daha başka şeyler de verdim sana
 Kariştı inceliklerimiz, az da olsa, gerçekte bir hırçınlıktı benimkisi
 Ama ben çekinceye kadar bu örtüyü üstüme
 Yatağını iyi bilen bir nehir gibi
 Aradan yıllar geçti, sanmam ki değişirim
 Kuşkum yok, değişimem elbette
 Bunları söylemek için bir raslantı bizimkisi.

Ne çıkarmış az içsem, bütün bütün bıraksam da içkiyi
 İnanmazsin hiç mi hiç sevmiyorum zaten
 Yazdan kalma bir bitkiyi çıkarıp
 Doldurur gibi oyuguunu
 Ya da bir hastayı düzeltircesine yatağında
 Yalnızca yerine koyuyorum onu
 Belki özenle biraz, biraz da dikkatle belki
 Kısaca söyleyeyim anlamak yordu beni.

O kadar varım, o kadar da yoğum ki işte
 Bir aslanım ya da bir aslan parçalamış beni
 Ama istemem bu ölü dalga dokunmasın sana
 Vurdukça gövdeme gerisingeriye dönen
 Çünkü ne yaşadın, ne de dünyayı tanıdın daha sen
 Öyle bir başına, umursamadan kimseyi
 İstemem bu ölü dalga dokunmasın sana
 Vurdukça gövdeme gerisingeriye dönen.

SAAT ONDA KALKACAK VAPUR

Saat onda kalkacak vapur
Biliyorum biliyorum
İşte bavulum, yüreğim işte şurada
Biletimi istiyorlar, uzatıyorum
Güverteye çıkiyorum, hiç yoktan bir deniz daha
— Saat onda mı kalkacakmış vapur
— Gecikebilmiş biraz, öyle diyorlar
Desinler, desinler
Hey kaptan! bana baksana
Ben çoktan varmışım varacağım yere
Bir Edip daha bekliyor beni eski bir otelin kapısında.

>

Üstümde sarı bir gömlek var, iyi ki sarı
İçimi kapatıyor bana verdikleri oda
Eşyalarımı yerlestiriyorum, öylesine ağırdan alıyorum ki bu işi
Kocaman bir serüvenden ufacık bir parçayı
Özenle sürdürüyorum sanki
Uzanıp musluğa doyasıya su içiyorum
İlk damlası şuramda, son daması çocukluğumda
Dışarı çıkacağım, sıkıca kapatıyorum penceremi.

Neden olmasın
Üstüme pek uymayan bu yalnızlığı ben
Taşımışım bir yolcu gibi çocukluğumdan bu yana.

Her öğrenmek istediğimiz şey onu öğrenme alışkanlığımızda
Çarşayı iyi biliyorum, meyhaneleri bir bir
Kimseler tutamaz benim bu kadehi tuttuğum gibi avucunda
Ama öğretilemez de bana bir tarla kuşunun uçuşu
Bu nehir akıyor mu, yüzüyor mu yoksa bir başına
Odamdaki gece lambası neden bu kadar soğuk
Ben öğretmedim ya
Bir pervane nasıl da öpüyor onu öğrendiği uyumla.

Akşam mı, evet akşam
 Her şeyi bir bir açıklama vakti
 — Öyle mi, peki
 Nedenini bilmiyorum, Ayvalık'tayım
 — Ayvalığa mı
 Yeniden gösteriyorum biletimi
 Hatırlıyorum da, bir arkadaşımvardı benim
 Tarçından örülümuş bir suskuluktudili
 Hey kaptan! sen bilir misin, var mı hiç görmüşlüğün
 Tam Ayvalık gibiydi yüzü, şimdi karşılımda.

Öldü
 Vardır ya her küçük şehrin bu yüzden
 Soluşuya birlikte gözyaşları da.

Once gözleri boğulmuştu, elleri
 Kupkuru dudakları en sonra
 Dediler ki, içkiden öldü, yalan!
 Sevgisizlikti onu aramızdan çekip çikaran.

Saat onda kalkacakmış vapur
 İster kalksın, ister kalkmasın, bana ne yolculuktan.

BİR PLAK GİBİ DÖNÜYOR GÖKTE MAVİLİK

Bir plak gibi dönüyor gökte mavilik
Sesi aşağıda, çok aşağıda
Üstünde bir duvarın. Duvarsı
Dondurma yiyan bir çocuğun eli sanki
Taşmış akıyor
Öpüyor toprağı kanatan nar çiçeklerini.

Öpülüyorum bembeyaz çimlerinde yalnızlığımın
Sonsuzluk yarın.

LEYLAK ITIR LÂLE

Behçet Necatigil'e

Leylak, itir, lâle
Ansızın sabahı gördüler
Bir bardaktan bir bardağă
Su boşaltan çocuğun ellerinde.

Gündoğuşu, günbatımı, dolunay
Ufuk çizgisi
Beni de gördüler mi acaba
İkiye bölüyorum da dişlerimle bir ipi.

Ağustos, eylül, ekim
Parklarda, meyhanelerde daha çok ekim
Acıları, hüzünleri yerlerine koymuşlar
Yalnızken görebilirim.

>

Gözyaşları, iç çekmeler
Gülmeler, kahkahalar sonra
Ne kadar anlasak da
Kolay kolay anlaşılmaz değişim.

Kar, buz, tipi
Kaymaktan korkum yok ki
Kayarken yalnız tutunmak için
Ölümlerden bir ölümün seçimi.

Sarı, kirli sarı, beyaz
Tekdüze yaşamalar
Gök alçalıyor yavaştan, cadde sokak tıkalı
Biraz büyükçe ama tabutumu çakarlar.

Yaz, ilkyaz, kış
Yer değişti sevda ile anılar.

— Söyle, bu şarap bardağı kimin gözleri
— Göz değil kırmızının bilimi.

SEÇEMİYORDUM İYİ

Seçemiyordum iyi
 Bir göl kenarı mıydı yoksa
 Unutulmuş bir ormanın bitimsizliği mi
 Değildi
 Saydamdı, naylonumsu bir yerdi.

Kaçmış olmaliydım sıg ilişkilerden
 İçimde ve dışimdaki
 Şimdi bakıyorum da ayrıntılardan uzak
 Küçük büyük kıvrımlardan iyice uzak
 Boşluğun birim olduğu ortamda
 Belli belirsiz bir birim
 Gökyüzünde bir göldeyim
 Evet nerdeyim
 Bir ırmağın yatağını öğrenen
 Gönyesiz minkalesiz
 Bildiği günler dişlerine benzeyen
 Sağlıklı çürük yitik
 Meraklı bir yol işçisiyim
 Her zaman mı böyleyim
 Kalbimin o değişken akışı
 Ölçülmez sevdalarla
 Kalbimin o değişken sınırı
 Doğrusu bilmemekteyim
 Unutulmuş bir ormanın uzamsız yeşilliğinde
 Belki de
 O sürekli avlarında soluksuz bir geyigim.

>

İnişe geçecekmişiz birazdan
Evet geçelim
Kemerlerimizi bağladık, iyi
Sigaralarımızı söndürdük, iyi
-Yaşam ki albümindir ve her şey değişimdir-
Ey sayın yolcular ben hangi oteldeyim.

Enlemlerden boyamlardan uzak değilim
Gene de
Vidalanmış gibiyim sımsıkı düşlerime
Boşlukta bir terminaldeyim.

BOŞVERSENE SEN NİYE BEKLEMELİ

*“Yürek yalnız bir kez görür,
sonra gözler görür.”*

Howard Fast

Boşversene sen niye beklemeli
 Sıktı artık bu kent beni
 Çekip gitmeliyim hiç düşünmeden
 Bulmaliyım aradığım o yeri
 Şıirmış, bilgelikmiş, her neyse
 Ne varsa benden kalsın geride
 Kalsın o yalanlar, o yalan ilişkiler de
 Ve ölümler ki sevdanın ikiz doğurduğu
 Yetsin, taşımak istemiyorum hiçbirini yedeğimde
 Nerdesin ey benim her gün yeniden doğan oğlum
 Sevginin çoğul oğlu
 Senin ülkende yalnız bütün özlemler
 Bilirim yalnız orda, içtenlik, erinç, coşku
 Bayrağındaki bir tek çiçekli dalla
 Orda uçsuz bucaksız
 Olanca görkemiyle bir erguvan imparatorluğu.

>

Öğrendim öğrenmesine, mutsuzluk da bir gelişmedir
Tanımadığım kentler, yüzler, hiç mi hiç tanımadığım
Oteller, genelevler, nar ağaçları
Dar sokaklar, eğri büğrü kaldırımlar
Satın alamadığım bir örtüye çeviren yalnızlığı
Ve bir yağmur öncesinde belli belirsiz
Üç beş çocuğun birbirini çağırıldığı
Sopasını düşürdüğü bir dilencinin
Unutup gittiği sonra ses çıkarmadan
Anlaşılmaz miriltilarla yokuş aşağı
Yokuş aşağı, yokuş aşağı!
İner gibi ben de
Örgüsünden başını kaldırın bir kadının
Gözlerinde
Nasıl binlerce rengin içinden sıyrılırsa dünya
Bulacağım elbette aradığım o yeri
Yıllar yılı tuttuğum aklımda
Hani salkımlar içinde bir ev vardı
Eski bir gemici feneri asılıydı kapısında
Duvarlarında uçan balıkların kurutulduğu
Yıkılmışsa ne yaparım bilmem ki
Eksilmiş gibi ağzımda bir dışım
Yerini dilimle oynaya oynaya
Dalar çıkışım elbet bambaşka sokaklara.

Geçerim kurduğum hayallerin altından
Bir gökkuşağının altından geçer gibi
Budakları kalın ellerimi andıran
Asmaların yanibaşından
Yüzümde bir garajın tutulmaz akşamıyla
O geçimsiz akşamla
Ve mutlaka kayalardan doğmuş olan
Gögün mavi yapamadığı bir şahin
Başımın üzerinde tek başına.

Kırmızı dallar, göge uzanan çitler
Yıldızları birbirinden ayıran
Bilmez olur muyum hiç, mutluluk da bir gelişmedir
Yaşarken olsun, ölümle olsun, sonu ayrılığa varan
Ey günbatımı! benden duymuş olma bu yakınmayı
Bir gül bana kendini kopardı verdi
Daha dün akşam, daha dün akşam.

>

Yürek bir kez görür, sonra hep gözler görür
Ben onu yüreğimle görmüşüm anlaşılan
Çözüldü artık o büyü, yanında
Sıcaklığını parmaklarımı acıtan bir hazırlar
Üstelik çoktan buldum aradığım o yeri
Tam yedi kez doğan güneşlerin altında
Bir yitip bir yükselen sıradagların ardından.

Yıkansam, yıkansam, hep o güneşlerle yıkansam
Dişleri tenime geçse yaz rüzgârlarının
İzine pek rastlamasam
Ama kalbini sert ve serin tutan bir denizciye
Bunu bir daha sorsam
Ne çıkar bir daha sorsam
Sonra hiç konuşmasam, sonra hiç konuşmasam
Ve bu yorgun, bu üzünlü yüreği
Benim değilmiş gibi, benim değilmiş gibi
Kimse görmeden şöyle bir yol kenarına bıraksam.

HER SEVDA...

*“Yeni aşk kelimeleri,
yeni öğrenilen incelikler
öbür sevgiliyle saklanıyor.”*

F. Scott Fitzgerald

Her sevda başlangıçtır bir yenisine
Öteki başkaldırır daha bitmeden biri
Biz isteyelim istemeyelim sürüp gider böylece.

Baksak ki unutmuşuz günün birinde her şeyi
Ne o sevdalar, ne ölümsüz sözler kalmış
Toplasak toplasak hepsini işte
Onca sevda bir sevdayı yaratmış
Döner durur başımızın üstünde
Gözlerden ağızlardan saçlardan
Ellerden omuzlardan yapılmış bir hâle.

Ve çinlar her biri bir silahın yankısı gibi
Bir yaşam boyu biz tetiği çektiğe.

ŞAİRİN SEYİR DEFTERİ

İstanbul, 1980 / Ada Yayınları

BAŞLANGIÇ

*Doğanın bana verdiği bu ödülden
Çıldırıp yitmemek için
İki insan gibi kaldım
Birbiriyle konuşan iki insan.*

ÖLÜ BİR DENİZ YILDIZI

Ey sonbahar! ey düşsel yolculuk! seni
 Dolaştım yaz sıcaklarında, bekledim
 Duydum ki benim değildi artık, doğanın
 Kalbiydi uçurumlar toplamı kalbim.

De bana, anlat bana, öyleyse neden hatırlıyorum onu
 O firtınakuşunu gölgesini yere düşüren
 Gittiymi geldiği yere, uzaklığına
 Döner mi bir daha dönmez mi bilmem
 Yüklenip yittiymi gözden onca çırpinışları
 Ne sevinç bıraktıydı içimde, ne keder, ne acı
 Bir sen kalmıştin sen, ey sonbahar ilimi, dörttnala gelen
 Bir atın kalkışı gibi kalkıp da gözlerimden.

Parlar ki şimdi arasında geceleri
 Diplerde, derinlerde, yalnızlığımızda
 Ölüm bir deniz yıldızıdır mutluluk
 O nedensiz mutluluk, olsa da olur olmasa da.

KUŞATMA

Bir gün akıp gitmeye her yerim
Suyundan içmeye alışık.

Gitmek! yazmışım defterime çoktan
Rıhtımlar, güz halatları, daha bir sürü şey
Şuramda darmadağınık.

Vişneler, atlar, yıldızlar
Yıldızlar, sık ağaçlar, kasaba lokantaları
Yıllarca duran sözler yenisi konuşulmadık.

Oteller, oteller, o bakımsız suçluluğum benim
Geçmem kapınızdan bile artık.

Doğasın, bir sen beklersin beni, bilirim
Sesimi, düşlerimi, kırık parmaklarımı
Var başka neyimse onları artık.

Doğasın sen, doğasın, yarat beni yeniden
Ey yalnızlığımı kuşatan yalnızlık.

RÜZGÂRLARIN DİNLENDİĞİ YER

O çocuk gönüllü yabancı kimdi
 Kupkuru bir sargıydı da üstünde bozkır
 Alnında iri bir zeytinin derinliği
 Kayalardandı yüzü, sesinde
 Sesinde rüzgârların oyuğu bir de
 Kartallar birikimi.

O çocuk gönüllü yabancı kimdi.

Gözlerim bugulanmış cam arkaları gibi
 Yani bir kır çiçeği kendini yokladı önce
 Doğayı tartardı sanki
 Öyleydi. Anısı mühürlenmiş
 Sıradan bir ikindinin düzlükleri eğdiği
 Rüzgârların dinlendiği bir yer miydi neydi
 Rüzgârların dinlendiği, mola verdiği.

Peki o çocuk gönüllü yabancı kimdi.

Kirazlar, aynalar, sular
 Anlatmaliyım hepsini
 Kirazlar, sular, aynalar
 Anlatmaliyım kendimi
 Yıllar yılı deniz kenarında yaşamış bir kızla
 Hiç deniz görmemiş bir oğlanın karşılaşmasını
 Anlatır gibi
 Bir çeşit dilsizliği, bir çeşit beraberliği.

Peki
O çocuk gönüllü yabancı kimdi.

İstemem anmak artık bu eşsiz görüntüyü
Rüzgârların inip kalkan göğsünü
O çocuk gönüllü yabancıyı bir de
Besbelli ödünc almış benden yüzünü.

Çıkardın mı su altındaki ölüyü
Çıkardık mı su altındaki ölüyü
Çıkarmadık su altındaki ölüyü
Çıkardık su altındaki ölüyü.

Geyiğin aynası büyü
Balığınki gökyüzü
Kirazlar, aynalar, sular...

NELER ALMALIYIM YANIMA

I

Şiir için: yılgı, sessizlik, yavaşlatılmış uyum
Açı için: bir kandil, bir tüttün kâsesi, bir iskemle kırık
-çocuklar kapı önlerinde otursunlar, oynasınlar ya da-
Düş için: kendini denizde sanan o bunak kaptan
-gerekli çok-
Şarkı için: kalmadı usumda tek dize -ama o dizelerin sesi var, ilk
ağızdan çıktıkları günü gibi, puspembe renkleriyle-
Zaman için: yer değiştiren gölge -yeterli-
Mevsimler için: portakal, böğürtlen, ayçiçeği
Aşk için: unutkanlık ya da
Dikkatle kullanılan ve değiştirilebilen birkaç anı
Öfke için: Marx, Lenin, vb.
Okumak için: Dostoyevski, Marquez, Sait Faik
-başkaca kim olabilir düşünmeli
Şiirse, elbet
Akdeniz şairleri.

>

Keser, çivi, kerpeten
Çanak çömlek
Gerekli hepsi
Bir kayakık kıyıda
Akşam serinliği, ürperti
Ve sazlıkların orada
Orada sazlıkların
Bir sabah erken
Güneş doğmadan daha
Birdenbire ikimiz
Kötüler gibi bir şiri
Arar gibi kendimizde belli belirsiz.

II

Sahi

Neler almalıyım yanımı
Bir kapı açıldığında hemen
Söylenen ilk sözler gibi
Önceden pek düşünülmemiş
-Düşlerde yaşayan belki- birkaç eşya.

Demin yanından
Ufacık bir kertenkele geçti
Ve yitti birdenbire
Gözlerimdeki
Kırmızı taşlar arasında.

Çocuğum kopar o gülü
Geri ver ona sonra
Güle
Geri ver, geri ver!

Ah düşsel yolculuk
Bir sürü yolculuktan kalma.

Güle sor sen en iyisi
Dilini kanatmadan.

III

Gittiğim yere hepsi
Doluyor yavaş yavaş nasılsa
İşte
Kendini göye benzetmeye çalışan
Poz vermiş göle bakarak
Anımsıyorum seni. Derken
Buluyorum da.

Sınırsız bir uykusuzluktur böyle
Her yolculuğum benim
Koşuşan geyiklerle dopdolu
Ve uçan balıklarla.

Öğrendin bu uykusuzluğu da sonunda
Kim olacak, sen
Taşirdin sınırsız bakışlarını
Burda, sabahın beyaz acısında.

IV

Bir gün seninle ve sevişmeden
Sevdaya baktık ikimiz
Yıllarca, günlerce, kısa bir süre
Yalnızca ona, sevdaya.

Yanımda taşıdım her yolculukta bunu
Taşlarla kanattım, suyunla yıkadım sonra
Yeni ısırlılmış bir elmaydın da suyunla
Bazan da yemyeşil yaptım, gözlerin oldu kuşkusuz
En yeşil yapraklarla ova ova.

Yolculuk!
Günler içindeyim ben
Bir günün tam ortasında.

BİR ŞİİR YAZILIRKEN

I

Küpe çiçeği güneş ister

Yol ağustosun

(Birinci dizeyi bir bahçivan söyledi

ikinci dizeyi ben)

Haziran bir bardaktır susayana

(İçkiliyken yazmış biri

Yukardaki notların altına)

Elindeki beyaz güllerle

Merdivenlerden çıkan kadın

Çerçeve dir bir anlamda

Bir bildiridir

(JOHN CHEEVER'in bir öyküsünden aldım

Bir cümleyi dört dize yaptım hemen)

O yaz hiçbir söz söylenenmedi
Ve bitti her söylenmeyen

(Birinci dize BACHMANN'ın OTUZ YAŞ öyküsünden
Altını rujla çizmiş arkadaşım
Olaysız bir olaydı ikinci dize
Gördüm bir zamanlar seviştğim kadını
Otururken cam kenarında
Barında bir otelin akşamı vakti
Kâğıt peçeteye yazmışım bunları da)

Yol hazırlanın

Yol mayısın

(Belki böyle şiirler de yazacakmışım yakında.)

II

Ayaklarını kirletme
 Diye bağırdı kadın
 (Altını çizdim havadaki yankının)

İyi günler dedim yanıldan geçen birine
 Bilmem ki ne anlamı var bunun
 İyi günler dedi o da
 Tütünü parmağıyla bastırarak piposunun
 (Şiirde tersidir bu sonsuzluğun)

Mevsimler uygundur içeriğine
 Örneğin bir hırsız gibi sevdim bu hazırları
 Bir başka hazırlandan anımsadığım
 Bitirilmiş bir sevda gerekçesiyle
 (Bitmemiş bir şiirden aktardım bu şire)

İşleniyorum dünyaya
 Uçsuz bucaksız bir kumaşa işlenir gibi
 (Dünya!
 Kapadım dönüşünden yapılmış gözlerimi.)

III

Donmuş değil, bir akarsudan koparılmıştır sadece
Bu dizeler, dedi, durup dururken
Yaklaşıp yaklaşıp itiyorum düzyazıyı
Nerdeyse durduruyorum onu (şiiiri)
Billurlar gibi tipki, titreşen alevlerin üstünde
Saydam, yoğun, dengeli.

Bir balık tuttu bu ara (bitirmişi sözlerini tam)
Yalnızlığın o kaygan tanrısını
Çırpinırken bulmuş kadar sevindi.

IV

Görmediğimiz bir yanı da yaşamın
Onun dile geçme tutkusu.

Senden mi başlasam –bilmem ki– dumanından mı
yanık otların
Sonbaharın kenarındaki
Bir çığlık gibi gelişirken gün –yazmalı gecikmeden–
Yorgun ve özür dileyerek bitecek çunkü.

Olağanüstü bir çakıl –cam kâsenin içinde–
Bütün biçimlerle uyumlu –yumuşak, dingin–
Yontucu olsam çakılla başlardım işe ben
Büyütmek için yalınlığı –ve abartmak için–

Koyuyor sözcüklerini öňüme
Bir sokak feneri –yanmakta olan güpegündüz–
Ve söylenenip duruyor boş arsada bir kadın
Ev yıkıldı eylül yok.

Olmadı, olmayacak da
İşte... kırık taşlar gibi bir anlatım!
Üstelik teker teker düşüyorlar yere, kayboluyorlar.

Gün alışmadı bana
Geri verdim sözcüklerini çaresiz
Çok yalancıym bugün, onlar da.

İÇERİKLER

I

İlk dizesi olmayan bu şiir
Öncesiz bir dala benzeyecektir
Nasıl ki başlangıcı yoksa yolculukların
Sonu da yoksa
Ağaçsız bir dal gibiye her yolculuk.

Sevda, acı, mutluluk
Onlar da
Zamanla bir başlarına kalacak hepsi
Öncesiz ve sonrasında
İçi boş odalar gibi.

Anımsa istersen yıllar sonra
Yaşamdan onca yorulup
Ne çıkar, sözgelimi bir öğle vakti.

II

Konuşuyoruz desem konuşmuyoruz da
Ayrı ayrı şeyler düşünüyoruz üstelik
Birbirimize bakarak
Ne seviyoruz ne de sevmiyoruz birbirimizi
Ne varız ne de yoğun gerçekte
İki lamba gibiyiz, iki ayrı yerinden
Aydınlatan odayı.

Değilsek de yakın birbirimize
Uzak da sayılmayız büsbütün
Gökyüzünde iki uçurtma başboş
Yanyanayızdır sadece.

Her çiçek bir çoğulluktur gününe göre
Yalnızlık çoğulluktur.
Sanırım bir giz de yok bu beraberlikte.

III

Kötü bu, susmuştu, şimşirler hisırdadı
Yapıştı suskuluklarımız birbirine
Bir o konuştu yalnız –gene o–
En gencimiz belki de
Dalarak uzaklara, çok uzaklara
İnsan: mavinin içindeki düşünce!

Topladık bu mevvayı biz –topladıkta kendi
kendimizi ağacımızdan–
Soyduktu kabuğunu, kırdıktı çekirdeğini çok
Bilinmez olan ne?

Anımsanmasıydı sanki herhangi bir olayın
Hızlandıka adımlarımız
Yağmurda, yolun üstünde.

IV

Şurada şurada
Islak palmiyelerin altında
Yağmurdan ıslanmış palmiyelerin altında
Yağmurdan yağmurdan yağmurdan
Islanmış ıslanmış ıslanmış
Palmiyelerin
Altında.

Güneş kurutuyor onları
Yağmurdan ıslanmış palmiyeleri kurutuyor güneş
Palmiyelerin altında
Ne vardi palmiyelerin altında
Ne vardi, ne yoktu, ne olmalı
Altında palmiyelerin.

Taş kesilmiş sanki taş
Duruyor kırıltısız
Bir çakıl kadar sade
O işte, o avuntusuz vakit.

V

Venüs ve turunç! doğuyordu bizden, içimizden,
 kara güneşи akşamın
 Böyle bağırdı biri. Eski hüzünler kazılardan
 çıkarılmış heykellerdir
 Tanrılardır, mezar yazıtlarıdır –yaşamazlar,
 andırırlar sadece–
 Diye ekledi sonra. Hüzün özüne sinmiştir evrenin
 Bu eğim, bu büklüş, bu yükselti, bu derinlik?
 Belliydi, sürdürsün istiyordu konuşmayı.

Batınca güneş herkes birbirine baktı –nedense–
 Özgün bir şeyler söyledi çoğu
 O sustu yalnız, şaire inanmadığı için değil
 Mozayiktan bir tasvir gibi birleştı, parçalandı
 Yaratılmak istiyordu yaratırken.

Kim? Ne zaman? Hangi ülkede yaşamış?
 Bilen yok, hepsi o kadar
 Toparlanıyorduk, susmuştu ağustos böcekleri de.

VI

Yüzüne bir haç çizdi, külden ve kireçten bir haç
Acıdan, menekşeden
Oturdu çeşmenin taşına, su içti
Susmamı söyledi yakınarak –ilk o görmüştü anlaşılan–
Bak, dedi –usulca– deniz dalgaların üstünde
Gögün eğrisindeyse bir alev çanı
Görüyor musun?
Gördüm, bir gidip bir geliyordu yüzünde
Acıdan menekşeye
Kireçten küle.

Dokunsam, duysam, yaratsam, diyordum ben de
Ve sunsam ona, denizin
Sunusu gibi kendini dalgalara.

Ona, yalnızca ona
Beni bir deniz kabuğundan daha ayrıntılı yapana.

VII

Ne olmuş kıyıda gördüğü yengeç –ilk bunu sordu–
 Dumanlar içindeymiş o gün kasaba
 Kimmiş vurulan ormanda, kayın ağacının altında?
 Halatı kopan gemi –nerdeymiş şimdî–
 Yıkılan otel –hadi neyse– ya boşluğuna
 alışamayan karanlık
 –Az kalsın unutacakmış– nerdeydi sahi
 Odasındaki yuvarlak masa
 Konsol, konsolun üstündeki lamba?
 –Bir değil, iki lamba, eskimiş süt rengindeki–
 Ve sırayla
 Musluk, lastik hortum, bahçe?
 Mezarlık, taş köprü.

Yüzüme baktı uzun uzun
 “Hiç değişmemişsin” dedi yavaşça
 “Bazı eşyalar anıdır” –bunu bilmezdim–
 “Bazı amlar eşya”
 Yaşlanmış bir düş gibiydi, yürüdü gitti.

Geçti mezarlığı, oteli, bahçeyi, taş köprüyü
 Yitecekti gözden tam
 Bir silah patladı ormanda –kimmiş vurulan ormanda–
 Öldü düş.

ŞU KÜÇÜK ŞEY

- İndirdik mi suya denizi
- İndirmedik suya denizi
- İndirdiği suya denizi

Buruk ve unutulmuş yapıyor beni
Şu akşamüstü, şu küçük şey
Çökerken sisleriyle –küçük bir vapurun kamarasını andıran–
Dilsiz ve gücenmiş bir öykü gibi.

Nice sözler vardır –belli belirsiz– bir yangın yerine benzer
Arasında kokusunu duyarız
Ve aşklar şekilsiz eylemlerdir gün günden
Biçilmemiş bir çayırdır bütün yaşam
Durumlardır çünkü akılda kalan yalnız.

Örneğin
Bir alaşımındır Don nehriyle Şolohov.

KOKMAYI PAYLAŞTIM

Gül renginde basıyordum yere. Kaçırıldım gözden
Küçük serüvenini su kuşunun
Bana kendini sundu sazlıkların arasından ve kendini
okşadı, biraz da abartaraktan, gördüm bir ara
Köprüyü de gördüm, tarihle işledi beni ve yaklaştırdı
orada bulunmayańların tarihini bana
Kokmayı paylaştım kır çiçekleriyle
Ve şaşırtıcı olmayı
Ve biçimlendirici bir de.

Portakal ağaçları, portakal ağaçları!
Unutur muyum hiç
Ellerim de sizsiniz, ellerim de.

YONTUCU KARES

M. Şerif Onaran'a

Nereden geliyor? Arması ne? Gördüler mi bizi?
 Böyle konuştu Rodoslu Kares, yontucu
 Soyu tükenmiş bir gülümseme yüzünde.

Bize ne
 Biz kalan buğdayımızı doğmeyelim de ne yapalım
 Sonra gider söyleşiriz kıyıda
 Akşam olmadan.

(Akşammiş değilmiş ne çıkar bundan
 Bulunmaz ki yüzleri çok ülke dolaşmaktan)

Ver şu testiyi bana, bir yudum da ben içeyim
 Hadi ver, koca ihtiyar, çoktan yanaştı kıyıya gemi
 Bize mi kaldı düşünmek gündüzü geceyi
 Ne güne duruyor yontucu Kares.

Kares mi? Ben söyleyeyim bari
 Soyu tükenmiş kuşlarla besleniyor şimdi, balıklarla
 Bulmak için acı tarihini doğanın
 Pişirmek için onu kumlarla ve yontmak için,

Gidelim gidelim
 İyisi mi esrikken kanırtmalı yaşamı
 Yüzlerimiz ve bütün söylediklerimiz
 Nasılsa tarih olacak onlara

Söyle sen, bizi yontsun yontucu Kares!

İKİ KENT

Dizlerinde kalırsın bir akşam vakti
Soluklarına uğrarsın, kırılmış gözlerine
Geçersin geçersin geçersin
Gökteki tek yıldızdan üşüyerek.

Görüyor sun değil mi
Ne kadar inceldi kent
Nerdeyse şuracıkta
Ansızın bir kent daha görünecek.

Bak işte, duyuyor musun
Öpüldün bırakıldın sanki
Bir değil iki türlü senin de soluğu.

ANISINDAYIM

Ara Güler'e

Hafifçe ısırlılmış bir elmanın dilindeyim
Elmanın kokusundayım
Anısındayım –kimbilir kimin–

Anılarda görünür, düşlerde görünmez insan
Düşlerde görünen anımlardır
Özelliklerdir bir de belli belirsiz.

Ve
İnsansız anı yoktur. Var mıdır?

KAKTÜS

Cengiz Yörüük'e

Sonunu istemiyorum sessizliğin
Yokluğu istemiyorum bu akşamüstü çınlamasında
Yüzümü dizlerime dayıyorum, bitiştiriyorum kollarımı da
Bir kaktüs olmaliyım ben, dışına yağan bir sağnak olmalıyım
Uçsuz bucaksız dünyada
Güneşin doğuşunu bekleyen.

Ufukta ansızın bir ışık çizgisi
Avuçlarımıdayım belki.

KİTAP, MENEKŞE, TIRNAK

Bahçede şezlonga uzanmış
 Kitap okuyan adam
 Kaldırıyor arada başını kitaptan
 Bir lastik hortumun işıldadığı tarhtaki
 Menekşenin M'sine bakıyor yalnız –günün kapı aralığı mavidir–
 O menekşe ki çiçek kavramından kurtulduğu için var
 Adam ki sevgi kavramından kaçtığı için mutlu
 Denizin bir adam boyu üstü gibi erinçli bir de.

Şiirin gölgesi olmalı eylül –diyebilirdi–
 Şiir okumam ki diyor karısı
 Sırtını duvara dayamış, gökteki bir uçağın yıldızlı
 İzine bakıyor –yüzünde birbirine benzemeyen üç ayrı uzaklık–
 Ekliyor: biraz daha kessem tırnaklarımı
 Güz benim olacak.

Kitaba dalıyor adam
 Küçük bir ot koparıyor kadın
 Ben buradan göremiyorum, masamdan, otun cinsini yanı
 İyi günler diliyorum onlara, uzaktan
 Ve yalnızlığa değgin çok şey biliyorum.

Adamın elindeki kitap benim kitabı
 Okuduğu şiir de işte bu okuduğunuz şiir.

PATHETIQUE

Sıcak sıcak sıcak sıcak
Oturmuşum otların üzerine
Eski bir tiyatronun ortasındayım
Saydam bir sarkaç gibi sallanıyorum durduğum yerde
Buhardan ve güneş kokularından.

Uzaniyorum toprağa yüzükoyun
Papatyalar sırtlarını dönmiş çançiceklerine
Né bir kümülti var, ne bir ses
Ne de bir düşünce, bir anımsama işte
Diyorum, yaşamıma dadanan bir an bu
Sophokles Aiskhylos'a dargin belki de.

YAZ VE KIŞ OTELLERİ

Nasıl yuvalanmışsa ağzında dili
Gök yuvarlağında kendisi

İlk adım atışydı sanki bir kara parçasına
Eksiltti o duyguyu, bilinene benzetti.

Bir böcek son beneğini buldu arada
Kurtuldu şaşkınlığından
Dünyada bir keman teli koptuysa elbette işitildi.

Bütün bir yıl neler oldu neler geçti kimbilir
Sevdalar şurda burda
Yaz ve kış otellerinde neler birikti.

Örneğin bir paslı bıçak ilk parıltısına
Koştı koştı yenildi.

Uyunmuş bir uykuydu sezdiği onca şiir
Yazmadan yazılmadan sürekli bitirildi.

Karalar kıyı oldu aslan gibi bir denize
Her şey ki bir denizse, öyleyse
Kendine dönük parmak oracıkta kesildi.

Şu elmayı soy dediler, şu midyeyi aç ama
Şöyle
Yaz ve kış otellerinde neyin saatı.

Nasıl yuvanlanmışsa ağzında dili
Şiirinin gözleri...

BEŞ MEVSİM

Yaşamım bir şarkıcının iç çekme anıdır
 Beş mevsim yaşamım yılda
 Bölerim bölerim bir kayısıyı, çıkardığı ses
 Bir yakınlık duygusudur yüzümle sakalımla
 Yaşamım bir şarkıcının iç çekme anıdır.

Balıklar dinlenirken sularda, sokak adlarında
 Uykulardan geçerim
 Ya sabahı erkendir, ya kimseler raslamaz bana
 Ya alıp başımı gitmek isterim
 Bir şiir yazmışımdır da güneyde
 Güneyde portakalda.

Ben sanki bir gazetenin hiç okunmayan yerlerindeyim
 Kalmışımdır ya da bir kentin varoşlarında
 Kendimle konuşurum, çok tuhaf bir noterimdir ben
 İmzam bir kıyının kıyı olarak imzasıdır
 Olurum böyle işte kumda çakılda.

Ben belki de bir yarış arabasındayım kimbilir.
 Ellerim direksiyonda
 Kaplanmıştır soğugumla her yanım
 Hiçbir şey duymuyorumdur hızıyla sevişmekten başka
 Bir de var her görünüşten tatmışımdır bilirim
 Bir kozmonotumdur yani en son dönen dünyaya.

Yaşamım bir şarkıcının iç çekme anıdır
 Beş mevsim yaşamım yılda.

EYLÜLÜN SESİYLE
(1980-81)

İstanbul, 1981 / Cem Yayınevi (*Yeniden içinde*)*

* Bağımsız kitap olarak yayımlanmamıştır.

SU ALTINDA KANAT ÇIRPAN ÜVEYİK

I

Bir çift Van sesi
 Van'ın doğurgan sesi
 Bin çift nar düşürülmüş gibi dalından
 Bu onun sesi
 Sessizce yağan karda nar sesi.

Su altında kanat çırpan üveyik
 Her rengin başka rengi
 Resmini kendi çizer
 Düşünde kendini görür
 Kıyılar onun itiş biçimini
 Üveyiktir Van'da anmak anılmak
 Üveyiktir sanrının üvey kardeşi.

Dağ yollarında yalnız gezen çeşmeler
 Suyu eşkiya soğuğu
 Akışı aralıksız nal sesi
 İlk kulak veriște duymanın uzak
 Çok derin içi
 Dağ yollarında yalnız gezen çeşmeler.

Asurlu sert hüznü onun
 Bizans gözleri
 Yuvarlak beyaz taşlar
 İçini açar bana
 Açıncı bana içini

>

Gündüşü bir saattir, acı bir kış kavununda
 Birikmiş gündüzlerdir
 Ve gelen kimdir bilinmez
 Oyunlarda ikinci
 Oyunlarda üçüncü
 Kişiler gibi
 Söze pek karışmayan
 Ya da
 Çok eski bir haberci.

Kapamam gözlerimi, kapamam
 Korkarım kapayınca bir başka şehirde uyursam.

Yağarken yağan karda Doğu'nun
 İşleyen ezik sesi
 Yağarken yağan karda
 Çekip gider haberci.

Eski bir manastır çanı
 Akşamları suya döker süsünü
 Su altından çıkan üveyik
 O da
 Yağmurda yıkar yüzünü
 Dağ başlarında yalnız gezen ormanlar
 Dağıtır kamyonlara sisinden sırlararak
 Günlerdir boşluğununda tuttuğu hüznü
 Ve hüzündür kendiliğinden
 Han avlularında ağır ağır
 Yem kesen atların yükü
 Toplanan pazarlarda, kapanan dükkânarda
 Bütün gün ip satanların, bakır satanların

Doluşup cami çeşmelerine
El yıkarken çığırıkları türkü
Ve Tatvan'a giden vapur bir de
Ekler bütün hüznlere
Bir sabah bir Van hüznünün özgünlüğünü.

Sabah değilim, akşam değilim
Sunaklarda ipince
Belirsiz bir çizigim
Yüreğim kanda parlar
Kan kadar yerde parlar
Toprakla iç içeyim
Biri kazip bozmasa
Alıp gitmese beni
Batmadan yakallanmış çok eski bir güneşim
Öyleyim
Yeraltında gözleri kör mozayık
Yeraltında yalnız gezen parmaklar
Binlerce dibek konuşur
Binlerce dibek çınlar
Koşar buğday tozuna su altındaki üveyik
Bir çift Van sesi
Doğan güneşle bu, batan güneşin sesi.

Kapamam gözlerimi, kapamam
Korkarım kapayınca bir başka şehirde uyursam.

II

Kış bitecek birazdan, kışa geç kalma
Böyle diyordu savat ustası Hasan
Gelirken az tütün getir
Bir dağ keçisi parçala
Tuz bas düşümde gördüğüm kana, tuz bas
Ne derdi güz ortalarında baban sana
Dokunma Van'a
Van köylüsü kendini çavlan gibi üretir
Göl gibi dokur
Ve beklemesini bilir, burkulur
Eğiktir şimdi boynu, sen de eğiksin
O kadarını anlarım
Ben bu savatları bunun için işlerim
Üç beş kuruşa satarım
Gözümün yeşili üstünde kalır
Balkır güz kırmızısı eğiminde
Üveyikler kalkar her bir naklışından
Durur belleğimde konuk sayılır
Senin olsun şu eski mavzer
Biri armağan ettiydi babama
Okşadı sevdi yllarca onu
Bir gün hiç konuşmadan
Uzattı verdi bana
İşine yarar mı bilmem
Bildiğim bir şey varsa
Mavzerle denenmek ister dağlar
Hüzünle değil

Yık şapkanı arkaya
Bu da kundura
Çakal derisi bu da
Gerisi senin işin
Bir soru kendine sor, bir soru ona
Sakın sormadan vurma
Ölüm pusuda
Mahpusluk dersen
Pusuda
Ve yalnız kalma
Dün biri seni sordu, Van'a gelmiş
Görmek istemiş seni
Demek ki bir başka tutsak o da
Bir başka çekmiş
Bilirim acılar birbirine benzemez
Ama
Acılar nerde bütün, sen onu yokla
Çavlanı unutma, gölü unutma
Mavzerini ayarla
Hazır ol
Kış bitecek birazdan, kışa geç kalma.

III

Bir tarakla ya da bir iğneyle saçlarından
Tutturulmuş unutulmaya
Suçu vardi, ne miydi suçu
Suçları onların erkekleriyle
Yokluğu varlığa çevirmek suçu
Ve son kerteye gelmiş öfkenin cıvalanması
“Hayır, hiç yenilmedik, çekildik yalnız
Ve şimdi olduğumuz yerde
Ve ayaktayız”
Diyorlar ki, elbette doğru
Kim katılmak istemez onlara
Kim duymak istemez böyle bir suçu
Ah Van'ın sarı rüzgârı
Taşları şarap koyusu
Akşamı kiremit tozu
Hoşap Kalesi
Bağdat Oteli
Sınır türküsü

Bana bir resmini ver arkadaş
Ve söyle
Neresinden bulurum şu İstanbul'u
Bulamam
Senin bakışın düzgün
Bizimki çatık
Ama anlaştık ya sen ona bak
Yolun düşerse gene uğra
Bizim gönlümüz kanmaz
Aşımız bitmez senin gibi konuğa
Üstelik daha bir pekişiriz
İşleriz yan yanayken başkalarına da
Tükenmez olur sevgimiz
İyi yolculuklar sana.

İyi geceler sana da
Oğlum motoru ısit
İyi geceler Van
Yolumuz bir başka Van'a, Kars'a.

ÖLÜLER ŞİMDİ

Perihan Öğüt'ün anısına

Olanca kurnazlığını denemekteydi ilkyaz
 Kendi saksısındaydı bir akşamüstü
 Sis değil, bulut değil, bir başka bulanıktı her yer
 Birden
 Bala çekmiş bir sokağın içinden
 Çıkageldiler.

İlk o geldi kirli kar renkli beresiyle
 Denizlerden doğru taranmış saçlarıyla
 Erguvan aralıklarından kirpiklenerek
 Bir ev içinden kıvamlanmış yürüyüşüyle
 İlk o geldi
 Sonra birlikte hepsi yol kenarlarına dizilmiş
 -Eski bir törenden geçer gibi-
 Telleri kopuk kemanların önünden geçtiler.

Vurgun yemiş bir dalgıcı andıran
 Diplerden diplerden suyun üstüne doğru
 Kırık dökük bardaktılar da sanki
 Dünyadan kırılmış birer bardaktılar da
 Renksiz bir çalkantıyla oraya dizildiler.

Mayıs ortalarıydı hazırları hiç düşünmediler
Nisanla ilgilenmediler bile
Hep birden bir sofraya oturur gibi yalnız
Ve hep birden bir sofradan kalkar gibi
Kaybolup göründüler.

Resimleri silinmiş eski paralar gibi
Bir bulmaca çözümünde bulunmayan sözcükler gibi
Yağmurlardan sonraki nedensiz bir dargınlık gibi
Gelip gittiler, gidip geldiler.

Demek ki ölüydüler
Bazen de bir yaşamın kısacık hepsi
Denirse ölümün özeti belki
Ve mahzun bir tutuklunun titrek
İpince gölgesi gibi
Yani bir gölge gibi duymadan üzüldüler.

Kalkıp gittiler bir daha dönmediler
En son o gitti
Dillerden dudaklardan eksilen bir lezzet gibi
Kaldı o akşamüstü kendi saksısında
Kurnazlığını deneyen ilkyaz
Va kaldı bir de
Sanki bir ilkçağ kasabasındaki tenhalık.

Bir eksikle yaşanmaz mı, yaşanır
Ama şimdi bir fazlası dışında artık.

BİR ÖLÜNÜN AKŞAM GEZİNTİSİ

Derin ve ıslak gölgem suda
Ölü yaz dalgalarından biraz incelmiş
Bana kalırsa bir ölüün deniz kenaryken
Ayaklarını uzattığı bir deniz kenaryken
Sonsuzluğun öğle sonrasına ilişmiş.

Kocaman bir ayak sesi göğün altında
Kuşların böceklerin sesi kesilmiş
Hangi yaz tanrısı nereden geçmiş
Elimde sürekli kırmızılanan bir ateş gülü
Bitmeyen bir öpüşme gibi bir ateş gülü
Ölümle dirim birbirine yetişmiş.

Ve bir çakıl atarak kabartısını üstünden
Ölü yaz yağmurlarından biraz incelmiş
Bana kalırsa bir ölüün akşam gezintisiyken
İpek şemsiyesinin altında bir akşam gezintisiyken
Sevmenin sevilmenin üzüncüne yetişmiş.

Ve dünyayı hiçbir zaman böyle görmemiş
Bakarken bakarken öyle gizliden
Toplamış bütün eşyalarını yaz
O güzel yaz dupduru
Oracıkta ansızın bir süt gibi kesilmiş.

YAŞ DEĞİŞTİRME TÖRENİNE YETİŞEN ÖYLE BİR ŞİİR

Tomris Uyar'a

Ben seni uzun bir yolda yürüken görmedim ki hiç
 Yağmurlar altında gördüm, kadeh tutarken gördüm de
 Bir kiyiya bakarken, bakarkenki ağlayan yüzünle
 Ve yarışırsa ancak Monet'nin
 Kadınlarına yaraşan giysilerinle
 Gördüm de
 Ben seni uzun bir yolda yürüken görmedim ki hiç.

Öyle kısaydı ki adımların, diyelim bir yaz tatilinde
 Bir otel kapısının önünde, tahta bir köprüünün üstünde
 Bir demet çiçekle paslanmış bir kedi arasında
 Öyle kısaydı ki adımların
 Şöyle bir bardak yıkayışının vaktiyle
 Ölçülür ve denk düşerdi ancak
 Ben seni uzun bir yolda yürüken görmedim ki hiç.

Yok bir yanıtın "nereye" diyenlere
 Bir buz titresimi gibi sallantılı ve şaşkınlık
 Ve çabuk bir merhaban vardır bir yerden gelenlere
 O bir yerler ki, diyelim çok uzak olsun
 Sen gelmiş gibisindir oralardan, otobüslerden
 Yollardan, deniz üstlerinden topladığın gülüşlerle
 Ben seni uzun bir yolda yürüken görmedim ki hiç.

>

Seni görünce dünyayı dolaşıyor insan sanki
Hani Etiler'den Hisar'a insek bile
Bir küçük yaşıdasın, boyanmış taranmışsun
Çok yaşında her zamanki çocuksun gene
Ben seni uzun bir yolda yürürken görmedim ki hiç.

Mart ayında patlıcan, ağustosta karnıbahar
Mutfağın mutfak olalı böyle
Bir adımvardısenin, Tomris Uyar'dı
Adını yenile bu yıl, ama bak Tomris Uyar olsun gene
Ben bu kış öyle işşidüm ki sorma
Oysa güneş pek batmadı senin evinde
Söyle
Ben seni uzun bir yolda yürürken gördüm müydü hiç.

GELMİŞ BULUNDUM

Benmişim –neymış?– su sesiymiş
 Oymuş –cam kırıkları gibi gövdemi yakan–
 Yanağında sardunya kokusuyla yazdan
 Kimmiş o gelen ya giden kimmiş
 Bir yabancı mı, yoksa bir ermiş
 Değilmiş, bir çağrı bile yokmuş uzaktan.

Güneş mi batarmış bir özel ismi bitirir gibi
 Yanmış bir ağaçın yaprakları mıymış kimildayan
 Ne kalmış bir önceden ya da bir sonradan
 Kim koparmış dalından bu yabani incirleri
 Ya kimmiş kıyıya çeken hayalet gemileri
 Ne yazılmış nereye bu garip kargaşadan.

Yıldızlar, büyülü ülke, adımı unutturan
 Bir kaya, bir ot, bir akarsu
 Hangi yaz şarkıcılarının ürpertili korosu
 Ki bütün ölüleri siğa çıkaran
 Ve kenti bir ölüm derinliğine salan
 Yani bir gül solarken bir gülün açma korkusu.

Şiirler yazdım, kitaplar okudum
 Elime bir bardak aldım, onu yeniden oydum
 Derinerde kaldım böyle bir zaman
 Kim bulmuş ki yerini, kim ne anlamış sanki mutluluktan
 Ey yağmur sonraları, hoş bahçeler, akşam sefaları
 Söyleşin benimle biraz bir kere gelmiş bulundum.

ÖLÜ NOKTA

Çan gibi sallandı sabah
Deniz ürperdi, adımları olmayan deniz
İki balığın sürtünüşünden çıkan bir sese dönüştü mutluluk
Duyulan değil, görülen bir sese.

Ve
Otobüslerin geri geri gitmesine
Bira içenlerin bira içmemesine benzedi ortalık
Birden yürürlüğe girdi o yok olma duygusu.

Savurdu kıyıdaki sazları rüzgâr
Bir iki sallandı durdu sabah
Kayığın sallanışı gibi kayıkta
Yürüyüşü ayaklarına uymayan biri gibi
Ve flütünü yalnız
Kendinden uzaklarda çalan.

YILLARCA ÖNCEKİ GİBİ

Demin

Oturduk bir kıyıda ikimiz
 Yeni bir aşklı, karımla ben
 Yeni, yepyeni bir aşklı
 Üstümüzden pek acayıp kuşlar geçti
 Bir sonsuzdan bir başka sonsuza.

Yaşlandıkça daha iyi anlıyorum galiba
 Bu anlamlı sevgiyi

Önümüzde biraz peynir, bira
 Hiç bitmemiş konuşacaklarımız sanki
 Gecemiz gündüzümüz öyle değişik
 Yüzü öyle aydınlichkeit ki, yıllarca önceki gibi.

Kalktık

Geçtik kendi denizlerimizden, kendi ormanlarımızdan
 Dirlendik bir ağacın gölgesinde
 Buluştu ellerimiz kendiliğinden
 Göz göze geldik sık sık
 Sevgimize eklenenambaşa bir duyguderinliğinde.

Demin

Oturduk bir kıyıda ikimiz
 Ben bunları düşündüm, yazdım
 Bir aralık, pazartesi
 İmzaladı bu şiri gözlerimiz.

EYLÜLÜN SESİYLE

Baylar!
Bin dokuz yüz seksen birdeyiz
Karşınızda eylülün sesi
Ağustos çekildi, eylülün sesi
Birazdan konuşacak
“Bu dünyada yaşamak can sıkıcı bir şeydir baylar.”

Tepelerde bulamaçların kahverengi eridiği
Eriyip sarı sarı aktığı bir mevsim
Bir saat gibi işlerken avucumdaki güz çiçeği
Yosunların kapılara usulca
Tırmanıp yerleştiği
Yani eylülün sesi, buysa çok iyi baylar.

Yaz geçti, sözgelimi midyelerden yorulduk
Eni boyu belirsiz bir ıslaklıktan
Upuzun gündüzlerden, sevimsiz otellerden
Eylül ki, sorabilir mi
Hüzünlər iç kamaştırıyor, aşklarsa niye yoksul
Bir asfaltın kuru sıcak soğuğundayız
Oysa bir deniz feneri mevsimsiz ölüür baylar.

Dahası

Bu düğmesiz giysileri söylece giymek

Bir boşluğu giyinmek mi olur

Olsun

İşte karşınızda ekimin sesi

Kasımın sesi sonra

Yağmurun eşliğinde –cocuğunu emziriyor yaz–

Bundan böyle günlerimiz nasıl geçecek baylar.

Her şey o kadar dokunaklı ki

Eylülsem, istemeden kırılıyorsam bazen

Dağınık, renksiz bir mozayık gibi ysem

Üstelik yalnızsam bir de –telefonda kuş sesleri–

Aynalardan duvarlara bir üzünç akıntısı

Bu dünyada çekingin olmak çok iyi bir şeydir baylar.

Sonra bir kır kahvesi kendini okurken

Masaları toplanmış, bardakları toplanmış

Tam kendini okurken

Derim ki bir semti iyi tanımak kadar

İyi tanımlı dünyayı

Açın radyolarınızı: eylülün sesi

Bu dünyada can sıkıntısının bir başka anlamı var baylar.

Elmalar silik silik kırmızı artık –olsun–

Gözlerimiz tozlanmış, kirli

Gizlisi yok, bu dünyada böyle sıkılmak iyi

Sıkılmak iyi baylar

Biz hazır tuttukça böyle

İçi yanında alev alev

Dışı buz tutmuş kalplerimizi.

BELİRSİZLİKLER

I

Bahçeme gelip bahçemi büyütüyor
Uzaniyor gölgesine ağaçlarımın
Görüyorum onu geceyle gündüzün ötesinde
Kuşkum yok Pan değil bu.

Bateri çalıyor havuzun dibindeki kadın
Belirsiz bir güne yaslanmış
Mağralarından geçiyor balık sürüleri
Yetmiyor mu ki
Düşlerine ödünç veriyor kendini üstelik.

Bir tabak buzlu çileği şaire yerleştiriyorum bense
Gizli kalmasın diye belirsizlik.

II

Gölgen dolaşır geceyle esmerliğin arasında
—Bir an— bakışların mavi denizle gök arasında
Bir uyumsundur sen —yazlar gezinir kış günlerinin içinde—
Sabahları bir şeyler noksandır, akşamları
Noksanlardan oluşan bir üzünçlüük sende.

Ortalarda bir yerdesin —öylesin—
Bir kavşaksın nedense —bir şeyle her şey arasında—
Günün her saatinde —duyuyor musun—
İmgeler birbirinden korkuyor.

III

Şöyle böyle bir günün kurcalanmasından
Bir tırnak izidir nehir –yüzümde akan–
Bulutlar bulutlar bulutlar –dudak izleri, beyaz–
Ötede bir köprü (üstünden geçeceğim birazdan).

Ocaktaki çaydanlıktan bakıyor bana
Ekim ortalarında yağan karlardan
Ben köprüün üstündeyim şimdi –iyi mi–
Camların bugusundan yapılmış adam.

Geri çeviriyor bakışlarını ansızın
Ben köprüden geçtim gittim çoktan
Peki
Ne olup bittiymi var mı anlayan.

IV

O bir ilkyaz sıkâyetçisidir
Kat kat altındadır bir leylak esintisinin
Güneşsiz kuşsuz bir kayın ormanını buluncaya kadar.

Yitirmiş görünüşünü bu yüzden
Sevgi kadar bölünmüşt
Ve parçalanmış (evet?)
Hiçbir duyguya yoktur diyor.

V

Atlar atlar atlar
Geçtiler penceremin önünden
Buğulu cam, buğulu cam, buğulu cam
Geçtin penceremin önünden.

Attan, buğulu camdan, düsten...

BİR GÜN

O 'bir gün'
 Yuvalanmış sanki sizde
 Buğulu cam tıpkı
 Hiçbir şey görünmüyorum
 Besbelli dışınızdan bakıyor size.

Yokuş aşağı, yokuş yukarı
 Düzlerde, eğrilerde
 Yansır ondan size her ışık
 Bırakılmış bir bıçaktan döğüşte.

Beklemek, avuntu –bir silah patladı uzakta–
 Yakında bir tel koptu
 Durmanın durgunluğu –yeterse–
 Sürsün bir süre böyle –ne çıkar–
 Emzirsin içinzı o sonbahar bulutu.

Gelecekte, dediniz –ama ne zaman–
 Kim bilir, belki de geçmişte
 Yağmurlardan kalan kimsesizliğin
 Saklıdır acısı o 'bir gün'de.

'Bir gün' buluşuruz –çok iyi–
 'Bir gün'dü, hani nasıl –silinti–
 Gerisi döküntü günler
 Ola ki beslemekte 'bir gün'ü hepsi.

PUSUDA

Konuşsam uzun uzun –dinler miyiniz–
Lambayı söndürmeyin, böylesi daha iyi
Sabahları yanan lambalar
Örter gündüzü bir yandan
Uysal, dikkatli bir göz gibi.

Konuşsam uzun uzun
Nar ağaçlarından, kıştan
Bir atlı arabadan, çukurunun önünde
Onca yaz artığını yiğan.

Konuşsam, sussam, tekrar konuşsam
Bir evi, mavi cam tokmaklı kapıları
Dinlenir gibidir orda bir orman
Uykuya dalmış kuşları, sincapları.

Konuşsam dinler miyiniz
Kirık dökük aşkları –ne kaldı şimdi–
Dibe çöktüler bir bir
Yavaş yavaş ıslanan
Gereksiz eşyalar gibi.

Konuşsam dinler miyim kendimi
–Yağmur kuşu içini çekti çalıda–
Böyle daha çok şey var
Katılmak için anılara.

Konuşsam uzun uzun
Ölüm var, beklemekte pusuda.

ÜÇLUKLER

I

Gülümse! gör ölümsüz karşılığını bunun
İşte
Lambalar, bardaklar, çiçekli güz surahileri.

II

Günün ilk saatleri
İyi biliyorum, ilk saatleri günün
Peki, nedir öyleyse bu sabah silintisi.

III

Hiçbir dilde söylememiş
Hiçbir dilde yazılmamış
Sözler ve şarkılar içindeyim.

IV

Neden aklıma geliyor istasyon büfesindeki duruşun
Hava soğudu –kasımın son günleri–
Kar yağacak, bembeş olacak unutulmuşluğun.

V

Bir gemi geçiyor, sessiz bir gemi
Oysa yolcularla dolu içi
Girince gemiye kimseler yok –dalgalardan başka–

VI

Bütün gün yağmur yağdı
Ya da bir gün içinde bir yıldan fazla
Günü ıslattı bu yağmur.

VII

Nedir mi yalnızlık –kendine sor önce–
Bir sabah, erkenden, bir kır çiçeğinin üzerinde
Görünce parladığını bir çiy tanesinin.

VIII

Gölgen yok senin, ayak izlerin yok
Neden mi? acılar barınmamış ki sende
Mutluluk yok, mutsuzluk yok.

BEZİK OYNAYAN KADINLAR

İstanbul, 1982 / Ada Yayınları

Cemal Çullu'ya

MANASTIRLI HİLMİ BEYE BİRİNCİ MEKTUP

İşte şu yağmurlar, işte şu balkon, işte ben
İşte şu begonya, işte yalnızlık
İşte su damlacıkları, alnımda, kollarımda
İşte yok oluşumdan doğan kent
Hiçbir yere taşmıyorum, kendime siziyorum yalnız
Ben dediğim koskocaman bir oyuk
Koltuğun üstünde, aynadaki yansıda
Bir oyuk! sofada, mutfakta, yatağında
Yaşamayı tersinden kolluyorum sanki
Yetişip öne geçiyorum sık sık. Sözgelimi
Bir iki saatte bitiveriyor bir mevsim
İyi
Bugün pazartesi mi? kapınının, pencerenin durumu
Salyı gösteriyor.

>

Salondaki büyük saatı sattım
Saatin ölçübileceği
Herhangi bir zaman parçası yok
Gittiği yeri bilmeyen böcekler gibiym
Bir oyuga, oyulmuş bir yaşama
Ne gereği var ki saatin
Balkona çıkyorum sürekli
Yollar yollar yollar katediyorum sanki böylece
Bir semtin ilk rengini alıyorum
Örneğin Ümraniye'de bir çay bahçesindeyim
Bazan
Anılardan anılara bir yol
Ve
Anılardan anılara sallanan bahçe
Hangi yaprağı koparsam son anı avucumda kalıyor
İyi.

Yeniköy'de bir kahve içер miyiz, dedim bu sabah
Bu sabah bu sabah
Oralı olmadı kimse –pazartesi miydi–
Oyuğumdan çıkmıştim tam, begonyamsa güller içinde
Nasıl?
Güllerse güller içinde yani
Ve balkon demirinde bir martı. Dedim ki
Deniz şuralarda bir yerde olmalı
Çit yok evin içinde
Deniz şuralarda bir yerde olmalı
Çit yok
Sanki dünyadaki bütün çay ocakları kapalı
Ve göklerden tepelere inen bir sokak
Ya da bir akarsuyum ben
Denizse
Şuralarda...
Yok önemi bir iki gün kaldı –martı–
Balkonda
Deniz de öldü sonra, martı da
İyi iyi.

>

Suyu tutmak gibi bir şeydi hepsi
Günler –seni anımsadığım zaman–
Birden Kurtuluş'tan Taksim'e giden bir tramvay görüntüsü
Mavi bir elektirik çakımı tellerde
Sanki kar yağıyor da sürekli, Tepebaşı'ndayız
Karlar gicirdiyor ayaklarının altında
Besbelli Gümüşsuyu'ndayız, Rus lokantasındayız
–Ne tuhaf, biz her zaman her yerdeyiz ikimiz–
Şarap içmişiz, üzüyoruz
Dışarda dünya silinmiş
İkimiz ikimiz ikimiz
Böyle birkaç defa ikimiz
Sonra ki bir fotoğrafa dönüşüyor her şey
Nasilsa
Sarı emmiş, mordan çekinmiş, kahverengi bir fotoğrafa
Sahi, kalınca bir şeyler giymeliyim ben
Üşümüyorum da
Bende herkes var, diyen bir kızın titrek
Sesleri dökülüyor kucağıma
Dudaklarım kan mavisi bugün.

Biz burda iyiyiz, biz burda çok iyiyiz
Biz burda kırk yaşındayız hepimiz
Dördümüz bir kişiyiz de ondan
İçimizden biri uyuyor olsa, falan filan
Onu bekliyoruz bir kişi olmak için
Evet evet, yanılmıyorum ben
Bir iki kişi kaldığımız zaman yanılabilirim
Doğrusu ya
Yanılmak her şeyi yeniden görmek gibi bir şey oluyor
Duvardaki vitray, begonya
Begonya, vitray
Kurtuluş'la Asmalimescit birbirine geçiyor
Bir tramvayın durmasıyla durmaması arasındaki ayırım
Karanfil kokuyorsa biraz
Yeni koparılmış bir demet karanfilim ben
Saçlarım soğuk ve uzun.

>

Ne diyordum? yağmurlar, evet
Üşümüyorum ürperiyorum sadece
Biçimini zorlayan bir kedi gibi
Dur biraz
Kapı çalındı, hayır, telefon
Telefon kapı telefon
İkisi birden mi yoksa
Yoksa
Ne telefon ne kapı
Bir şimşek sesi hiç olmazsa
O da değil
Ses filan duymadım ki ben
Yuvarlandııkça büyüyen
Bir kartopunun yumuşak sesi mi? belki
İki sesi taşıyan bir ses
Neden olmasın
Biraz önceki gibi
Üstümden biri kalkmıştı –yok canım–
Öyle değil, bir gölgeydi hepsi hepsi
Yer değiştiren gezgin bir gölge
Bahçedeki ceviz ağacından
İçeri sürüklenen.

MANASTIRLI HİLMİ BEYE İKİNCİ MEKTUP

Susmanın su kenarındayız bugün
Ne kadar sevgiyle konuşsak –konuşuyoruz da–
Korkuyoruz göz göze gelince Hilmi Bey
Korkuyoruz
Sanki gözler rakiptir de birbirine –öyle değil mi–
Ve bir yokuştan iner gibi oluyoruz
Bir yokuştan bir yokuşa sürekli
— Nereye?
— Bilmem ki
Ellerimizde alkol sesleri, saçlarımızda
Alkol sesleri
Dağlarımızda, içdenizlerimizde
Ve günler günlerin içinde öyle yavaş ki

>

Yerine saplanıyor bir sürahi
Pencereler şaşkın
Perdeler bir uzak yol kadar uzun
Ve balkon
Kendi dudaklarında şimdi
Donmuş bir tavus kuşu
Bir tavus kuşu yontusu belki
Ne tuhaf
Demin de aşağıdan bir bando geçti
Sormak isterdim sana
Bir bando şefinin hüznü nedir Hilmi Bey
Bir bando şefinin uykusu
Nasıl bir uykudur ki Hilmi Bey
Ne kötü
Elimde bir çiçekle yaz geçti.

Ve bugün
Çepçevre oturduk masanın başına gene
Bezik oynadık Hilmi Bey –her gün oynuyoruz ya–
Giysisiz, sadece kombinezonlarımızla –öyle işte–
Oda çok sıcaktı –lâl renkli çini soba–
Seniha korse takıyor, yahudi matmazel
Nerdeyse çıplaktı –terliyor terliyor terliyor–
Ve Cemal bir köşeden bize bakıyordu
Bakmıyor gibi bakıyordu
Durmuyor gibi duruyordu da
Benim anlamadığım işte bu
Dün dudağını kesti karşısında
Kırmızı bir balıkla oynuyordu
Öptü bir ara balığı –neden–
Öperken dudağını kesti
Balık da kırmızıydı, kan da
Ve balık yüzerekten geçti –gördüm iyice–
Dudaklarından
Durdu Cemal gibi biraz ötede

>

Durmuyor gibi durdu
Ağlamadı, hiçbir şey söylemedi
Bu çocuk anlaşılmayanın ta kendisi
Yalnızca sordu, bu yüzden sana soruyorum ben de
Melekler dişi midir Hilmi Bey
Dişidir diye tutturdu
Yani ben...
Öyleyse neyim
Elimde bir yapma çiçekle.

Adım Cemile ya, çok seviyorum adımı ben
Çocukluğudur insanın adı
Cemal şimdilik Cemal'dir –evet, öyledir–
Benimkisi bir animsama –Cemile–
Cemal-Cemile: yeni fişkirmış bir marulun sesi
Ezilmiş iki vişne
Ve akşam
Akşam ki sallanacak hamağını buldu
Buluyor

Sular menekşelendi Hilmi Bey
Karpuz lambanın altında
Yorgunum biraz –bütün gün içtim–
Hepimiz içtık
Cemal odasından çıkmadı hiç
Tangolar çaldık üstüste
Eski tangolar –bin dokuz yüz on beşlerde ne vardı
Ben pencereden bakarken
Kimseler ölmemişti
Ölüm diye bir şey yoktu ki Hilmi Bey
Var mıydı? –
Yüzümden bir şeyler aktı aktı
İçim de menekşelendi Hilmi Bey
Gökyüzü gibi bir şey bu çocukluk
Hiçbir yere gitmiyor.

>

Nedense odasına kapandıkça Cemal
Soyundukça soyunuyor yahudi matmazel
Hırslı bir dişi gibi
Ester, diyorum, Ester
Gülümsüyor hafifçe
Bir başka gülümsemeyi karşilar gibi
Öpüşürken gördün mü sen iki öpüşmeyi
Hilmi Bey
Tam öyle
Hızla giyiniyor sonra, dışarı çıkıyor
Üç kişi kalıyoruz birden
Yeni ısırlılmış bir elma gibi kalıyoruz
Parlıyor yeşil tarafımız kendi aydınlığında
İçimde bir soğukluk
Dışında bir begonya.

Karanlık iyice dışarısı
Rakımızı bitirdik –üçümüz–
Cemal odasından çıkmıyor
Birazdan Ester de gelecek
Koltuğa çökecek, bir sigara yakacak
Gene bir haç gibi olacağız dördümüz
Bir evin içinde kocaman bir haç
Kutsal değil, kirli
Coşkulu değil, kırık dökük
Sevinçle çekeceğiz onu kendimize.

MANASTIRLI HİLMİ BEYE ÜÇÜNCÜ MEKTUP

Yaşamaya yerleşiyor Seniha
Kendi yaşamına
-Güvercinsiz bir avlu mu? olabilir
Sırları dökülmüş bir ayna?-
Oysa çok geçti
Yıllar yıllar yıllar
Her geçen yıl elinde sanki
Yıprak, filizî yıllar
'Şey' sözcüğü gibi bağıntısız
Ağaççileği gibi durduğu yerde bir ezinti
Piyano tuşları -tek tek bakıldığından-
Çarçabuk bir göz atıldığında ayrıntısız -beyaz-
Yıllar
Seniha
Gözlerinin altı uzun menekşe.

Dün korkuttu beni –bazan oluyor–
Kocası İzmir'de yaşıyor, Karşıyaka'da
Sahici bir ayrılığın dikişini dikiyor Seniha
Mavi mavi
Usul usul yani
Kocası –ben sevmedim hiçbir zaman–
İkizini bulmuş diyorlar. Seniha aldırmıyor pek
Aldırmıyor da
Pudralar, kremler tiksindiriyor onu
Bu yüzden bohemya kêseyi kırdı dün sabah
Saçlarını kesecek oldu
Sonra da sustu sustu sustu
Akşama dek
Hüzünler acılaşıyor Hilmi Bey
Geceler katı ve parlak
–Ansızın yere düşen
Laciverdî bir kestane sesi–
Acılar da acılaşıyor gittikçe
Sanki
Bir azarlanmayla ölümünü düşünen çocukların gibi.

>

Ödünç alıyorum seni bazan
Çoğu kez geceleri
Niye almamayım –kaç güz geçti–
Islak kaputun gibi kokardı gözler
Seni sevdiğim unutmuşum Hilmi Bey
Seni de unutmak istiyorum artık
Unutmak! ama nasıl
Sözgelimi çok hızlı oynuyorum beziği
İçkiyi çabuk çabuk içiyorum
Her şey bir hızla dönüşüyor –çoğu zaman–
Odamı giyiniyorum
Odamı soyunuyorum
Yerlerini değiştiriyorum eşyaların
Dışarı çıksam, bir tramvaya binsem
Bir durak ötede hemen iniyorum.

Boynumdaki annemden kalma kolye
-Pembe bir buğu, uçup gidiyor-
Bazan koparıyorum, yeniden diziyorum
Gökyüzünde kalın sıra ben
Dünyaya tutuyorum kendimi, bakılıyorum
Nedense hep böyle sanıyorum
'Nerdeşin, akşam oldu'
Biraz animsiyorum
Sen bahçe kapısından girerken
Bir kendim gibi caddelerdeyim
Zamanın minesi soldu Hilmi Bey
Demeye getiriyorum.

>

Geçenlerde Nisuaz'a gittim
Cemal'e birlikte
Hasır koltuklara oturduk
Dışarda kar serpeliyordu. İki elma, külde pişirilmiş
Giderek küçülüyordu –gözleri Cemal'in–
Kahveyle konyak içtim
Cemal tarçın içti, konuştu biraz
Herkes bana bakıyor, herkes bana bakıyor, herkes
Bana bakıyor –bana öyle geliyor–
Bacaklarım –işte!– güzeldir çok
Aralık kapıdan kış kokusu doldu içeriye
Ürperdim –işte!– omuzlarım da güzeldir
Ama ben
Kaçarak yaklaşıyorum her görünmeye
Uzaktan uzağa gözgözeyim
Uzaktan uzağa öpüşüyorum
Uzaklarda biriyle sevişiyorum
Erkeğe benzer yalnız bir dişiyim ben.

Evet evet öyleyim
Hiç değilse öyle olmaliyim
Her neyse...
Az sonra Muhassen geldi –tanımadığım–
Kurtuluş'ta, aynı caddede oturuyoruz
Sevişmenin gölgesi gibidir yalnızken
Düşünmenin dışisi
Evini işletiyor –bana ne bundan–
Konyak içiyor o da
Sonra bir konyak daha
Kıpkırmızı gülüyorum –gülsün, iyi–
Bütün gövdesiyle gülüyorum
Ben de gülüyorum
Vitrinlerdeki kesme bardaklar
Şarap şişeleri, bir gemi resmi
Gülüyorum durmadan hepsi.

>

Karşıda bir ev, kırk odalı sanki
Her odada bir boy aynası
Her boy aynasında
Beyoğlu'nun bir parçası
Durmaksızın gülüyor
Yağan kar hemen eriyor yere düşer düşmez
Gülmüyor, gülmüşüyor
Makyajını tazeliyor Muhassen
Kalkıp gidiyor
Acının kış ayları, diyor birdenbire Cemal
İçine çekiliп de soğuktan
Oyuncağını orda bulamayan
Bir çocuk gibi
-Evet, hiç çocuk olmadı Cemal
Olmayacak da-
Kalkacağız birazdan
Acının kış ayları
Ne yapsam belirsizim.

Eve dönüyoruz –soldu minesi zamanın–
Bugün de bir şey yaptıktı
Tam kapıdan gireceğiz
Uzakta bir laterna sesi
Bir kadın ağlaması
Pencereden sarkılmış bir sepet
Sepette bir karnıbahar patlaması
Sarı elmalar
İçeri giriyoruz
Bu kapı hiç değişmez mi, diyor Cemal
Bu kapı
Ve her şey.

CEMAL'İN İÇ KONUŞMALARI/I

Bir şeyler çiziyorum buğulu cama –ben–
Cemal'ın ıslak sesi
Kayıp gidiyor buğulu camda
–Bir sabah yağmurunun en küçük tanımıysa
Şu benim sesim–
Çizip çizip siliyorum sesimi
Birden odayla dışarısı birleşiyor
Ve birleşir birleşmez
Çıkarıp cebinden büyük aynasını gök
Bir istasyonda yolcularını bekleyen
İnsanlar gibi hafifçe gülmüşüyor
Bana
Elimi sallıyorum içimden
Buruk içimden
Belli belirsiz.

Yaşlı bir çocuğum ben, çocukların en yaşlısı
Ağzımda sakız tatlısının hiç eksilmeyen tadı
Sevilince kendimi tadıyorum bir de
Kendime dönüşüyorum
-Ah içimin derin rengi
Yoğun kokusu-
Biraz önceydi
Yalova'da bir oteldeyiz
Çok büyük bir oteldeyiz -hepimiz-
Çiçekler var -çok büyük- ağaçlar gibi
Kırmızılar uzun, uçsuz bucaksız
Sonra bir vapurun bayrağı
Görmüştüm
Annemin yakut yüzüğü
Görmüştüm
Ben herkesin oğluydum o zamanlar
Kalabalıktık.

>

Elimi büğulu camdan çektim
Saçlarım doldu yüzüme
Saçlarım neden böyle uzun –kimbilir–
Sevmiyorum hiç
Yalnız yapıyor beni
Hem niye
Herkesin özlemi benim özlemim değil ki
Az konuşuyorum bu yüzden
Tenhalarda duruyorum
Sanki yaşamam benim
Önce bir susuzluk vakti
–Suyu musluktan içiyorum sık sık
Kimseye göstermeden
Böylece
Hiç mi hiç bitmiyor içmem–

Nisanın ıslak sesi
 -Kocaman bir gül haziran-
 Gelip gelip vuruyor
 Uzaktan bakıyorum
 Kış aylarına bakar gibi
 Kirli
 Çift kollu bir lambaya benziyorlar
 Seniha teyzemle annem
 Bezik oynuyorlar gene
 Masada rakı sürahisi -dilim dilim ve renkli-
 Tabakta solgun meyvalar
 -Sanki kimse birbirine bir şey demedi-
 Ve
 Suyu çekilmiş portakallar portakallar
 -Ne? ne zaman? şimdi unuttum
 Büyükkannemin ölüm saati-
 Ester vazoya çiçekler yerleştiriyor
 Pembe sesiyle
 -Baharı yerleştirme bir tanrıının elleri-
 Kokusunu duyuyorum uzaktan
 Hayır, kokusunu düşünüyorum
 Benim olmayan kokular...

>

İnsan kendi kokusunu bilir mi
Bilmem
Bilemez
Ama annem Ester'in
Ester'se annemin kokusunu biliyordur
Sanırım bazı kokular da duyulmaz, görülür
Ben gördüm
İşte şu karşıki bahçenin kokusu
Toprakla güneş karışımı bir koku
Ben gördüm
Büyükannemin ölüm kokusu
Gördüm ben
Sonra annemi bir kokuda gördüm iyice
Seniha teyzemi de
Çok ağır bir kokudan gelmiş oluyor teyzem
Muhassen'den döndüğü zaman
O evden
İşaret parmağına benzıyor bazı kokular
Gösteriyor gösteriyor gösteriyor.

Demin yanından geçtim
Bugün başka türlü kokuyor Ester
Dudağımı kanatan balık gibi değil
Baharda kar yağar mı, öyle kokuyor
Kapısını ilk kez açıp da
İçeri giriliveren
Yeni bir ev gibi kokuyor
Bin türlü kokuyor bugün Ester.

(Çok geniş bir çayırda yürüyorum yürüyorum
Ezilen otlar gibiyim
Ezilen otlar gibiyim ayaklarımın altında
Kendi ayaklarımın
Nedense
Bu böyle hoşuma gidiyor.)

CEMAL'İN İÇ KONUŞMALARI/II

Odamın penceresi yok –daha iyi–
Kendime bakıyorum ben de
Kendimden sarkmış kollarıma
Kendimden damitilmiş gözlerime
–Bakmıyorum, duyuyorum onları sadece–
Böylesi iyi, çok iyi
Kapıyı kilitledim –kapımı–
Salonda gürültüler, ut sesleri

Mühibbe gelmiş olacak Burgaz'dan
Birkaç kere gördüm
Şişmandı çok, beyazdı
Saçları mavi gibiymi -öyleydi-
Maviler saçları gibiymi
Açık denizlere benzerdi
Ve yüzü
İbrişimlerle dolu
Gizemli bir dikiş kutusuydu sanki
Geçen yaz denize girdiğim günler...
Anımsıyorum
Ne vardi ortalıkta maviden başka
Sadece bir martı -o da maviyile beslenen-
Gördün mü demiştim kendi kendime
Mavilik de çocukluk gibi
Unutulmayacak hiç.

>

Evet, Mühibbe
Parası bitince gelir bize
Bir iki gün kalır gider
Sabahtan akşamaya ut sesleri
Rakı sofraları
Yüzünde, göğsünde, ellerinde
Dışa kaymış ibrişimler
Ek: bir fayton sesinin sessizliği de
Ölümü anımsatan bana
Ölmüştü –büyükannemdi–
Ölü yıkayıclarını görmüştüm ilk defa
Dudakları yemyeşil biri
–Karıştırıyor muyum yoksa
Bir sirk afişindeki adamla–
Seslenmişti, anımsıyorum
Hiç değilse pedikürlerini silin!
Sonbahardı.

Odamın penceresi yok –iyi ki yok–
 Konuşuyorum kendimle
 Cemal! herhangi bir mevsim anımsar mısın
 Yaz aylarının dışına kaymış
 Biraz
 İçinde sevgilerin soluk aldığı
 Anımsar mısın
 Ve yazlar yuvarlak mıdır Cemal
 Oval mıdır
 Çizgi çizgi midir yoksa
 Herkes bir yerlere gider
 Bir yerlerden gelir de ondan mı
 Gelinciklerle tuzlu suyun sevişmesi miydi
 Ne dedin
 Sen öyle bir yere gittin de ondan
 Geçen yaz
 Sürdün dudaklarına gelincikleri, sürdün sürdün
 İri bir ruj lekesine benzetinceye kadar
 Sonra da öptün kendini, öptün öptün
 Orası neresiydi, unuttun şimdi
 Adsızlığa çok yakışan bir yerdi.

>

Akşamüstlerinin bir çitirtısı vardı Cemal
Var mıydı
Belli belirsiz –anımsar misin–
Bir atlıkarınca gibi dönüyordu deniz
Gündoğusundan günbatımına
Aynaya baktındı durup dururken
Oteldeki büyük aynaya
Gözbebeklerin kırmızıydı –bir an–
Dönüyorlardı boyuna
Çıkarıp attındı onları
Denize attındı, anımsa
Bir çift balık olup geri döndüler
Ruhundaki küllerini yaktılar.

Ut sesleri kesildi, iyi
Uzaklarda bir fistık çamı yarıldı ortasından
Bir kuş ölüsü düştü –sanki–
Bölündü sesler de
Bir faytonun sessizliği de bölündü
Dudaklarını açın kapadın
Çekilmiş ağlardaki balıklar gibi
Birden gelinciklerle doldu dünyan.

İnsan iki kişi olmalı, değil mi
En azından iki kişi
Sen yalnızsan
Yalnızlığın her zamanki ikindisi.

(Yürüyorum yürüyorum otlarımın üstünde
Ezile ezile ben
Bir şeyi ilk defa duymanın belirsizliğini
Yavaşça ataraktañ üstümden.)

CEMAL'İN İÇ KONUŞMALARI/III

Ben mi konuşuyorum –Cemal mi–
Tanrıının taşları mı konuşan
Birbirine geçmiş sımsıkı
Yollar boyunca uzayan uzayan.

Kurtuluş'tan çok uzaklardayım
Birbirimizden çok uzaklardayız
Çok yakınız birbirimize –tekdüze günler–
Ester parmaklarını geçirmiş kalbine
Yeşim taşılı iğnesini yoklar gibi
–Sıkıştırılmış bir sandviç sesi–
Sürekli anneme bakıyor
Annemse bir elinde rakı kadehi
Ötekinde kâğıtlar
Oyun kâğıtları
Teyzeme bakıyor sürekli
Teyzemse yaratılmakta olan bir anıya benziyor
Bakışları anlamsız
Gölgeli

Kendine bakıyor olmalı
Ne tuhaf, herkes bir yerlere bakıyor
Hiç kımıldamadan
Bir ışık parçası düşüyor annemin yüzüne
Arada kovmak için elini sallıyor yalnız
-Dalgınlık, başka değil-
Neyi bitiriyoruz, neyi başlatıyoruz
Neyi bekliyoruz, bilmem ki
Kapı mı çalınıyor ne -gidip açıyorum-
Kimse yok
Peki
Nasıl karşılanır yok olan bir şey
Karşılıyorum
Birlikte salona geçiyoruz.

>

Oturuyoruz karşı karşıya
Yok olan şeyle ikimiz
Sarı koltuğa çöküyor o –her şey sarı zaten–
Ben kahverengi koltuğa oturuyorum –her şey kahverengi–
Kimse görmüyör bizi
Göremezler ki
Uçup uçup konuyoruz yerlerimize
Bir konfeti demetinden kopmuş gibi
Düşlerimizden saçılmış gibi
İyi eğleniyoruz yok olan şeyle ikimiz
Sigarasını yakıyor o
İyi, yaksın
Bardağına cin koyuyorum
Ağır ağır içiyor
Her şeyin tersini taşıyor yüzü –sanki–
Ve taşırıyor
–Bir şair de olabilir, bir ermiş de–
Yürüyor pencereye doğru
Geri dönüyor
Birden

Çaydanlıktan ayaklarımı dökülen
Kaynar suyun acısını geri getiriyorum
Ve öperken dudağımı kanatan balığı
Ve hemen unutuyorum
Ben unutur unutmaz
Gümüşle altın karışımı bir tramvay geçiyor caddeden
Pırlanta kolyeler açıyor ağaçlarda
Şehrayinler dönüyor katlarında beynimin
Işıklar ışıklar içinde atlıkarıncalar
Anlıyorum
Gezintiye çıkışmış mutluluk o
O, yok olan şey
Büyübünce bulacak
Büyübünce sevecek beni.

>

Yeniden çalınıyor kapının zili
Açıyorum
Sık sık çalışıyor
Açıyorum açıyorum
Bembeyaz bir alan oluyor mutluluk
Bembeyaz bir kalabalık
Gittikçe uzaklaşıyor annemle teyzem
İki tek nokta gibi
Kalıncaya dek.

Bağırıyorum bağırıyorum
Beyaz çimenler, beyaz çimenler!
Yok oluyor düş
Yok oluyor sanrı.

İkaros'um ben
Kimse artık beni görmüyor.

MANASTIRLI HİLMİ BEYE DÖRDÜNCÜ MEKTUP

Yıllar geçmedi, yıllar eskidi
Dokunduğum yerde kalıyorum
Yaşlı bir kelebek gibi.

Yeni bir renk buldum bugün, suyun akışı rengi
Oyuğumdan çıktım
Çıkmamı duydum
Bir süre yürüdüm yürüdüm
Hiç kimseyin ağını dayayıp da
Suyunu içmediği bir çeşme gibi durdum
Durdum ki
Önce bir elektrik mavisi çöktü içime
Sanki bir suya anlatıldım da bilinemedim
Ben
Benzersiz bir geyiği okşar gibi
Sevgisizliği okşayıp geçtim
Yol boyunca insanların
Uzak yakınlığını
Okşayıp geçtim
Sinema girişlerindeki fotoğraflara baktım –bir süre–
Çürüklü elma kokulu bir sokağa girdim
Küçük bir alana çıktım
Cemal'i okuldan aldım
Sonra...

Kestiydim saçlarını çoktan
Gözleri bir çift medüza şimdi
Cemal'in
Kurtuluş'ta unutulmuş bir bahçe için
Bahane Cemal
Kolları iğreti, kısa
Kir yolları gibi tekdüze bir anlatım yürüyüşünde
Anlamsız
Ve yanyana gelince beton yapılarla
Hep aynı soğuk ve yapışkan hüzün
Yedeğine alıyor ikisini de
Oysa pencerelerden sarkan ışıklar bile
Herbiri başka başka
Acılar başka başka
Her günkü sözler, her günkü konușmalar
Aynı plaklarda aynı şarkılar
Tutmuyor hiç birbirini
Ve
Mutluluk
Bir kibrit çöpü ne kadarcık yanarsa.

Eski bir lokantadayız Hilmi Bey
Beyoğlu'nda, arka sokaklarda
Karşındaki vitrinde
Yeni cilalanmış bir tabut
Bu garip gün sonundan sanki
Pespembe üç haç eklenmiş ağızına
Cemal'in
Sadece pasta yiyor şimdilik
Duvardaki denizkızına bakıyor ara sıra
Bir düğmesi kopuk ceketinin
Tırnakları tertemiz
Gömleği buruşuk –biraz–
Bazı belirtiler bazı belirtilerle buluşunca
Sözleşiyor kafasında insanın:
Bu çocuk beni hiç sevmedi
Sevmeyecek.

Kim kimi sevdi? kim kimle yaşıyor ki?
Bezik oynuyoruz, raki içiyoruz
Ve konuşmuyoruz gerekmedikçe
Arada mektup yazıyorum sana
Ah, olmayan sana. Hiç olmadın ki
Bunu kendime, Cemile'ye söylüyoruz.

Bitti yalnızlıklar, bir büyük yalnızlık var artık
İki kaktüs gibiyiz Cemal'le ben
Kendi çöllemizden koparılmış.

SENİHA'NIN GÜNLÜĞÜNDEN/I

Gözlerimden uçtum –bırakıp eski gövdemi–
Aynanın önünde durdum
–Kenarları saydam yapraklı aynanın–
Omuzları açık giysimi giydim –siyah–
Topaz kolyemi taktım
Göğsümün ortasına bir gül yerlestirdim
Açı, apacı bir gül
Dışarı çıktım.

Muhassen'e uğradım –çağırdı demin–
Firuze ve turuncu deniz kabuğu alışımı Muhassen'e
Yedi lamba, yedi güvercin saçlarında
Ve eşyalarında bir başkalık: 'çabuk-güzel'
Her şey 'acele-sıcak', 'acele-yerli yerinde'
Her şey, ama her şey
Bir düğün öncesi gibi
Uzun bir deniz yolculuğu sonrası
Bir yerden bir yere taşınma
Yitirilmiş duygulara bir göz atma yaklaşımı belki
Rüyamda da görmüştüm dün gece
Yedi gelin, yedi güveyi
Serpantinler, konfetiler içinde
Ağzımda bir sakız çiğneme kımlıtı
Şuramda duymadığım bir duyma
Bir elimi kalçama koyuyorum
Kimim ben?

>

Seniha!

Çağırmadım ki kendimi
Sordum, o kadar
Ben kendimi kendime sunuyorum, o kadar
Bu işe çok uygunum, o kadar
Toprağına karışmış bir çiftçi gibi
Bir gün: yüzü olmayan bir erkek
Bir gün: yanmış süt kokulu bir oğlan
Gözkapaklarımı indiriyorum
Lacivert bir jaluziyi indirir gibi
Kendimi kendime sunuyorum –ben Seniha–
Bunu hep böyle yapıyorum.

Bugün de böyle yaptım
 Önce bir sigara yaktım, usul usul giyindim
 Bluzumdaki bir iki kırışığı çektim düzelttim
 Perdeleri açtım
 Pencereyi de açtım –açık bıraktım–
 Merdivenleri indim –çok yavaş indim–
 Kimseye rastlamadım
 Dışarı çıktım: işte ilkbahar!
 Yürüdüm yürüdüm
 Ben ki herkesin bilmediği
 Birtakım şeyler yapan biriydim
 Böylece çok gördüm
 Nedense öyle sandım
 Yüzler silindi, olmayan yüzler
 Sis, duman, pus gibi yüzler
 İnce bir çubukla sigarasını içen Muhassen
 Yitti, yitiverdi hepsi
 Fırlattım göğsündeki gülü havaya
 Pembe pembe bakındı boşluk
 Selamladı beni
 Hayır, mutsuzum.

>

Evet, mutluyum
Bir mutluluk yok mu her çelişkide
–Var! Varsa niçin?–
Yedi lamba bir arada
Bir arada yedi güvercin
Muhassen
Bir anlamda ‘cabuk-güzel’
Bir bakıma ‘cabuk-çırキン’
Anlıyorum
Ben sadece armasıyım o katedralin
Dünya ise calmaya hazır
Keskocaman bir org gibidir
Ama calmadan
Katedralin avlusuna düşüp
Düşüp de parçalanan
Bir org gibi...

–Sevişmek!
Kimse kimsenin olmasın–

Ah bu nisan yağmurları
Hüznünü kaybetmiş çocukların gibi şaşkınlık
Yağıp bitiyor
Bitsin
Çok tenha bir kahvedeyim
—Ah, aşıkların çocuk bahçesi
Neden ömrün çok kısa—
Neden buruk bir özlemdir anılar
Ve özlem olarak kalacaktır da
Hayır!
Seniha!
Evet, çağırıyorum seni
Şimdiye ve sonraya
Bir başka yanıt:
Yok o da.

Sadece bir özlemim ben.

SENİHA'NIN GÜNLÜĞÜNDEN/II

Bir ruh mu bu kadın –Cemile–
Nereye değdirsem ellerimi
Masaya, perdeye, konsola
Onunkine geçmiş oluyor biraz
İnatla çekiyorum. Ellerimi çoğu kez
Gizlemem bundan.

Tren istasyonlarına gitmekte –nedense–
Bir başına oturuyor parklarda
–Cemal'le bazan–
En çok da akşamüstüleri
Bilmem ki bu gizemli saatlerde ne buluyor
Dolaştığı yerleri mi süslüyor
Doğayla, kentle süsleniyor mu yoksa
Birini mi bekliyor –kimbilir–
Kendiyle değil, sadece duruşıyla
–Vakitsız çiçek açmış bir nar ağacı
Bulanık günün içinde–

Ve ağır ağır, bir ibre gibi
Tam kendine dönüyor ki
Eve koşuyor acele
Odasına kapanıyor
Yazıyor yazıyor yazıyor
Kitliyor çekmecesine yazdıklarını
Telaşla çıkıyor odasından
Cemile, diyorum, der demez
Yüzüme bakmadan rakısını dolduruyor
Ester'se bir ucunda salonun
Bakıyor bakıyor bakıyor bize
Cemile'ye
O kadar bakıyor ki
Sanki yazdıklarını okuyor
Saat on yedilerde böyle oluyor.

>

Masa örtüsündeki kırmızı lekeyi
Yillardır silemedim
-Şarap lekesi? belki
Değişti rengi artık-
Anımsıyorum
Kimin vurdوغunu o tavşanı
Bembeyaz bir kayanın dibinde
Ve bembeyaz bulutlar vardı gökte
(Ölen her canının son sesi
Bir yaşam dolusu sesten
Daha çok akılda kalıyor)
İşte bu onun sesi
Elinde bir tüfek, utkuyla bağırıyor
İzmir'de, Karşıyaka'da
Saat on yedilerde
Olursa bir de böyle oluyor.

Fransız okulunda bir öğle sonrası
 Bütün yüzlerde bir öğle sonrası
 Şiirler okuyorum Rimbaud'dan
 "Bir akşam kucağıma oturttum güzelliği
 Açı buldum onu, sövüp saydım."
 Anımsayamıyorum gerisini
 -Kaç yıl mı geçti?—
 Elimi tutmuştu o oğlan
 Gözleri griyle karışık mavi
 Yüzünde güneşle parlayan çiller
 -Kaç yıl mı geçti?—
 Gelip çattiydi o düğün günü
 Pera Palas'ta bir akşam
 Akşamın en ince köşeleri
 Kimler yoktu ki, —o zamanlar çok kalabalıktık—
 Bir fotoğrafta tam on yedi kişi
 Fotoğraflar...

>

(Yaslamış bir ağaca omuzunu
 Ben
 Birlikte bir gülü tutuyoruz
 Onunla ben
 Bir vapur güvertesinde, denize bakıyor
 Ben
 Bir otel kapısındayım, İzmir'de
 Ben.)

Zamanlar geçtikçe neden
 Mutluluk mahzunluk oluyor fotoğraflarda
 Acaba
 Keder mi, acı mı, üzüm mü dünyanın rengi
 Mahzunluk mu yoksa yaşam
 Ve doğruya söyleyen yalnız
 O mu, Rilke mi
 Ölümünü içinde taşıyan.

Aşk mı yok ettiydi kocamı
 –Ah, aşkların çocuk bahçesi
 Neden ömrün çok kısa–
 Oysa
 Başlamak ne kadar güçtür, ne kadar incelikli
 Sürdürmek, sadece sürdürmek
 Öylesine kolay:
 Hiçbir şey olmamış gibi
 Kalp atışları, saat zembereği
 Yıllar yıllar yıllar
 Çözülmemiş bir bıkıntıyla birlikte
 Kalıcı bir gülümseme yapıp da sevgisizliği...

Ek: bugün pazartesi, belki de pazartesi.

SENİHA'NIN GÜNLÜĞÜNDEN/III

'Evler'den birindeyim, dışarda kar yağıyor
Üstüme kar yağıyor. Kalbimin
Atışlarında eriyor kar
Üşümüyorum, üzümek elimde değil
Hiçbir şey elimde değil
Sevmek istiyorum, sevemiyorum
Çarpiyor birbirine kalbimin kapıları
Gülmek istiyorum, gülemediyorum
Öne geçiyor acılarımın çizgileri
Vermek istiyorum, veremiyorum
Geri çekiyor beni tenimin güçlü dokusu
Konuşmak istiyorum, konuşamıyorum
Kapanıyor büsbütün dudaklarım
-Demiştim, pembe bir çizgi olsun
Düğün çağrımızda o gün-

>

'Evler'den birindeyim, dışarda kar yağıyor
Aynada kar yağıyor parıltılarla
Abajuru yakıyorum: sarı kar
-Üç parmakla bira bardağını
Hafifçe tutan elim-
Dudağımı boyuyorum: pembe kar
Cemal'i düşünüyorum: acı kar
Ester'i düşünüyorum: kar duruyor
Cemile?
Kar yağmadı sanki. Kar
Duygulara göre bir yağıp bir duruyor
-Demiştim o gün, o gece
Ve sonraları
Kan karda kaldı-

Kurtuluş'ta kar yağıyor –ne zaman yağsa–
 Şöyle bir koltuğa çökerdim eskiden
 Bacak bacak üstüne atardım
 Hemen bir sigara yakmak gelirdi içimden
 (Oysa şimdi yataktan yere degen bacaklarımın buruşuk
     bir etekliğe sarınıp da tozlu bir haliya basması
     biçimindedir her günü oturmam kalkmam
 Ve içime doğru yürüyen bir ağrı duyarım ne zaman kırmızı
     bir elmayı soysam
 Ve şimdi
 Her yengi, her yenilgi
 Her tutarsızlık, her ikilem
 Güzelliğimi doldurur benim
 İstesem de eskiyemem
 Ve artık
 Çok sesli bir müziğimdir ki ben
 Tek zevki duyarken gövdemde
 Kendimi kendime sunarken.)

'Evler'den birindeyim, bir org sesi bu
Yağdıkça yağan kardan
Çoktan eskimiş olmalı, diyorum katedralim
Ya da çökmüş olmalı çoktan
(Aşağıdan çağırıyorlar, usul usul iniyorum merdivenleri, basarak
çiçekli karların üstüne, rengârenk. Karşında cüce bir kadın-
la kambur bir kadın ayaklarının altından gülüyorlar bana.
Gülüyorum ben de yağan kara ve çöken katedrale ve onlara.
Söylesiyoruz ayaklarımızın altından
Ve
Geldikleri gibi gidiyorlar, hiçbir iz bırakmadan, hiçbir iz bı-
rakmadan, hiçbir iz bırakmadan.)

Giyinip dışarı çıkiyorum hemen
Ben bu 'evler'e sıgamam.

SENİHA'NIN GÜNLÜĞÜNDEN/IV

'Ve ölüm bahçesini buldu'

Oteller imzamdır benim
-Ah güzel yaşam! sevgilim ölüm!-
Şimdi bir otelin apacı sevinciyim.

Ey bardak taşıyanlar, kış ustaları
Sonbaharda ne yaparsınız
Ben ne yaparım
Kendime başka biriymiş gibi bakmaktan
Arta kalan bir çift gözü de
Kimbilir nerde bıraktım.

>

Ah güzel yaşam! sevgilim ölüm!
Göğsümden bir düğme daha çözdüm
Saçlarımı taradım
Yüzümdeki beni koyulaştırdım
Pudra süründüm biraz –hayır, iğrenmiyorum artık–
Kırıştı göz kenarlarım çoktan
Çantamı açtım kapadım –neler yoktu ki–
Bir ayna
Bir katedral fotoğrafı –renkli–
Sonbahardan da büyük
Boş bir tabut deseni
Anahtarsız bir anahtarlık
Adresler –hepsini yırttım attım–
Bir şiir kitabı Nerval'den
–Ölünce tanrılarının
Bir ikinci yaşamını
Yaşamayı uman Nerval'den–
Telefonu açtım –bilmem ki neden–
Rastgele çevirdim: iğrenç bir kadın sesi
Tanrım!
Hemen kapadım.

Ah güzel yaşam! sevgilim ölüm!
 Ben yalnız ikinize hayranım
 Bilin ki gitmiyorum 'başka evler'e artık
 O günden bugüne hiç çağrılmadım
 Kapandım kapandım kapandım
 Kabuklu bir deniz hayvanı gibi demin
 Yağmurluğumun içine
 Fırladım caddelere çıktım
 Günaydın, dedim, sütünü esirgemeyen
 Eski bir mezar taşına
 Günaydın!
 Ne güzel bir duruşun var senin
 Doğayı kımıldatmadan
 Islandım
 Kıyılara indim, ıslak kumlara bastım
 Ayak izlerimi sevdim, okşadım
 Dolaştım dolaştım
 Bir bankaya girdim çıktım
 Biri bacağımı elledi tramvayda
 Ses çıkarmadım
 Ah güzel yaşam! sevgilim ölüm!
 Seniha!
 Seni bugün kışkandım
 Otele döndüm akşamda doğru.

Not: ben bugün biraz
 Yaşamı kımıldattım
 Bir bardak konyak içtim ve
 Ölume kurulandım.

SENİHA'NIN GÜNLÜĞÜNDEN/V

İşte
Gördün
Demek ki böyle
Pencere pervazını –kirli çok–
Boyası dökülmüş yer yer
Lekeler lekeler lekeler
İşte, gördün, demek ki böyle
Koruklar sarkmış her yandan
Donuk, tozla kaplı koruklar
Ve lacivert bir görülmeyle
Ve
Limanın insan kokulu gürültüsüyle
İşte
Gördün
Demek ki böyle.

Gördün, görüverdin hemen
Demir arabayı rayların üstünde
Ve tahta bacaklı adamı –güneşe bakan–
Bakışlarında bir zamandışılık –öyle–
Gördün
Demir arabayı
Rayların üstünde
Ve tahta bacaklı adamı
Gürdün, görüverdin hemen.

Duydun
Duydun ki o boşluk sendin. Katedral
Ayrıca bir boşluktu senin içinde
Senin senin senin
Hayır!
Dudaklarını büzme
Ayaklarını –evet– daya oraya
Oraya oraya
Tezgâha koy dirseğini –koydun mu–
İyi tut bardağını –iyi tut–
Bir iki kez döndür avucunda
Seniha!
Gördün mü bak
Buğulu bir hiçliktir, değil mi
Aynada titreşen bardak
Ve her şey
Değil mi, budur
Bir ölüünün bir ölüye sorduğunu sormak.

>

Üç çiçek koymuşlar üç ayrı vazoya
Şuraya suraya suraya
Kalbindeki buruk pembelik
Bundan
İşittin işitmedin –ne çıkar–
Konuşur gibi onlar satıcısıyla.

İki kişi durmuş köşede –tam köşede–
 Düzenli bir biçimde konuşuyorlar
 Sen dişlerini vuruyorsun birbirine
 Titreyerek yalnızlıktan
 –Sanki İstinye’yi dönünce
 Porselenler yapıştıran bir ermeni var–
 Kuşlar kuşların yanına, yapraklar
 Yaprakların yanına
 Hiçbir şey yalnız kalmıyor
 İnsandan başka dünyada
 Seniha!
 Duymuyorsun sen kendini
 Başıboş bir müzik gibisin kırlarda.

Gün kendini yiyor –gün bile–
 Üç çiçekle akşam oldu, ne yapsan
 Kapıdaki çingirak... yaşam ne çabuk geçiyor
 Çingirak
 Gün erkek oldu Seniha
 Denizden çıktıktan sonra
 Giyinmek kadar güzel
 Gün erkek oldu
 Gün senin oldu Seniha
 Upuzun gözlerin ki –lacivert–
 Örtüldü akşamın asmalaryyla
 Unutma, yaşamından iyisin
 Yaşamın senden iyi
 Kutsalsın, görkemlisin, kendine verilmişsin.

SENİHA'NIN GÜNLÜĞÜNDEN /VI

- Kapının arkasında ne var
- Hiç!.. hiçliğin adı
- Kapının arkasında ne var
- Kapının arkasında mı? tanrı
- Kapının arkasında ne var, kapının
- Bilmem ki ne var arkasında kapının
- Kapının arkasında ne var
- Bir bahçe, bir su kovası, içi boş
- Kapının arkasında...
- İncil
- Kapının arkasında ne var
- Bir tepe, boşaltılmış onun da içi
- Kapının arkasında ne var
- Bir duvar, tuğlasız, unutmuş dülger malasını

- Kapının arkasında ne var
- Havası kaçmış bir deniz yatağı
- Kapının arkasında ne var
- Bir çift kadın ayakkabısı –siyah–
- Kapının arkasında...
- Sökülmüş bir laterna, kutusu kalmış
- Kapının arkasında ne var
- Kurumuş böcek kabukları, suyu çekilmiş bir deniz
- Kapının arkasında...
- Bir kurukafa
- Kapının arkasında ne var
- Kapının arkasında mı? hiç!..

Belli belirsiz bir şarkı.

>

Odamdan çıktım
Koridoru geçtim –kimseler yoktu–
Merdivenleri indim –kimseye rastlamadım–
(Muhassen'den son kez çıkarken
Kimseye rastlamadım)
Bara baktım –kimseler yoktu–
Bir kadeh aldım, konyak doldurdum
Kadehi iki parmağım arasında tuttum tuttum
Kısarık gözlerimi kendime baktım
Otel, Ben, Konyak –neden olmasın–
Tanrı-İsa-Ruhulkodus, dedim
Ben böyle dedim, acaba
Kimlerin avuntusuydum.

Dünyaya bir kere daha baktım cam kapının ardından
Dünyanın kokusunu duyдум
Kendi kokumu?
Elbette duyдум
Geçmeyen bir kokuydu -yaşlılık kokusu mu-
Çıkardım çantamdan Chanel'imi
Biraz süründüm.

Dedim ki, bugün de bitti gündüzüm
Otel, ben, konyak
Tanrı-İsa-Ruhulkudüs
Vahşetin son öyküsüüm
Belki ilk öyküsüüm
Işığımı söndürdüm: beyaz karanlık.

SENİHA'NIN GÜNLÜĞÜNDEN/VII

Özür dilerim dünya
Ben bu otelden çıkamam
İmza: Seniha.

Ester'in Söyledikleri

KENDİME

Kimseye karıştım mı? hiç karışmadım
Bu ki bana tuhaf sayılmadı
Gözleyip sordum mu hiç? hayır sormadım
Bu ki bana yalan sayılmadı
Acımak işim miydi? hayır
Bir evden olmak kötü müydü? hayır
Zamana zamanla bakmak ne idi ki
Baktım

Tarlayı tarlayla ölçtüm
Meyvayı meyvayla ölçtüm
Denizi denizle ölçtüm
Göğü gökle ölçtüm
Zaten insanı insanla ölçtüm ki
Buruk bir tat mı duydum
Ve duydum
Her şey ki bir yorumdu, sonuç değildi
Sonuç ki zaten yoktu

Sen ki kim
Beni bütün bütün bırakma.

İSTEK

Çünkü ağızım öyle istedı
 Dudaklarım öyle istedı
 Ve göğsüm ve avucumun çukuru
 Ve arkam ve önüm ve boynum
 Öyle istedı

Çiplaklığımıla övünürüm
 Dişiliğimle övünürüm
 Benim olan her şeyi kullanırım
 Kullanmak ayıp mıdır? değildir
 Ayıp olan ki nedir?
 Ben bunları bir güzellik bilirim

Yüreğimin gözlerini kapatma
 O ben ki her şeye daha iyi bakayım
 Bir evdeki dört kişiden biriyim
 Kendimi onlardan istedim mi? istemedim
 Sözlerine uyдум mu? hayır uymadım
 Ve bana demediler ve zaten demediler
 Herkes suyuna daldı
 Levyatani olta ile çekebilir misin
 Herkes suyuna daldı

Yüreğim pekişiktir.

KAN YARGISI

Akşamı karşıma aldım
Cemile karşımdaydı
Cemal'i karşıma aldım
Seniha karşımdaydı
Güzel otlar yaktım onlara
Zeytin çıkardım
Sürahiyle içki çıkardım
Seniha'nın gözlerinde pek çoktur
Kan yargısı çıkardım
Bugün akşamı kadar
Her şey bana iyi oldu

Çünkü durgun günler bana çoktur
Dışarı çıktım, dolaştım
Gün gündür kendimle söyleştim biraz
Bir lavtaya girdim, boşaldım
Eve döndüm, o ne ki bana çoktur

Sütten kesilmiş çocuk mudur ki canım
Canımı yatıştırdım, susturdum.

GÖZ SUYUMDA

Yüreğimi genişlettiğim zaman
 Cemile bana siğsin
 Ben onun göklerinden biraz fazlayım
 O bana siğsin
 Yalnızlık ondan gitsin, kötü mü dedim
 Gitmezse ne yapsin, kötü mü dedim
 Ben neyin nesiym ki ve herkes neyin nesi
 Alışamıyorsak birbirimize
 Sevemiyorsak birbirimizi
 Demem ki bir ben mi kaldım

Kurtuluş'ta üç kişi ne demek
 Birinde portakallar dondu
 Birinde ipler dondu pencereden pencereye
 Birinde yaşam dondu ve soldu
 Seniha'yı koydular ol solgunluğa
 O istedi ve oldu
 Her otelden bir mektup
 Dünyada sanki çok şemsiye bozuldu

Gittim ki yetişemedim
 Döndüm ki yetişemedim
 Her otel bir oteli bir gül gibi doğurdu
 Canım ağrısı gün gün

Küçüldü küçüldü küçüldü
 Göz suyunda bütün oteller.

AKMAYI DUYDUM

Ben ben idim, onlar oydular
 Karanlık indi bize sigındı
 Yılları çok çağlar gibiyiz
 Günleri çok yıllar gibiyiz
 Uzun sessiz bir ağlamak gibiyiz
 Geyik akarsuları özleyince
 Akmamız yok, çekilmiş nehirler gibiyiz

Yelin sürdüğü yaprağı mı iteceğim
 Kötülük nedir, var mıydı bilenimiz
 İyilik nedir, var mıydı bilenimiz
 Ana karnında sütten
 Bembeyaz örülümsüz de
 Derim ki –demek istemem– vahşetin imleriyyiz

Ben ben idim, onlar oydular
 Geçip de geri dönmeyen bir yeliz
 İnsan akar insanı özleyince
 Yılları çok bir gün gibiyiz

Akmadık.

O BİLE

Benim sözüme göre
Gözün bildiğini el bilmez
Elin bildiğini ağız bilmez
Sözüme göre utanırıım
Yüreğim utanmak bilmez

Hey şimdi ne oldular. Seniha
Çelişkili yaşamına kovuldu
Herkes ki biraz kovuldu
Büyüdükcə yaşılanıyorsa çocukluk
Cemal ne oldu

Bildiğimiz tek şey yalnızlık
O bile şimdi ne oldu
Hey şimdi ne oldular. Cemile
Anısız dünyasında anılarla boğuldu

Kaldıysa bir o kaldı
İçimizde bir vahşeti uyandırma korkusu.

DÜŞÜŞ

Cüce bir kadınla kambur bir kadın
Günü söylendiler bir park kanepesinde
Ve artık gitmediler, çünkü hiç gitmediler
Ayaklarının altına düşüp
Orada gizlendiler

Seniha'yla Cemile
Dünyalarının altına düştüler
Günlerinin kızları
Karlarııyla örttü onları

Sen bunu söylediğin ya
Kendin için bilme.

DURUŞ

Ki bazı sözlerin anlamı
O sözlerin söylenişindedir

Yılların sayısına girmediyse Seniha
Nereden zaman almıştır

Ki bazı durumlara söz yoktur
Hem neden olsun
Her durumun dili daha başka durumlardır

Ben bu derinliği bu kadar
Nerden bulayım
Ki herkes nerden bulsun
Bulmanın dili aramaktır.

DOĞUŞ

İnsan ki yok ise yoktur
Kimdir bu Hilmi Bey ki, yoktur
Bu böyle değilse benim sözüm hiçe insin

İleri gidiyor Cemile, o orada yok
Arkaya gidiyor, onu sezemiyor
Sola yönleniyor, onu seçemiyor
Sağda gizleneniyorsa, onu göremiyor

Öyleyse yiğinla mektup
Ne durur bir çekmecede

O ki bir gün bunu bana söyledi:
Olana değil de olmayana yazmak
Çünkü beni süsledi

Ey benim ıslak yalnızlığım
Umudum senden doğsun.

UMUŞ

Bütün iyi kitapların sonunda
Bütün gündüzlerin, bütün gecelerin sonunda
Meltemi senden esen
Soluğu sende olan
Yeni bir başlangıç vardır

Parmağını sürsen elmaya, rengini anlarsın
Gözünle görsen elmayı, sesini duyarsın
Onu işitsen, yuvarlağı sende kalır
Her başlangıçta yeni bir anlam vardır.

Nedensiz bir çocuk ağlaması bile
Çok sonraki bir gülüşün başlangıcıdır.

İKİLEMLER

Bu gözyaşları benim mi
Camdaki yağmur taneleri mi yoksa?

Aciyla sevinç de
Birbiriyle içice mi
Terketmeden biri ötekini?

Mutsuzluk mutluluğu örерken
Masmavi bir boyun atkısı gibi?

Bunları ben mi söyledim
Ester mi, o mu söyledi?

Sesi yok kendisi var
Gözleri yok kendisi var
Cemal'siz Cemile'siz
Seniha bir otelde
Ya ölü ya kimsesiz.

ÖZLEYİŞ

Gülüşümü islattım –kar yağdı bütün gün–
Daha yağsın
Kar yağsın bütün otellerin üstüne
Üstüne üstüne bütün otellerin
Kar yağsın
Lacivert gözlerine Seniha'nın

Hiç bitmesin, yağsın
Karla dolsun göğsünün katedrali
Avluya düşen org uyansın

Özlemim sanadır, varsın
Kar yağsın, daha yağsın
Seni andırıncaya kadar.

SAPLANTI

Sözlerim kendim üstüne
 Gölgem beni istedi
 O ki istedi
 Suyum beni istedi
 O ki istedi
 Cemile beni istedi
 Ne oldu? hiç! alışamadım
 Kartalın bir kayaya çarşıtı idi

Soyundum, giyindim, tekrar soyundum
 Arada olacağın düşünü kurdum
 Zevk duydum bundan
 Cemile anlamadı, Cemal hiç anlamadı
 Seniha görmedi ki
 Ve göstermedim

Sözlerim kendim üstüne
 Bir uzak yerlere gitmek üstüne
 Sanki günler tek bir güne birikti
 Bense çıkmazda kaldım, usandım
 Çıkmazlarda üstüste
 Birikmiş ufuklar kadar derindim

Ve dedim: elbette deneyeceğim.

GİDEMЕYİŞ

Güz ve kış ve ilkbahar geçti
Yaz çarçabuk geçti
Hepsi tekrar tekrar geçtiler
Bu bana uzun geldi

Gecem avurtlarım gibi çöktü
Ve çöktüm
Sabahım, sabahlarım
Kabından taşan sütler gibi büyüdü
Ve taştım
Gün güne taşındı, yıl yıla
Gitmedim, gidemedim

Ki dedim
Bana söz vermeliydi biri
Sesi uzaklardan gelen
Görünmez yıllarla ilgili.

BİLİŞ

Ve hemen gidemedim
Ve artık gidemedim
Ve sonra hiç gidemedim
Kurtuluş'ta, son durakta bir tramvay ölüsü
Sanki ben
Öylece kalakaldım

Hepimiz kalakaldık
Elimizde tetiği çekilemeyen
Namlusu yönsüz bir tabanca gibi.

YENİLİŞ

Açılmamış bir şarap şişesiydim
Ki öyle kaldım
Acımı köpürtmedim
İçime sağdım
Gözyaşlarımı göstermedim
Ki sildim
Özgürüğüm beni tutsak düşürdü
Başaramadım

İçimde kara kara bulutlar sallandı
Ki sallandılar
Dışarı yağmadım

Ve yenildim ve sustum.

BİTMEMEYEN

Ve ağızım ağızını öptü ise
Çünkü için söyle doludur
Elim eline değişti ise
Çünkü elin yaratılmış işler doğurur
Gözlerine baktım ise
Ki bakmışımdır
Onlar bir denizi sezme derinliğindedir
Ve saçlarına
Ve boynuna
Ve omuzlarına
Baktım ise
Ki bakmışımdır
Onlar bir kuşun uçuşunu
Sezme derinliğindedir

Ey sözlerim benim
Onlar ki bana her zaman
Bir diriliş verenedir

Meselim bitmeyendedir.

DÜŞ

Gökte, gökkuşağının üstünde
Yedi renkli Musa'lar
Yedi lambalı, yedi güvercinli Muhassen'den
Yedi renkli sesler üflüyorkar aşağıya
Aşağıda
Seniha
Bir elinde sigarası
Oturmuş kıpkırmızı bir bahçe koltuğuna
Önünde
Masa masa masa –çok değil, hepsi bir masa–
Mermer bir masa
Gümüş bir masa
Zümrüt bir masa

Seniha birasını içiyor –bir eli de birasında–
 Sonsuz bir bira
 Sessiz bir bira
 Cam akışlı bir bira
 Saçlarında başaklar, tavus tüyleri
 Gözleri
 Gözleri ses veriyor
 Seng-i laciverdî gözler
 Son yudumunu da alıyor birasından
 Yere dökülüyor ipek şalı
 Yere sızıyor
 Yeri alıyor
 Birlikte götürüyor yeri
 Katlar gibi bir haliyi durmadan
 Parmaklarından altın bir anahtarlık sarkıyor
 Ve anahtarlar anahtarlar
 –Çok değil, hepsi hepsi bir anahtar–
 Fildişi bir tahtirevana biniyor
 Kaldırıyoruz onu dört kişi

Ben, Cemile ve Cemal
 Bir de sonsuzluk
 Tutuyoruz havada bir süre onu
 O gülmüşüyor bize durmadan
 Ve kalabalığa
 Yıldızlar dökülüyor dudaklarından
 Lambalar, güvercinler dökülüyor
 Çiçekli laledanlar, çeşmibülbüller
 Kristal boy aynaları
 Ve gelin telleri, pırlantalı taçlar

Sedef kakmalı bir tramvay geçiyor yakınımızdan
 İnce bir org sesini sürükleyerek
 Benekli bir örtü çekiyor üstüne dünya

Hepimiz kayboluyoruz.

UYANIŞ

Uyanıyorum uyanıyorum
Dört duvar
Evet, dört duvar
Peki duvarın arkasında ne var

- Duvarın arkasında ne var
- Bir çocuk, bir çocuk daha, çocuklar...
- Duvarın arkasında ne var
- Bir kadın, katolik, yas giysilerini çıkarmış
- Duvarın arkasında ne var
- Yaşlı bir adam, dinleniyor güneşte
- Duvarın arkasında ne var
- Bir gemi, yolcu gemisi, ışıklar içinde
- Duvarın arkasında...
- Bir çim makası, bir havuz
- Duvarın arkasında, duvarın...
- Avdan dönüyor balıkçılar, balığın 'deniz içi' renginde
- Duvarın arkasında ne var
- Ne olsun, bir lunapark, kartopu kadar o da

>

- Duvarın arkasında...
- Çünkü, işte, şimdi, sonra...
- Duvarın arkasında, duvarın...
- Beyaz beyazlık
- Duvarın arkasında ne var
- Bir şarkı, anlamlı çok
- Duvarın arkasında ne var
- Bir melek, üç kanatlı
- Duvarın arkasında...
- Ne olsun duvarın arkasında
Yıkılmış, arınmış bir gök
Köpük köpük bir dünya

Dört duvar?
Evet, dört duvar.

BİTİŞ

Ester'in söyledikleridir
Yalnızlığına korku vurma

Ester'in söyledikleridir
Ve gelsin ve geçsin bütün sözlerim
Gelsin ve geçsin

Ester'in söyledikleridir
İnsanların içinden
Kendim olup taşayım

Ester'in söyledikleridir
İnsanlara uzaklık vurma
Ama herkes ki kendisi olsun
Sonra herkes kendisi olsun
Bir gün herkes kendisi olsun

Ester'in söyledikleridir
Dünyada bakınıp durma
Bütün ol ve ayrı tut ki kendini
Zaten öyledir
Çünkü öyledir.

İLK YAZ ŞİKÂYETÇİLERİ

İstanbul, 1984 / Adam Yayınları

İlk Yaz Şikâyetçileri

I

KAÇIŞINA UĞRAYAN ÇİÇEK

Şurayı götürün dedim onlara
 Burayı da, burayı da
 Alın götürün dedim
 Çimenlerin tirşe bugusunun üstünden
 Tirşe bugunun düşlere degen üstünden
 Düşlerin ayçiçeği giysilerinin üstünden
 O zaman anlatırım dedim onlara
 Pencere önmün niye uçtuğunu.

Evet
 Dönüp geliyor az sonra
 Kolumnun altına yerleşiyor
 Kendisiyle yer değiştirir gibi
 İtiyorum onu, itiyorum, itiyorum
 Bütün zamanlar bitti diyorum –anlasa ya–
 İki tek kiraz ağacı kaldı yalnız
 İki tek kiraz ağacı
 İlkyazlar ve bütün başlangıçlar bitti
 Kiraz ağaçları? onlar da
 Gözlerimin deli kırmızısını yıkamak için
 Ağladıkları zaman.

>

Ne vardı sundurmamın üstünde –ne vardı–
Anımsayamıyorum şimdi
–Pek şimdi değil, çoktandır–
Yağmurlar yağdığını zaman büyüyen
Geçmiş olmayan bir saksı mı
Yoksa
Bir sap çiçek mi –saksız–
Kaçışına uğrayan bir çiçek
Neden olmasın
Yağmurlar
Yağmurlar yağdığını zaman.

Sular insanlar gibi geçiyor aklımdan
Mavi aklımdan
Sordular –anımsıyorum–
Bir gün
Neyle örtülürmüş ki su
Suyla demiştim –elbette suyla–
Ya yaşam
Bir başka yaşamla, bir başka, bir başka, bir başka
Oysa bütün yaşamlar bitti
İlkyazlar ve bütün başlangıçlar
Sular
İnsanlar gibi duruyor aklında.

Dişlerimin arasından gösteriyorum ellerimi
Korkuya kaçışıyor güvercinle karanfil
Dönüp arkama bakmıyorum
Odalar bitti çünkü, merdivenler de
Dişarsı var: şurası, burası, orası
Ve yağmur –yağmurlar–
Ah şu yağmurlar durmasa ya
Ne güzel ıslanıyor ilkyaz
Ne güzel ne güzel ne güzel
Denize zorla sokulmuş
Ağlamaklı bir çocuk gibi.

II

HİÇ, ÖYLE

Bir gün demişti ablam
Sen git şurada otur.

Bir kadınla konuşuyordu. Kadın
Feslegen saksısından ve gramofon borusundan arta kalan
Renkli bir ışık tortusu ydu
Üst üste giysiler asılmış
Düşsel bir askı da denebilirdi ona.

(Ne? Nasıl?
Ama sormadı ablam
Sorabilirdi, çünkü
Düşlerde neler düşünüldüğünü
Bir başkası duyabilir.)

Konu mu? Konu ilkyazdı
Duyuyordum sözlerini işte
Sularдан
En çok da bir denizciden konuşuyorlardı
Hiç unutmadım – yıllar geçti
Belki de saatler geçti. Düşlerde
Zamanlar kısalıp
Zamanlar uzayabilir –
Hiç unutmadım
Su çünkü unutturur
Evet
Su çünkü unutturur
Konu
Konu ilkyazdı.

Unutturunca su
 Yalnızlık gibi ufacık kalır her şey
 Silinir ya da büsbütün.

(Ölümse büyüktür, çok büyük
 Yalnızlık gibi değil
 Demedi
 Diyebilirdi ablam.)

Güvelerin delik deşik ettiği
 Yünlü bir boyun atkısı gibi gezdiriyordu kadın
 Bakışlarını ablamin yüzünde
 Ne diyordu? Şunları belki:

Bir çeşit tuzağımdır ben
 Çakallar kurtlar gibi bağırlıyorlar içimde şimdî
 Hepsi hepsi
 Neden olmasın
 Gök karardığı zaman azarlıyor muyuz göğü
 Su uçup gittiği zaman
 Kızgın güneşte
 Ben de...

>

Yağmayan bir yağmurdu ablam
Ne geçmişteydi ne gelecekte
İki düş parçasının kesiştiği yerde
Kollarını açmış duruyordu
Hiç, öyle
Sevimsiz bir kış günüydü kadınsa
—Belki de bir düş tamircisi—
Evet
Doğrusu bu.

Kolladım yıllar yılı —düşler düşü—
Bir avcı gibi ablamı
Ölmedi ki. Konuşuyor gölgesinin ardından
Yaşıyor gerisinde kendisinin
Bütün ayrıntılarından sıyrılmış
Ağır ağır konuşan
Kadife bir örtü gibi.

III

YUVARLANIYOR İLK Yaz

(Kişiler : O kadın, şu kadın, bu kadın'dan biri

Yer : Resimli bir bardak altı

Zaman : Sonbahar. Bir öğle sonrası)

İçi boş kolonya şişesi –devrik, yerde–
 Bomboş gözleri de –kadının– iki tek bilya gibi
 Saydam, kıptırsız
 Bir ütü soğuyor masanın üstünde
 Çuha örtünün üstünde
 Çuha örtünün daha üstünde
 Yan yana dizilmiş oyun kâğıtları
 Üst üste dizilmiş oyun kâğıtları
 Tekrar yan yana
 Kültabağının kenarına iliştirilmiş
 Kuru bir jiklet

>

Küvetteki süngere
 Su damlıyor musluktan
 -Tekdüze bir tükürük sesi-
 Duvarda sönmüş bir balon asılı
 Bir çocuk cesedi
 Yanmış bir adam cesedi asılı
 Dışarsı asılı pencerede
 Damlar, bir gitar kutusu, bir balık kafası
 Bırakılmış bir bisiklet kenarda
 Bir yolcu gemisi, güvercin
 Bir istiridye -içinde bir denizkızı-
 Ne varsa
 Yan yana, üst üste hepsi
 Maça papazı, karo valesi, sinek onlusu
 Ve kısık sesli bir şarkıcı radyoda

Ambulans sesi
 İsterik bir ağlama
 Yakarış
 İnleme
 Tavada kurumuş bir omlet
 Bozuk paralar çanakta
 Aşağıdan yükselen yemek kokusu
 Hela kokusu
 Küfürler
 Yavaştan bir akşam karartısı
 Burukluk
 Silinme.

Ve
 Sarı bir tabaktan sarı tahtalara
 Sapsarı bir erik olarak
 Yuvarlanıyor ilkyaz.

IV

ÇARLİSTON GÜNLERİYDİ

Çarliston günleriyydi –yillardan neydi–
 Üst üste duran masalar
 Üst üste duran iskemleler
 Üst üste duran mevsimler ve her şey
 İndirilip serpiştirilirdi.

Çarliston günleriyydi
 Camlar iki yanlı devinirdi gene
 Bir tramvay aynalardan geçer
 Bir ayna karşılarda bir eve girerdi
 Ahtapotlar, denizanaları
 En yakın iki ada arasında gidip gelirdi
 Geceler smokinliydi biraz
 Gündüzler rugan iskarpinli
 Mendiller sallanırdı sessiz filmlere
 ‘Bières de la Meuse’
 Porselen bardaklarda devinir devinirdi

>

Bana kalırsa asıl
Bir kentenkele umutsuz aşkına sevinirdi
Bir yapış yapışlık inerdi büyük semt ağaçlarından
Kır gazinoları
Kır sarhoşları
Kır arabaları
Ve kır mutluluklarıyla kır bikkinlikleri
Gelir gelir kıyılara değerdi
Öyle bir değişikti ki her şey –değişik ne demekse–
Örneğin parmak uçlarıyla satın alınan bir pul
Yol aldıkaşa büyürdü geçtiği ülkelerde
Nasıl mı
İki göz ne kadarcık büyürse
Denizleri andıran
Uçurumları andıran
Gökyüzünü andıran her parlak şeyde
Çarliston günleriyydi, özlemler için
Bulunmuş bir bahaneydi
–Özlemek ne demekse–
Yaz gelsin hele
Kış gelsin de bir
Ama sen sakın
Çocuktan daha çocuk
İlk yazlardan söz etme.

Onlar mı

Onlar hep giderlerdi –sözgelimi bir eğlenceye–

Kalınırkı kararsız

Adsız, yönsüz, umarsız

–Ki sanki niye böyle–

Direkte bir bayrak sallanırken usul usul

Kaybolan bir yüzük taşı parlarken sinsi

Bir kuş öttüğü yeri

Hiç mi hiç belli etmeden

Ve öttükçe öterken

Bir kuytu lokantada, camlarda

Masa örtülerinde, yıldızlı tabaklarda

Ah, dünya görünmez olurken kirden

Hüzün mü? hayır

Dalgınlık? hayır

Burukluk? belki

Sanki bir şiirin bitimine

Yorgun ve isteksiz gidilirken.

>

Çarliston günleriyydi –ama işte bir ölüye
Hazırlanmış bir örtüydü de
Sonsuzdu, buruşuktu–
Örtmüştü kıyılarda ayak izlerini kumlar
Panjurlar kapalı
Yelkenler inik
Yollar tenhadan biraz daha tenha
Çakıp durur mendirekte deniz feneri
Yani benim anladığım –anlamak ne demekse–
Bir dümdüzlüğü artık söz konusu olan
Doklarda tekdüze çekiç sesleri
Eritilmiş bir anlamsızlık gözlerde
Damlardan sokaklara kırkırmızı bir eğim
Ve
Kim bilir nerde
Diyordu sanki biri
Ah duracak gibiymi kalbim.

Şu gördüğünüz adam –evet o–
Yapayalnız, mutsuz bir yolcu
Sorarım, sizce nerde yiyebilir yemeğini
Lokantalarda tedirgin
Büfelerde sinirli
Üstelik mutlu olsa ne çıkar
Onca en önemlisi
Mutluluk gerekli mi değil mi
Bunu herkes kendine sorabilir
Bir başkasına da
Ama kiyada, günbatımının altında
Bir kamarot bir çimaciya söyledi
Kardeşim, mutluluk gerekli mi değil mi
Ve
Ekledi hemen
Ben kendimle konuşuyorum, hepsi bu
Bir ilkyaz bikintisi gibi.

>

Öyleydi, carliston günleriyydi
Bizler mi? bizler hiç ilgilenmedik
Ama
O günlerden bugüne
Bilmem ki ne değişti
İşte
Binlerce yalnızlık gene
Bir arada şimdî
Kalabalıklar dondu
Masalar iskemleler
Oraya buraya
Serpiştirilmiş ne varsa
Eski yerlerinde kondu
Değişmek –değişmek ne demekse–
Yalnızca ad değiştirdi.

Carliston günleriyydi, benim aklımda
Rüzgârda sürükleenen
İpi kopmuş
Külrengi bir uçurtma.

V

DÜŞGİLLERDEN BİR GEÇİT TÖRENI

Gördüm gördüm
 Ağaçgillerden olacak, boşluktaki
 O şimşek kazıntısını
 Nargillerden bir çocuğu beyaz kentte
 Dişgillerden bir elması
 Denizi bin bir parçaya bölen.

Yanaştı rihtıma bu sabah
 Geri dönmemi kuşatan sürekli
 –Bu sabah bu sabah–
 İlkyazgillerden bir gemi
 Bordasında denize deðdikçe ürperen
 Asyagillerden çekik gözlü bir serseri
 Ne umduðum ne de bulduğum bir şeydi bunlar
 Olsa olsa –ne olabilir?–
 Düşgillerden bir geçit töreni.

>

Ve uzakgillerden bir kulak çinlaması –sanki–
Yolunu şarkı şarkى dönen kamyon
Cebini karıştıran dilenci
Suyunu azarlayan balık
Ve denizgillerden oluşan
Belli belirsiz bir kalabalık.

Duydum duydum
Yağmurgillerden bir boğuntu bu
İlkyazı dışta bırakmazsam
Soruyorum kendime
Sıkıntıllerden biri olarak
Bu dünya kaç boğumlu.

VI

ANLAMIYORUM

Anlamıyorum, hiç anlamıyorum
Bu bungunluğun altı uysal bir deniz
İlkyaz papatyaları çocuk dişleri gibi
Bir gündüzün ortasında bir güpegündüz
Öptükçe öpüyor bir yavru serçe
Sapiyla birlikte bir karanfili
Ama anlamıyorum, hiç anlamıyorum.

Gördüm mü görmedim mi, bilmiyorum da
Güneşle sarmalanmış limon çiçekleri mi
Elimi uzatınca hemen kaybolan
Elimi çekince ele veren kendini
Bir bungunluk ki işte, bilmem ne yapsam
Öyle bir kulp gibi biçimlenip de
Bir yerlere mi boşaltsam kendimi.

Anlamıyorum, hiç anlamıyorum
Nisandan hazırlandan
İki oğlu olmuş bir kadın gibi.

VII

ERİYEN KAR TADINDA

Vurdu bir parmağını bükerek
 Boşluğun tahtasına usulca
 Üç kez yineledi bunu. Seslendi sonra
 Bana yalnızlık tadı ver
 Kar tadı, yağmur tadı
 Gökgürültüsü tadı ver.

Kızardı konsolun üstündeki lamba
 Derinliği olmayan
 Bir uçuruma düştü yansısı
 Bakırla kaplandı oda
 Bir doğum günü armağanı gibi.

Ben bu yolu biliyorum –dedi–
 Kimseye sormayayım daha iyi
 Biliyorum biliyorum
 Sen boşluksun, bana yandan çekilmiş
 Bir fotoğrafını ver yalnız
 Kapının tokmağı çoktan elimde.

İlkyaz başladığında
 Ver gizlice bana onu
 Biraz biraz tutuyorum şimdilik
 Gövdemi, eriyen kar tadında.

VIII

FOTOĞRAFTA ÇIKMAK

Pazarcılar gitmiş ipleri kalmış
İlkyazla birlikte –güz çekmiş saçlarından–
Boşluğun ölüsü kalmış.

>

Ben ilkyaz filan görmedim –diyor–
 Beyoğlu'nda, Aynalı Pasaj'daki
 Beyaz giysili düğmecileri saymazsam
 Bir de
 Şu şaşkıن cumartesiyi
 Masa örtüsünün üstünde
 Su kenarlarında üşüyen kelebekler gibi
 Konup konup kalkıyor ya, onu
 Saymazsam diyor
 Ve diyor ki –bir şey demiyor–
 Ah bu çekik gözlü akşamüstleri!

(Ayçiçeği yiyen çocuk
 Yün ören kadın
 Rakısını yudumlayan adam
 Sokağa bakan herhangi bir oda
 Arka bahçede
 Herhangi bir mermer masa)

Ah bu iri gözlü akşamüstleri
 Ve kahverengi
 (Herhangi bir yarın
 Herhangi bir yarından sonra)

Diyor ki –bir şey demiyor–
 Öyleyse neden siğdırıyorum bu görkemli güne
 Durup dururken
 Bir piknikteki o dayanılmaz cansıkıntısını
 Ve neden
 Kar yağınca bütün meyhaneler birbirine benzer
 Ve tenha semtler
 Ve gelmiş geçmiş bütün yolculuklar
 –Ve oteller oteller–
 Birbirine
 Uzun uzun düşünmeli bunları da.

Bir fotoğrafta çıkmak gibi oluyor her şey

Anlamadığı bu

-Ve anladığı-

Ben ki bir boy fotoğrafıym -diyor-

Yaşarken yaşamazken

İkisi de aynı şey

Aynı

Yani bir fotoğrafta çıkmak

-Ah bu kımıltısız akşamüstleri!-

Boşluğun ölüsünü kaldırıyorlar

Kadınlar kirpikleriyle

Adamlar yere bakarak

Çocuklar incecik dudaklarıyla

O

'Bir fotoğrafta çıkmak!'

Durarak kaldırıyor boşluğu

Çünkü

Fotoğrafta çıkmak

Çoktan ödünc almış oluyor onu.

IX

MULETA

Geçtikti bir gün hani
 Ormandan ve aydınlıkların fisiltısından
 Kenti görmeye gittikti yağmurda
 Yürüdüktü dar sokaklarda saatlerce
 Girdiği sonunda yanık yağ kokulu
 Çinko tezgâhlı bir meyhaneye
 Göz göze geldiği sevimsiz bir papağanla
 Demiştin o gün bana, anımsıyorum
 Ah, acısız boğulabilir insan.

Eylüldü, mavi dönemiyydi sanki Picasso'nun
 -Denize inen atlilar-
 Sonra sonra Guernica ve
 'Chat et oiseau'
 Yıl bin dokuz yüz otuz dokuz
 Yas içinde bütün dünya
 Şehirler yanmış yıkılmış
 Gördüktü ne kadar yorgun
 Ne kadar çaresizdi İsa
 Ve demiştin bir gün, anımsıyorum
 Mutsuzluk da boğabilmiş insanı
 Bir gün, akşamı doğru, alacakaranlıkta.

Başını menekşeye koydu, uyudu
 Bir güvercin çalılığın orada
 Hani
 Görmeye gittiki güneşli günde
 Parkı ve ördekleri
 Yıllarca sonra. Savaştan
 Ekmek kırıntıları attıktı havuza
 Bir elim omuzunda seyrettikti uzun uzun
 Dünyayı ve çiçekleri
 Nedense durgunlaşiverdindi bir ara
 Çok değil, en fazla birkaç dakika
 Ve dedindi, mutluyken de boğulabilir insan.

İlkyazları sevmiyoruz artık, yaşılandık da ondan mı
 Aşkımızı seyrediyoruz sanki uzaktan
 Oysa yok biten bir şey aramızda, yok da
 Hep aynı kalmıyor ki yakın duygular
 Demiştin bunları bir bir, anımsıyorum
 Mutlu da olsa insan mutsuz da
 Her an yeniden yaratabilmiş kendini
 Demiştin, bir sabah, bir başka aşyla.

Sen ölüm!
 Seni hiç düşünmeden yaşadık
 Seni hiç düşünmeden yaşayacağız bundan sonra da.

X

CAZ MEVSİMİYDİ

Caz mevsimiymi -başkaca neydi-
 Kentin kırık aynalarında saksafonlar
 Ve tramvaylar -nefesli çalgılar halinde-
 Yansır ve güneşlenirdi
 Caz mevsimiymi, kolalı dik yakalar
 Ve hasır şapkalar
 Kapalı salonlarda hafifçe nemlenirdi
 Solmakla solunamayan istasyonlarda
 Gitmekle gidilemeyen duraklarda
 Bir de o salas meyhanelerde -kırık dökük-
 Oldukça suskun
 Olabildiğince üzünçlü
 Dirençsiz beklenirdi.

Caz mevsimiymi
 Belki de bir gazeteydi ekşi elmaların sarıldığı
 Nedense çok büyük gemilerin
 O yapışkan akıntılarda özlemle
 Kalakaldığı
 Ve susuz portakalların -kan portakallarının-
 Taş binalarda ürpertiyle dirildiği
 -Yani kısapçı aralarla gözlerin emzirildiği-
 Bir mevsimdi ki, resimli kartlar bile
 Odalara dizilmiş sevimli cesetlerdi.

İlkyaz trompetleriyydi bir yandan da
 Kaçışan kaçıştıran
 Sayısız güvercinlerdi
 Mor-pembe güvercinlerdi. Yani
 Her şey çocuktu bir bakıma, saraylar, tapınaklar bile
 Ve saat kuleleri
 Çocuktu ayinler, dışa vurmalar
 Kaldırımlar, yas giysileri
 Ve firtinalarda kararsız
 Çekimser bir hortum da olabilirdi
 –Ki bütün müzik topoğrafyalarında
 Adı geçerdi en azından–
 Caz mevsimiyydi, mevsimlerden biriydi
 Güneşsiz bir güverte –gemisinden bağımsız–
 Kalındı sanki tek başına
 Yalnızlığın çesnисini bırakarakta
 Dillerden damaklardan kayıp giderdi.

Tüylü bir örtüydü gözkapaklarımızı örten
 Masalarda titreşen ikindilerdi
 Anlaşırdı üç beş kişi aynı konuda
 Sessizce anlaşırdı
 Bir 'do' fazla, üç 'mi' eksik ne farkederdi
 Her şey, her şey, ama her şey
 Örneğin solgun yüzü Kral Henri'nin
 Ve Prens Hamlet'in
 –Yani tarihte herhangi bir gün–
 Sıvaları dökülmüş bir duvarın üstündeki
 Uzaksı figürlerle çarçabuk özdeşleşirdi

Ve özdeşleşirdi
 Bir sincap çelimsiz bir Yahudiyle
 Yahudinin düşük omzuyla
 Sonra ki akşamcılar belirsiz hayalleriyle
 Birlikte ütülenirdi
 Bir yüz çalımıyla binlerce kadeh birden biterdi
 –Çıkartma resimleriyydi ne yandan bakılırsa bakılsın
 İlkyaz
 Biraz ıslatınca hemen
 En yapay renkleriyle
 Doğamıza sinerdi–

Caz mevsimiyydi –mevsimlerden biriydi–
 Bulaşıcı bir virüstü yalnızlık
 Şurda burda biraz olsun vakitlenirdi
 Rolls-Royce'lar ve gelin giysileri
 Ve çiçekler, göze batanları en çok
 Örneğin kuzgunkılıçları ve güller
 Pek az da karanfiller
 Birbirini karşılıklı süslendirirdi
 Olacak şey miydi ki, ama olurdu
 Sonsuza düşürdü saat zincirini
 –Ne zaman sonsuzu bulsa–
 Polis kayıtlarında adı geçmeyen
 Alımlı, kaytan bıyıklı bir serseri
 Ve her şey o kadar çoktu ki, şasılmak az gelirdi
 Sözgelimi
 Laruslar, ansiklopediler canlansa biraz
 Dökülse ortağa
 Bize göre en uysal
 Bize göre en tenha görüntülerdi.

Otobüsler akışlarından dönüp dönüp gelirdi
 -Yani bir devinimdi ki, o kadar neydi-
 Binmezdi kimse o otobüslere
 Ama hiç kimse
 Herkes ki duraklarda birikip beklesirdi
 Pazar mı dediniz
 Farketmez pazartesiyi
 İlkyaz mı
 Ne çıkar, sonbahar da denebilirdi
 Çünkü bir elmayı kaygısız
 Dişlemekti her soru
 Yanıt mı
 Sorulardan başka bir şey değildi
 Anlaşmak, o da
 Bir dulla bir din görevlisinin
 Arasındaki kutsal betiki.

Caz mevsimiymi -sadece bir birimdi-
 Ve tuhaftı işte, anımsamak bile
 Gelecekten ödünç alınmış
 Bir anımsamaktı ki
 Mutluluk bu yüzdendi
 Mutsuzluk bu yüzdendi
 Sanki eşsiz bir bahçe
 Yokluğun en üstünden
 Azar azar aşağılara inerdi.

Çünkü caz mevsimiymi -başkaca neydi-

XI

TANGOLAR KENDİSİYİMİŞ

Tangolar kendisiyimiş, kim kime ne deseymiş
 Her yer tanrı gibiymiş, bir sonsuz pistmiş.

Denirmiş
 Çalmış o kemanları ki parmakları kalmış
 Bakmış da yıllarca sanki günlerin hiç değişmeyen huyuna
 Örneğin ilkyaz buz rengi bir alanmış
 Basıp üstüne geçmiş, pespembe topukları kalmış
 Geçmiş mi yalnız, hayır, tatmış da o kalabalıkları
 Her şey öyle tamammış ki bir anlaşılması kalmış
 Biri mi tanıtmış onu ne kendi düşüyle
 Öyle ki, kendisi gitmiş, düşüyle başbaşa kalmış.

Her şey uzunca bir yolculukmuş ve anlatılmış
 Belki bir çay molasında. Belki
 Gözleri takılmış da kırık bir kayığa
 Sazların arasında
 Birinden birini pek anlamamış
 Boyası dökülmüş bir kayak olmuş bütün anlatılanlar
 Ne çıkarmış
 Bırakmış kayığını son durakta.
 Kente karışmış
 Düşünü unutmuş bu kez de kendisi kalmış.

Tangolar kendisiymiş, kim kime ne deseymiş
İlkyaz mı? Bir beyaz ceketle bir mavi kravatmış
Dökülen belleğinden daha sonra da
Ve batan gözkapaklarına
Bir bahçe kapısında üvez kurusu
Mor, sarı, bir sürü ufacık cammış
Tangoyu bırakmış kemanlarına dalmış
Üzülmüş bir denizmiş, çok sessiz bir denizmiş de
Sanki en küçüğünden bir balık kalmış
Geçmiş de yaşamın en saydamına çoktan
Oralardan
Denirmiş, bu şiirle öylesi bir haber salmış.

XII

YAKASINDA KÂĞITTAN BİR GÜL

Yakasında kâğıttan bir gül
 Yana kaymış soluk kadife şapkası
 Gözleri, eski gözleri
 Kendinden binlerce mil uzakta
 Sonuna dek açılmış bir çift gemici lambası şimdi
 Sıkıcı bir kiş ikindisi dışarda.

Sıkıcı bir kiş ikindisi dışarda
 Kirli kar bulutları, rüzgâr
 Üzünclü bir tiyatro afişi gibi lokanta
 –Ah bu yalnızlık ikindileri!–
 Kisacık eteğini sürekli çekiştirmekte
 Ve işte
 Yoksulluğuna eklenmiş bir yoksulluk daha
 Beni süzüyor bir yandan da. Öyleyse
 Neden olmasın, uzatsam mı ona bir sigara
 Ya da
 Bir içki mi göndersem masasına daha önce
 –Ah bu uzaklık ikindileri!–
 En iyisi kalksam yanına gitsem

Sevgiyle, sıcak, içten
 Şöyle bir merhaba desem.

Kaçırıp bakışlarımı kirli dizkapaklarından
 Ve çürüklerle dolu bacaklarından
 O biçimsiz, daracık alnını
 Katmasam mı hesaba
 Ve alındımasam mı hiç
 Çenesindeki o yapma bene
 –Ah nasıl Noel çanları da çalmakta dışarda
 Taksim'de bir kilisede ya da Tarlabası'nda–
 Yapabilir miyim istesem

Evet, sahi, ne çıkar
 Ona bir merhaba desem.

Önce yemeğe mi götürsem
 Ya birden alınırsa
 Salata, bonfile, şarap
 Üstüne elma tatlısı, kahve
 Dışarı çıksak sonra da, biraz yürüsek
 Olmaz mı –neden olmasın– birlikte geçirsek geceyi
 (Odasında birkaç iskemle
 Kırık aynaya tutturulmuş resimler bolca
 Ve pırıncı bir karyola
 Dökülmüş sivaları duvarların)
 Çekip çıkarsam mı onu bu kış ikindisinden

Ama her şeyden önce
 Ona bir merhaba desem.

Ve sabah
 Düşünce ilk ışıklar odaya
 Çizince bu 'üzünçlü oyun'un son dekorunu
 (Uyanmış benden önce, çay demliyor olmalı
 Kırık dökük bir masa
 Bir sürahi –sapsarı dibi–
 Nedense göz göze gelince hemen
 Yöneliveriyor mutfağa
 Biçimsiz bir çift terliği sürüyerekten
 –Ah bu kirlilik sabahları!–
 Ve gümüş yüzüğünü parmağındaki
 Habire çevirerekten)

Evet, ne çıkardı vakitken
 Ona bir merhaba desem.

Çekip gitti az sonra hafifçe sallanaraktań
 Geri vermiş oldu kurduğum düşü bana
 Gitti
 Kâğıttan gülü ve kadife şapkasıyla

Ah nasıl Noel çanları da çalmakta dışarda
 Titrek kış ikindisinde ve yalnızlıklarda.

İki Düş Arasında Beklenti

SONA KALSA

Usul usul konuşuyorlar aralarında
 Denize bakıyorlar bazen –çatalını gezdiriyor biri tabağında–
 Gölgesi bir kuş ölüsü
 Karşıda yeni budanmış ağaçın
 –Olsa, başlangıçlar sona kalsa–
 Kolyesiyle oynuyor kadın –tabağında soyulmuş elma–

Saatime bakıyorum sık sık
 Kapıyı gözlüyorum arada
 Biraz soğuk mu geliyor ne –kapatır mısın–
 Sinirli bir kırmızılık suya batıyor
 Düşünüyorum, ansızın bir dost yüzü mü
 Görmemişim de yıllarca.

Gelse
 Değişmiş çok, yaşlanmış da
 Sigaramı yakıyor durmadan
 İstemem diyemiyorum –ama yakmasa–
 Konuşuyoruz –konuşuyor muyuz–
 Yazmayı bırakmış çoktan
 Gerçi bir roman taslağı varmış kafasında
 “Bir elimde elma, elmada bir el”
 Diyorum
 Hayretle bakıyor yüzüme
 Bir bardak bira içiyor, çekip gidiyor az sonra.

>

Kadranı kırmızı saat
Plasterle tutturulmuş kırık cam
Şurda burda plastik çiçekler
Evet, aralık kapıdan soğuk geliyor
Tam kalbimin üzerine bu akşam.

Ölüm
Sen en güzelsin bu saatlerde
Büyütmüş yetiştirmişsin beni
Söyler miyim hiç sana hayran olmasam.

Bugün de ince, bugün de kırıldı kırılacak
Bugün de
Tam nerede kalmışsam.

ÇİÇEKLER ZAMANINDA

Ölüm, seni mi düşünüyorum ne bugünlerde
İpekli bir mendili katlar gibi durmadan
Sesini mi duyuyorum en çok
Dünyasızlığın sesini.

Ben çiçekler zamanında doğmuşum
Islak bir gökyüzü zamanında
Ve annem olmamış gibi doğmuşum
Sesini yakından tanıyorum.

Bıraktım anılarımı yan yana dizip
Tam şuralarda bir yerde duruyorum
İstersem yapabilirim
Su diplerindeki esrikliğime güvenip.

ALIŞILMIŞ BİR VAKİT TANIMLAMASI

Duygu Sağıroğlu'ya

Bir alışılmış vakit –her gün geliyor–
Sabahla öğle arası
Yaslanmışım koltuğuma, ağızımda sigaram
Okuyup bitirmişim çoktan gazetemi
Yağmur yağacak, peki, yağsin ve bitsin
Bir uzaklıği teraziyle ölçer gibi
Gögsümde yoğunlaşan sıkıntı
Ve
Masamın üstü karmakarışık
Şiirlerin de eski tadı kalmadı.

Sahi ne demek
Nasıl oluyor
Sardunyaşı çapraz bir gün ışığı
Tekel birasının tadı
Çıkmalı, birine filan mı uğramalı.

Radyoyu açıyorum, açar açmaz kapatıyorum
Çeviriyorum pikabı
Bugünlerde Mozart'ı seviyorum en çok
Kim ne derse desin Mozart'ı
Ve yağmur başlamadı.

Bir sigara daha
 Neden kimse bugüne kadar
 Kendini açıklamadı
 Gizli bir üzüm dolanıyor gövdemi –neden–
 Türü kalmamış çiçeklerden bir uzantı
 Kabına bakıyorum plağın
 İnsanlar, insanlar, hepsi birden bir gökkuşağı
 Yağmura taktım aklımı, hayır, başlamadı.

Yağarsa
 Belki bir görümlük yaşamın tadı
 Vurup pencereme gidecek
 Belki tat bile değil, sanrı
 Bu alışılmış vakit böyle her gün geliyor
 Sabahla öğle arası.

Ben Etiler'de oturuyorum –herkesin bir adresi olmalı–
 İniyorum yokuş aşağı her gün
 Denize uğramadan yapamıyorum
 Öğleyle akşam arası, akşamla öğle arası
 Alışılmış vakit usul usul bitiyor
 Açıyorum hafifçe kapalı dudaklarımı

>

Nereye
Turgut'a sormalı, iyi bilir o
Elinde limonlu votkası.

Ey masalar, ey iskemleler
Edip'in yeri boş mu, köşede, masanın yanı
Değilim ben böyle mahzun
Öyleyse pulsuz bir dilekçe nasıl olmalı
Unutup baharı bile nasıl olmalı.

İşte
Turgut'a gidiyorum, yağmur nasilsa yağmadı.

YETİNDİK BAŞLANGICIYLA

Yalçın Yalın'a

Bütün yüzler birbirine karıştı
 Akşamın adı
 Tadına karıştı akşamın
 Denir ki akşamın adı ölü bir martı
 Çakıllarla beslenmiş, sarı kumlarla
 Kıyısını düzeltmiş ve ölmüş
 Genç kız akı gibи bir şeymiş aklı.

-Tepelere baktın şimdi kaç yaşındasın-

Ne güzel elleri var bir tepeyle bir kadının
 Başlangıcı böyle işte bir yazın
 Sanki her yalnız olan yalnızlarla anlaşmış
 Yaprakları dökülmeyen bir ağaç
 Ve budanmamış
 Dedik
 Masamıza kirazla su getirdiler
 Ölü martı yinelendi, gittiler.

>

Siz büyük duygular
Neler anlatacaksınız bitiminde bu yazın
Bir gün anlatın
Biz yetindik başlangıcıyla
Daha anlatılmayani anlattık
Daha hiç yaşanmayanı yaşadık
Ne güzel kirliydi yemyeşil bir çağlaya bakışımız
—Ne güzel gözleri vardi bir çocukla bir balığın—

Onlar yok mu o akşamüstü trenleri
Bir balıkçı sürüsüydü —duruşlarını çok seven—
Ve şapkası kırmızı birini
Yaşlı bir trenciyi yani
Dumanları arasında hayal gibi gezdiren
Sonra ben
Bilmem ki
Bir yerlere gitsem gitmesem
Gökyüzüm oldukça diri
Kalbimde yüzüyor yıldızlarım
Ya ayaklarım
Mahzun bir atınki gibi kırlarda
O kadar sersem.

Unuttum
Kaç yıllık sesim bu benim
Nasıldı acaba eskiden.

KİRLİLİK VAKTİ

Ve tenha bir plajda bir biçim vakti
 Büyüdükçe büyümekte sonbahar
 Gölgesine saldırmakta bir zıpkın kuşu
 Yıllar yıllar yıllar içindeyim
 Bir uzun zamanın elle tutulma vakti.

Duruyor kayanın üzerinde bir sonbahar bayrağı gibi
 Paletlerini geçiriyor ayağına, snorkelini takıyor
 Bakınıp çevresine dalıyor suya
 Dudaklarında tuzlu bir ıslık
 Gözlerinin altında
 Saati işlemeyen ölü bir deniz vakti.

Geçiyorum yosunların üstünden
 –Kim doğurmuşsa saçlarından doğurmuş beni–
 Toparlıyorum mayomu, havlumu –daha bir sürü şeyi–
 Tikiyorum çantamın içine
 Yola koyuluyorum ki, işte bir otel vakti
 –Nedense pulların en çok yapışkan vakti–

Ki yaşam denen şeyde –geç algıladım–
 Gittikçe gittikçe bir kirlilik vakti.

GÖRÜLMEYİ GÖRDÜK

Pembe asfalt, tuz yatakları
 Sabahın bir parçasıyız biz de
 Pembe asfalt, tuz yatakları
 Bir karanfil sizıntısı göğsümüzde
 Pembe asfalt, tuz yatakları
 Bir derinlik göge doğru denizde.

Yollara düştüğümüzde o sabah
 Bir düşe girmiştir sanki seninle
 Yollara düştüğümüzde o sabah
 Görülmeyi gördükü o ıssız kentte
 Yollara düştüğümüzde o sabah
 Leylakla kesilmiş bir güneş gökte.

Neler yoktu ki el çantamızda
 Dağlarda buluttan bir arma
 Neler yoktu ki el çantamızda
 Onca yaz suları sırt sırt
 Neler yoktu ki el çantamızda
 Gözlerinden uzat dudaklarını bana.

Bir salkım üzüm su soyundan
 Uzayan saçların rüzgârda
 Bir salkım üzüm su soyundan
 Durma, bir şeyler anlat bana
 Bir salkım üzüm su soyundan
 Bir salkım üzüm.

DOĞA ÇEŞNİCİSİ

Hiçbir ses yakalayamaz beni
 Nar ağaçlarının cingıraklarından başka
 Duyuyorum buruklüğümun tadını
 Kendimden uzaklığımın da
 Bir şarap çeşnicisi gibi
 Parmağını dünyaya
 Tedirgin bir tanrı gibi uzatmış da.

Değil ki her gün bir giysi eskitiyorum
 Yaşama dadanmış da iğreti suratıyla
 Hayır, sig sularda kaybolmuşum ben
 Gösterip kıskaçlarımı nasılsa
 Üstümde çakıp duran bir kent boğuntusu
 Yüreğimde hırpalanmış bir arma
 Kaygılı bir yüz gibi boynunu uzatmış da.

Hiçbir ses yakalayamaz beni
 Susuz bir gökyüzü çınlamasından başka
 Bir doğa çeşnicisiyim ben alışılmadık
 Belki böyle son defa
 Yudumlayaraktan öfkemi
 Avucunu yüreğine daldırmış da.

Hiçbir ses yakalayamaz beni
 Dağlarda küskün, küçük
 Bir ot parçasının yankısından başka.

BAŞKA NE OLAN

Hepsini olduğu gibi görüyorum
Masayı, ütüyü, aynayı, iskemleyi
Mutfak eşyalarını –yarı aralık bir kapıdan–
Tavayı, meyve sıkacağını, ekmek kutusunu
Bakracı, çaydanlığı, çiçekliği
Fayansta yansısı olan bir bardağı
Çizgili bir bardağı
Beyaz üzerine çizgili bir bardağı
Beyaz üzerine mavi çizgili bir bardağı
Kullanılmamış bir bardağı
Kullanılmadığının bilincinde olan bir bardağı
Bilincin titreşimlerini saçan bir bardağı
Gemi kıçlarına dadanan köpüklü bir bardağı
Dalgaların üyesi olan denizci bir bardağı
Kıyıya vurmuş medüz baklılı bir bardağı
Duygulu bir bardağı
Aşkin tek ve beyaz gölgesi olan bir bardağı
Gülümseyen bir sıkıntı olan bir bardağı
Katolik kiliselerinde İsa olan bir bardağı
Pazar sabahlarını anımsatan bir bardağı
Kurnaz bir bardağı
Uzay kopuğu bir bardağı
Sahnesinde –fayansın üzerinde– oyununu oynayan bir bardağı
Bir anı, bir şimdi, bir sonra olan bir bardağı
Sürahisinden bağımsız bir bardağı
Kendinden de bağımsız bir bardağı

Havuzun fiskiyesine bakan bir göz olan bir bardağı
Mayonez ışıltılı bir bardağı
Gün dibi, göl oyuğu, balıkçıl duruşlu bir bardağı
Satrançta yer değiştirme devinimli bir bardağı
Doğurgan bir bardağı
Toplayan, çıkaran, bölen bir bardağı
Görüntü, sanrı, yanılsama olan bir bardağı

Başka ne olan bir bardağı
Sadece bir bardak olan bir bardağı.

İKİ DÜŞ ARASINDA BEKLENTİ

Ablan çiçekli şapkalar yapıyor mu gene
 Üstüne buğulu yaz tülleri serpiştiriyor mu
 Kadife sesleri, ibrişim kokuları
 Dolduruyor mu dört bir yanı
 Küçük küçük güneşler halinde
 Makaslarda geziniriyor mu parmak izlerin
 Onca uzaklığındaki ben
 Geçiyor muyum belli belirsiz
 Gözlerinin içdenizlerinden
 Nasıl mı
 Nasıl yaratılmışsa boşluk
 Kendine bakan irice bir vişneden.

Hani
 Elini alnına koyup da
 Daldığın olurdu ya bazen
 Dalgalığının ipekli giysinle birlikte
 Hiç değişimeyen bir hisirtisi olurdu ya
 Kime duyuruyorsun o sesi şimdi
 Kime
 -Yokluğuma bakarak
 Çizilmiş bir taslak gibi
 Uçup giden bir taslak gibi
 Dağılan, toz olan bir taslak gibi-

Pencerenden baktığında –arasıra–
 –Ah bu kimiltisiz yaz uzaklıkları–
 Sana küçük küçük armağanlar verilirdi de sanki
 Sen onları (sözgelimi bir tümsek, bir yavru karga, yere düşen bir
 yaprak, ağır ağır yayılan bir duman parçası –şapkalarдан birin–
 den kopmuş bir kurdele? olabilir– karşı pencerede bir ayna, bir
 sürahi: birbirine karışmış iki tek gözyaşı gibi)
 Dolduruyor musun çantana özenle
 Çantana, çekmecene, ne bileyim, hiçbir yere belki de
 İşte, tipki, dilsiz bir kadın sana bir şey söyledi
 Söyledi de
 Yineler gibisindir kendi kendine.

Anımsıyorum bir de
 Senden biraz ötede birtakım devinimler
 Görüyorum nerdeyse –gövdemin çok yakınında–
 Sen onları tutup tutup bırakıyzorsun
 Demirin pası kavrıldığı
 Bir yavaşlıkla
 Bunlar ellerin senin, kirpiklerin, ağızin aslında
 Dağılıp yitiveriyor birden hepsi
 ‘Bu benim kayganlığım’ derdi bir balık olsa
 Ama sen diyemezsinsin, ben de diyemem
 Çünkü sen yoksun, ben de yokum
 Ya da biz ikimiz de varız, varız da
 Bekliyoruz sanki düşlerimizden birinin yargısını
 Bakışıklı iki düş arasında.

>

İşte, şimdi, şu anda
Yaşamın aynasında –ah şu küçük yaz uzaklıklarını–
Bir terzinin yeni bitirdiği bir giysiyi
Seyretmesi gibi uzun uzun
Bakıyorsundur –bakışlarına siğan ne varsa–
Öyleyse
İliştirir misin göğsüne
Bir çiçek uzatsam –uzatmak denirse buna–
Güler sin alırken –sahiden güler misin–
Biliyor musun seni ben
Görmedim hiç gülerken
Gülsen de pembesi bol bir resim yapıyorsun gibi gelir bana
Gittikçe koyulaşan –kendini dışa vuran irice bir vişne?
neden olmasın–
Ya ağlarken gördüm mü, hayır, görmedim
Gördüğüm yalnız
Nasıl yansırsa bugulu cama bir elma
Öylece bir şey
Şunu da söyleyeyim, sen benim
Bilmemin başlangıcısın olsa olsa.

Çiçekli şapkalar, buğulu yaz tülleri
Şimdi hepsi birden –uzaktan uzağa–
Bir çocuk ağlaması gibi
Her şey bir çocuk ağlaması gibi
Her şey, ama her şey
Bir çocuk ağlaması gibi
Her şey, her şey, her şey.

Armalar

1

O sabah, orada, bir başıma
Var mıydım, yok muydum, anlamıyorum ki
Kalakalmış gibiydim aklımda.

2

Yalnızken ve senden bunca uzakta
Öyle soğuk, öyle anlamsız ki her şey
Sevilen bir insan yüzünde ne yoksa.

3

Duyuyorum çitirtisını gözlerimde
Önümde uzayıp giden kumsalın
Bir deniz minaresinin diliyle
Farkındayım sessizliğe ve
Sonsuzluğa çağrıldığımın.

4

Onlar mı, dedim, kendi kendime
Ne olacak deniz kelebekleri işte
Doldurmuşlar erkenden kumsalı
Oyaladı saatlerce beni bu
Görünen bir şeyle görünmeyen bir şeyin pazarlığı.

5

Yağmur yağmur yağmur
Uçsuz bucaksız bir deniz
Anısız, sonrasız, biz bizeyiz
Devinimsiz bir yüz gibi terlemekte zaman.

6

— Kim söyler caz şarkılarını en iyi
— Zenciler, zenciler
— Ama sen beyazsan ne haber
— Benim de kapkara yaptılar içimi.

7

Söyledim miydi sana
Bir düş olduğunu onun, ödünç aldığım
İki bekleni arasında bir düş
Onunla en yakınken uzanıyorum senin yanına
Onunla iç içeyken sarlıyorum sana
Çekilince ondan özlüyorum seni
Çünkü sen
Sen benim sevmemini başlangıcın olsa olsa.

8

Tanrıının düşüyüz, dedi, o yaşlı adam
Bizi unutunca ölüyüz
Basbayağı bir ölü
Bilmem ki bu sözleri ben
Hangi sözle buluşturdumdu o zaman.

9

Dilini çözüyordu mor salkımlar
Yıkık, taş duvarların
Abartılmış bir aşk gibiydi bu görünüm
Başka hiçbir görüntüye yer bırakmayan.

10

Üç büyük gemi rıhtımda
Üçü de beyaz, bembeyaz
Yonunu bilmeyen kuşlar gibi ben
Anılarla donatacağım
Bu tanımadığım kenti, ayak basar basmaz.

11

Şimdi bu durulukta bu saydam
Hiçbir anlam içermeyen bu
Gökyüzü ormanında
Varoluşun o garip üzünü.

12

İki ayna karşılıklı
Bilinmeyenli iki denklem
Bölünüp parçalanındı yeryüzü
Ansızın araya girsem.

13

Yukarda taş bulutlar, taş
Yıkıldı yıkılacak
Aşağıda, çok aşağıda
Bir telaş, bir kaçış, bir çırpinış
Akarsudan yapılmış bir ölüm gibi yaşamak.

14

Düşlerimle buluşunca kar yağışları
-İkisi de aynı hamurdan-
Rüzgârda, bulutta, yıldızda
Düşlerden bir kardan adam.

15

Gördüğün herhangi bir şey
Görülecek bir başka şeyi gösterir olsa olsa
Bak
Bir kadınla bir erkek geçiyor kolkola
Ayak izleri ruhta ve uzaklıklarda.

16

Emine Birol'a

Kim bilir hangi kentten
Bu kente ne zaman gelmişim
Şimdi söyleyin bana
Benden önce doğdunuz kalbim.

OTELLER KENTİ

İstanbul, 1985 / Adam Yayınları

Otel Oteli

BİR OTEL DE SİZİN ADINIZ

Giriniz
 Giriniz, giriniz
 Elbette, tam zamanında geldiniz
 Sardunyaşlar sardunyalara akarken
 Günler tane tane günlerimize sarkarken
 İç içe geçmiş bardaklar gibi
 Dış dışa geçmiş kolyeler gibi
 Odalardan odalara bakışıklı
 Aşk ıskılı sürahiler gibi
 Günler günlerimize tane tane damlarken
 Diyorum
 Bir kuşluk vaktinin sarı solgun söylemiyle
 Düşlerde görülen bir başkasının düşünden
 Neden olmasın siz de geçiniz.

Geçiniz
 Geçiniz, geçiniz
 Üstelik tam zamanında geldiniz
 -Az önce, biraz sonra ve şimdi-
 Yani vakitlerden bir dokunma vakti
 Ne güzel, hep birden çikageldiniz.

İyi yaptınız, doğrusu çok iyi yaptınız
 Siz sayın bayanlar, siz sayın baylar
 Değil mi bundan böyle
 Bir otel de sizin adınız.

TENİS TOPU

Burası arka bahçe, şu gördüğünüz
Ya da pek görmediğiniz –her neyse–
Bir tenis kortunun yaşılı yorgun anısı
Otlar bürüdü üstünü. Biraz yaklaşır mısınız
Yaklaştınız mı, evet, şimdi bakınız
Uzun, tüylü bir örtüyü kaldırır gibi
Kalın, eski bir giysiyi sıyırrı gibi
Ya da
Bir yüzün anlamını –üstelik iyi tanıdığınız–
Giz dolu anlamını farkedip birden
Sanki bir yabancıyla tanışır gibi
Yeniden tanışığınız
Ne çıkar, bir de böyle bakınız
–Baktınız mı, evet, baktınız–
Üstünde tenis kortunun, biraz üstünde
Bir gülüş kadar üstünde
Sevimli bir yüz kadar üstünde
Tutkulu bir ağız kadar üstünde
Bir yengi, bir yenilgi çığlığı kadar üstünde
Boşluğa takılmış bir tenis topu
Bilmem ki, denebilirse
Olsa olsa kaçamaklı bir bakış büyülüğünde
Bir tenis topu
Takılmış boşluğa ve zamansızlığa
Öylece kalmış.

Ve kalmış raketler, fileler, eller
Ve kollar ve göğüsler ve sesler
Az sonra göreceksiniz
Az sonra duyacaksınız
Koparıp yokluğundan herbirini
İşte
Hafifçe sıçrayarakta, azıçık eğilerektan
Ansızın çekilerektan geriye
Koşarakta öne doğru yeniden
Sürekli devinimler
Sürekli sesler
Örtünüp hep birden yaşamla sanki
Gelecekler, geliyorlar, geldiler.

Gelecekler, geliyorlar, geldiler
Oynayarakta bacakları arasında
Tuttukları bir raketle. Çekerekten bembeyaz şortlarını
Ayak ayak üstüne atıp
Yakarakta bir sigara
Tanrısal bir anons gibi duyurmadalar kendilerini

>

Duyurmadalar yaşama
Ve sonra
Bir atış –ah nasıl da incelikli–
Bir atış daha –bu defa biraz kısa–
Ve atışlar birbiri ardı sıra
Nereye
Geçmişe, bugüne, daha sonraya
Yani
Gene bir otelden başka bir şey olmayana.

Dönüp arkanıza niye baktınız
Siz sayın bayanlar, siz sayın baylar
Değil mi bundan böyle
Bir otel de sizin adınız.

YÜZME HAVUZU

Geçelim, şu taraftan, çardağı da geçelim
Tarırları, çimenleri, çocuk parkını da
Geçelim ağaçların altından
Geçelim o yılların üstünden topluca
Gün batmadan geçelim, gün doğmadan geçelim
Geçelim, geçelim
Şimdiye ve sonraya.

Uzakta, evet uzakta
Yakında, evet yakında
Gördünüz mü, evet, gördünüz
Görür gibi birinin
Bir yüz çizgisini bir başka yüzde
Gördünüz işte
Yüzme havuzuydu eskiden
Kızarmış yaprakların altındaki
Taşlaşmış nilüferlerin altındaki
Bugünün altındaki, şimdinin
Dip sularında hemen.

>

Gelecekler, geliyorlar, geldiler.

- Erirken dondurmamız limonlu
Ya da vişneli bir yaşamın sonu
Gelip çatmadan daha...
- Yaşıyoruz, derdik, yaşıyoruz da...
- Sözsüz, zamansız bir şaka miydi yaşam
Bizim yaşamımız?
- Ne istedik, neden istedik, gereklî miydi çok?
— Dün akşam ne yapmıştık, bu akşam ne yapacağız?
- Günler günleri emdi, toprak toprağı, su suyu
Bir gülüş bir başka gülüşü, bir durum bir başka
durumu
Kum kumu, rüzgâr rüzgârı
Her şey birbirini ve her şey her şeyi emdi
Var yok'a dönüştü, yok var'a
Ama biz
Yenemedik arta kalan olmayı

— Gergefinde gülümseyen karanfil bir bütündü,
biliyorduk

Bir orman bir bütündü, bir deniz

Bir leopar benekleriyle, bir balık kılçıklarıyla,
iri gözleriyle, solungaçlarıyla

Bir sokak, bir alan, bir kent...

Bir oda lambasıyla, masasıyla, rafıyla

İpliğiyle bir iğne, dalıp çıkışıyla kumaşa.

— Ormanda yeşil değil miydi rengârenk çiçekler bile?

— Maviden yeni doğmuş bir beyazlık değil miydi

Avuçlarımızda tuttuğumuz istiridyeler?

— Ama biz dağınık kaldık.

— Sevgimizle, sevgisizliğimizle.

— Mutluluğumuzla, mutsuzluğumuzla.

— Özlemlerimizle, yitikliğimizle.

— Her neyse, her neyse...

>

-
- Akitırlardı havuzun suyunu
Yeniden doldururlardı.
  - Gezinirdik yaban kedileri, tatlı su yengeçleri gibi
avsız, amaçsız.
  - Havuzun yanında, büfenin önünde –bana bir
soğuk bira! Bana dondurma! Bana da...–
  - Uzanırdık günbatımında bakıra çalmış mermerlere,
plastik koltuklara.
  - Sözsüz, zamansız bir şaka mıydı yaşam?
  - Biraz öyleydi. Gene de
Sorardık ara sıra birbirimize: Neden?
  - Sorsak bile ne çıkardı, bir değil
Sanki binlerce yanıt hep birden
Bilmem!
Bilmem!
Bilmem!

DO RE Mİ GÜL

Asansör mü dediniz –öyleyse ne dediniz–
 Hayır işlemiyor, bozuldu çoktan
 Söküp götürürecekler yakında
 Gül ağacından bir gül gibi
 Solgun ama görkemli bir gül gibi
 Alıp götürürecekler bir gün nasılsa
 Kim bilir
 Belki de çok süslü bir tabut yapacaklardır ondan
 Asansörden bir tabut

Yaşlı bir kadın sesi (mavi satenler giymiş):
 Bir aşağı bir yukarı
 İndirip çıkartmak için
 İndirip çıkartmak için İsa'yı

Belki de
 Masa, kanepe, konsol
 Gibi bir şeyler –neden olmasın–
 Ama bana kalırsa
 — Evet, size kalırsa
 Kuyruklu bir piyanoya
 Eklemeli bu sevimli gül sesini

>

Do re mi fa
 Do re mi gül
 Do re mi fa
 Do re mi gül
 Böylece
 Unutulmuş bir otel konçertosu
 Bizim olurdu bir daha.

(Çok konuşkan iki kişiydiler
 İki kadın –iki erkek de olabilir–
 Yıllarca, ama yıllarca konuştular
 Asansörün başında
 Söyleşip durdular her gün
 Sabahtan akşamlara dek
 Akşamdan sabahlara
 Sonunda bir iki söyle
 Sonunda bir iki sesle konuşur oldular
 Asfalt bir yolun gidip gelişи gibi
 O kadar benzediler ki birbirlerine
 Bir kişi olup çıktılar
 Karlı ve çiçekli bir günde
 Karlı ve güneşli bir günde
 Karlı ve karlı bir günde

Geçmişte kalan bir çay saatinde sanki
 O kadar kırtısız
 Saatsiz, müziksiz ve aynalarsız
 Ve dünyanın
 Nereden bakılrsa bakılsın
 Sadece yuvarlak olarak kaldığı
 Kalrıverdiği bir çay saatinde sanki
 Gövdesiz, giysisiz, gömüsüz
 Bembeyaz bir belirsizlik gibi
 Karlara karıştılar.)

SOL LA Sİ O

Önünüzdeki boşluğu -şu gördüğünüz-
 Biraz iter misiniz
 Bir parça daha, lütfen
 İyi. Şimdi geçiniz, hemen geçiniz
 Ah bilemezsiniz nasıl
 Sanki bir olayın çok derin
 Kıyısında bir tatil geçireceksiniz.

Demek istedigim iyi ettiniz de geldiniz
 Piyanolar çalmazken, akasyalar açmazken
 Yaylı sazlar bir bir ölüp giderken
 Sanki nedir bir sonbahar yağmurunun anlamı
 Bir kadın bir pencerede yalnızken

Geçiniz, geçiniz
 Sülün avından dönen avcılar gibi
 Bilemezsiniz ne güzel
 Rengârenksiniz
 Öylesiniz, öylesiniz
 Ama ne olur siz de
 Kuşların, sülünlerin
 Ve yaban ördeklerinin
 Kanları gibi damlaya damlaya geçiniz.

>

Geçtiniz mi, evet, geçtiniz
Burası yemek salonu. Bu da
Yokluğuyla görünen bir metrdotelin
Sürekli yer değiştiren gölgesi
Lütfen şu boşluğu biraz daha itiniz
Ne diyordum, evet, bir gölge
Gördünüz ya da göreceksiniz
Tavanda, duvarda, bahçede
Camlarda, saksılarda, halıların üstünde
Masa örtülerinin üstünde, içki şişelerinin
Pikabın üstünde, pikap iğnesinin üstünde
Ne varsa onun üstünde
Ne yoksa onun üstünde
İşte işte işte
Her yerde o, her yerde
Örneğin
Ne zaman açık kalsa bir piyano
Sol la si do
Sol la si o
Sol la si do
Sol la si o
Sanırım işittiniz
Değil mi işittiniz. Şimdi
Lütfen şu boşluğu biraz çekiniz
Çekiniz ki şu görkemli bahçeye
Bir kez daha geçelim –bilmem ki ne dersiniz–

Çünkü bu çirkin iskemle gürültüleri –takır takır–
Kırık bardaklar korosu –çınnn–
Yayını rüzgârin çektiği ölü kontrbas –tısss–
Demek istedigim
— Evet, demek istediginiz
Hiiç! değil mi ki geldiniz
Elinizdeki boşluğu iyi tutunuz
Sakin ha koyvermeyiniz.

İyi günler size, iyi geceler
İyi geceler, iyi günler
İyi günler, iyi geceler, iyi günler.

OTEL OTELİ

Eskimiş, kırık dökük, yorgun
Bir otel bile değildim ki o günden bugüne
Ya çekip gitmişlerdi bir bir. Ya da
Yaşayıp ölmüşlerdi otelleriyle.

Işıklarımı söndürdüm, sabah
İşte sabah, dedim, sesimi
Bir ay ışığı likörü gibi dilimde kaydırarak
Bir çakıl kaç yönü gösterirdi. Kristal
Bir prizma kaç yönü
Tam o kadar penceremi boşluğa açtım
Uzunca bir koridoru hemen geçtim
Bahçeye çıktım. Siz misiniz?
— Evet, ben begonyayım
— Ben de karanfil
— Fulyayım ben de
— Güneş gülüyüm
— Menekşe
Benimle gelin benimle

Çiçeklerimi vazolarıma yerleştirdim
Onları küçükçük bir sonsuzluğa borçlandırarak
Yukarı çıktım
Her yanı gözden geçirdim bir bir
Aşağı indim
Büyük salonuma girdim – daha kimseler yoktu –
Bir sigara içtim, biraz oyalandım
Oyalandım da ne yaptım
İri bir Çin vazosunun yerini değiştirdim
Bir cam kâseye tırnağımla vurdum, çönlattım
Ve
Arka kapıdan dışarı çıktım
Tenis kortuma, yüzme havuzuma
Uzun uzun baktım
Ve dedim: Sanki bir tanrı mevsimiyydi, hiçbir zamanı
Ki her şey yepyeniyydi, biraz şaşırdım.

>

Düşünülmemiş bir sessizlik içindeydi ortalık –çünkü
Düşünülmüş sessizlik yoktur–
Sırtımı bahçe duvarına dayadım
Sanki yazılmamış bir şiiri ilk kez okudum
Ben okur okumaz birden...

Ah, evet, birden
Sabahı seslendiriverdiler
Biçimleri her biçimde, renkleri her renkte
Yürüyüşleri içde kokusu ritminde yavaş
Salonda, koridorlarda, pencerelerde
Bahçede, mermer masalarda, güneş şemsiyelerinin altında
Bir leke gibi büyüpverdiler.
Güneş de biraz yükselmişti ki
Bir iki bulut geldi ve geçti
Çaylar, kahveler, meyva suları
Kahvaltı gürültüleri
Derken
Hoparlörde gizemli bir kadın sesi
Siz sayın yaşıyanlar!
Hep birden: Sizi dinliyoruz, sizi dinliyoruz!
Ne yazık ki sonu gelmedi
Sonu gelmedi ama
Bir gök papatyası bizi aldı ve
Topladı kanatlarının altına
Sonsuz bir çelenk gibi süsledi.

Eros Oteli

EROS OTELİNİN KAMBUR MÜDÜRÜ

İzliyor gözleriyle kış bahçesinden
Üç balkonlu fiskiyeden akitarak bakışlarını
Gererek kamburunu ve
Gülümseyerek
Selamlıyor gelenleri uzaktan: Buyurun
Hoşgeldiniz eros ülkesinin kutsal evine.

“Bırakın yaralı geyik gitsin ağlasın
Diri ceylan oynasırken”
Böyle söylüyor gidenlere içinden
Eğilip de havuza bir Japon balığının
Süsüne bürünür gibi
Ve balık gibi oynataraktan gövdesini
Hoşgeldiniz, diyor, hoşgeldiniz
Siz, dünyanın en büyük bilgeleri
Katılın yaşamın özsuyuna, katılın siz de
Kutsayın kambur kralın kutsal evini.

OTEL MÜDÜRÜNÜN YARDIMCISI

Taş kovuğundan düz kumlara seğirten
 Mor gözlü, arsız bir ahtapotun
 –Her bitişti bir başlangıca ekleyen
 Sürekli–
 O doyumsuz seyircisiyim ben.

Bugün 'daha başka'larla donanmış her yer
 Diyor içinden, ne güzel bir gün olacak
 Şunlara bak, şu yabani yaseminlere
 Açalyalara, sarı salkımlara bak
 Nasıl da koparıyorlar kendilerini
 Dünyanın uçsuz bucaksız boy aynası önünde.

Bakalım bugün kimler gelecek
 Kimler ayrılacak otelden
 Diye düşünüyor ki, o anda
 İki kişi giriyor içeri, iki genç kadın
 Yokluğuna alışık iki yaz şemsiyesiyle
 Yürüyorlar yavaştan, öňünden geçiyorlar onun

Duruyorlar az ötede –tam orada, evet–
 Bir şeyler konuşuyorlar otelciyle –bir şeyler, bir şeyler–
 Ansızın yere eğiliyor biri, ikiye bölünüyor biraz
 Ve doğruluyor hemen, o doğruluyorken
 Nedense öteki eğiliyor bu kez de
 Sürdürüyorlar eğilip kalkmayı böyle bir süre
 Bir geçit, bir tünel, ya da
 Avını bitirmemiş bir hayvan ağızı
 Belleğinden taşarak –girişteki kadının–
 Doluyor gözbebeklerine.

Otelci iri bir kurabiye uzatıyor onlara
 Daha önce bölerek ortasından
 Birleştirerekten sonra da –bir iki kez yineleyerekten bunu–
 Uzatıyor kurabiyeyi ve
 Kayıyor tezgâhin altına usulca
 Yalnızca bir kolunu görebiliyoruz artık
 –Bir kolunu, bir kolunu–
 Kadınlarsa –iki genç kadın– şimdi
 Katila katila gülüyورلار buna
 Gittikçe daha çok gülüyورلار, daha çok, daha çok, daha çok
 Ve yorgun ve bitkin yiğiliyorlar bir koltuğa.

Yerleştiriyor gözlerine bir opera dürbünü
 Otelin girişindeki kadın
 Bir uzak bir yakın camını sürekli
 Değiştiriyor bakarken
 Tanım! bu gidiş geliş 'her şeyler' arasındaki
 Bu sokuluş, bu iç içe geçiş
 Durmadan sunmuyor mu bana –diyor içinden–
 Dünyayı bir haz akvaryumu gibi.

Yeniden açılıyor kapı, yeniden
 Yan yana, sırt sırtı, arka arkaya
 Ön öne, saç saç, dudak dudağı
 Birileri, birileri, birileri
 Birileri, birileri, birileri daha...

METRDOTEL EROS OTELİNDE

Erkekliğin gönderine çekilmiş
Kişiliksiz bir bayrak gibi
Ve uyruğu belirsiz
Salınıp duruyordum öyle.

Uyandım, yapayalnız uyandım, her zamanki gibi
Bugün günlerden ne
Pazartesi
İyi. Sarı şortumu giydim
Gömleğimin alttan iki ucunu
Belime sıkıca bağladım
Bahçeye çıktım, bir şezlonga uzandım
Ey sabahın katmerli mavi gülü
Gökyüzü, dedim
Yalnız değilim, neden beni yalnız bıraktın.

Birden çok uzaklara baktım, sonra çok yakınlara
Ne tuhaf
Her şey, ama her şey
Hep birden bir müzik parçasının yaratılışını hazırlıyordu sanki
Ve ara sıra
Diplerdeki sis kımıldıyordu az az
Ve sisin üstünde
Sisin oldukça üstünde göğüsleri gergin bir tepe
Donunu çeken bir kadın gibi salınıp duruyordu iki yana
Donunu çeken bir kadın gibi... Kadınlar
O kadar çöktular ki, anlatamam
Eğilip eğilip altlarından geçtiğim
Birer hamaktı onlar
Sonra sonra çok büyük bir hamaktılar herbir deliğinden ayrı ayrı
geçtiğim
Geçmek istedigim yani
Ama bırakmadılar
Çünkü onlara yoktum
Onlar da bana yoktular.

>

Ey bana başka olmayanlar
Siz de yoktunuz.

Birtakım adamların kır yolları sandığı
O müthiş yalnızlık
Bir sen vardin. Vardın da
Neden iki kişiydim
O hayal islaklığına bata çıka:

“Kimi yürüyorduk aslında
Ben öbür oyluğun özlemini çeken bir dizdim
En sevecen sözcüklerimin tınısı senin kalçalarındı
Topukların benim başparmaklarımıdı

Kabalarım senin avuçlarında
Senin ağızının bir köşesine gizlenmiştim. Sen orda dilinle
kurcalıyordu beni. Bulunacak bir şey yoktu ki
Sen şişmiş girtlağın, ben mideme gömülümuş ayaklarımıla, sen
bacaklarının girintisiyle, başım böyle gövdene dadanmış,
senin kamışındım ben
Sen, dölyatağının kara taçyapraklarına düşünce gül kesilen ışıktın
Çiçeklerinin toprağındaki damar kabarmıştı.*

Ey flavtacı, flavtacı
Söyle bana
Neden çocuğun böyle güzel.

* G romanından – John Berger (Edip Cansever'in notu)

TENİS ÖĞRETMENİ

Birinci Set: Pathétique

Gencecik bir kız idim
Marine marina aquamarine
Gencecik bir kız idim
Marine marina aquamarine
Bir oğlan çiçekler attı gözlerime
Marine marina aquamarine
Çevirdim yüzümü gülüşlerimin
Yarısı onda kaldı yarısı bende
Marine marina aquamarine.

Seslendim arkasından: Bana mutluluk deyin
Marina aquamarine
Dedim ki benim adım mutluluk
Marine marina marine
Seslendim bir daha: Mutluluk deyin bana
Marina marine marina
Ne olur adımla çağırın beni
Bukina bukini bukina
Adım mutluluk benim
Marine marina aquamarine.

İkinci Set: Uyanış

Herhangi bir gündüzün bir odasındayım
Uzaniyorum yatağıma yarı çiplak
Öğle sonu, sıcak, panjurları kapatıyorum
Ben kapatır kapatmaz
Geceden ya da düşten sızmış
Bir görüntü gibi
Biri
Zorlamaya başlıyor panjurları nedense
Gölgesini görüyorum yalnız
Ve işte
—Yok başka bir seçenekim, biliyorum—
Kaçınılmaz bir durumun bir odasındasın, diyorum kendi
kendime
Ben böyle diyorum ya
Kısa bir an boşlukta gezindikten sonra
Yere düşüyor tavandaki avize
Maviyle kristal karışımı bir gürültüyle
Kapı aralıyor hemen: masmavi bir oda bakıcısı
Bir şey, bir şey, bir şey ister miymişim acaba
Soruyor kekeleyerek
Buzlu bir konyak, diyorum ona, buzlu bir konyak
Panjurları gösteriyorum bir elimle de —ama ters yönde—
Başını sallıyor
Dışarı süzülüyor

Yürüyor yürüyor yürüyor
 Mavi bir salonun ucunda
 Masmavi bir leke gibi kalıncaya dek
 Kapatıyorum kapıyı ardından.

Panjurları açıyor bir adam –yarı çıplak o da–
 İçeri çekiyor kendini
 Uzaniyor yanına hemen –uzaniyor uzaniyor uzaniyor–
 Aynanın önünde bir gülü ipe çekiyorlar
 Mevsimine açılan bir gülü
 Aynanın önünde, aynanın önünde, aynanın
 Ve otelin tirabzanından –otelin otelin–
 Pes pembe bir elmayı yuvarlıyorlar aşağıya
 İkiye bölünüyor aşağıda elma
 Bir elma kurdu kıvrılıyor kıvrılıyor
 Yeniden yerleşiyor elmanın yarısına
 Bu kez de yüzükoyun uzaniyorum
 Ben yüzükoyun uzanır uzanmaz
 Elma kurdu öteki yarıya geçiyor kolayca
 Bir elma sesi
 Bir elma sesi daha
 Ben elma ayna panjur elma.

>

Bakıcı kadın konyağımı getiriyor
Masmavi bir tepsinin üstünde
Uzanıp alıyorum
Tutuyorum bardağı bir süre dudaklarımda
İçinde gezdiriyorum dilimi
Gezdiriyorum gezdiriyorum
Neden böyle gülüyoruz, diyor kadın
Gülmüyorum ki
Sabahlığımı giyiyorum, saçlarımı topluyorum
Terliklerimi geçiriyorum ayaklarına
Panjur, diyorum kadına, panjur
— Efendim
— Elma
— Anlamadım
— İpe çektiler gülü.

Üçüncü Set: Sonsuz Uyum

Yırtılmış bir tenis topu olmaliyım
 Diye yineledim bu sabah
 Pes pembe hamağıma uzanarak
 Ve pes pembe kendime
 Uzanarak bir yabancısı gibi
 Ve dünyanın bütün yönlerini
 Ve dünyanın bütün vakitlerini
 Aynı anda ve birden
 Gören ben
 Bir de dedim ki
 Yırtılmış bir tenis topu da olsam
 Ne çıkar
 Çünkü ben
 Gene de
 Yuvarlak yusuvarlak bir yarattığım
 Önce bir söz yuvarlağıyorum. Sonra
 Ağzımla gözlerimle göğüslerimle
 Omuzlarımıla ve kalçalarımıla
 Ve topuklarımıla ve karnımla
 Ve dizkapaklarımıla ve oyluklarımıla
 Her yanımla, ama her yanımla
 Ufuksuz bir dünyaya örtünmüştüm de sanki
 Bir sürü yuvarlaktan oluşmuş
 Yusyuvarlak bir yarattığım.

>

Ah sonsuz uyum, sonsuz uyum
 Sapsarı, güz kokulu, yanık sümbül gözlü bir kızdım
 Daha sapsarı, daha güz kokulu, daha yanık sümbül gözlü bir
 kadın oldum

Yaşamın huyuydum artık. Kim bilir kimin
 Kimlerin anısıydım
 Üstü haçlı deniz kabuklarını işler gibi
 Yaşanan bir çağın arasından fişkirmış
 Yepyeni bir çağı işler gibi
 Ağır ağır işledi bir deniz beni
 Suyu suyuma vurdu
 Suyu suyuma uydı
 Büyülenmiş bir kırlangıçı da sanki
 Sonunda
 O sonsuz
 O derin
 O görkemli uyumu buldurdu bana.

Ve ben ki
 Güzel yazmayan ama güzel anlatan
 Ve güzel anlatılan
 Bir sanemdim de saklamamı dışa çıkardım
 Ve eşsiz kâselerimle içkimi sundum
 Ve bir ortaçağ sahhafi gibi
 Özenle yerlestirdim kendimi
 Yaşamın büyük suyuna
 Kösnül suyuna
 Kendimi buldum.

Nedir ki, dedim, bir büyük aşk bir çoğul aşktan başka
 Onu ben yaratmadım mı
 Öyleyse ben kullanıyorum.

BAHAR SEZGİSİ –BAHAR ÖTESİ– BAHAR ERTESİ

Uyandım. Demin. Beyaz ve
 Gün saçaklı perdelerimi açtım. Günaydın
 Merdivenleri indim
 Ağır ağır indim, düşümdeki kendimi
 Geride bırakarak
 Dünyada herkes uyuyor gibi bir şey oldum
 Sanki bir yaz dinlencesinde sıcak bir öğle vakti
 Gibi bir şey oldum
 Salona girdim kimseler yoktu
 İki boy aynası arasında bir süre durdum
 Önüme arkama baktım –bakmamın gölgesiyim ben–
 Kapıyı
 İterek açtım. Günaydın
 Bir kiraz ağacında iki tek kiraz
 Dua sözleri söyler gibi bir ağızın ucunda kımıldadılar
 Bahçe kapısından çıktım.

(Nasıl kabuk bağladı, nasıl geçti
 Anımsıyorum da
 O yolculukta konuştuklarımızi
 Kapı çalınıyor, dur
 Daha güzel bir rastlantı olamazdı
 Konuklar, sevgilim, konuklar.)

>

İyi ki çıktım. Sen her şeyden habersizsin dünya
 Sana kendimi kattım, uyumun benimle başlasın, dedim
 Hiç kimseyi tedirgin etmemişimdir ben, biliyor musun
 İçimdeki geceyi bile
 Sana sevgiyle dokundum
 Yokuş aşağı yürüdüm yürüdüm
 Yan yana dizilmiş çelenkler gibi
 Dizilmişti doğanın gözleri
 Bir açılıp bir kapandılar yol boyunca
 Beni görüyor musunuz
 Beni tanıyor musunuz, dedim onlara

— Sizi görüyoruz Bayan Sara.
 — Sizi tanıyoruz Bayan Sara.

İyi
 O küçük meyhaneye girdim –yokuşun sonundaki–
 Eteğimi düzelttim, oturdum
 Saçlarımı arkaya ittim
 Bluzumun bir düğmesini açtım –öyle–
 Tezgahı taki ufacık bir lekeyi sildim
 –Aramızdaki aşk
 Yaşıyor kendi kendine
 Diye düşündüm boş masalara bakarak–
 Bir bardak bira istedim.

— İyi günler, Bayan Sara.
Biranız, şimdi, hemen, Bayan Sara.

Dayadım dirseklerimi çinko tezgâha
Şimdi ne yapacaksın bakalım
Yani ne yapalım Bayan Sara
Önce bir yudum alalım biramızdan. Böyle bir günü
Özenle kutlayalım en iyisi.

— Biraz peynir... ya da daha başka
Bir şeyler ister miydiniz?

Kutlayalım en iyisi
Yeni sözler arıyor gibi
Çok eski bir şarkıya.

>

(Ne kadar yaniltıcı, ne kadar tuhaf
 Unutulmuş her şey
 Bir bir anımsanıyor zamanla.

Merdivenlere oturmuştum –o yaz–
 Kentteki bir alanın
 Uzun mu uzun merdivenlerinden birine
 Günbatımı uğultularla sarmaş dolaştı
 Ve öyle uçsuz bucaksız bir akşamüstüydü ki
 İki at bir arabayı
 İki at koskoca alanı çekip götürüyordu sanki
 Hiçbir şey güven verici olmasa da
 Kendimi
 Ağırıksız bir örtü gibi sarıp sarmalıyordu.

— Bana bir bira daha, lütfen.

(Positano'da, o şirin kasabada
 O yaz, o yaz –her şeyi bir bir anımsıyorum–
 Giysiler, şapkalar, eldivenler
 Mayolar, deniz topları satılan bir dükkânda
 O kız, o kız –esmer, kısa saçlı–
 Camgöbeği bir bluzu giymek için
 Soyunduğum zaman –ben, ben–
 Nasıl üstüme saldırmıştı, bir yandan da bağırarak
 Dişi Isa! Dişi Isa!
 Sonra? Hiç. Kim bilir kaç yaz geçti.)

— Tabii, hemen, şimdi, Bayan Sara.

Sabah. Yüzümü pudraladım –biraz–
Dudaklarımı belli belirsiz boyadım
Bu dünyada kimseler yokmuş gibi bir şey oldum –kısa bir süre
Merdivenleri
Ağır ağır indim
İyi günler, dedim kendi kendime
Karşılıklı iki boy aynasının arasından
Süzülüp geçtim
Kapıda bir iki saniye durdum mu –durdu–
İki tek kiraz arkamda
Bir sevişme sesi gibi kaldılar
Dışarı çıktım.

(Bir akşamüstü çıkışınıydı tarlalar
Anımsıyorum da o tren yolculuğunu
Ah, nasıl anımsamam
Kapı çalınıyor, dur
Ne güzel bir rastlantı, mektubun
Mektubun, sevgilim, ama acilarla dolu.)

>

Bir kadeh cin istiyorum, bir kadehcik cin
Ah, evet, acayı çeken benim üstelik
Götürdü kuş kafesimi o bronz kedi
Dün gece
Oda bakıcısı –o kadın–
Herkes alıp götürüyor –ne kaldı–
Geri getiriyorlar sonra –ne kaldı–
Çok acı, çok acı
İlk kez böyle olmuyor
Son kez de böyle olmuyor
Hemen hemen hep böyle
Geri verilenler
Alıp götürdüklerine
Hiç mi hiç benzemiyor.

— Bir cin daha ister misiniz, Bayan Sara?

— Evet evet, bir cin daha.

(Çok uzun bir cin, tekdüze bir cin
Bolerolu bir cin –Ravel'in bolerosu–
Eski sözler, yeni sözler bolero ya
Böylesi ne iyi –iyi misiniz–
Yaşam ne iyi, ha ha ha.

Ya sonra Bayan Sara, ya sonra
 Bilmem ki... erguvanların altında
 O beton pistin üstünde
 Fırılı giysiler, tafta giysiler
 Organze tuvaletler
 Tüylü şapkalar, tüllü şapkalar
 — Renoir!
 — Aaa!
 — Renoir ha?
 — Evet.
 — Jeune fille avec chapeau et voilette.
 — Demek siz...
 — Tabii, ben, Paris'te turnedeyken...)

Ah bu sis düdükleri –hiçbir şey unutulmuyor–
 Sürekli kafamın içinde
 Deminden beri –oyuyor oyuyor–
 Acıyi çeken benim üstelik
 Acısızlığı da çeken benim
 Öyle değil mi bayım, siz ne dersiniz
 Acıyi çeken kim
 Size dönüyorum işte karşılıklı olalım diye
 Sizinle ben karşılıklı
 İki kişi, üstelik karşılıklı
 Bakıyorum da herkes bizim gibi karşılıklı
 Kim karşılıklı değil ki
 Ne fena, ne fena
 Ne iyi, ne iyi.

>

(Karşılıklı oturmuştık sevgilim
Çizgili bir elbise giymiştin sen
Çizgili bir elbise... ancak
Kapı vuruluyor, dur
Elinde kuş kafesiyle o kadınmış gelen.)

Sabah. Yatağımı düzelttim.
Yalnızım, dedim. Kendi kokumu
Bir başkasında duymuş gibi oldum
Mor çizgili eteğimi
Saman sarısı bluzumu giydim
Kırmızı düz pabuçlarımı ayaklarımı geçirdim
Merdivenleri indim
Bir çift kiraz bir iki saniye konuştu, sustu
Dışarı çıktım.

(Bunca yıl geçti, ne tuhaf
Önce yüzünü unuttum
Nedense önce yüzünü
Kapı vuruluyor, dur
Ne güzel şey, sevgilim, ne güzel
Bir Noel kartı Positano'dan.)

Bir kadeh cin daha söyledim
Ama içmedim
Duvardaki bir haritaya uzun uzun baktım
Saate baktım, paslı bir su matarasına
Tahta, bakır kakmalı bir yolcu gemisine baktım
Zamanlara baktım, zamanların rengine
Ve şekillerine –neler yoktu ki–
Pembe uzun bir yolculuğa örneğin
Baktım baktım baktım
O yıl ben New Orleans'da...

(Kimsenin kimseyi tanımadığı
Ne güzel bir yazdı
Cin içiyordum gene. Mevsimlerden yaz olsa bile
Ben cin içerken kar yağardı.

>

Öğle sonuydu. Caddeye bakıyordu. Kente bir durgunluk çökmüştü. Durgunluk da değildi bu, elle tutulur bir kimliksızlığı. Öylesine kopmuştu ki her şeyden, tam o gün doğmuşturum sanki. Böyle diyordum ya kendi kendime, gene de pek inanamıyordum. Çünkü yaşanmış olanları bütün bütün unutmuşa benzemiyordum. Ama onca yaşamışlıkla da ilgim var denemezdi. Olabilir ya bir düş görüyorduysam, o düş de beni izliyordu adım adım. Bakışıklı bir yüceltiyi yaşıyorduk ikimiz. Gene de kıptırsız, düz anlar yakalıyordu ara sıra. Örneğin yaşlı bir palyaçonun bir yas törenindeki devinimlerini hesaplayarak ya da dengeleyerek. Görmeden görmenin yağmuru gibi. Eteğime dokunuyordum, kolyemle oynuyordum, elimdeki anahtarlığı kadehime daldırıydum. Küçük küçük devinimleri bitirtirerek bir bütünlük elde etmek için. Ama olmuyordu işte. Üstelik neden olsundu ki. Her şey ayrı ayrı yaşıyordu bende. Karşimdaki caddeye baktı -kol saatimdeki bir papağan resmini büyüterek sunmak istiyordum ona - çok eskiden gördüğüm bir ölüyü anımsamam arasındaki uyuşmazlık gibi. Tabii çoğaltabilirdim bu örneği, sonsuz çoğaltabilirdim.

Ne yapsam bütünleşemiyordu olup bitenler bende. Oluşuna şaşırılmış bir çakıl gibiyydi yüzüm. Dümdüz, çizgi tutmayan bir çakıl gibi. Tek bir anlam çizgisi yer etmemişi yüzümde ya da bana öyle geliyordu. Dışimdaki varoluş biçimleri, dışimdaki devinimler de durumumun yansımıasydı bir bakıma. Tanrı adı gibiyydi bütün adlar, tanrı yüzü gibiyydi bütün yüzler. Dünyaya sağınmış bir dünyaydı karşimdaki.

Arkama döndüm. Bir kadeh cin daha istedim. Kar yağışlarının bu yoğun kırmızılıkta işi neydi acaba. Az sonra cin kadehinin sarmallaştığını gördüm ve nedense saatime baktım. Çağrışımın iç içeliği, dış dışalığı iyice şaşırttı beni. Kadehi dudaklarına götürdüm. Ama içmedim. Bir şey olacaksa, o bir şey olacak anbazen daha önce gelir. Köşede şarkı söyleyen zenci sesini kesti birden. Sessizlik düştü, yuvarlanarak yitti gözden. Ve zenci gözlerini açtı açtı, bütün bakışlarını caddeye yiğdi. Sezginin elle tutulur bir biçimde taşmasıydı bu. Evet öyleydi, çünkü...

>

Ansızın bir cenaze arabası belirdi kapının önünde. Çiçeklerle gökyüzünün arasında sıkışıp kalmıştı sanki.
Dedim ki, kurtuluyorum işte. Düş bir bataklıktır gerçeklik de.

Çelenkler çelenkler çelenkler. Kalabalık kalabalık kalabalık. Disbükey bir bütünleşme. Her şey mozaik bir yapının parçaları gibi. Ve cenaze arabasının üstünde melekler, azizler ordan oraya uçuşmakta. Ve arkada havariler safir, akik, yakut, zümrüt, zebercet, ametist, yemen taşı, beril renklerine bürünmüş ağır ağır ilerlemekte –ve kırmızı bir çarpı işaretti Yahuda'nın yüzünde– Ve daha arkada cazcılar:

Louis Armstrong: Ben trompetim

Charlie Parker: Ben de saksafoon

Fats Waller: Ben piyanoyum

Ella Fitzgerald: Sesim ben

Sonra bir panonun üstünde benim resmim ve beyaz ve mor ve tırşe güvercinler. Ve bütün Hollywood peşisira –Marilyn Monroe ile Maria Magdalena kolkola–

Daha arkada, daha arkada
 Ave Maria'yı söyleyerekten İsa
 İsa'nın arkasında
 Uzatmış gökyüzüne kollarını
 Tanrı
 Ve bütün çanlarını çalmakta
 Saint Louis katedrali karşısında.

Ne tuhaf bir yazdı.)

— Lütfen bana bir konyak

— Cin değil de konyak
 Neden değiştiriyorsunuz içkinizi, Bayan Sara?

Değişen ne anlamıyorum ki
 Böyle sürekli
 Değişen ne, değiştirmeyen ne
 Bir çalgı başında nota yapraklarını
 Çeviren biri gibi
 İçiyorum sadece.

— Öyleyse bir kadeh cin, bir kadehcik cin
 Limonlu cin, portakallı cin
 Adamaklı bir cin, dopdolu bir cin
 Nasıl olursa olsun bir cin
 Sıradan bir cin, yapayalnız bir cin
 Benim gibi bir cin, onun gibi bir cin
 Hepimiz gibi bir cin
 Evet
 Lütfen.

(Nasıl da geçti yıllar
Anımsıyorum da bir bir
Neler konuşmamıştık son buluşmamızda
Kapı vuruluyor, dur
Yok kimseler, sevgilim, kimseler yok dışarda.)

Eh, öğlen olmalı, otele dönmeliyim
Öğlen mi, öglensi mi, öglentirak mı
Cin mi, cenin mi, ecinni mi
Barmen mi, barbanel mi, barbanelle mi
Ne peki
Her şey ne peki

Ah, acayı çeken benim üstelik
Acısızlığı da
Öyleyse yaşam ne Bayan Sara
Anılar ne, şimdi ne
Sonra ne Bayan Sara
Her şey, her şey, her şey
Hiçbir şey, hiçbir şey, hiçbir şey.

Sabah. Upuzun bir gün daha gelecek –geçsin–
Merdivenleri indim –iniyorum–
Aynaları geçtim –geçiyorum–
Dışarı çıktım –hayır çıkmadım–
Her şey ikiydi sanki –ben bile–
Duvardaki saatin sarkacı
Bir gidip bir geldikçe iki
Ah ne olurdu, kendi kendime değil de
Birbirimize yeterli.

— Dışarı çıkışın Bayan Sara.

— Otelde kalın Bayan Sara.

İkisi de aynı şey
Bir başka yol bulmalı bana kalırsa.

Nasıl nasıl nasıl nasıl nasıl nasıl nasıl
Nasıl acaba.

Sera Oteli

I

Üç çiçekten birini sevdiriyorum yakama: Zakkum
 Üç sokaktan birini seçiyorum kendime: Şunu
 Üç alandan hangisini mi: İşte
 Ve
 Geçmiş mi, gelecek mi, şimdi mi
 Diye bir 'dalıp gitme' tamamlarken ivmesini
 Duyuveriyorum seslerini yakından
 Oldukça yakından –ama belli belirsiz–
 İşte zaman, diyordu üç yaşlı kavas
 Üçü de bir ağızdan: İşte zaman
 Bir park kanepesine oturmuşlar da
 Konuşup duruyorlardı aralarında. Sanki
 Durgun bir öğle sonuymuş da ortaçağ
 Simdiki gibi
 Azıcık bir vakit kalmışmış akşamı.

Görüyordum bense
 Duyumsuyordum da
 Üç kavasın üç ayrı yüzünde
 Üç yalnızlıktan herbirini:

>

1. Yaşamı soruyordu kendine biri
Bir flavta eşliğinde bir başka flavta gibi.
2. Öyleydi, o idi, sanki
Gül içinde bir sümbülün iç çekişi.
3. Kim bilir kaç yaşında tanıdım onu
Sevdimdi tam otuzunda
Yitirdimdi on sekizinde bir genç kız iken
Şimdi belki yaşamadı hiç
Ya da
Böldü böldü böldü
Denizlerden berkitilmiş bir deniz bıçağıyla.

(1. Başındaki sarı gül eksik. Neden? Sarı gül yerin-deyse kendisi nerde? Unutulmaya çizilmiş bir de-sen miydi yoksa? Hayır, unutulmaya değil, başka-liğa. Başkalık! Kendini sorardı kendine hep, başıyla bir şeyler çizerekten boşluğununa. (Ey gökyüzü neden böylesin?) Flavta flavta flavta! Bir tını olsun yok mu? Yok! Her şey kaçınılmaz bir ayrılmaktı çünkü. Her şey bir belirsizlik, bir yanıtsızlık, bir... Yani bir avucumuz hep öteki avucumuzda. Öyle değil mi? Öyle değil miydi Sara?

2. Sümbüllerden bir vakit miydi, neydi. Yüzündeki bir dakikayı masaya iliştirir, cibinlikli karyolasına atardı herhangi bir saniyeyi. İsterse tutardı iki gaz lambası arasında ve yansıtırı günlerce bir hüznün gittikçe ölen mavisini. Öyleydi. Bir dudak büküşüyle aşıkın doğasını ölçer ölçer ve üzünçler biriktirirdi. Ve yetinmezdi. Buğulu bir cam imgesini eliyle siler gibi yaparak ister ister isterdi. Haklıydı. Çünkü biz iki ayrı kavımdık de sanki, sınırlarımıza gelince... nedense bir bilinmezlikti.

3. Sahnede olsun; yanında, karşısında olsun; geniş bir alanın yüzlerce merdiveninden birine oturmuş ya da öğle saatliğinde bir terasta cin içiyorken olsun, sanki bir yersizliğe sığınırı boyuna. Ve bir devinim tersliğine. Makyajını mı tazeliyor, elinde bir firça, evimizin bahçe parmaklığını boyuyor olurdu bir yandan da. Adım adım denize girer gibi giyinirdi ve hoşlanırı bundan ayrıca. Sırtını dönmiş, bir şeyler yazıyor sanırdınız bir kâğıda –yazmazdı pek- bakardınız ki sonra, kan içinde bir parmağı, ona dalmıştır yepyen bir olayın ayırdına varmışçasına. Hiç mi hiç yatıkın değildi kusurluluğu da (işte en yalanından bir kemerle renkli çoraplar ve simli ayakkabılar yan yana). Ve nedense bir zamansızlıktan gelirdi sanki, öperdi hafifçe dudaklarından, dönerdi yeniden o zamansızlığı. Yüzyılların tortusundan yaratılmış gibiydi. Yüzüyse her çağ'a uygun bir yüzdü. İç çekisi ilkel bir gülümsemeyle kucaklaşırıdı, ağlaması çok eski bir şarkıyla. "Uzaklardan geldin, atını değiştirdin, yeniden uzaklara gittin, geceyi bir handa geçirdin, uyanınca baktın ki yola çıktığın yerdesin," derdi. Ve derdi: Ayrılıklar tanışmamış gibi olmanın gene de bir suretidir. Ey suret! neden iki kişisin?)

II

Bilmem ki hangi yıldı (Bak: Belirsizliğin İki Ucu, s. 16). Karışık bir akşamüstüydü. Bir panayır ölüsünü andırıyordu kent. Kar yağıyordu sürekli. İçimize yağıyordu, dışımıza yağıyordu. Oysa bir otel odasında, odanın varlığına duruşlarımızy uydurmuş, bir ‘uzak-yakınlığa’ koşullanıyorduk. (Bak: Bir Otelin Ayak İzleri, s. 21). Karşında duruyordun, hemen karşısında. Çok uzun bir yolculuktan yeni dönmüştün. Yani kendinin bir o kadar uzağına düşmekten. Saçların saçlarını, boynun boynunla, her yerin her yerinle tek çizgide tek uyumda birleşiyordu da... yüzün mü? Merdivenlerden bir iniş gibiydi yüzün. Ama sevgiyle doluyduñ her zamanki gibi, beni de aşan bir sevgiyle. Oysa sevmek belirsizlikti benim için. Anlamı baktığı yerde kalan bir çift göz ımgesiyydi. Öyleydi.

Çok gerekli bir şeyi ararken ararken dalıp gittiğimiz olur ya bazen bir buluta, duvardaki bir çatlağa, ne bileyim işte, bir güvercinin boşluğu bir cennet gibi oymasına. Tam böyle mi bulurdum seni? Bulamaz miydim yoksa?

Çok sevmek sevmemenin içgüdüsel bir çılgınlığı miydi acaba? Anımsıyorum da...

III

Kıشتı, bilmem ki hangi kıشتı
Her yerdeki bir kumaşçıdan

Kumaşlar, kumaşlar satın alınırdı (Bak: Yalınlığın Dokusu, s. 113). Eski Yunandan çıkışip gelmiş bir terziyidin de. Ellerin çarçabuk bir devinimle, parmaklarında yaylı bir çalgıyı en ustalıkla çalabilen unutulmuş bir bilimle, hep birden ne yaparlardı söyle? Yunan heykellerinin giysileri gibi sayısız giysiyi bir anda biçip dikerler miydi? Ve buluştururlar mıydı iğneyi saf mermerle? Bilmez miyim hiç, yalnızlık bir dil edinmişti sende. Öyleyken... Evet öyleyken? Gerekli miydi çok, gözleri kapalı, kolları kırık, anlamış çoktan yıtmış heykeller gibi bir şeyler sevindirmek aramızda?

IV

Bir albüm ki zaman aralıklarını

Altından üstüne doğru ağır ağır kapayan (Bak: Bir Fotoğrafın Görüm Noktaları, s. 3). Bir yanda şapkacı kadın (tüller içinde), bir yanda otelci (hasır şapkaklı ve kim bilir o gün hangi otelde), ortada Zaharyadis gibi bir adamın sadece adı (siyahlar giyinmiş bir ad), pantolonunun ütüsü bozulmasın diye iki eliyle iki dizini kavramış ve oturmadan kalakalmış öylece (adının elleriyle birlikte). Bense çizgili bir kaşkoluń bırakılmış gibi bırakılmışım yere. Ve gelin en yukarıda (yazlık şemsiyesini sallamakta gök daması meleklerine). Bir fayton görünüyor gerilerde, çok gerilerde (bir yağmur bulutu da olabilir, hayvanat bahçesinden kaçmış bir panter de). Ve faytonun arkasında bir kuş sürüsü (bir duvar freskidir, bence). Çünkü bu ve başka kuş sürüleri her zaman olmuşlardır dondurulmuş çağların üstünde birer leke gibi.

Ve konuşuyorlar aralarında. Otelci: Ne iyi, ne iyi, birazdan yağmur yağacak, ıslanacak su perileri. Şapkacı: Dünyanın bütün şapkalarını şu karşısında duran gün gibi bir vitrine koyup sergilemeli. Gelin: Kapadım, kapadım şemsiyemi. Zaharyadisin adı: Cılalı, maun bir tabutu andırmıyorum başka neyim ki? Ben: Katlanmışım, buruşmuşum, öyleyse neden yakamda bir karanfil?

Ansızın kayboluyorlar hepsi de. Otelci otel sekerek ve dim-dik. Şapkacı boğuk boğuk ağlayarak tüllerinin içinde ve ağarak göye doğru. Zaharyadis adına yetişmek için hızla. Gelinle ben kalmışız yalnız. Bir de... arkamızda bir çan arپı, sağ yanımızda açık bir pencere, sol yanımızda uzun mu uzun bir kapı. Bir öğle sonrası. Ortalık ışıklar içinde. Ben hafifçe gülümsemişim, gelin de. Üç kişi daha eklenmiş bize. Evet, evet, tanıyorum üçünü de. Demek ki sahnede çektiğimiz bu fotoğrafı.

Ey geçmiş! silindikçe, silindikçe bugünle donanırsın.

Ey şimdi! geçmişle süslenirsin sen de.

Ey zaman aralıkları, zaman aralıkları! bilmem ki ne isterdiniz bir gidiş-dönüş biletine.

V

Orkide nasıl tutulur(du). Çünkü

Kış soldu, ortada kaldı su (Bak: Sıfırıncı Çekim, s. 4). Çekildiği zaman fotoğraf olmamış, çekilmemiği zaman fotoğraf olmuş bir fotoğraf öyle. İlginç bir gardayız onunla (gelinle). Kalabalık. Kırmızı şapkalı, düdüğü ağzında bir hareket memuru (onlarca, yüzlerce gövdesi var sanki oraya buraya koşuşturmakta. Tipki reklam filmlerindeki gibi art arda –peşi sıra–). Trenin pence resinde şişman bir kadınla şişman bir erkek tartışıyorlar (metal paraların üstündeki kabartma resimler gibi harcanırken ayırdına varılmayan). Ortalık membeyaz duman köpükleri içinde. Sanki şapkacı intihar etmiş (ve etti, kendini astı ipek bir kurdeleyle). Ve sanki otelci ölmüş (ki öldü, ölüsünü buldular bomboş bir lunaparkta). O (gelin), kaygan ve ıslak bir alçı kitesi (sanki). Ben, fularım açık renk, saçları ortadan ayrılarak taranmış ve güneş elinden alınmış bir boşluk gibi karanlık ve sallantıda. Ve elimde bir orkide, beyaz eldivenli elimde. Siyah-beyaz çekilmiş bir mutluluk işte. Gene de... masasına kıvrılıp yattı ufacık bir çanım ben, hüzünlü bir çinlamayla seslendirdiyorum biraz biraz fotoğrafı.

VI

Adım adına karışmış bir ad gibiydi. Önceleri, çok önceleri (Bak: Sevginin Yanılsaması, s. 360). Atları kenar kenar otları yolan içi boş bir faytonun kış güneşinde çekilmiş anlamsız fotoğrafıydık. Yaz kuşları gülüp gülüp geçiyorlardı üstümüzden. Girmiştı aramıza bir kez o yabancı. Sesini duymadığımız, yüzünü görmediğimiz, ne varolmuş ne de var olacak o yabancı. Ama vardı. Bir sanrı, bir hayalet gibi olsa da vardı. Sadece duyumsadığımız, ama bir türlü sorgulayamadığımız, insanlar arasında devinen bir başka insanlık gibi.

VII

Ey istemenin bir de hiç istememenin çoğu kez tersine işleyen o gizemli göstergesi (Bak: Yalnızlığın İki Sekansı, s. 9).

Ey benim yalnızlığım! kirpiğime takılan bir kum tanesi gibi dünyaya takılmamı önerirsin.

Ey benim yalnızlığım! benzeşmez misin ki, orkestra geçmişte yediden bulunmuş olsun da, bugündünden apayı partisyonlarla süregelerek, beni bir başıma bırakın yeni bir müzik insanlığı oluştursun.

VIII

Yağdı, yağdı, yağdı
 Birikti caddeye uzantılı tentede
 Birden iri bir delik açtı boşaldı.

Yayıldız kirli sular gövdeme
 Kesildi sanki ayaklarım yerden
 Dedim ki
 Eh ben de neyim ki zaten, yillardır
 Kâğıttan bir gemi gibi suların akışına kapılmış
 Umarsız, sevgisiz, başıboş
 Yaşamışım yazgının o hileli zarını
 Baksana şu yalnızlık taşkını yüzüm
 -Hep de bir fotoğrafın en arkasında kalan-
 Buruşuk bir üzüm tanesi gibi
 Sarkmış da kalabalıklardan
 Gün günden nasıl da çökmüş
 Gün günden nasıl da sararmış dudaklarım
 Ve işte
 Üstümde ucuz tütün kokusu
 Tersüz edilmiş ceketim
 Yana taramışım seyrek saçlarıımı
 Fularım soluk, üstelik iyi bağlanmamış
 Ya şu belli belirsiz acı tam gülümserken
 Nasıl da kaplayıvermiş
 Bir mask gibi yüzümün bütün anlamını
 Ah nasıl yitirdim ben gülen aslanı.

>

Duyar gibiyim şimdi uzaktan
O alkış seslerini sürekli
Ve bir de yaşlı uşak Firs'in
Vişne bahçesindeki Firs'in sesini
"Yaşam gelip geçti, sanki hiç yaşamadım"
Oysa ben yaşamın -ki yıllar geçti-
Dağıttım ellerimle o sırra çatısını
Ah nasıl da yitirdim ben gülen aslanı.

IX

Pastaneyi, bir iki bahçe duvarını
 Mezarlığı, eski bir kameriyeyi geçtim
 Terzi Abidin gibi bir şeyleri, bir yerleri
 Ve otobüs durağını, eczaneyi
 Geçtim, geçtim
 Meksika'da dingili kırılmış bir arabaya benzeyen üç beş kişi ya-
     nimdan geçtiler
 İlk yaz, dedim, en son satılan bir bebek gibi tozlu
 Bıraktı avuçlarımı kendini
 Bir park kanepesinde kısa bir süre oturdum
 Herhangi bir teyzenin veya halanın
 Ağaçlarına baktım uzun uzun
 Ve kalktım
 Biraz daha yürüdüm
 Kıyıdaki kapısı çingiraklı lokantanın
 Önünde durdum
 Haç çıkardım –yani bir oyunumda haç çıkardım–
 Kapıyı açtım, içeri girdim
 Babamın kırık dökük masalarına baktım
 Annemin sırları dökülmüş aynalarına
 Cam önündeki bir masaya oturdum.

Yaşlı garson ortalığı topluyordu. Günaydın
 — Günaydın

>

Sandviçle bira söylediğim
Bir süre hiç konuşmadım
O da hiç konuşmadı
Şişeyi ağızma götürdüm bir yudum içtim
Sonra bardağı dökerek içtim
İki tad alma duygusunu
Önce bir karıştırdım
Sonra ayırdım
Bana bir votka, dedim yaşlı garsona
Ağzını açtı, çürük dişlerinin arasından
Bir şeyler söyleyecekti ki
Vazgeçti
Yürüdü yürüdü
Az sonra geri döndü
— Votka mı
— Evet, limonlu, sodalı
— Limonlu, sodalı
Anlamış gibi yaptı ama
Asıl anlayacağını hiç anlamadı
Yöneldi tezgâha doğru, biraz bakındı
Ve döndü
Votka kalmamışmış, cin vardi.

(Ey anılar, benim anılarım
 Ne çıkar azıcık yaklaşsam size
 Bir deniz kıyısını, bahçeli
 Küçük bir evi ya da
 Sözgelimi bir yaz tatilini
 Şöyle bir yedegime alıp da
 Yaklaşsam yanınıza
 Ey bir kır yolu, pembe bir bulut
 Bir yağmur sonrası, bir günbatımı
 Geri vermez misiniz bana
 Bir yüzün her şeyden önce belli belirsizliğini
 Sonra da belki daha yakından
 Bir duruşu, bir durgunluğu ve
 Ne bileyim işte kısa bir dalgınlığı
 Ardından
 Sessizlikle kuşatılmış o tanıdık sözleri
 Ve hatta bir sarılışı
 O içten öpüşleri
 Bilmem ki
 Geri vermez misiniz bana.)

— Bana bir cin daha

>

— Cin de yok, votka da
Konyak içer miyдинiz

(Ey ilk aldanışın doyumsuz payı
Seni de yitirdim çoktan.)

— Bir kokteyl istiyorum öyleyse

(Evet, evet, sana öğretmiştim ya, sevgilim. Biraz
buz, cin, vermut, bir damla da angostra. Bir parça
da portakal kabuğu. Ama iyi çalkalanmalı, sev-
gilim. Elbette, balkonda içeceğiz. Sen de bir içki
doldur kendine. Ne güzel bir akşam, sevgilim, ne
güzel bir akşam. Yarın... yarın sabah da New Orle-
ans'dayız. Her şey, her şey ne iyi...)

X

Otele döndüm. Şöyle ki
Bayraklar, bayraklar, bayraklar
Bayrakların arkasında bütün çalgılar
En önde borazanlar. Daha arkada
Yaylı sazlar, nefesli sazlar
Gitarlar, obualar, ziller, piyanolar
Ve çalgılar arasında boşluklar
Boşluklarda titreşimler
Ve billurdan haleler. Adını bilmediğim
Bir sürü renkler
Ve renklerden renklere
Kentlerin akışı gibi akan bir tren penceresinden
Birbirine karışmış yüzler
Ve borazanların ucunda kurdeleler
Kurdelelerin ucunda
Sağ ayağından bağlı
Sol ayağından bağlı
Ve
Hiçbir yerinden bağlı olmayan güvercinler
Bir doğa örtüsü gibi
Sarmıştı dört bir yanımı

>

Bir ara

Deniz bayrakları taşıyan bir topluluk geçti

Bir hayalet gemi bayrağı

Dikildi denizin ruhuna

Bir çiçek öbeği bayrağıysa

Yıkık bir konağın önünde

-Yalnızca flütlerin eşliğinde-

Ateşe verildi

Ve ateş bayrakları saçılıdı ortalığa

Ayrıca

Her durumun bir bayrağı vardı

Sözgelimi unutulmanın bayrağı

Sevişmelerin bayrağı

Bayrakların bile bayrağı vardı da

Otel bayrağı, otel bayrağı

Diye bağırdım birden

Sırmalı dişleriyle güldü üç kavas

Park kanepesine oturmuş üç kavas

Her yerdeki üç kavas

İçimde sanki

Bir sümbül yarışması düzenlendi

Sarı sümbüller öne geçti

Ellerinde O'nun bayrağı

Sara'nın

İri bir gözyaşının, çok iri bir gözyaşının

Ardına gizlenmiş gibi

Merdivenleri ağır ağır çıktım.

Çıkmadım, indim
Dört mevsimden koparılmış bir kalabalık
Ama yaşayan
Her mevsimde yaşayan bir kalabalık
Çevreme toplandı hemen
Ellerinde otelin bayrakları
Yüzlerinde sevginin
Bakışlarında yaşamın
Bütün bayrakları
Bir bayrak da bana verdiler.

Dışarı çıkmadık, çünkü hep dışardaydık
İçeri girmedik, çünkü hep içerdediydik
Bir oteldik ki hepimiz
Öylece otel kaldık.

Phoenix Oteli

I. BÖLÜM

(Sol yanda otelin salonunu koridorlara bağlayan kapı, karşısında otelin bahçe kapısı, sağ yanda bir bar, ortada yuvarlak bir masa, masanın üstündeki cam kâsede çiçekler. Bayan Sara bir taburede oturmaktadır, barın iç bölümündeki Metrdotel ile konuşmaktadır. Bahçeden belli belirsiz, ara sıra kuvvetli piyano sesi gelmektedir. Güneşli bir kuşluk vaktidir.)

BAYAN SARA: (*Kendi kendine.*)

Tanrıım
Bana öykümü geri ver
Bu otelden de bunaldım.

METRDOTEL: Ne güzel bir gün, Bayan Sara. Müziği duyuyor musunuz? Ne de olsa yeni gelmiş sayılırsınız. İnsan bir yere yeni geldi mi her şeyi hemen farkedemez. Birkaç gün geçmeli ki...

BAYAN SARA: Haklısınız, ilk kez işitiyorum. Gene de belli belirsiz.

METRDOTEL: Her gün sabahтан öğleye kadar dinleyebilirsiniz. Tabii, kendinizi müziğe kaptırmanız gereklidir. Meydan ateşinden yaratılmış bir müzik sanki, bittiği zaman küllerini kalır yalnız.

BAYAN SARA: Ses... ses nereden geliyor peki?

METRDOTEL: Bahçeden. Bir piyano var çimenlerin üstünde. Her gün otel müşterilerinden biri çalar o piyanoyu. Birkaç dinleyici de bulunur mutlaka.

BAYAN SARA: Doğrusu iyi düşünülmüş. Değişik, çok değişik. Aynı zamanda etkileyici. (*Kulak kabartarak*) Şimdi daha iyi duyuyorum. Ama kimden, hangi parçanın çalındığını ayırdedemiyorum bir türlü.

METRDOTEL: Çalanlar çalarken besteliyorlar da ondan. Hemen, o anda. Sizin anlayacağınız her parça yeni. Öncesi ya da sonrası yok. Yani bir ikinci kez çalınmıyor artık.

BAYAN SARA: Çok ilginç.

METRDOTEL: Evet, çok ilginç değil mi? Önce onlar yepyeni bir müzik yaratıyorlar, sonra o müzik onları yaratıyor. Konser bitince piyanist olsun, dinleyiciler olsun; çünkü onlar da yeniden yaratıldıkları inancında, mutluluk içinde otelimize dönüyorlar.

BAYAN SARA: Dönüyorlar mı dediniz?

METRDOTEL: Bir anlamda öyle. Yani daha bir sevgiyle bağlanıyorlar otelimize.

BAYAN SARA: (*Sessizlik.*) Bana bir cin verir misiniz?

METRDOTEL: Elbette, Bayan Sara.

HOPARLÖRDEKİ SES: Acılarınıza iyi bakın! Sevinçlerinize iyi bakın! Çiçeklerinize iyi bakın!

(*Hoparlördeki sesi ikisi de duymamıştır.*)

METRDOTEL: Bakar misiniz, Bayan Sara, ne güzel çiçekler değil mi? (*Eliyle masanın üstündeki cam kêseyi gösterir.*) Hepsinizi de bu sabah topladım. Erkenden. (*Birden.*) Çiçek sever misiniz? Hani bazıları pek sevmez de.

BAYAN SARA: Onlar çiçek değil ki...

METRDOTEL: Ya ne, Bayan Sara?

BAYAN SARA: Durum.

METRDOTEL: Durum mu dediniz?

BAYAN SARA: Evet.

HOPARLÖRDEKİ SES: Onu her zaman görüyordum. Her gün hep aynı saatte, aynı yerde, aynı durumda bir fotoğraf çektiyor. Günlerce sürüyordu bu. Yaşamı durdurur gibi, ölümü anlaşılır yapar gibi, kendini bir fotoğraf ölüsüne yapıştırıyordu sürekli.

BAYAN SARA: (*İlk sayfasını açarak Metrdotele bir albüm uzatır.*) Şu fotoğrafa bakın, ne görüyorsunuz?

METRDOTEL: (*Dikkatle bakar.*) Sizi görüyorum. Bir pencerenin önündesiniz. Tam karşısında da bir kule görüyorum, kırmızı tuğlalardan yapılmış eski bir kule.

BAYAN SARA: Çevirin sayfayı şimdi de.

METRDOTEL: Evet, çevirdim işte.

BAYAN SARA: Ya şimdi, şimdi ne görüyorsunuz?

METRDOTEL: Gene sizi görüyorum, Bayan Sara. Bir de pence-reyle o kırmızı kuleyi.

BAYAN SARA: Çevirin, çevirin sayfaları lütfen.

METRDOTEL: Çeviriyorum. Değişen bir şey yok ki.

BAYAN SARA: Var, var ama çok az. Değişim durmuş gibi. Nerdeyse...

HOPARLÖRDEKİ SES: Ölümden gün çalan.. Ölümden gün çalıp yaşama bağışlayan... Demek istedigim...

BAYAN SARA: (*Metrdotele ikinci bir albüm uzatır.*) Bir göz ativerin şuna da.

METRDOTEL: Kitap okuyorsunuz. Bir koltuğa oturmuş kitap okuyorsunuz.

BAYAN SARA: Çevirin sayfaları! Çevirin, çevirin!

METRDOTEL: Kitap okuyorsunuz, evet, gene kitap okuyorsunuz, hepsinde de kitap okuyorsunuz.

BAYAN SARA: Saçma değil mi sizce?

METRDOTEL: Saçma olan ne?

BAYAN SARA: Neden birbirinin aynı bir sürü fotoğraf çektiğimiş böyle?

METRDOTEL: Bunu siz daha iyi bilirsiniz, Bayan Sara.

BAYAN SARA: Zaman çok ağır. Saydam ve ağır artık. Bu fotoğraflarda zaman var, zaman kesikleri. Sınır gelinmiş. Bir iki fotoğraf daha...

METRDOTEL: Bir cin daha ister misiniz, Bayan Sara?

BAYAN SARA: İsterim, lütfen. (*Sessizlik.*) Tenis öğretmenini gör-dünüz mü bugün?

METRDOTEL: Evet, sabah erkenden bahçeye çıktı. Ben çiçek toplarken. Uzaktan uzağa konuştuk da biraz. Bir iki gün kalıp doneceğini söyledi. Kim bilir, gitmeyebilir de.

(*Sessizlik.*) Evet, evet, hiç belli olmaz.

BAYAN SARA: Anladığım kadariyla gitmesini istemiyorsunuz. Yüz çizgileriniz açıkça belirtiyor bunu. Size bir şey söyleyeyim mi, önemli olan istemek. Ama gerçekten istemek.

METRDOTEL: Siz iyi tanımiyorsunuz onu, Bayan Sara, özgür bir kadındır o, bağlanamaz, kimseye bağlanamaz. İyi biliyorum bunu, çok iyi biliyorum. Ayrıca...

BAYAN SARA: Evet, ayrıca?

METRDOTEL: Düşünüyorum da, niye bağlanmalı iki insan birbirine? Niye? Sevginin sadece sevgiye benzemesini anlayamıyorum ben. Çok yapay, çok alışılmış bir şey bu. Nedense çoğuluk böyle yaşıyor. O çoğuluk ki, yüzBILLAR boyu sevginin gerçek dengesini bozmuş, yaşamın gerçek yüceltisini altüst etmiş.

BAYAN SARA: Birlikte yaşamak, yaşamayı birlikte süslemek daha görkemli geliyor bana. Adı ne olursa olsun; siz aşk deyin, alışkanlık, bağlılık deyin, ne derseniz deyin, benim tek gerçeğim bu. Ama...

METRDOTEL: Evet, Bayan Sara?

BAYAN SARA: Ama oyunun kurallarını çok iyi bilmek gerekir. Hayır, hayır! Oyun sözcüğünü yanlış kullandım. Ancak iki kişilik somut bir yaşamı, somut bir sevgiyi amaçladığımı söylemek istemiştim. Oysa siz aşkı da, dolayısıyla yaşamı da soyutluyorsunuz. Sorarım, bu durumda cinsellikten başka ne kalır geriye? Hiçbir şey!

METRDOTEL: Tersine, çok şey kalır, Bayan Sara. Sevginin çeşitlenerek zenginleşeceğini, kişiyi daha güçlü yapacağına inanıyorum ben. Simdilik düşünülmesi bile güç gelebilir size.

BAYAN SARA: Kim bilir, belki de haklısınız. İki insanı bir arada tutan büyüyü sürdüremedikten sonra... Tıpkı onun gibi, tıpkı benim gibi... Ama... gene de sonuç aynı değil. İşte ben! çeşitlilik şurda dursun, yalnızca acı çekiyorum. Sizse kuramsal bir mutluluğun peşindesiniz.

METRDOTEL: Özür dilerim, Bayan Sara, o, dediniz, kimden söz etmiştiniz acaba? Şey... sizce bir sakıncası yoksa...

BAYAN SARA: Elbette yok. Kocamdan söz ediyordum.

METRDOTEL: Demek evlisiniz, Bayan Sara?

BAYAN SARA: Evliydim. Üstelik ilginç bir yaşamımız vardı. Çok tuhaf! Sevgiyle yıkmak istedik sanki. Tam öyle işte. Evlendikten kısa bir süre sonra her şey birden değişiverdi. Ben diye, o diye bir şey yoktu artık. İlkimiz diye bir şey de yoktu. Öyle ki, içinde bulunduğuuz boşluğu bir heykel yaratır gibi yonta yonta, sonunda yokluk denen anıtını tamamlayıverdik.

HOPARLÖRDEKİ SES: Karşılıklı sevginin özgürlükle de, bağlılıkla da hiçbir ilgisi yoktur. Sevgi demek çelişki demektir. Denge bozulmalı, çelişkiler altüst etmeli her şeyi. Gruşenka ile Dimitriy'i anımsayın. Çelişkiler ayırdı onları, çelişkiler birleştirdi sonunda. Mutluluk sürüp giden çelişkilerdir.

(Tenis Öğretmeni bahçe kapısından girer.
Bayan Sara ile Metrdotelin yanına gelir.)

TENİS ÖĞRETMENİ: Beni de katar misiniz aranız? Katarsanız bir limonlu votka, katmazsanız gene bir limonlu votka!

METRDOTEL: Sevindirirsın bizi.

BAYAN SARA: Yanıma gelin. Ha söyle. Oturun, daha iyi.

METRDOTEL: (*Sara'ya*) İzin verirseniz ben de kendime bir bira doldurayım.

BAYAN SARA: Tabii, tabii, nasıl isterseniz.

METRDOTEL: Hadi mutluluğa!

TENİS ÖĞRETMENİ: Mutluluğa!

BAYAN SARA: Yaşama, yaşayanlara!

METRDOTEL: Yaşamın, yaşayanların dışındaymışsınız gibi konuşuyorsunuz, Bayan Sara. Neden?

BAYAN SARA: Bilmiyorum... Her neyse... Biraz yoruldum galiba. Siz içmenize bakın. Dinlenmek istiyorum. Sonra da...

TENİS ÖĞRETMENİ: Ben geldiğim için gitmiyorsunuz ya, Bayan Sara?

BAYAN SARA: Yok canım! ne ilgisi var sizinle. Biraz uzanacağım, hepsi bu.

METRDOTEL: Sonra da... dediniz Bayan Sara, size yardımcı olabilir miyim? Kim bilir, belki herhangi bir şeye ihtiyacınız vardır?

BAYAN SARA: Hayır, hayır! kimseye ihtiyacım yok. Yürüyüše çıkacağım yalnızca. Kuleye gideceğim, fotoğrafta gör düğünüz kuleye. Burdan bir saat kadar çeker. Tahta bir köprüden geçeceğim. Köprüden sudaki alabalıkları seyredeceğim. Az sonra da kuledeyim artık.

METRDOTEL: Kırmızı tuğlalardan yapılmış...

BAYAN SARA: Tuğlalardan ve her şeyden. Orda uzaklıklar var, orda yalnızlıklar var, orda mutluluklar, mutsuzluklar var, orda erinç, dinginlik, sadelik var. Sizin anlayacağınız her şey var orda. Adını unutur mu insan? İnanın bana, orda unutmuş gibi oluyorum adımı. Ve tuhaftır, böylece kendime en uygun ruh durumunu da buluveriyorum hemen. Gerçi şimdkiye kadar hiçbir şey değişmedi. Yeni bir seçenekim olmadı yani. Gene de... İyi günler size, iyi içkiler! (*Hemen çıkar.*)

(Beyazlar giyinmiş, kadınlı erkekli üç dört kişi girer içeri.)

HOPARLÖRDEKİ SES: Müzik bitti. Geldiler işte. Meydan ateşinden, külden geldiler. Yaratırken yaratılmaktan geldiler. Yaşamla kaplanmışlar, gümüşle, altınla kaplanmış gibi.

II. BÖLÜM

(Sabah. Otelin bahçesi. Sağ yanda otelin bahçe kapısı. Karşıda çeşitli çiçeklerle, bitkilerle, ağaçlarla kaplı oldukça geniş bir alan. Gene karşında, beyaz bir piyanonun başında, tepeden tırnağa beyazlar giyinmiş, piyano çalmaktadır Metrdotel. Bayan Sara, elinde içki kadehi, önünde küçük bir masa, hasır bir koltukta oturmaktadır. İyiden iyiye süslenmiştir. Üstündeki giysiler oldukça göz alicidir. Tenis Öğretmeni görünmez, yalnızca Bayan Sara ile konuşmaları duyulur.)

BAYAN SARA: (*Kendi kendine.*) Ne güzel bir gün. Her şey ne kadar güzel. Güzel hatun çiçekleri, ne güzelsiniz siz de. (*İçkisinden bir yudum alır, uzunca bir süre kadehine bakar.*) Sen de, sen de güzelsin, hem de çok güzel. Seninle bir yerbere tırmanıyorum, seninle boşluklarda geziniyorum, seninle uçurumlara bırakıyorum kendimi. Peki, ya ben nasıl? Sonsuzlukta, sonsuzluğun içindeki bir sahnede oynuyor gibiyim bugün. Ama neden unutuyorum söyleyeceğim sözleri? Bilmem. Kimse replik vermiyor ki, hiç kimse. (*Sessizlik.*) Oldü mü, yaşıyor mu? Ne tuhaf, yüzünü bile animasyamıyorum. Ama hareketleri, mimikleri... Sanki ondan soyutlanmışlar da, karşısında hepsi. İşte, kapkara bir pelein, kapkara bir çift çizme. Hamlet'i oynuyor olmalı. Bir o yana bir bu yana sıçrayıp duruyor.

TENİS ÖĞRETMENİ: Beni görüyor musunuz, Bayan Sara?

BAYAN SARA: Görmüyorum.

TENİS ÖĞRETMENİ: İyi, hiç değilse sesimi işitiyorsunuz.

BAYAN SARA: Ne yapıyorsunuz orada?

TENİS ÖĞRETMENİ: Kitap okuyorum. Çitlenbik ağacının altındaki hamağa uzanmış kitap okuyorum. Aynı zamanda güneşleniyorum da. Hava çok sıcak, değil mi, Bayan Sara?

BAYAN SARA: Bunaltıcı bir sıcak.

TENİS ÖĞRETMENİ: Peki siz ne yapıyorsunuz?

BAYAN SARA: Cin içiyorum, çiçeklere bakıyorum. Bir de... hani derler ya, gözleri açık rüya görüyorum sanki.

TENİS ÖĞRETMENİ: Rüya dediniz de, dün gece bir rüya gördüm ben.

BAYAN SARA: Hadi anlatın.

TENİS ÖĞRETMENİ: Çok tuhaf... Uçsuz bucaksız bir denizin ortasındaydım. Görünürde hiçbir kara parçası yoktu. Yapayalnızdım. Suyun üstünde çırlıçıplak ve dimdik duruyordum. Göge karşı... Dimdik... İşin ilginç tarafı, gördüğüm rüya beni çağrıryordu, beni istiyordu, benimle anlaşmaya çalışıyordu. (*Kısa bir sessizlik.*) İşte, hepsi bu kadarcık.

BAYAN SARA: İnsanın duası bile kendine benzer. Rüyaları da öyle. Hele rüyasını anlatanı tanıyorsanız, az da olsa tanıyorsanız, anlatılanla anlatanın nasıl bütünleştiğini hemen farkedersiniz. Bu yüzden bence pek ilginç bir rüya değil.

TENİS ÖĞRETMENİ: Öyle mi dersiniz? Kim bilir, belki.

BAYAN SARA: Rüyalarda kendimizi oynarız hep. Siyah-beyaz, bazen de renkli, bir kamera tarafından sürekli olarak çekilir ve günlük yaşama aktarılırız sanki. Oysa gerçek yaşam ikiye böler bizi. İkiye, üçe, çok daha fazlaya kimi zaman da. Çelişkiler, çelişkiler... bir türlü bırakmaz ki yakamızı.

TENİS ÖĞRETMENİ: Çelişkiler.. Birden aklıma geldi, Bayan Sara. Siz konuşurken öyle birdenbire geliverdi aklıma. Genç bir kız tanıdım. Üstelik çok da güzeldi. (*Kısa bir sessizlik.*) Ama... sizi yormuyorum ya, Bayan Sara?

BAYAN SARA: Neden yoracakmışsınız. Konuşuyoruz işte. Anlatın lütfen.

TENİS ÖĞRETMENİ: İşte o genç ve güzel kız bir sabah kalkıyor ve intihar etmeye karar veriyor. Giyinip süsleniyor üstelik. İlaç dolabından iki tüp nembutal alıp masanın üzerine boşaltıyor. Tam o sırada bir bando-mızıka takımı geçiyor kapının önünden. Genç kız içgüdüsel bir hareketle pencereye koşuyor. Gözü bando şefinin göbeğine takılıyor nedense. Çılgınlar gibi gülmeye başlıyor. Sonra da... masanın üstündeki nembutal tabletlerini avuçlayıp konfetiler gibi savuruveriyor pencereden.

BAYAN SARA: Giyinip süsleniyor, öyle mi?

TENİS ÖĞRETMENİ: Evet. Kim bilir... ölüsünü çirkin bırakmak için... Olamaz mı, Bayan Sara?

BAYAN SARA: Olabilir, neden olmasın.

TENİS ÖĞRETMENİ: Sizi siktim galiba. Nerden nereye geldik. En iyisi konuyu değiştirmek.

BAYAN SARA: Nasıl isterseniz.

(*Sessizlik.*)

TENİS ÖĞRETMENİ: İzin verirseniz bir iki dize okumak istiyorum size. Çok sevdim de... Belki siz de seversiniz.

BAYAN SARA: Okuyun tabii. Sizi dinliyorum.

TENİS ÖĞRETMENİ: "Garip sarı çiçekler sererdi dört yanına. Duraklar kalırdım diz çökmüş bir kadın gibi."

BAYAN SARA: Hem diz çöküş, hem görkem... İkiş bir arada. Hiç de fena değil. Hatta güzel.

TENİS ÖĞRETMENİ: Birkaç dize de Rilke'den. Dinlemek ister miydiniz acaba?

BAYAN SARA: Tabii, tabii, okuyun lütfen.

TENİS ÖĞRETMENİ: "Kuledeki oda karanlıktır.
 Ama aydınlatırlar yüzlerini gülüşleriyle.
 Körler gibi elliye yordarlar önlerini ve bulurlar öteki-
 ni, bir kapı gibi. Sanki çocukların gibi,
 geceden ürken, yaklaşırlar, içlerine girerler birbirlerinin.
 Ama
 korkmazlar hiç. Hiçbir şey yoktur, onlara karşı
 olabilecek: Ne dün, ne yarın; çünkü yıkılıp gitmiştir za-
 man. Ve çiçeklenip açarlar onlar da,
 onun yıkıntılarında.
 Beriki sormaz 'Kocan?' diye.
 Öteki sormaz 'Adın?' diye.
 Bulmuşlardır ya birbirlerini, birbirlerine yeni bir cins ol-
 mak için.
 Birbirlerine yüzlerce ad vereceklerdir ve yeniden alacak-
 lardır birbirlerinden, yavaşça, bir küpe çıkarır gibi."

BAYAN SARA: Teşekkür ederim.

TENİS ÖĞRETMENİ: Şiir sever misiniz, Bayan Sara?

BAYAN SARA: Artık, hayır. Gene de en az yapay olan sanat şि-
 irdir.

TENİS ÖĞRETMENİ: Sanatların en yücesidir, bence.

BAYAN SARA: Müziği severim ben. Vazgeçemediğim tek sanat
 dalı müziktir. Yaşamın özüdür o.

TENİS ÖĞRETMENİ: Öyleyse piyanoyu dinliyorsunuzdur, de-
 ğil mi, Bayan Sara?

BAYAN SARA: Hem dinliyorum, hem de görüyorum.

TENİS ÖĞRETMENİ: Görüyor musunuz?

BAYAN SARA: Neden olmasın? Görmesini bilenler için müzik görülür. Hatta dokunulur bile ona.

TENİS ÖĞRETMENİ: Yanınıza gelebilir miyim, Bayan Sara?

BAYAN SARA: Ne varmış benim yanımda? Hem o kadar uzakta
yım ki sizden. (*Usulca kalkar, otelin ters yönüne doğru yavaş yavaş yürüür, ağaçlar arasında gözden kaybolur.*)

TENİS ÖĞRETMENİ: (*Bayan Sara'nın masasına gelir. Beyaz bir bluzla beyaz bir şort giymiştir.*)

Aaa! gitmiş.

HOPARLÖRDEKİ SES: İlk kez oluyor, böylesi ilk kez oluyor.

(*Tenis öğretmeni saçlarını tarar, rujunu tazeler, Bayan Sara'nın koltuğuna oturur. Bir sigara yakar. İçki kadehini masadan alır, bir yudum içer, yerine bırakır. Piyano daha kuvvetli calmaya başlar. Parça biter. Metrdotel ayağa kalkar, Tenis öğretmeni'ni selamlar. Tenis öğretmeni çilginca alkışlar onu.*)

GÜL DÖNÜYOR AVUCUMDA

İstanbul, 1987 / Adam Yayınları
(Ölümünden sonra yayımlanan derleme içinde)

İKİ ADA*

Bir dedikodu gibi gelişti kış
 Dondu belleklerde bir daha unutulmadı
 Hani pek uğramadığımız, uğramayınca da
 Çok uzak bir ülke gibi
 Bulduk ve yitirdik, bulduk ve yitirdik onu yıllarca.

Örneğin iyi tanıdığımız
 İç içe yaşadığımız ne varsa
 Bize darıldilar da sanki arada bir
 Yeniden yeniden barıştılar sonra.

Görmüştük ya, bir gün de dağ gölgeleri
 Bir bir kanatlanıp uçtular
 O müthiş kış günlerindeki gibi
 Ama aynı gün güneşle birlik
 Kır çiçeklerine konu oldular.

>

* Aramızdan ayrıldığı günlerde Edip Cansever çok uzun bir şiir üzerinde çalışmaktadır. Bu şiirin tamamlanıp şairince daktiloyle çekilmiş, son düzeltmeleri yapılmış görünen ilk üç bölümünü sunuyoruz. (Adam Yayınevi notu.)

Gene de

Hiç unutmadığımız, unutsak bile
 Yeniden çıkan karşımıza bir sürpriz gibi
 Yaşamımızın arasında burasında
 Bir iki olay vardi ki üzmüşü hepimizi
 Örneğin fener bekçisinin karısı
 Yok olmuştu ortalıktan evlendiği gün
 O çok sevdiğimiz yaşılı balıkçı
 -Sakalları金色, alevden-
 Ölümüştür ansızın
 Denizle deniz arası bir saatte
 Bir tenhalıkla bir başka tenhalık arası bir saatte
 Köpekler parçalamıştı cesedini
 Bir iki tekne batmıştı, uzaklara gitmişti bir ikisi
 Ve o dilsiz kadının iki çocuğuyla
 Yapayalnız yaşayan
 Damı çökmüşü karların ağırlığından
 Hayır, ne ölen ne yaralanan
 Olmamıştı da
 Gereksiz bir üzüm sanki
 Takılıp kalmıştı ruhlarımıza

Ne yalan söylemeli bir yandan da
 Mutluluğa dönüştürülmüşü biraz
 Bu olup bitenlerden sonra
 İçimizdeki o tükenmez olay açlığı
 Ki herkes gördüydü işte köyün delisi
 Binlerce mil öteye düşürmüştü
 Denize fırlattığı taşı.

Güncelliği bitmiş bir dedikodu gibi geçti kişi
 Yarısı açık göz kapaklarımızdan
 Uyandım kalktım ki bir sabah
 Yeşille yeşilin göz göze geliş gibi
 Buluverdiler ansızın birbirlerini
 Gözlerimle yaz.

II

Gövdemin iklimidir adamız
 –Ki işte benim adam–
 Onunla birlikte solur, birlikte boğuluruz
 Bugün de
 Ağırlığı olmayan biriyle dibe çökmuş biri gibi
 Birlikteyiz gene
 Başımızı kaldırıyoruz: o sonsuz anlaşılmazlık
 Başımızı eğiyoruz: işte, işte!
 Kıyıya doğru –yeşimden bir tapınak gibi kıyı–
 Bir pamuk fidanının büyümesi gibi ilerliyoruz
 Durağan bir kap sütle sürekli akan bir süt barışıklığında
 Bilinen bir mutlulukla, gizemli bir mutluluk arasında
 Oluyor nasıl oluyorsa işte

Kıyıya varıyoruz
 Oraya, tahta iskeleye
 Gaipten bir serinlik yayıp oturuyoruz
 Balıkçılar balık tutmuşlar bir yiğin
 İrili ufaklı
 Soruyor ada: balık mı onlar
 Yok canım, balık olur mu hiç
 Bana kalırsa
 Geriye doğru sayılıan bir şeylere benzıyorlar
 Der demez –tuhaffır– o anda
 Yeni pişmiş ayva reçeline bakan
 İki saf çocuk gibi kalıyoruz.

Denizin yüzeyindeki
 Şu parıltılar yok mu
 Evet, var
 Bu kez de ben soruyorum
 Eskimesi gecikmiş yüzler mi onlar
 Bir yanıt, adadan –bak bak bak, diye
 Fısıldayan köpük sesiyle–

İşte şu gördüğün şimdi
Fener bekçisinin karısı –az ötedeki–
Gelin tellerine sarılı
Ölümünü yineliyor durmadan
Yaşlı balıkçısı yıldızlı bir kâğıt gibi
Batıp çıkıyor kızgın güneşin altında
O uzaklıkla uzaklık arası saatte
Gördün mü
Evet
Kaliyoruz bir süre böylece
Ve artık pek konuşmuyoruz
Sesler ve sözler çekip gidiyor nesnelerinden
Derken kıyımıza çekiliyoruz biz de
Bırakıp denizi ölüleriyle
Keçi yollarından geçip dar sokaklara giriyoruz.

Köyun evlerini geçiyoruz. Evlerini dedimse
 Hepsini birden bir avluya siğdırsak
 Herhangi bir tanrıının evi olurdu belki de
 Evet hiç duraksamadan geçiyoruz
 Adamlar duruyor önlerinde hiç kımıldamadan
 Kalıntı sütunlar gibi
 Birlikte görüyoruz onları –ada ile ben–
 Ama kimileri de var ki
 İşte, işte, işte
 Örneğin şu bir başına yürüyen
 Sunağına günlük götürüren bir adakçı mı ne
 Kırışık bir çağla dümdüz bir çağ arasındaki
 Ya peki bu seslere ne demeli
 Bir harp çalışıyor da sanki sürekli
 Gök süslerini düşürerek
 Birtakım relief'leri, fresque'leri
 Bir bir düşürerek
 Çağlardan çağlara geçerek ve
 Kazıyaraktan çağların dibini
 Bir keman çalışıyor ki uzaktan uzağa
 Çalışıyor çalışıyor
 O çalışırken boyuna, diyoruz
 Ada ile ben
 Bizim uğrayıverdiğimiz şimdi geçerken
 Çağlarda var mıydı keman
 Yoktu ki
 Öyleyse Teleman'la Bach'ı
 Mozart'la Beethoven'i
 Daha nicelerini nicelerini
 Besleyip büyütlen bir tanrı sesiydi bu da.

Kesiyoruz zamanı iki ucundan
Yani biz –ada ile ben–
Mor salkımla güvercin arası bir saatteyiz
Sözleşip ayrılıyoruz oracıkta
O bir başına kalyor –ada–
Ben bir başıma.

III

Denizin denizle göz göre geliş gidi
 Kaliveriyorum bir başıma
 Tam sonuncu ev –benim evim–
 Açıyorum kapıyı, giriyorum içeri
 Şöyle bir bakınıyorum, ilk kez görüyormuşum gibi evimi
 Sayısız oda bir arada. Sayısız
 Hiçlik bir arada
 Herkes kendini unutmuş gitmiş
 Herkes kendini unutmuş gitmiş
 O kadar kalabalık
 O kadar tenha
 Şurada, orada, daha yakında
 Fellini'den bir iki yüz –hayır, yanılmıyorum–
 Bergman'dan bir kız çocuğu –kolunda çilek sepeti–
 Bir satranç tahtası ortada
 Ve Passolini'den
 Yere düşmüş bir elma
 Bir elma alıp yiyorum masadaki tabaktan
 Bir sigara yakıyorum
 Kocaman bir manastır bahçesine dönüşüyor
 Sundurmam bu arada
 Ve çok merdivenli –sanki–
 Ve onlar oturmuşlar, onlar onlar onlar
 Mavi-beyaz şapkaları başlarında
 Marmelat kutuları gibi
 Sırıtıyorlar boyuna
 Ve gülüyorum kahkahalarla ardından
 Sararmış dişlerini görüyorum
 Buruşmuş göz altlarını, seyrelmiş saçlarını
 Geçiyorum masamın başına
 Yazacak mıyım, neyi
 Neyi olursa olsun. Bir ses:
 Başla başla başla!

HERHANGİ BİR GÜN

Öğle sonraları, öğle sonraları!
 Neden getirirsiniz uysal bir kadının
 Ölüsünün onca kalınlığını
 Ve neden bitmiş aşkların türevleri gibisinizdir
 Ne desem? Ey birbirini emziren nane kokuları
 Ey odamın dağınık iskemleleri –odalarımın–
 Kim oynadı sizleri karşılıklı
 Biz
 Kim
 (— Peki ben hangi rolü oynuyorum
 — Sen salağın birisin, onun için insan ruhunu oynayacaksın)*

Ey insan ruhu
 Ki neden unutursun kaybolduğunu
 Olmaz mı, olmaz mı? Duymuyor musun
 Hiç değilse kısa kes yolculuğunu
 Yanıt yok sana
 Bir fulya gök yosunuyla nasıl konuşursa öyle.

* "Yedinci Mühür", Ingmar Bergman. (Edip Cansever'in notu.)

Öğle sonraları, öğle sonraları!
 "Kış bitti" sesi neyse, "kış geçti"nin anlamı neyse
 Özdeşleşiyorsun biliyor musun
 Gibi anımlarla, seslerle
 Bana kalırsa bir de
 Dopdolu bir konser salonunun
 Boş kalmış tek koltuğusun
 Bana bir ödülü var da ondan, biliyorum
 Karşında
 La'yı Si veren, Si'yi Do
 Soprano, mezo soprano, alto
 Oysa
 Gündülmedik bir şey mi kalmış dünyada
 Ödülüüm şu olmalı, bence
 Ölümümü görmem için kısacak bir başkaldırma

Orkide orkide orkide
 Diyorum ki yeniden
 Yeniden yeniden sonra
 Kemiklerim birbirine bağlansa

Ve sesler çıkarsam hiç umulmadık
 Dünyanın ölü ruhuna
 Hanlardan hanlara yük taşıyan köpekler gibi
 Bronzdan, demirden, pirinçten
 Ve bembeяз kemiklerden çingıraklarım olsa.

(*Gösteri*, Mayıs 1987)

BANDERILLO

Ay tutulması gibi bir şey misindir ki –gününe göre–
 Gizli misindir, korkmuş musundur da biraz
 Bir yalnızlık sınıflamasından diyeceksen o başka
 Bükülüp uçurumuna sapından
 Kendini öpüyordur kalbindeki papatya.

Repertuvarında ne var bu yıl
 Hani o beklenilmeyenlerden birkaçı mı işte
 Bir akşamüstü küçükük bir çocuk musundur ki
 Mesela öfkelenince
 Ensende o sevimli banderillo
 Kurdele kurdele kurdele.

Daha başka nesin ki, ben ne bilirim bilmeyi
 Odanı dörde bölen bir sabah
 Alıp götürür mü seni kulene
 Kış kavunundan soyulmuş patenlerinle.

Bir de, bir de, bir de
 Öyle bir kelebek avcısı gibi
 Uzanır misin sihirli değneğinle
 Samatya'da doğmuş bir çocuğun çan rengi mevsimlerine.

Şimdi mi, sonra mı, başka zaman mı
 Kaç yaşında değilsin söyler misin bana gizlice.

(Yayınlanmamıştır, 15 Mart 1986)

VAR İLE YOK

Batık geminin kaptanına sordum
Ben suyum, dedi, hayır, suyun anısıyım ben
Tam bin yıl geçti aradan söyledim söyleyeceğimi
Mendireğin orada, deniz fenerinin yanında.

Devinen bir heykel gibi duruyordu
Devinen bir heykel gibi ve taş tadında
Çözülen bir taş tadında
Tükenen bir taş tadında
Konuştu konuştu konuşmuştu.

Ne konuşuyordu pek anımsamıyorum şimdi
Anımsadığım
Yanıtım benim bir iki sözcük daha fazla.

(Adam Sanat, Aralık 1985)

KIRDA

Biçilen ot rengi bir alışkanlıkla
Başımı yukarıya kaldırıyorum
Her şey ne kadar yakın, her şey ne kadar uzak
Gözyaşlarım bile
Gülüşlerimle örtülü.

Otlarla çiçeklerle bezeli
Dar yolda yürüyorum usul usul
Parmakları süslü bir tanrıçayı
İncitmekten çekinir gibi.

(Adam Sanat, Aralık 1985)

YALNIZLIK SENSİN

Oyuluyorum şu masmavi boşluğa
Gölgesiz kıpırtısız
Yalnızlık sensin.

Konuşuyorum kendi kendime oadamda
Bir portakal suyu iç, ya da içme, ne yaparsan yap
Yalnızlık sensin.

Bir giden, bir dönen, sonra yeniden giden
Şiire dönüşen bir yalnızlıksa bu da
Bir sen varsın, ordasın, kısık sesli yalnızlık
Sözgelimi İskenderiye'de bir atlıkarincada.

(Adam Sanat, Aralık 1985)

SAAT KULESİ

Nereden gelmiş bu denizsiz kente
Bu yaşlı martı
Konmuş saat kulesinin üstüne
Öyle bir zamansızlıktan izliyor beni
Çağırısam hemen çıkıp gelecek, biliyorum
Çok eski bir oyundan kılıksız bir haberci gibi.

Her şey yitip gidiyor
Üstelik bu akşamüstü saatlerinde
Şu akarsu ne kadar eski, şu tepe ne kadar eski
Oysa yepyeni görünüyor ikisi de.

Şakalaşmakta zamanla saat kulesi.

(Adam Sanat, Aralık 1985)

HIZLI YEŞİLLİK

Bakışını andıran bakıssızlığın
Yalnızlıkta daha da uyumsuz olmalı
Alacakaranlıkta geceyle gündüzü eriten
Bomboş bir asfalt yolda
Kilometre taşları arasında biçilen
Otların hızlı yeşilliğindeki gibi.

Aslında
Ne bakışın ne de bakıssızlığın olabilir senin
Denenmiş denenmemiş acıların tanrısı
Bir insanın gözyaşları yanında.

(*Yeni Düşün*, Kasım 1985)

ÜÇ KADIN

Üç kadın bahçeye çıktı –şimdi ne olacak
Üçünün de gözü yaşlı –şimdi ne olacak
Üç mum vardı ellerinde –şimdi ne olacak
Üçü de yanıyordu mumların –şimdi ne olacak.

Gün ışığının kişi gibi üçü de
Işıktan bir dünya demeti üçü de
Aciyla döşenmiş bir bahçe üçü de
Bir akasya ağacı, bir mermer masa, bir de iskemle.

(*Yeni Düşün*, Kasım 1985)

TURGUT UYAR

Kocaman bir avlunun ortasında durdu durdu
 İçindeki bomboş avluya bakarak
 Gökyüzünden arada bir oraya
 Ölü bir kuş ya düşüyor ya düşmüyordu.

Görseydi içinin olmadığını
 Çekip onca çelenkten bir sap karanfili
 Koymak ister miydi hiç
 Bu ikindi vaktinin hırçın vazosuna.

Güzleri kullanırdı o kadar sevmese de
 Dünyayı kullanırdı açıp da penceresini sonsuza
 Su içse suya benzerdi biraz
 Konuşsa
 Üç beş kişi birikirdi herhangi bir köşebaşında
 Yolu düşse de baksa mor-sarı bir akşam kahvesine
 Ne kadar eşleşirdi Van Gogh'un bakışıyla.

Sevgiler gönderirdi nedense utanındı da bundan
 Gönderir gönderir geri alındı bir gücenikliği sonra.

Dün müydü, yüzyıllar mı geçti, bilmiyorum ki
 Bir yaz sonuydu yalnız denizi sıyırp geçtik
 İki tek votka içtık varmadan Aşıyan'a
 Konuşmadık hiç, nedense hiç konuşmadık
 Az sonra kalkıp gitti o
 Kalakaldım ben oracıkta
 Kapadım gözlerimi ardından gene birlikte olduk
 — Garson! bize iki tek votka daha.

(*Gösteri*, Ekim 1985)

SÜREKSİZLİĞİN BAŞKALDIRIŞI

Yazdiğim ilk dizeyi silerek
Bir alttaki dizeye geçiyorum hemen
Onu da sildikten sonra bir üçüncüye
Ve dördüncüye ve beşinciye geçiyorum
Bilmem ne kadar sürüyor bu benzersiz çaba
Bildiğim ya da duyduğum iyice
Ben böyle siledurdurukça sürekli
Geçmişten gelecektен arınmış
Dipdiri bir müzik parçası kalıyor geriye.

(*Yeni Düşün*, Ekim 1985)

ÇEVİRİM

Daha havalanmadan uçağımız
Bulutu toprağa karıştırarak baktığım
Bu tuhaf dünya yapısı
İyi tanıdığım bir zamansızlıkla çevrimleniyor.

Duyuyorum, iyi duyuyorum
Yüzyıllar öncesinden bir uğultunun
Gittikçe tekilleşerek
Hostesi çağırın ve çağrırmayan
Yalnızca
Onu çirilçiplak biçimlendiren sesini.

Ne kalmıştır sanki aşklardan ve soyulmuş portakallardan.

(*Yeni Düşün*, Ekim 1985)

ACI KUM

Muhteşem Sünter'in anısına

Ayağı kırık bir konsol gibi durdu gök
Yayı fırlamış bir somya gibi kaldı yer
Yeşil üzerine sarı
Bir nota yaprağı gibi yazıldı tabut
Dört ayaklı mermerin üstüne
Acı kumdur diye bağırdı bir semt delisi
Elleriyle yüzünü örterekten
Acı kumdur
Kıyısını kimseye vermek istemeyen bir balıkçı da
Zokasını parlattı gün içiyle inatlaşarak
Ve balıklar meyhane önlerindeki
Binlerce dudak gibi güldü (güldüler)
Sarılarını giyindi Sarıyer postanesi
Bir iki mektup kendini buruşturup bıraktı
Tek başına bir martı
Gögün ilk ve son yaratığı gibi
Konuverdi boşluğun siren direğine
Ve gaipten ses verircesine
Çınladı balıkpazarının balıkçı çanı
Ve tabut
O soluk örtüsüyle hafifçe kımıldadı.

Kımıldattılar
 O kımıldamadı
 Yepyeni bir yaşama dalarcasına
 Sağa ve sola
 Geriye ve ileriye
 Baktı baktı baktı
 Kimseler tanımadı onu. O zaman da
 Uzandı boşluğun sirtüstü
 En yalın, en uyumlu
 En üzünlü kulaçlarını atmaya başladı
 Manavı, bakkalı, eczaneyi
 Bankayı ve kuruyemişçiyi
 Köşedeki muhallebiciyi de
 Geçti, geçti, geride bıraktı
 Ve arkasındaki kalabalıkta
 Gözyaşlarından birbirini göremeyen
 Ya da görmek istemeyen
 Ölümün yaşlık rengini
 Düşündükçe kendi dip sularına çöken
 Bir iki kişiyi sevdi, okşadı
 Avuttu
 Ve girdi
 Pazar yerine girdi –günlerden her gün gibiydi–
 İplerin, çadırların, telaşların
 İçinden geçti
 Gün ışığını ilk orda bıraktı.

Tarçınların, zencefillerin
Mumların, un çuvallarının, plastik oyuncakların
Ve zerzevatların, turfanda meyvaların
Ve ayakkabıların ve terliklerin ve naylon torbaların
Ve yatak çarşaflarının ve çeşitli giysilerin önünde
Sürdürdü sırtüstü yüzmesini
Kendine
Gerekli birkaç şeyi almak ister gibi yaptı, almadı.

Bir kadın yol kenarındaki
Biri ölmüş, dedi, o kadar
Bir balıkçı istavrit balıklarını
Daha bir iştahla suladı
Kirazçı bir kilo kirazı tarttı tartmadı
Şapkalar satan bir satıcı yokuşun başındaki
Öylece durdu, hiç kimildamadı
Sonra da pek kimildamadı
Dişbükey bir tabut gibi
Eşleştì sanki onunla
Ve kendini bir hayalet gemiye çaktı çaktı çaktı.

Ve gelindi mezarlığın kapısına
Güllerin, güllerden çelenklerin kuzgunkılıçlarının kapısına
Buz kokulu otların, buz kokulu mezar taşlarının kapısına
Gelindi
Önce o girdi
Dalgaldan burnunu kaldırın bir tekne gibi
Yükseldi yükseldi
Bakakaldı sonsuzluğa bir süre
Daha sonra indi indi
Yalayıp geçti dalgalar üstünü
O
Kimseye görünmek istemeden
Ama hiç istemeden
Bıraktı kendini büyüyen göz cukurlarına
Ve birden
Konuşmaya başladı sonsuzluğun dilini.

(*Yeni Düşün*, Ağustos 1985)

15 MART 1985 İÇİN

- Bana hiç görmedığın bir çiçek adı söyle
- Bir değil, birkaç değil, binlerce
Bir yaşam boyu besledim onu
Büyütüp can verdim gözlerimde

- Bana bir giz gibi bir çiçek adı söyle
- Önümüz ilkyaz, menekşe değilse ne?

(Yayımlanmamıştır)

ÖNCESİ DE KALIR

(Kitaplarına Giremeyen Şiirler)

Yayıncının Notu: Edip Cansever'in *Öncesi de Kalır* (*Kitaplarına Girememeyen Şiirler*) kitabını Mehmet Can Doğan hazırlamış ve kitap Mart 2009'da yayımlanmıştır. *Öncesi de Kalır'ı* bu kez *Sonrası Kalır'ın* arkasına eklerken, Mehmet Can Doğan'ın giriş yazısı alınmamış ama şiirlere koyduğu notlar korunmuştur.

YAYLA GEZİNTİSİ

Sıra dağlar canfeslenir ıslanır,
Ala sabah yaylalara yaslanır,
Kolca kopuz aşk ilinde paslanır,

Yandı yollar; dağlar yeşil, pembe mor
Suna boyolum şadırvanda bekliyor

Burcu burcu, ipek ipek gülleri
Meyvaları çekmez olur dalları
Çiğdemlidir nane kokan yolları

Yandı yollar; dağlar yeşil, pembe mor
Suna boyolum şadırvanda bekliyor

Yayla beli akşam üstü allanır,
Son ışıklar bahçelerde pullanır,
Gül fidanlar gonca verir dallanır,

Yandı yollar; dağlar yeşil, pembe mor
Suna boyolum şadırvanda bekliyor

Edip CANSEVER
(*İstanbul*, C. 1, S. 7, 1 Mart 1944, s. 14)

AKŞAM

Ay sularda yüzerken
Yükseliyordu akşam
Damla damla biriken
İçimde kordu akşam

Son ışıklar elendi
Serviler gölgelendi
Hayaller perdelendi
İçeri girdi akşam

Ne bir renk, ne bir ışık
Tırmanıyor sarmaşık
Ruhum ondan karışık
Ruhuma erdi akşam.

Ömer Edip CANSEVER
(*İstanbul*, C. 1, S. 9, 1 Nisan 1944, s. 14)

YAZ'A VEDA

1.

Günlerce esen rüzgâra sinmiş,
Mevsim dökülen pembe rengiyle;
İklim kalakalmış deseniyle
Sevsen de, sevilsen de seninmiş!

2.

Enginlere hoş martılar inmiş!
Renkler, kokular kalma bahardan;
Kuşlar kanat açmış kıyılardan
Mevsim sonu günler ne serinmiş!

Ö. Edip CANSEVER

(Çınaraltı, C. 6, S. 136, 15 Temmuz 1944, s. 14)

DÜŞÜNCE

Zaman tahayyülün renksiz meyvası,
Hayatın bitmiyen raksında keder;
Mes'ut rüyaların saf rayihası;
Uykuda cimlenen ilk düşünceler.

Günahsız arzular, şekilsiz zaman;
Bir rüya gülüşü, içli ve sade;
Yükselir ansızın dal uçlarından,
Bulutsuz rüyalar şekillenince.

Çılgın rüyalardan dökülen billur,
Mevsimi dallardan içen mavilik,
Bir cennet meyvası, dallarda huzur;
Meçhul masallardan kalan renksizlik.

Ö. Edip Cansever
(*İstanbul*, C. 2, S. 24, 15 İkinci teşrin 1944, s. 15)

VADI*

Billür menevişlerle örgülenen,
 Bakır rüyalarımın yeşil vadisi.
 .... Ve su seslerinden ürken,
 Saf ceylanların sesi.

Muz ve limon yapraklarından yükselen,
 Mevsimin sıcak rayhası.
 Yorgun kuşların getirdiği
 Yaz rüyası...

Ö. Edip CANSEVER
 (Yaratış, C. 1, S. 5, 23 Ocak 1945, s. 14)

* Gençlerin şiirlerinin yayımlanıp değerlendirildiği “Şiirler-Cevaplar” sayfasında
 çıkmıştır (M.C.D.)

SAKSILAR

Bir gece yarısı yağmurdan evvel
Dağınık bulutlar iner omuzlarımı
Hâlâ yorgunluk akar bahçelerden
Buz tutar çiçekler saksılarında

Bir kar aydınlığına açılır
Avuç avuç taşladığım sabahlar
Kavun tarlalarından
Çimen kokulu bostan dolaplarından
Gıcırdayan mevsimler boyu kar

Ö. Edip Cansever
(*İstanbul*, C. 3, S. 32, 15 Mart 1945, s. 14)

BU AKŞAM

Ne kadar garip bu akşam her yer;
Dalgalar bile yabancı kıyıya.
Her şey her şey değişti bu akşam,
Yeşile doymaz oldu bahçeler.

Bulutlar takılı kaldı yelkenlerde,
Dönmez oldu bizim iskeleye kuşlar.
Bu akşam... bu akşam mes'ut her şey,
Hayata yeniden başladı insanlar...

Ö. Edip Cansever
(*İstanbul*, C. 3, S. 34, 15 Nisan 1945, s. 12)

GÜN DÖNÜMÜ

Gün dönümü yorgundur gözlerinde,
Yorgundur bakışlarında donuveren gölgeler.
Yalnız rahatça dolaşabilir parkında şehrin
Akşamın geldiğine inanmış insanlarla beraber.

Gün dönümü yorgundur güzelim.
Yorgundur derdini havuzla paylaşan ihtiyarlar,
Şu, deniz kokusunu şehrə getirmiş adam
Lâle satan şu küçük çocuk,
Deniz kokularıyla baygın bahçe,
Sütünü geceler üstüne taşıran incir
Gün dönümü;
Yorgundur gözlerinde.

Ö. Edip CANSEVER
(*İstanbul*, C. 3, S. 35, 1 Mayıs 1945, s. 12)

ANIŞ

I

Son vapura kadar beklerdim her akşam,
 Beyaz badanalı duvarın önünde.
 Bir başka kokusu vardı duvardan sarkan gölgelerin;
 Fıskiyenin, yeni sulanmış ağaçların,
 Bir garip anlatışı vardı çocukluğuma.

Yorgun düşerdi köşebaşındaki evler,
 Avuçları güneşle dolu insanları seyretmekten.
 "O" beyaz karanfil takardı göğsüne,
 Akşam üzerleri,
 "Baharlı" kahvesinde şarkı söyleken.

II

Hâlâ şarklarımız var gemi direklerinde şimdi,
 Çiçek pazarlarında menekşe satan kızları,
 Renkli balıkları havuzumuzun,
 Ve boş yere kırıp suya attığın
 Kurumuş çiçek sapları...

Ö. Edip Cansever
(İstanbul, C. 4, S. 37, 1 Haziran 1945, s. 15)

DEĞİRMEN

Garıplığın aynı garıplık değiirmenim,
Hep aynı gök parçası altında
Viran korudan geçen yolda,
Sabahları beliren evim...

Döndür çarkını değiirmenim;
İlk treni beklemeden bu sabah,
Misisrüzgârını selâmlamadan kızlar,
Aydınlık itmeden bahçe kapılarını,
Uykusundan uyanmadan ihtiyar değiirmenci,
Suyuna eğilmeden toroslar..

Döndür... döndür ıslak kanatlarını;
Bir başka garıplık var bu sabah.
İlk tren geçmeden torosları,
Bahçe kapılarından girmeden bahar..

Ö. Edip CANSEVER
(*İstanbul*, C. 4, S. 42, 15 Ağustos 1945, s. 12)

SABAHA KARIŞTIKLARI

Taze dal kokusu yüklenir kağnilar.
Gün düşer çiçeği ezilmiş tarlalara.
Uzatır nur yüzlü çocuklar,
Sabahı büğülü taslarına..

Ezilir çiçek renkli kıraklılar,
Yorgun ayaklarında ova kızlarının.
Belirir kaynak başında çocuklar,
Sabaha karıştıkları an..

Ö. Edip CANSEVER
(*İstanbul*, C. 4, S. 46, 15 Ekim 1945, s. 15)

ESİNTİ

I

Üzümler esintiyi haber verdiler;
Gün atımı deðmeden topraða,
Kıraðılara yapışmadan dað rüzgârı..

II

Koruyucu en tatlı uykusunda.
Sabah yanındaki toprakta serinlemektedir,
Tatlı ve yapışkan bir buðu gökte
Sabah rüzgârını,
Özlemektedir...

Ö. Edip CANSEVER
(*İstanbul*, C. 5, S. 50, 15 Aralık 1945)

ARMUTLU SAKİNLERİ

Serin rüyalı,
 Bal kokulu etekleri rüzgârlı,
 Devedikeni veya böğürtlenden nasıplı ellerini sildiler.
 Armutlu kıyısına dizildiler,
 Gençleri ihtiyarları.
 Ve rüzgârlar bulut çizgili mintanlarına,
 Taze kıymık kokusu sürdüler.
 Armutlu sakinleri
 Anadolu şarabı hürriyet adamı yapar dediler,
 İçtiler...

Ö. Edip CANSEVER
(İstanbul, C. 5, S. 51, 1 Ocak 1946, s. 13)

* Şiir, buradaki hâliyle daha sonra *Fikirler* dergisinde de yayımlanmıştır: S. 333, Mayıs 1947, s. 33 (M.C.D.)

KIZILCIKLAR

Kızılcık dallarında güneş,
Dağ kokulu bir serinlik üzerinde arabamız
Tekerleklerde taze çiçek parçaları,
Islanmış gelincikler içinde ayaklarımız.

Bir tren geçiverir ânsızın;
Güneş terkeder kızılcık dallarını.
Birikir su başlarında kızlar.
Saçlarında tazelenen gün,
Eteklerinde yıpranmış çiçek parçaları..

Bir tren geçer ânsızın;
Sebpsiz bir rüzgâr eser kızılcıklarda...

Ö. Edip CANSEVER
(*İstanbul*, C. 5, S. 58, 15 Nisan 1946, s. 16)

İNSAN HÂLİ*

İnsan her şeye alışıyor,
 Sıcak bahar ikindilerine,
 Harbe, sevda çekmeye,
 Küçük gazetecim her gün böyle mağrur
 Benim vanilya kokulu dondurmacıım,
 Gene kapı önlerinde.
 İşte! Taze ikindi güneşim.
 Pencerelerde küçük sarışınlar.
 Her şey iyi, her şey sâde.
 Anliyamıyorum şu iç sıkıntım;
 Yaşamak dersen, yaşamak,
 Serhoşlüğüm serhoşluk.
 Ah! Hatırlamak olmasa eski günleri...

Ö. Edip CANSEVER
(İstanbul, C. 7, S. 69, 1 Ekim 1946, s. 13)

* "İkindi Üstü I" adıyla *İkindi Üstü*'ne alınmıştır (M.C.D.)

KÜÇÜK ŞEYLER*

Bilmeden sevdiğim oldu
Ağacı, bulutu,
Portakalı, yenirken,
Rüzgârı, denizi bir arada.

Saadeti duydum duymadım,
Gündüzü, geceyi,
Avuttu beni şimdkiye kadar,
Orhan Veli'nin yolculuk şiirleri...

İstanbul'u özlediğim oldu!
Göztepe'yi, Kadıköy'ünü.
Kandilli'yi yatağımda düşündüm
Ağacı, bulutu bir arada.

Ö. Edip CANSEVER
(*Yücel*, Y. 13, C. XXI, S. 120, Ekim 1946, s. 60)

* Derginin gençler ve heveslilerin şiirlerine yer verildiği "Bir Demette" sayfasında Fehmi Kabadayı, Mine A. Sofasollu, Enis Olcay, H. Deringöz ve Tahsin Saip Özdemir'in şiirleriyle bir arada yayımlanmıştır (M.C.D.)

HAREKET*

Bu evde kim oturur
 Kim süpürür bu bahçeyi
 Oldum olası
 Akşamları mangal yanar kapısında

Kimler şarkı söyleşer içinde
 Soyunur, giyinir
 Yemek pişirir
 Çarşıya çıkar.

Bir de ağaç vardır önünde
 Kiraz ağacı
 Her gün kirazlanadurur
 Bıkmadan.

Ö. Edip CANSEVER
(Fikirler, S. 334, Haziran 1947, s. 14)

* Şiir, bazı değişiklikler yapılarak *İkindi Üstü*'ne alınmıştır (M.C.D.)

SU YANINDAKİ PARKLAR*

Başlar yalnızlık ve gece,
Önce denizden.
Ya parktayız, ya meyhanede;
Bir parça daha harcarız gençliğimizden...
Görünmez caddeler ışiktan,
Görünmez karanlıkta parklar,
Tam içilecek zamanıdır şarabın,
Kadınların en güzel saatidir.
Bir garip hâli vardır insanların.
Yosun kokusu, rüzgâr;
Gezinirken duyduğumuz.
Hava sıcak mı sıcak,
Temmuz.
Uzanır kırlara doğru
Yalnızlığı olan
Bu saatte sessizlikacidir
Gelektir parka yalnızlığı duyan

Edip CANSEVER

(*Fikirler*, Yeni Seri: 1, Temmuz 1947, s. 31)

* Şiir, küçük bir değişiklikle ve dört birime ayrılarak *İkinci Üstü*'ne alınmıştır (M.C.D.)

YALNIZLIK İÇİNDE

Bu ağlamaklı hâliyle harikulâde bir akşam yaşıyordu;
İzmir'in en güzel caddelerinden birinde.
Seyyar limonataçı dükkânları pırıl pırıl yanıyor,
Denizlerden sıcak bir rüzgâr esiyordu...
Vapurlar gelip geçiyordu uzakta.
Karşıyaka ışıkta karmakarıştı.
Her kadehte başkalaşıyordu dünya.
İçtiği yerden mavnaları, gökyüzünü, otları,
Ve aydınlık bir limanın telâşlı insanlarını görüyordu.
Şimdi yalnızlığın en güzel zamanıdır.
Şimdi şehrin sinemaları, meyhaneleri, kahveleri,
Velhasıl bütün eğlence yerlerinde
İnsanlar kadeh kadeh hayatını yaşamaktaydı.
Âşikti yudum yudum içiyordu.
Her dakika değişiyordu denizin üstü.
Mevsimlerin en üzünlüsü mevsimlerin,
Ve dünya gecelerinin en güzeli başlıyordu.
Marti gürültüleri geliyordu uzaktan.
Tek tük ışıklar yanıyordu sahil evlerinde.
Son yudumunu içti serin mi serin;
Karşıyaka gittikçe başkalaşıyor güzelleşiyordu,
Denizlerden sıcak bir rüzgâr esiyor,
O bu ağlamaklı hâliyle harikulâde bir akşam yaşıyordu...

ÖMER EDİP CANSEVER
(*Genç Nesil*, S. 1, Eylül 1947, s. 14)

ESKİ KONAKLAR

Eski konakları bilirsiniz;
Her sabah rüzgârlı, rüzgârlı.
Bir harbiye talebesi henüz terlemiş bıyıkları
Bir ut çalınır fasıl-ı Nehavetten,
Bir şarkı söylenen Asım beyden.
Eski bir sevdayı saklar şu çamlar.
Şu havuz söylediğİ anlaşılmaz,
Şimdi perdeler inik,
Şimdi o eşyalar kullanılmaz,
Şimdi yatak odalarında
Yasemin kokuları bulunmaz...

Eski konakları bilirsiniz;
Her sabah rüzgârlı, rüzgârlı...

Edip CANSEVER
(*Fikirler*, Yeni Seri: 3, Eylül 1947, s. 35)

RENKLİ ELBİSELER

Düşmüş zavallı kızcağız, düşmüş bir kere.
 Öyle ayrı ayrı insanlarla dost her akşam:
 Kimi taşralı, kimi Beyoğlu'nda kibar delikanlılar.
 Kiminle hemşeri önce, kiminle arkadaş gibi.
 Her akşam rengârenk elbiseleriyle,
 Geçer gider karanlık sokaklardan yorgun-argin
 Kalbini açmış bütün rasgeldiği erkekler...

* * *

Besbelli sonu, çıkmıyor bu hayatın.
 Dudaklarında her zaman başka türlü bir gülümseme,
 Gün günden solar çehresi,
 Çöker vücudu,
 Kadere alışmış insanların hâliyle...

* * *

Geçer gider serüvenli hayatı zamanla,
 Yaz meyvalarının ömrü kadar.
 Konuşması bile yabancı gelir insana.
 Ürpertmez erkekleri artık o çılgınca kahkahaları
 O rengârenk elbiseleriyle sevilmez artık.
 Düşmüş zavallı, kızcağız, düşmüş bir kere.
 Geçer gider karanlık sokaklardan yorgun-argin:
 Kalbini açmış bütün rasgeldiği erkekler...

Ö. Edip CANSEVER
(Edebiyat Dünyası, S. 1, 15 Ocak 1948, s. 12)

YALNIZ BİR KADIN

Şimdi eski resimlerle avunuyor.
Pencereden sıcak ekim rüzgârları
Odanın içindeki eşyalara,
Aynanın üstündeki tozlara vuruyor.

Bekâr odalarındaki resimler gibi,
Tanha bir deniz kenarı,
Gazeteler, erkek çamaşırları
Hafif hafif sallanıyor.

Oturmuş yatağının üzerine
Ne yapacağını bilmiyor.
Bir rahatlık var görünen her şeyde.
Karşıda sıcak otların arasından,
Aydınlık bir sokağın içinden,
Meyva arabaları geçiyor.

Ömer Edip CANSEVER
(*Kaynak*, S. 2, 1 Şubat 1948, s. 16)

SICAK GEÇEN GÜNLER

Beşini* bıraktı âşıkları birer birer;
 Yapayalnız kaldı bu sıcaklarda.
 Her öğlen vakti tenha caddelerde,
 İlânlara, resimlere bakarak...

Kadın edyince** aklına martılar uçan
 Çamlık deniz kenarlarından biri gelir;
 Bir sabun afişinde
 Zayıf bir kızcağız gülümser dururdu.
 Işıklar, serçeler oynasındı kayaların üstünde
 Fındık veya bez götürnen mavnalar geçerdi...

Karşıda yazlık bahçelerden biri,
 İçinde boş iskemleler yiğilmiş,
 Kâğıtlar uçuşur kenarda,
 Tabak çatal sesleri duyulurdu...

Dönerdi köşeyi evi görünürdü.
 Sokak böyle serindi her zaman
 Küçük bir nehir akar gibi,
 İnsanlar geçerdi yanından...

Renksiz, büyük eşyaların arasında,
 Uzanır yatağın üstüne.
 İçerde her zaman ılık rüzgârlar dolaşır;
 Aşk saatleri gibi sıcaklık verir insana...

Ömer Edip CANSEVER
(Edebiyat Dünyası, S. 3, 15 Mart 1948, s. 7)

* Sözcük “peşini” olmalı (M.C.D.)

** Sözcük “deyince” olmalı (M.C.D.)

SAZAN BALIKLARI

Öf, sıcak terletiyor adamı,
Birazdan sahne açılacak.
Ne yapmalı? Acaba? Ne yapmalı,
Canım da sıkılacak

Dışarı çıkışınca, köşede şöyle
Sazan balıkları vardı.
Yeşil ışıklar vuruyordu akvaryuma.
Sarışın bir çocuk sigara içiyordu.

Sazan balıkları ne kadar da güzelmış,
İnsanın can sıkıntısını alıyor.
Her insan birbirinden başka,
Balıkları bile başka türlü seviyor.

“Bu soğuk da nereden geliyor” dedi
Canı sıkılıp dışarı çıkan adam.
Dalivermiş sahne de açılmış,
Şimdi de balıklara düşman...

Ömer Edip CANSEVER
(*Kaynak*, S. 5, 1 Mayıs 1948, s. 13)

TİYATRO ARTİSTİ

Bir sonbahar sahnesi, elma dalları görünüyordu.
 Şakacı, esmer kız pencerenin yanında.
 Bitirdi rolünü alkışlar içinde,
 Yürüdü odasına çiçekler ve soğukvardı.

Biri mantosunu tutar, biri öpmek ister,
 Geceyi beraber geçirmek ister âşiklarından biri;
 Hatırları olsun diye gülümseyerek kızcağız
 Çeşitli hâller vererek kendine,
 Çıkar tiyatro kapısından dışarı
 Hafif bir esans kokusu bırakır geçtiği yerlerde...

Her gece yorulmuş böyle küçük vücudu
 Her zamanki gibi kumral bir oğlanın yanında,
 Geçerler yanıp sönen ışıkların arasından.
 Yakın sokaklardan, geniş binaların içinden
 Kadın-erkek sesleri gelir odasına...

Ömer Edip CANSEVER
(Kaynak, S. 6, 1 Haziran 1948, s. 18)

TİYATRODA OLUP BİTENLER

Sahnelerde cinayetler işlenir,
Kadın yüzünden,
Altın yüzünden,
Cinayetler işlenir sahnelerde

* * *

Bir kadın sevilir, biri bedbaht olur,
Şehrin içinde, kalabalık yerlerde.
Herkes bir yol tutturmuş kendi kendine,
Birbirini aldatmaya uğraşır...

* * *

Dışarda hava soğuk;
Tramvayların, yağmurun sesi geliyor.
İçerisi sıcak mı sıcak,
Siz keyfinize bakın sevgililer!
Fırsat bu fırsat.

* * *

Sahnede şehrın kalabalık yerlerinde
Türlü kıyafetlerle insanlar geçiyor
Kimi cömert, kimi iyi kalpli, hoyrat, dalgın
Çoğu aşk peşinde yorgun argın
Bir patırtıdır gidiyor.

Hâlâ tramvayların, yağmurun sesi
Saat 12'yi çeyrek geçiyor
İçerde hava sıcak mı sıcak
Dışarıya benzemiyor.

Ömer Edip CANSEVER
(*Edebiyat Dünyası*, S. 6, 15 Haziran 1948, s. 10)

ŞEHRE GELEN PALYAÇO

Sahneye çıktı, palyaço dediler,
Damalı, kırmızı bir gömleği vardı.
Bir de burnu koskocaman
Güldürdü bütün gülen insanları,
Sıçradı durdu saatlerce,
Ufacık şehrın derme çatma sahnesinde:

Damalı gömleği, sivri burunlu ayakkabılılarıyla
Kısapık ufak tefek bir adamdı.
Seyrettiler, dışarı çıktılar
Palyaço dediler,
Güldüler, eğlendiler...

Ömer Edip CANSEVER
(*Kaynak*, S. 8, 1 Ağustos 1948, s. 14)

ESKİ EVLER ESKİ İNSANLAR*

-I-

Konuşmalar duyarsınız sokakta;
 Rum mahallelerinden, Yahudi evlerinden gelir.
 Yağmurlu, kirli saçaklılardan,
 Uzun renksiz binaların arasından;
 Soğuk rüzgârlar, kumru sesleri yayılır etrafa

* *

Böyle renksiz, eski evlerin arasında gezer durursunuz.
 Yakın kiliselerden çan sesleri gelir.
 Kapılar pencereler açılır güzel havalarda;
 Bir resim görünür aydınlık bir odanın içinden
 Eski İsa çarmıği önünde bir kadın
 Sonra zevksiz döşenmiş eşyalar.
 İnsan kaybeder neş’esini bu evlerin önünde.
 Bir dalgınlık bir sessizlik başlar,
 Bu öğlen üstü karanlığı içinde.

* *

>

* Derginin aynı sayısında, 8. sayfada şairi tanıtıçı bilgiler ve *İkinci Üstü*'nden en beğendiği şiri olan "Salkımlı Meyhane" yer alır. Bu şiirin yazılışındaki "Ruh hali" sorusuna: 'Bu şiir belki de güzel havanın, salkım kokularının, denizin, bütün güzel şeylerin melankolik bir anını yakalamasıyle meydana geldi.' cevabını verir (s. 8-9) (M.C.D.)

Bu evlerin kapıları kirli, yosunlu.
Odalarında, sıcak günlerde bile serin rüzgârlar dolaşır.
Öyle ondokuzuncu asırdan kalma elbiseler.
Öyle tuhaf kokular sürülmüş kadınlar,
Yürüken hoşlandığınız rüzgârlar gibi
Farkolunmaz güldükleri konuştukları.
Bütün bunlar, koskoca bir sokağın insanları
Garip bir hüzün verir geçerken insana...

Ömer Edip CANSEVER
(*Kaynak*, S. 10, 1 Ekim 1948, s. 9)

SERÜVEN

Ne sıcak şehrler vardı,
Yeni serüvenler peşinde koşardım.
Ne sıcak şehrler vardı
Yalnızlığımı bilmezdim.

Yollardan bisikletler geçerdi,
Akşam serinliğinde
Sandöviç ve bira kokardı dükkânların önü
Bütün genç kızlar terlerdi...

Bütün genç kızlar terlerdi...
Bilmezdim yalnızlığımı
Yolun üstünde birkaç süt evi
Duvarlarında çiftlik resimleri asılı.

Süt evinin bitişliğinde
Güneş yakardı evleri
Bahçelere dolardı çocuklar
Meyva kokuları gibi

Şaşkın bir ömür yaşadım,
Çok zaman yalnız başına
Ya vapuru ya treni kaçirdım
Akşamları eve dönüşümde

Ö. Edip CANSEVER
(*Edebiyat Dünyası*, S. 7-8, 15 Ekim 1948, s. 2)

GÜNEŞLİK

Sert ve parlaktı güneşlik
Masa bira masa bira ve bardak
Bardakla bira anlaştılar
Beyaz yumuşak beyaz yumuşak ve köpük

Aşk ve keder birleştiler damarda
Kalbler dolup boşaldı sevgiyle sıcak
İnsanlar sokakta endişeli ve renkli
Odalarda yavaş sade ve yumuşak

Güneşliğin altında aşıkın içinde
Gözleri ısınmış gözleri ısınmış bir köpek
İki kadın iskarpini kalmış kapalı gözlerinde
Beyaz yeşil beyaz yeşil kırmızımlıtrak

Gözlerin içinde yer değiştiriyorlar
Masa bira aydınlichkeit
Aşk ve rahatlık gezinıyor güneşliğin olduğu yerde
Kumral sarışın kumral sarışın ve erkek

Bilmediler sarmaş dolaş oldular
Yaprak elbise ve soğuk
Bardakların güzelliğiyle dolu masa
Beyazla kırmızıyla karanlıkla ufuk

Bulutların güzelliğini
Dalmışım masanın üzerinde görüyorum
Herkes kalktı yalnızlıktan korktular
Çatal kaşık bıçak

Şimdi her yerde duyuluyor
Bir şeyler lâzım insana sevecek
Aşk ve keder geziniyor güneşliğin olduğu yerde
Kumral sarışın kumral sarışın ve erkek

Ömer Edip CANSEVER
(*Fikirler*, Yeni Seri: 17, Kasım 1948, s. 14-15)

AŞK İÇİNDE YAŞIYORUZ*Mefharet'e*

Masanın üstü şarkıyla dolu
Bardağın içi şarkıyla dolu
Renklerin gözleri var bakışlarımıza buluyor
Elbisem şapkam gıravatım aşk içinde
Pipom sönmüş iskemlenin üzerinde

Gülümser saçlarınızda dişlerinizde yüzünüzde
Gülümser tarakla firça pudrayla allık
Ben masanın içinde ağaçların kesilişini görüyorum
Güzellik ve saadet görünüyor olduğunuz yerde
Aşk içinde duruyoruz
Sokaktan dışardaki bakışlarınızı getiriyorsunuz

Uzun elbiseler giyiyorsunuz sert ve ayakta
Renginiz ve yüzünüzün etrafında dolaşıyor
Öbür pencerede dans ediyorlar renkli ve rensiz
Etekler ve çamaşırlar geziniyor
Akşam pencereye
Şarkılar bardağa doğru sarkıyor

Ömer Edip CANSEVER
(*Kaynak*, S. 13, 1 Ocak 1949, s. 13)

BİRİNCİ PERDE VE EĞLENCE

Eğlenceden sonra kalanlar
Odadaki eşyalardır
Eğlendiler ormandaki ağaçlar gibi

Geriye kalan rüzgârdır
Gördünüz görmedik demeyin
Gülümseyen sahnedir
Birinci perdenin sonu akşam aydınlığı
Odanın hâli perişandır

Eğlenceden sonra kalanlar
İnsanların cansız tarafı
Masada duran bardak
Yarıya kadar içilmiştir

Birinci perdenin sonunda
Dağılmıştı kalabalık
Hepiniz bilirsiniz bu şiir nasıl yazıldı
Sahne sıcaktı ve aydınltk

Ömer Edip CANSEVER
(*Fikirler*, Yeni Seri: 19, Ocak 1949, s. 17)

* Şiir, İsmail Ali Sarar tarafından hazırlanan *Yeni Şiir Antolojisi*'ne alınmıştır (Hatiçoğlu Yay., İstanbul, 1949, s. 95) "İnsanların cansız tarafı" dizesi, bu antolojide "İnsanın cansız tarafı" şeklärindedir; ayrıca ikinci birimin ilk dizesi de, ilk birimin son dizesi olarak yer almaktadır (M.C.D.)

GÜNEŞLİK

Sizin kalbiniz benim gözlerimin üzerinde
 Siz gülüyorsunuz
 Ben duyuyorum
 Siz yürüyorsunuz
 Ben oturduğum yerde ağırlaşıyorum
 Siz su içiyorsunuz
 Benim gözlerim bardağın içinde yıkaniyor

Birinizin gözlerinden başlıyor vücudu
 Biriniz yalnız dudaksınız konuşuyorsunuz
 Biriniz yalnız saç rüzgâra vermiş kendini
 Biriniz yalnız elbiseleriniz parlıyorsunuz

Bir ağız konuşuyor pembeden kırmızıya doğru
 Bir el tabağa uzanıyor gözlerim tabağa doğru
 Bir pasta küçülüyor
 Bir renk kayboluyor

Bir beyaz önlüklü kadın vardı
 Bir gülümseyen ve yürüyen kadın vardı
 Bir yakından gördüğüm kadın
 Hepsi içe ve bir kadındı
 Şimdi yalnız bira taşıyorlar

Bir adam gidiyor baktığı yere doğru
 Bir kadın geliyor adamın bakışlarına doğru
 Soğuk bir yol uzanıyor denizin üstünde
 Arkamda şarkılar dolaşıyor
 Ben şarkıyla düşünüyorum
 Ayakkabıları şarkıyla ısınıyorlar

Ömer Edip CANSEVER
*(Yeni Şiirler 1949, haz. Yaşar Nabi, Varlık Yay., İstanbul, Ocak
 1949, s. 92)*

FINDIK ÇUVALLARI

Önce findık çuvallarına vurdu güneş
 Sonra denizin üstüne
 Findık çuvalları ve ışıklar
 Hep beraber mavnalara girdiler

Çuvalları taşıyan adamlar
 Akşamleyin içmiştiler
 Sırıtıyordu içlerinden biri
 Diğerİ sakız çigniyordu sessiz sedasız
 Burnunu sildi ayağa kalktı üçüncüsü

Findık ve bira kokuyorlardı
 Tramvayların gürültüsü geliyordu uzaktan
 Lâvanta kokularıyla beraber
 Halbuki ne sakindi deniz
 Halbuki fundalıklar ne serindi
 Bir köpek yan gelmiş ısınıyordu

Bir orospu mavnalara baktı kırıtarak
 Sonra denize uzaklara baktı
 Bir tayfa gördü onu gülümsemi
 Ağzında kocaman bir sucuk parçası vardı.

>

İki kız geldiler bir köşeye oturdular
Bisikletlerini fundalığa bıraktılar
Onlar orda konuşa dursun
Bisikletleri ahbaplık ede dursun
Pencerelerden armonik sesleri geliyordu

Önce findık çuvallarına vurdu güneş
Sonra denizin üstüne
Findık çuvalları ve ışıklar
Hep beraber mavnalara girdiler.

Ömer Edip CANSEVER
(*Edebiyat Dünyası*, S. 13-14, 15 Ocak 1949, s. 2)

ESKİDEN ÂŞIKTIM

Ne sıcak bir sevgimiz vardı,
Gençliğimizi yaşardık;
Akşamları ne zaman gezmeye çıksam
Bostancı'da martılar uçardı...

Öyle pek de akşam denmezdi,
Kalabalık olurdu caddeler.
Çoğu genç kızlar, Yahudi çocukları,
Çoğu hafif meşreptiler.

Bırkaçı birahaneden çıktı,
Bırkaçı yol üzerinde durmuş.
Gözlerim başkasını arar,
Yazlık elbiselerini giymiş.

Çoğu hafif meşreptiler,
Çoğu bana benzemezdi.
Sıcak sıcak olurdu peykelerinde meyvalar.
Denizse yolumun üstündeydi.

Bir otobüs durur, iki demet leylâk görünürdü.
Bir kişi iner, sonra yola düzüldü.
Hava gene sıcak, yollar kalabalıktı.
Herkesin duyduğu leylâk kokusuydu;
Geçenlerin çoğu hoşlaşmadı.

Ben hoşlanırdım ya yeter.
Artık gezmekten dönerdim,
Herkes yemeğe oturmuş bekler.
İyi şarkıları severdim.

Ömer Edip CANSEVER
(*Kaynak*, S. 14, 1 Şubat 1949, s. 53)

EV KAPI TÜY İNCELİK VE HOROZLARIN GİDİŞİYLE ŞİİR

Bu şiirin gidişi
 Öylesine kurularaktan
 Salınır durur olduğu yerde
 Bir kapı hafiften

Yazılır şey değişti.
 Her şey karma karışıkta sıcakta
 Neler vardı günün içinde neler
 Gömleğimizde şapkamızda

Sudan bir rüzgâr itiverdi bizi
 Nelere oldu nelere hafifliğimiz
 Elimiz ayağımız inceden
 İnceden bütün yükümüz

Bu şiirin gidişi
 Horozların gidişine de benzer
 Geçerler kapılardan ağır ağır
 Salınır evler

Böyledir böyle dünyada
 Duruşumuz ince
 Görünür derliğimiz* düzenimiz
 Şöyle uzaktan bakınca

Bu şiirin gidişi
 Öylesine kurularaktan
 Bu şiirin gidişi
 Kapıdan, tozdan, dumandan

Ömer Edip CANSEVER
 (Yazı, S. 1, Şubat 1949, s. 2)

*Sözcük, "dirliğimiz" olabilir (M.C.D.)

BİRİNCİ PERDE VE EDİP CANSEVER

Durmuyordu yerinde aydınlik
 Gösteriyordu ocağı
 Gösteriyordu ateşi
 Durmuyordu yaşamak

Kadınla başladık perde
 Kadınla doldu kalbim
 İç içe iki oda biri yatak odası
 Niçin evlendiğimi düşündüm

Dışarıda nehir gürültüsü
 Yataklar okşuyordu masayı
 Nehir ocaktan sıcaktır
 İnsanın bir anda düşündüğü

Her şey altına dönüyordu
 Denizin altına
 Kuvvet altına dönüyordu
 Gittikçe değişiyordu
 Aydınlığın mânası

İkinci perdenin sonu
 Yalnız değildi sahne
 Ben odamı düşündüm
 Bir pipo üç iskemle

Ömer Edip CANSEVER
(Fikirler, Yeni Seri: 20, Şubat 1949, s. 25)

PLAJ, İP, KOL, ŞEZLONG, BALIK VE RAHATLIK

Genç bir hava genç bir deniz
Yürüyenler yalnızlıktan kaybolmuş
Bir kapı gölge yapıyor
Bir ağaç toprağa bakıyor
Bir ip yalnız kalmış

Bir kol duruyor hareketsiz
Sıcak bir göz ipe bakıyor
İpin güzelliği yerinde durmuyor

Biraz sonra kurtuldu yalnızlıktan
Bir motora bağladılar
Kollar yalnızlıktan kurtuldu
Birbirine sokuldular

Orta yerde benim yalnızlığım duruyor
Orta yerde sen ve senin gözlerin duruyor
Ta uzaklarda sayfiye evleri
Sayfiye evleri kahvaltı ediyor

Bir adam şezlonga yapışmış
Önünden tavuklar geçer
Yürüyen sakindir
Asfalttan faytonlar geçer

Sayfiye evleri dondurma yiyor
Akşamüzeri
Sayfiye evleri reçel ve kızarmış havuç kokuyor
İp gene yalnız kaldı

Şimdi aşk başlıyor sayfiye evlerinde
Şimdi aşk bitiyor sayfiye evlerinde
Şimdi kollar ve bacaklar güliyorlar
Şimdi gözler şehrin serin havasıyla ısınıyorlar

Açık bir kapı duruyor içerişi az aydınlık
Ortada bir masa
Masanın üstünde tava
Tavanın içinde balık

Ömer Edip CANSEVER
(*Edebiyat Dünyası*, S. 16, 15 Mart 1949, s. 3)

KIRIN ORTASINDAKİ DUVAR

Böyle sıcak günlerde
İş olmayan benim gibileri
Bir şeyler keşfetmeye çalışır
Dolaşır durur kırlarda

Yalnız kırlar olsa görünen
İşte bayram yeri, karınca yuvası düğün günü
Hepsi de üstünde otların
İnsanın bakarken düşündüğü

Yalnız böyle düşünmek de yeter
Oturup bir kenarda
Şurada bir kadın düşünmek
Fazladan iki kol sonra

Öyle ya günler bile geçiyor da
Ortada iz bırakıyor
Nasıl olur da görünmez diyorum
Renginiz, şöyle bir duruşunuz sizin de

Hepsi bir tarafa.. işte duvar
İşte kilise duvarı, bahçe duvarı diye düşündüğünüz
Otlar, böcekler, yine otlar
Yaşamak şu gördüğünüz

Bir kaynaşma, ama bir kaynaşma duvarda
 Karıncalardan güneşten değil de
 Daha önce bir çok günlerden
 Bir çok insanlardan kalma

Biraz sonra iyice gördüm
 Önünde cam kırıkları, kavun çekirdekleri
 Kirdaki sararmış otlar
 Duvardan daha yeni

Duvardan daha yeni
 Gördüğüm her şey bugünlerde
 Öyle sanırsınız ki, bu duvar burda
 Âdem'den beri

Neler keşfettim daha başka
 Elime ne geçtiyse
 Bir şişe, çamura gömülümiş
 Ses veriyor dokununca

Birisini çığnıyor otları
 Arkasından bakıyorum
 Yavaş yavaş doğruluyorlar
 Bir değnekle vuruyorum

Hepsi bir tarafa işte duvar
 Neler geçmiyor öňünden
 Otlar böcekler yine otlar
 Dünya şu uzayıp giden

Ömer Edip CANSEVER
 (Yeni Şiirler 1950, haz. Ya‰ar Nabi, Varlık Yay., İstanbul, Ocak
 1950, s. 66-67)

GÜZELLİK*

Ama bak neler oluyor ötede
Neler düşündürüyor taze karpuz
Neler düşündürüyor taze karpuz
Karpuzun içinde karpuz rakısı
Rakının içinde birisi
Sıcak mı sıcak yüzü
Ben yarattım diyor karpuzu
Sonra karşısında ağaç
Ağacın üstü yaprak
Güzellik üstüne güzellik
Güzellik insan olmak
Baksana kız gibi sokaklar
Kız gibi cadde
İnsanlar kayar üstünde
Arabalar kayar
Adamın içi kayar
Olup bitenlere

Ömer Edip CANSEVER
(*Nokta*, S. 4, 15 Nisan 1951, s. 2)

* Şairin bu isimle hazırladığı şiirden bir parça (Derginin notu - M.C.D)

ÇÖMLEK BOYAYAN ADAM

Bir karışık çizgidir
 Çömleğin dibindeki
 Çömlekteki çizgiler
 Anlatır düşüncemi

Nedir benim düşüncem
 Bir mayalar âlemi
 Tâ içinde dünyanın
 Her şey doğmamış gibi

Dünya sâkin kimse yok
 Ufak fidanlar çıkmış
 Düşünce ilk düşünce
 Ağaç tohumda kalmış.

Durur mu bizim mayamız
 Vur çömlege çömlek büyüsün
 Daha büyüsün diye
 Biri kalksin boy'a getirsin.

Boya gelsin boy'a gelsin
 Çizgiye vurulsun boy'a
 Bak işte o zaman
 Nasıl köpürür maya.

Köpürür insan mayası
 Deniz mayası, çiçek mayası
 Yaratmak işte yaratmak
 Mayanın köpürmesi.

Sonra ayrılmak, ayrılmak artık
Yavaş yavaş mayadan
Bir büyümek her şeyde
Maya olmak yeniden.

Burda çömlekte gördüm
Kendi düşündüğümü
Çömleği çizen adam
Benimle düşünmüştü.

Dönelim gene çamura
Dönelim çömlege
Mayalar köpürmeden
Bakın dünyanın içine.

Ömer Edip CANSEVER
(*Nokta*, S. 5, 15 Mayıs 1951, s. 1)

AKIL

Herkes bir şey yapıyor
 Tutkunuz meselâ şehrə
 İçimde arzu olsun
 Bayılırım su içmeğə

Değişir neye dokunsam
 Neye sürsem elimi
 Durmak yaşamak değil
 Ölümse daha yeni.

Hiç yoktan neler yapmam
 Ne resimler çizerim
 Aklim var o olmasa
 Alır başımı giderim.

Kim görür benim gibi
 Bilirim nerde ne varsa
 Her şey görünmek için
 Bir renk takmış peşine

Arar dururum kendimi
 Sokakta bir yiğin ayna
 Bırakıp kendimi aynada ben
 Kaçıp giderim sonra

Dururken değil hayır
Yürürken çoğalır ne varsa
Nedir ki ağaç için
Bir milyon yaprak daha

Bir milyon iki milyon
Kalmışım çokluk içinde
Aklım var o olmasa
Çekip giderim ben de

Ömer Edip CANSEVER
(*Nokta*, S. 6, 15 Haziran 1951, s. 1)

HERKES BENİM
YAPTIĞIMI
YAPSIN

Hiç de yorulmuş değilim
Ne yaparsam boşuna
Et ve süt yemiyorum
Bir şey yapmıyorum doğrusu ya

Toprak konuşuyor benim için
Ne biçim insan bu
Bıraktı kendini bize
Bilmiyor doyduğumu.

Atıp tutuyor beni
Taşlar dereler kumlar
Demişim tutsun elimden
Yedirsin meyvasını ağaçlar

Alışırım alışmak kolay
İstemem ekmek ve su
Güzel değil nefes almak
Uzarım güneşe doğru

Bir başka şekildir artık
Yaşamak kolay o kadar
Bakarım yanında durur
Ekşiler ve tatlılar

Bir kulağım vardır yetmez
Bütün sesleri duymaya
Dünyanın gürültüsü gelir
Sokunca elimi toprağa

Gözüm var ben görürüm
Otlar sarmış yanımı
Okurum gökyüzünde
Dünyanın telâşını

Elime bakın bir de
İşte bir yiğin parmak
Ağzım var aynı ağız
Kolay değil konuşmak

Unutup gitmişim artık
Nerde elbisem şapkam
Öyle bağılıyım ki toprağa
Girsem denize soğumam

Dağılır bütün vücudum
Ağzım burnum her yerim
Sallanır gözlerim ağaçta
Benim degildir ellerim

Toprak konuşur boyuna
Ne biçim insan bu
Kimbilir neye benziyor
Unutmuş konuşmayı.

Ömer Edip CANSEVER
(*Nokta*, S. 7, 15 Temmuz 1951, s. 1)

PENCERE

Pencere pencere pencere
Sokak bütün pencere
Pencere pencere
Pencere bütün dünya
Pencere

Ömer Edip CANSEVER
(*Pazar Postası*, No: 24, 15 Temmuz 1951, s. 12)

GÖRÜŞ

Büyümüş bir göz koca caddeyi içine almış
Bir helvacı dükkânı köşede
Helvacı büçağı helvaya saplanmış
Bir adam bacağını kaldırılmış
Bıçaktan canı yanmış gibi.

Ömer Edip CANSEVER
(*Pazar Postası*, No: 24, 15 Temmuz 1951, s. 12)

FİNCAN

Ne tabak bıraktım ne fincan
Değmedik elimi
Pencerem güzel pencere
Büyüyen otlara karşı.

Değişen her şey güzel
Bir dal uzayıp gitmiş
Tutamam uzayıp gitmiş
Kuvvetim otlara geçmiş

Ne olmuş karışmış dünya
Yaşamak herkesin işi
Bir at eriyip gitmiş
Bakakalmış birisi.

Biri vardır tuhaf şey
İş mi yok, nedir
Bir ev şaşırdım kaldım
Adam geçtikçe pembedir.

Birini gördüm şurda
Kaybolmuş yalnızlıktan
Yalayıp geçer sessiz
Bir hava başka dünyadan.

Ömer Edip CANSEVER
(*Nokta*, S. 8, 15 Kasım 1951, s. 1)

OYUN

Şoför çekti arabayı
 Garajın bir ucuna
 Ortadan* bir şey yokken
 Çekiç sesinden başka

Yağmurvardıuzakta
 Öylebiryağmurki
 Eninceşeylerledoldu
 Birden garajınıçi

Burada şoförünaklı
 Gitmedi ötesine
 Bir güzel oyun oldu
 İnandı gördüğüne

Meselâ baktı caddeye
 Yürüyor insanlar evler
 Bukanadarhareketten
 Gördükidurmuşherşey

Bağırısa kim duymazdı
 İşte sokaklar sessiz
 Bukanadar gürültüden
 Sessizlik geliyor yalnız

Garajdaki incelik
 Neydi ki bundan başka
 Köşede bir kova su
 Hazırkı sanki gülmeye

Ömer Edip CANSEVER
(Kervan, S. 4, Ocak 1952, s. 13)

* Sözcük, "ortada" olabilir (M.C.D.)

BUGİ BUGİ

Bu adam sana nasıl selâm versin
Şapkayı nasıl yerinden etsin
Karısını nasıl bırakınsın
Nasıl katlansın ikiye mendil gibi

Nasıl saysın parasını
Sayacak parası yok
Göge nasıl baksın
Gökyüzü yok
Neye uzatsa elini
Yok
Yok
Yok

Uzakta adamın içindeki uzakta
Bir zenci bugi bugi oynuyor

Edip Cansever
(*Yeditepe*, S. 61, 15 Mayıs 1954, s. 3)

KÂZIM-HRİSTO-ELENİ

Elim ayağım kesiliyor reis
 İçerim karışıyor bir
 Gördün mü bak ne temiz iş bu
 Serçe şuraya kondu mu serçe oluyor

Balıksa balık oluyor iki gözüm
 Ama ne balık o
 Berberin ağızı sulanıyor
 Kancık at yere vuruyor ayağını

O zaman iyice anlıyorum
 İnsan iş ediniyor sevmeyi
 Ellerini gördü mü Hristo
 Katılıyor gülmekten

Bu ilk olan şey değil sabah diye
 Kâzım gün ışığına
 Eleni kalabaliğa yöneliyor
 Ben bu yüzden düşünüyorum bir

En temiz işini yapıyorum çağımın
 Hür oluyorum insan oluyorum
 Demek bizim bu dünyada
 Yapacak işimiz var

Edip Cansever
(Yeditepe, S. 73, 15 Kasım 1954, s. 3)

KİŞT

İlk ışıyan şey insan
 Sabah kapısı önünde berberin
 Sokaklar balık pazarı küpe çiçekleri
 Buz gibi düşünüyorum işte

Kapıp koyuveriyorum kendimi
 Canımsın diyorum insan ogluna
 Tepemde düzlü eğrili bir bulut
 Balıklar su kocaman bir iş elimin altında

Kış diyorum bir karabatağa dalıp gidiyor
 Elimi kesiyorum oltayla ucundan
 Acısını bile duyduğum yok
 Anlıyorum her şey iyice güzel

Gökyüzü kaya sıvrileri derken bir başımayım
 Öylesine bir istek içimde
 Atveriyorum denize kendimi
 Göğsümün altında kız gibi lüferler

Edip Cansever
(Yeditepe, S. 78, 1 Şubat 1955, s. 3)

KOLAYLIK

Bir fiçı bulmak işten bile değil
Üstüne çıkmak işten bile değil
Bir yıldıza bakmak işten bile değil.

Edip CANSEVER
(*Varan*, Y. 1, C. 1, S. 3, 1 Şubat 1955, s. 4)

DÜZDEKİ KAVGA

İnsan o biçim kalktı mı
Ceviz ağaçları güzel
Kavunlar karpuzlar güzel
Göge bir mavilik ekli bu yüzden işin iş
Taşa bir katılık düzeye bir yokuş ekli
Kalk şimdi
Koyuver kendini bir hürriyette bu
Sabah oldu mu dünya senin için kimildasıır
Serçeler sana karıştırıverir ortalığı
İçinde bunca insanın yaştısı
Düzlerde bunca kavga
Hadi kalk
Canın duru göklere mi bayın durma
Lüferlere hamsilere istavritlere mi
Koş o yana şimdi
Bir zargana çıkarmışlar nah şu boy
Adamın deniz olacağı gelir birden
Yosun olacağı kaya sıvrisi olacağı
İnsan deniz oldu muydu kıyılarda bir çalkantı
Düzlerde o çingıraklar çalar
Katırlar yokuş tırmanır kendiliğinden
Keklikler uzağa varmayı diler
Ağaçlar zillenmiş çiçek tutar bütün
Adamın içini götürür bu iş.
Düşünmeye komaz

Düşünmek olmayınca eşitlik kardeşlik de olmaz
 Ne olursa şu benim garip başıma olur
 Silâhlı döğüslü boktan bir çağdayız o olur işte
 Size gelince kursağınızda cık kadar bir iğne
 Gök milletinde bir ukalâlik
 Bir fisiltı suların dibinde
 Dağların üstünde "hiş hiş"
 Ne bir eğrilik belli
 Ne bir düzlük
 Ne o düzdeki kavga
 Ne doruklardaki pirili belli

Anlaşıldı insan o biçim kalktı mı düşünmeli
 Daha bir diri daha bir hür
 Akşam üstü balık pazarından geçersen bak
 İnsan oğlu ölümlüdür
 Ah anızlar onun için büyür
 Ah gök mavisi onun için genişler
 Gökyüzü genişledi mi ağaçlar en ufağından
 Yosunlar balıklar varla yok arasında
 Küçükse daha bir küçük olur insan
 O zaman sizin de bir sonsuzluk fikri
 Doruklarda hürriyet ağacı
 Düzlerde bir kavga bir kavga

Belli ki bir kanun var tabiatta
 Bizi bir arada tutan kanun
 Kuştaki çabukluk
 Dağdaki pirili
 Sudaki çalım
 Daha sonra

Belli ki yeni bir insan oluyor çağımızda

Edip Cansever
 (Yeditepe, S. 81, 15 Mart 1955, s. 2)

İNSAN HÜRRİYET DÜŞÜNÜRKEN GÜZELDİR

ELİNDE NE VAR AĞA
NE OLSUN CİNGİL MİNGİL
NE SAKLİYORSUN ÖYLE TORBANDA
NE OLACAK PESTİL MESTİL
NE VAR Kİ YÜREĞİNDE İŞİLDAR DURUR
BENİM Mİ SEVDA MEVDA
DE BANA NE DÜŞÜNÜYORSUN
NE OLSUN HÜRRİYET BOYUNA

Edip Cansever
(*Yeditepe*, S. 83, 15 Nisan 1955, s. 2)

UÇAKLI GÖK

Ya sen beni sevmedinse n'olacak
 Ben seni sevdim de
 Bir şeyler katayım dedin de ortalığa
 Katamadıysan
 Eh bi de güç vardı da şuranda
 Hem de öylesine bir güç
 Duman attıramadıysan gökteki uçağa

İşte o zaman bu deniz
 O zaman işte bu gök
 Siyah beyazı sinemanın
 Gecenin gündüze varması hep
 Yanımız yöremiz kırıldar ya işte o iş
 Elifi elifine senin gönlünü okşamayacak
 Taşa geldi mi o bile yaşayacakken elinde
 En başı bozuk düşünce
 O en sunturlu küfür
 Sana değişti mi adam olacakken
 Sen kalk da bu iştən dön niye

Şiir yaz da onu kimselere deme
 Elin ekmek tutsun da kendin ye bir güzel
 Rakayı bul da kanaraktan kendin iç
 Elbette o zaman elbette
 İçin ısınamayacak şu üç beş kişiye
 Canın istemeyecek bu civiltiyi
 Bu nasıl aslan ağızı be
 Vay canına bu ne gök bu ne cavcavlı gök böyle
 Hele hele ispinozlara bak
 Derken sögesin gelecek
 Her güzel şeye.

Edip Cansever
 (Yeditepe, S. 86, 15 Haziran 1955, s. 3)

MÜZİKSİZ DÜĞÜN

Hey benim şu bileğim var ya
Onu isteklice sağlam tutan
Avucumu acıtan bir o kadar
Durdum mu yürümekli eden beni
İleten suya yaprağa ışığa
Her bir davranışımda her bir
Sevdiren bana bunca ortalığı

Bir hoş eden gidişatımı
Dürten umdur an ince eletip sık dokutan bana
Bir sevdam bir kuşkum bir her şeyi bilmezliğim
Hey şu benim dalgacı Mahmut hâlim
İstesem şurdan şuraya varırıım ya
Bugün de o gücün peşindeyim

Edip Cansever
(*Yeditepe*, S. 88, 15 Temmuz 1955, s. 3)

CANLILAR*

CANLI DEYİNCE BİTKİ HAYVAN İNSAN
 BİTKİ DEYİNCE ARPA YULAF SOĞAN
 HAYVAN DEYİNCE AT İNEK ÖKÜZ
 SU KUŞU TARLA KUŞU SAKSAĞAN
 BİR DE MARAŞ KÖYLÜĞÜNDE İKİ KİŞİ
 ÖKKEŞ'İN OĞLU DURDU
 YUSUF'UN OĞLU HASAN

Edip Cansever
(Yeditepe, S. 90, 1 Eylül 1955, s. 4)

* Bu şiir, Hüseyin Karakan'ın hazırladığı *Şiirimiz 1956 - Antoloji / 1956 yılında yayınlanmış en öz şiirler* adlı seçkiye alınmıştır (İstanbul Matbaası, İstanbul, Ocak 1956, s. 67). Ayrıca yine Karakan'ın *Şiirimizin Cumhuriyeti - Yeniler* adlı antolojisinde de yer alır (C. II, İstanbul Matbaası, İstanbul, Nisan 1959, s. 367). İki derlemede de şairin bütün dizeleri küçük harflerle yayımlanmış, şairin adı da Ömer Edip CANSEVER olarak girilmiştir (M.C.D.)

ÜTÜLENMİŞ DÜŞÜNCE

İnsanı öldür insan vardır
Taşı ufala taş vardır
Kapa gözünü istersen
Bir kocamanlık vardır yeryüzünde
Hele bir aranması olacak
Martının gelin böceğinin

Nerde yok dendiyse hürriyete
Ver yansın edilmişstır orda hürriyet
Nerde bir gök mavi değil
Ama gök vardır gene

Tut kopar düşünceyi insandan
Daha bir ütelenmiştir düşünce

EDİP CANSEVER
(*Yenilik*, C. 5, S. 33, Eylül 1955, s. 17)

ÇİL ÇİL

Bir bakıma iyice doğru
Demirden kireçten bol sudan olduğumuz
Civil civil fosfordan olduğumuz da doğru

Bir duyultu değil öyleyse
Gelecek günü bilmek
Gelecek iyi gün
İnsandan ayrı bir şey değil
Ne öyle güneşler içinde ak pak
Ne mor dikenler gibi menevişli
En güzel en gerçek en yeni
Arınmış taptaze cil cil

Edip Cansever
(Yeditepe, S. 95, 15 Kasım 1955, s. 3)

IŞIĞIN HIZI

Beni güzelleyecek olan çağ şu
Sapına kadar dayatma gücü
Otomobilcesine ışıkçasına bir hız
Hayvandan insan soyuna
İnsandan çeliğin şavkına doğru

Edip Cansever
(*Yeditepe*, S. 95, 15 Kasım 1955, s. 3)

SES DUVARI

Bu ne çoğul yaşamak yeryüzündeki
Bu ne kırmızı yüz kere kırmızı
Bu ne mavi bin kere mavi
Bu karanfil bu ne yoğun karanfil böyle
Bu zulüm bu işkence
Bu ne ölmmezlik insandaki

Edip Cansever
(*a dergisi*, S. 2, 15 Şubat 1956, s. 1)

AĞAÇ DİKEN ÇAMAŞIR

Birinde bir çivi var kunduranın
Bunun için biraz şiir yazıyorum
Bir kalas üzerinde tam boylu bir kalas üzerinde
Bir testere benim ışlığım otomobillerin yuları
Biraz da onlara şirimdeki uzantı

Tam burda olacak ağaçları bulutu geometriyi sevindiriyorum

Var ediyorum birden var
Bir uzay içinde aç açına insanı
Bir duman bir kokucuk
Bir çorba kavramını derken
O bir şeylerin yanında iki şey daha

Bir değişim oluyor insanın ağzında
Evlerde tramvaylarda bir değişim
Kadında sütte gökkuşağında bir değişim
Düğmede tahtada çamurda
Bir değişim geometride ağaçta
Ayağa geçiyor bu ayağa
Ayaktan ele
Elden kafaya
Derken bir ortaklaşalık aramızda

Ne bakıyorsun insan
 Ne bakıyorsun Mustafa
 Ağaç diken çamaşır makinesi
 Ne bakıyorsun ha

Hepiniz bir şey karşısında
 Hepimiz birden bir şey karşısında
 Merhaba karşısında
 Tramvay karşısında
 Bir bardağın ağızı ya da eğriler gibi sonsuz
 Tam onun karşısında
 Kadının sütün çamurun karşısında
 Şaşırmak karşısında şaşırmak
 Çalışmak karşısında çalışmak
 Bir değişim için çalışmak
 Bir yoğunluk için çalışmak
 Çalışmak için çalışmak sonunda

Biraz da bunun için yazıyorum
 Bir günü anlatmak için yazıyorum
 Bir değişimi anlamak için yazıyorum

Var ediyorum birden var
 Sevindiriyorum insanı ağaç geometriyi

Edip Cansever
(Yeni Ufuklar, C. 4, S. 46, Mart 1956, s. 365-366)

YAŞASIN KALSIYUM
ÜRETİMİ ARTIRIYORUZ*

Koy oraya onu
 Daha öteye koy
 Sallama
 Sil şimdi
 Katla şimdi
 Düzelt şimdi de
 Yeniden kaldır
 Yeniden koy
 Kolu çek
 Düğmeye bas
 Terini sil terini
 Çıkar elini cebinden
 Yeniden başla silmeye
 Yeniden katla
 Yeniden düzelt
 Daha hızlı
 Daha daha hızlı
 Ha gayret
 Ha söyle
 Siz çalışın biz düşünelim
 Biz düşünelim siz çalışın
 Siz çalışın biz düşünelim işte
 Kalsiyum kuvvettir kalsiyum hapi size
 Vitamin hapi

>

* "Yaşasın Kalsiyum Üretimi Arteriyoruz" ile "Bilimler'i Edip Cansever Mehmet H. Doğan'a 16 Temmuz 1970 tarihli mektubuyla gönderilmiştir. Cansever mektupta, şirlerle ilgili olarak, Mehmet H. Doğan'a şu bilgileri aktarır: " 'Dirlik Düzenlik' ile 'Yerçekimli Karanfil' arasındaki dönemde birçok şirler yazdım Yeditepe'de. Onları yeniden okuyabilirsin. Değersiz bulduğum için kitabına almamıştım. Geçenlerde çekmeceleri düzeltirken iki şiir buldum yayımlanmamış. Bu şiirler de o dönemde yazılmıştı sanırım. Sana yolluyorum ve bende başka kopyası yok. Diyeceğim, bu iki şiirin havası başka şirlere de sırasaydı bilmem şimdiki Edip nasıl olurdu. Olsayıdı olurdu elbet, demek ki olmamış." (Mehmet H. Doğan, "Cansever'in Yayımlanmamış İki Şiiri", Adam Sanat, S. 17, Nisan 1987, s. 22.) Şiirler, Mehmet H. Doğan'ın anılan yazısından alınmıştır (M.C.D.)

Vitamin A

Vitamin B

Vitamin C

Ha gayret biraz daha öyleyse

Biraz daha

Daha daha biraz

Daha daha daha biraz

Daha öteye

Sallama

Sil şimdi

Katla şimdi

Düzeltilmiş de

Yeniden kaldırır

Yeniden indir kaldırır

BİLİMLER*

- Gökyüzünde Tanrılar var
 (Bir romandan esinilmiş)
 Yeryüzünde krallar var
 (Mitolojiden)
 Daha aşağıda tüccarlar
 (Dünya tarihinden)
 Daha daha aşağıda memurlar
 (Tutumbilimden)
 Kediler köpekler hayvanlar
 (Biyolojiden)
 Sonra hiçbir şey
 (Fizikötesinden)
 Sonra gene hiçbir şey
 (İki kere fizikötesinden)
 Derken
 Köylüler, işçiler, ırgatlar
 (Toplumbilimden)

* "Yaşasın Kalsiyum Üretimi Artırıyoruz" şiirinin dipnotuna bakınız (M.C.D.)

KORKUDAN DEĞİL

İntihar mı dediniz, sakın cinayet olmasın?

Bu turunç likörü, bu bardak, bu da Mis sokağında
 Bu sahiden başı dönmüş bir adam
 Dünyadan mı dediniz, bir şey mi unuttunuz
 Kadınsı bir omuzla asıldığı meydanda
 Yakından konuşuyor, ölümü bilmiyorsunuz.

Girseniz gözlerinden Nerval'ı bulursunuz
 Bir de var kendisidir omuzları dışında
 Pek yakından içiyor ölümyle kusursuz
 İsterik bir çaklıyla sevilmeye doyuyor
 Çünkü hep başkasıdır onunla olduğumuz,

İntihar mı dediniz, sakın cinayet olmasın
 Bu tükenmiş kavgası, bu acı, bu nasıl bulduğumuz
 Bir ucu Avrupa'da, bir ucu ortaçağda
 Ki barış adına yetişir korkunçluğumuz
 Kaldi ki söylüyoruz bak: indirin silâhları

Yani korkudan değil sizleri görmüyorum.

Edip Cansever
(Yeditepe, Yeni Seri No: 32, 1-15 Aralık 1960, s. 5)

YOK BİR ŞEY

I

Yok bir şey, yani bir ölüm sonrası bu, bitecek gibi değil
 Yillardır sezilen bir çocuk ağlamasında
 Anısız, başıboş, dağılgan bir tabanca sesinde belki
 Belki de bir orman mı bu, tanimsız çiçekler açan orada
 Ve sanki tuhaftır da sayısız kuşları beklettiği
 Diyelim bir süre kendini dinlemek, diyelim bir süre boşluk
 Yani upuzun kumlar, kumlarda ayak izleri, bir başka deyimle
 yorgunluk
 Ya da bir atın çalınma hikâyesi; gün günden büyüyen odalarda
 Bir çadır, bir gül, bir panayır bayrağı, bir adam
 Dargin bir adam; iğneler, pullar, ve kadınlar biriktiren kafasında
 Sonra lavanta kokuları, sonra eskimiş ayva lekeleri – sonra
 İçimde bir çayır sevinci, olmayan kuşlarıyla bir çayır
 Belirsiz, uzak, daha söylememiş bir şarkı tutarında
 Belki de bir azizin bir tavşana ustaca gülmesi, iyi
 Belki de bir org, bir çalar saat, ya da bir çocuğun
 Şaşırılmış, durgun, ve tuhaftır ölüvermesi
 Sonra bir süre kendini dinlemek, gene bir süre boşluk
 Ya da bir başka deyimle "Hiçbir şey olamayan'a yolculuk.

Derken o; bir kül yiğini, kuş pislikleri, cami avluları sonra
 Bir ağaç erik ağacı, bir kadın az uyanık korkulu
 Bahçeler, birazdan sabah kahvaltları, elbette havuzlar
 Havuzlar mı diyorum, bir kız çocuğu her zaman olurdu
 Olurdu gök ayaklı bir gök, kedi ayaklı bir kedi
 Bir kedi – bunu anlıyorum – yok edilmez bir zaman parçası gibi
 Bir kitap; bir nehir balığı işte, ve sebepsiz aslan avları
 Üstelik çok sevilen – sizi bilmiyorum – kelebek koleksiyonları
 Sonra da biz – bunu hep söylüyorum – herkes kendi ellerinin
     işlerine tutuldu
 Herkes biraz olsun katlandı acılarına
 Acılar; sabah akşam, ve şaraplarının çoğaldığından fazla
 Sanki bir keman tamircisi sessizliği buldu
 Kim ne derse desin biri kendini vurdu bir akarsu başında
 Ve düşündük, sebep ne? – Sebep şu:
 Sadece, ama sadece bir akarsu...

Gene bir örtü düzeltildi, gene bir bardak düzeye kondu
 Bir ölüm unutuldu, bir yas, bir karabasan düzeltildi
 Diyelim sahici bir kuş geçti uzaklarımızdan
 Bir kadın bir yere sapladı çok yorgun bir iğneyi
 Kuşuya gökleriyle eski bir zaman yarattı iğne
 Bir heykel kendini oldu, bir eski yazıt kendine gitti
 Ayrıca bir gül koktu, duyuldu şekil gibi...
 Sonra bir süre kendimiz olduk, gene bir süre boşluk
 Ya da bir başka soruyayla "Hiçbir şey olmayan'a yolculuk
 Tükendi şimdiki bir el, tükendi şimdiki ağız, yavaşça tüketindi
     her biri
 Bir yatak, bir koltuk üstü; yani bir yerlere koyduk ellerimizi
 Baktık kimseler bunu böyle yapmaktan kurtulamaz
 Sorduk kimseler bunu niye böyle yaptığıni bilemez
 Gittik bir testi su aldık, günlerce durdurduk içtiğimizi
 Anladık – Neyi anladık sanki? – yenilip yenilip yenilip
 Bir yere dokunmakla boşluğu yendiğimizi

Sonra da resimler olduk, çaresiz resimler olduk kendimize
Şurada saçlarımız oldu, ağızımız, bir kocaman gülmemiz oldu
şuralarda

Kimimiz bir dilim ekmek yedi o şimdi adını bilmediğimiz şeylerle
Oturduk kaldık öyle, konuşduk kaldık öyle, seviştiğimizde kaldık
Diyelim bir yer kapladık bir sevgi ya da bir konuşma
büyüklüğünde

Yünümüzü serdik, aşımızı kardık, bitirdik işlerimizi
Biz bitirdik diyoruz – Bitirin işlerinizi, bitirin işlerinizi!
Önce bir yere gittik, sonra o yerden döndük, çoğalttık kendimizi
— Bitirin işlerinizi, bitirin işlerinizi!

Yayımızı gerdik, kuşumuzu vurduk, kararttık göklerimizi
— Bitirin işlerinizi, bitirin işlerinizi!

Sen, Tanrı! Bizi kendinden attın, o sebepsiz kendimizi
— Bitirin işlerinizi, bitirin işlerinizi!

Ne yapsak çaresizdi, ne yapsak yoktu bittiği
Kapayın gözlerinizi, kapayın gözlerinizi!
Kapadık – İyi mi yaptı? – demek bu bakışlar en güzelini
Evet, bu bakışlar en güzelini

Bir yere gitmek değil, bir yerden dönmemek değil
Gitmekle dönmemek en güzelini
Başımızı eğdik, kapımızı ittik, bitirdik işlerimizi
Biz bitirdik diyoruz – Bitirin işlerinizi, bitirin işlerinizi!..

II

Gün olsun, yel bulansın, bir dişi tay kendini bilsin
Bir nehir akmaya bırakılsın, bir şehir konuşulmaya
Sanki bir çocuk ağlatılsın, bir kaba yüz unutulsun, unutulsun!
Bir yüz ki yıllarca eski; güneşler, çardaklar, han kapılarında
Diyelim belki de orda; evlerde, evlerin en tenha odalarında
Sevilmiş kadınlarda toy, büyümüş av hayvanları gibi böcekli
duvarlarda
Durmuş ağır hastalarda biraz, nasıl ki bir su durur ipince
bardaklarda
Tıkanmış bir yürekte, devinmez bir ayakta işitmez bir kulakta
Nasıl ki durur insan, durmuşlar öyle kararsız, ölgün sorularla
Ur yaşar, ayak sertleşir, oysa sinekler gezinir yaralarda
Ve sonra yer kalırsa, ve belki yer kalırsa
Bir yüz belirir kendiliğinden, bir bakış koşulur yoz karanlıklara
Geçerler belki de sonra, geçerler som gümüşlere, ipekli yakalara
– Yerleşir kalır orda, yerleşir kalır orda, yerleşir kalır –
Belki de yüzler vardır güçlenir Tanrılarla
Sular mı kaynar ocakta, dışında kapı mı vurulur, yok mudur
kimse açınca?
Demek ki yüzler vardır; beslenir, beslenir Tanrılarla.

Soralım – kime soralım? – çünkü biz sormakla varız bir bakıma
 Soralım, hani bir akşam üstü, gölgeler olsun camlarda
 Evlerde gölgeler olsun, dışarda, köşe başlarında gölgeler
 Gölgeler – bunu ben istiyorum – kimseler olmayan bir
 kalabalıkta

Sorsam ya, "Biri mi öldü?" "Orda ne var?" "Birden mi kopacak
 fırtına?"

Ya da kim ölmeli işte, orda ne yok? bir sorsam
 Bunu hep söyleyerek bir şehvete varırıım bazen
 — Yüzünüz solgun.. Kimbilir nerde.. Biraz anlatın!
 — Bilirim, karınız öldü – ama ne çıkar – biraz anlatsanıza
 Biriye bir şey yazsa, ben gizlice okusam, okusam
 Kapasam gözlerimi, ki ne varsa onu denesem orada
 Bir şeyler olacak ya – bunu hep biliyoruz – bir şeyler, bir şeyler
 Ama biz – niye saklayalım – sormakla varız bir bakıma.

Gün olsun, yel bulansın, bir dişi tay kendini bilsin
 Bir kadın sevmeye bırakılsın, bir şehir geçmeye ellerimizden
 Şehirler, her yerde biraz onlar, yeni çıkışmış mühürlerden
 Kokular mühür kokuları, renkler ki durmadan bir lâciverde akan
 Ve adamlar akan gemi kıçlarında, tuğla harmanlarında adamlar
 Size sesleniyorum, o eski kırmızı! İsa'dan beri öyle kırgın
 Ve kırgın o adamlar kapkalın parmaklarında bir ölüm Tanrısının
 Tanrıları!. Bazan da onlar, yani çok bulunan evlerimizde
 Bir bakır tel içinde, bir camın en kesilen yerinde Tanrıları
 Tanrıları.. Belki de bir kadının bir erkeğe boş verdiği yerde
 Belki de duyдум diyebilmek, sadece "duydum, duyдум!"
 Belki de sen; o eski kırmızı, İsa'dan beri öyle yorgun
 Ve yorgun o adamlar – bunu anlıyorum – ben sahi biraz da
 anlıyorum
 Kaçınlar diyorum – kaçamazlar – Ölsünler diyorum – ölemezler –
 Susarlar, açıklar, bir başka ölümle tükenirler.

Tabaklar yıkanırlar, sersefil resimler asılırlar aynalara

– Bir kadın elinde bir demet gül, sevdalı bir yazıyla bin dokuz yüz beş

Bir şehir bandosu bin dokuz yüz beş, bir domino oyuncusu bin dokuz yüz beş –

Yani şu resimler yok mu, her yerde biraz bulunurlar

Kapılar açılırlar, kadınlar gülüşürler aralarında

Bazan da bir şey olur, bir düzen gelmiş olacaklarda

Bir sedir, bir ev, kırmızı bir terlik gelmişir

Bazan da bir şey olmaz, ilerde bir çırkık boşalır

Uyuyup kalmışızdır, ne zaman geçmiştir ne düşünce

Bir böcek gitmemiştir, bir çocuk susmamıştır, bir yağmur
dinmemiştir

Uyanıp görmüşüzdür, ki ne varsa uykudan önce

Üstelik korkunçtur bu, her şey birdenbire hızlanır

Bir kadın – birdenbire – yıllarca uzakta gizlenir

Bir bakış, bir konuşma, elbette çekinirsiniz

Siğınıp bembeyaz gemilere, peygamber ateşlerine

Yalnızım!. büyütür bir din gibi, kirlenirsiniz..

Yaşayıp kurdunuz ya, ne zaman geçmiştir ne düşünce

Madem ki biraz öyle – odanızda kadınlar – söyle bir sekersiniz

Şöyle bir sekersiniz, bir yere takılmış gibi ayağınız

Ama bir oyun mu bu? yok, hayır, oyun denemez buna

Yani çok isterdiniz; bir tiyatro, kiral şey.. çok isterdiniz

Düşlerin yardımıyla bir başka kılıkta:

“Çok asıl halkımızın... Değmezdi... Bu haberle yüreğimi parçalayıp...

Düşmanlar... Onları bu kötü ruhlarından kurtarıp... Hepsini
birden feda etmeye – Ben Tanrı değilim, şarap... Demek
tacıma göz diktiniz...”

Olurdu işte, söyle bir sekerdiniz, olurdu

Kılıktan kılığa, ölümden ölüme, bir göl önünde susuzluğa

Olurdu sekerdiniz – çok asıl kardeşimiz – bunu yapardınız

Oysa bir suyu dışlemek gibi şekilsiz, anlamsız, ve karanlıktır
dünya.

Evet, bazan da bir şey olur, bir örümcek yere sallanır
 Bir büyük hayvan suya eğilir korkularıyla
 Bir silâh patladı sonra – diyelim patladı – yere yıkılır hayvan
 Kuşatır ormanı, kuşatır onları, kuşatır her şeyi biraz
 O kadar kuşatır ki, eh! sonunda hiçbir şey olmaz.
 Sonra hiçbir şey olmaz, sonra hiçbir şey olmaz!
 Salt bu yüzden olacak bir köpek sürünnür ayaklarımı
 Bir köpek, doğrusu şu: Acıtmak gerekir bir yanını
 — Ne kadar?
 — Bilmem ne kadar
 Sanırım bir köpeklik, bir köpeğe yetecekleyin acı
 Böylece bir şey yapmak; şu, ya da bu şekilde çaresi yok
 Hadi kalk! – bunu kendime söylüyorum – bir şeyler yapmamışım
 kendimce
 Örneğin bir şeye benzeyelim, yapılan bir şeye, ne çıkar bundan
 Kesilen bir dala benzeyelim, açılan bir pencereye
 Yağmura benzeyelim mi yağmura? – bekle biraz – güneş açın
 güneşe benzeyelim mi?
 Sonra da bir kahveye girelim, benzeyelim mi bir oyun sonrasında?
 Masalar: çekilelim, kâğıtlar: atılalım, gazozlar: içelim
 Evlere benzeyelim evlere: ateş uçlarına biraz, susamış kalmış bir
 örümçege
 Sonra bir kadına geçelim – bir kadın – ve onun kocaman bir
 erkeğe gidişine.
 Sonra bir dergi alalım, ya da bir gazete; salt küçük harfleri için
 Bir adam kendini astı! – benziyoruz zaten – biz ne kadar
 benziyoruz kendimize
 Ya da bir Shakespeare ağızıyla: İşte halk! İşte ölüm!
 Ölüler taç giyiyor – benzeyelim mi – ölüler taç giyiyormuş
 çağımızda
 Morglara gidelim morglara – eğer istersen – ağır hastalara gidelim
 Birini vuralım istersen – ne çıkar – bir kiral, ya da bir burjuva
 ağızında
 Bu düzen, yani hiçbir şey, evet haykiralım
 Yani bir suçumuz olsun, biraz da böyle olsun, sığınmış oluruz
 suçlara
 Ya da bir gemi olalım – en puslu havalarda – günlerce
 kaybolmak için

Diyelim bir güneş açın sonra – ne güzel! – yeniden varmak için
kıyıya

Biraz da sevişmeyelim, çünkü durmadan seviştik, yani ne anladık

Kim ne anladı sanki? seviştik bitti o kadar

Ne bitti? döndük, içimize katlandık, her şey biraz daha anlaşılır-
maz oldu

Ya ne yapmalı şimdi?

— Hiçbir şey!

— Öyle ise alışın!

— Aliştık.

Sanki bir alandayız, şunlar da uçaklar, her kalkmada bir boşluk

Belki de bir şey ki bu, örneğin bir deniz ortası, ilk olarak

kalabalık

Bunlar da insan diyoruz – susalım, susalım! – elbette tanıdık

Üstelik sormayalım, N'olursun sormayalım – bunu ben kendime

söylüyorum

Ne desem kendime söylüyorum: İnsanın tarihi yalnızlık..

Edip Cansever
(Dost, C. VI, S. 30, Mart 1960, s. 15-19)

BİR SIRA DİL BALIĞI

Benim onlara anlattığım şeylerde
Yol hazırlığı eskimiş kâğıtlar yakılan bahçelerde.

Olmak sirklerde biraz, çünkü ölümden biraz
Alınan, daha başlama saatinden önceki iplerde
Aslı. Yol hazırlığı. Ve ipek armalardaki
Yıldızlı. Çok eski yapılardaki o mermer heykellerde.

Yol hazırlığı dışisi sonsuz olan gözlerde.

Her gün saçlarımız uzuyor, birtakım istasyonlardan geçiyoruz
Bu sanki olağandır ve böyle.

Gündüzleri çırakları genelevlere dadanan dükkânların
Kalmak çuvalları üstünde
Ki değişmez bir çocuklukla kayılan, eski
O herkesin bizi çağırma mevsimlerinde
Dönüp dönüp arkamıza baktığımız
Bu tozları yeni alınmış sessizlikte
Bir çift uysal bianktır saplanmış gövdemize
Ağrısız, dingin, paslanır ayaklarımız.

Sevişmeyi öneren o ilk çağ resimlerinde.

>

Fulyalar. Geceleri bardaklar, uzaklar yıkanırken
Bizim olmıyán evlerde
Girsek de bizim olmıyán barlarda, müzikhollerde
Çalgılı. Yol hazırlığı. O soğuk han kapılarındaki
Hiç konuşmýyan şoförler ve donmuş gazetelerde.

Ve umut kesilir de bir gün ölümle artık
En uzun mektuplardan birkaçı çekmecelerde.

Var mıydık? Belki.. biraz
Bir sıra dil balığı kesiksiz eylemlerde.

Edip Cansever
(*Dost*, C. X, Yeni Dizi S. 22, Ocak 1963, s. 7)

MENDİL MENDİL MENDİL
NE KADAR MENDİL VARSA O KADAR ACILIYIM

Her iki gün arasında
Bir titreyiştir yüreklerimiz
Ve artık her şey
Her yere bir çocuktur
Elma dilimlerine ve pencere'lere
Otomobil farlarına ve cep fenerlerine
Gece karanlığına ve güneşe
Ve kapıyı çalan herkese
Kendine bile bir çocuktur

Ben kederlerinvardığı yeri severim
Bir çiçeğinvardığı yeri sevdiğim gibi

Unutmam
Gözlerine işlemişim bütün yaşadıklarımı
Neye baksam hatırlarım artık
Değişmez olanı bile, kan portakalını
Görünce hatırlarım
Bir silâhın bir gövdeye ustaca patlamasını
Sigara dumanı kaçsa gözlerime hatırlarım

Unutmam
Çürümeyi taşıdığını domatesin
Unufak olmayı bir taş parçasının
Ölse de geleceğini taşıyan insanı
Unutmam, unutamam
Her iki gün arasında
Bir titreyiş olsa da yüreklerimiz.

Edip Cansever
(*Yeni a Dergisi*, S. 1, 1 Nisan 1972, s. 2)

BİZİM DE BİR BİLDİĞİMİZ VAR

Şimdi belki senin yanında
Ey eylül beni anla
Neden böyle uzaktayım kendimden
Dalıp gitmiş gibiym bir menekşenin ilk defa menekşe oluşuna
Ey sabah, sen de bana hatırlat
Oturmuş da toprağın üstüne
Akarsuyun güzelliğine ağlayan o kadını
Kederle mutluluk yan yana.

Ey yalnızlık, yalnız değilim
Sen bana başka türlü gelirsin
Yıllar yılı görmedigim bir arkadaş gibi
Kimbilir kaç kere unutmuşuzdur yüzlerimizi
Büsbütün yabancıdır konuştuklarımız
Birlikte olsak da bütün gün
İlk karşılaşmanın güzelliği kadar sürer
Görüşmek üzere ayrılrız.

Kalbim var, gök
Tanımıyorum kendimi gene de
Hepsi gitmiş bir isteklerim kalmış yalnız
Gel gör ki susturmuşlar onu da işte
Bekle bekle bekle bekle
Gözlerim bir noktaya takılı
Gün günden daha keskin
Gün günden daha anlamlı
İyi biliyorum, kalbim
Bakınca korkutana beni bile

Bir durgunluk ki nasıl
Ama anlıyorum, her şey bu durgunluktan kopacak
Bekleyelim, kalbim
Alışalım şimdiden
Nasıl mı, ne zaman mı
Bizim de bir bildiğimiz var, gök.

Edip Cansever
(*Yeni a Dergisi*, S. 7, Ekim 1972, s. 3)

GÜZ BAYAN - 15 MART 1982*

Güz bayan, sarışın, Tomris'di adı
 Bir duvari, üç kedisiyle tavanarasında oturan
 Erkenden kalkardı, on parmağı arasında votkası
 Dünyasına bakardı -masmavi- aralık balkon kapısından.

Eylül müydü? bana kalırsa
 Ne kadar eylül varsa o kadar
 Eylüldü sanki o zaman.

Gözlerini yıkardı, kalkardı oturduğu koltuktan
 Vardı ya, yoktu bir alacağı mutluluktan
 Çiçekli giysileriyle yıl boyu görünür görünürdü
 Besbelli kimse görmesindi onu, çekip çıkarmasındı yalnızlığından.

Ekim miydi aylardan?

Çıktı dışarı, tutardı yolu –nereye–
 Berberin, manavin, pastacının yanından
 Şöyle bir törendi bu, sabahın kollarına tekrar
 Dönerdi hızla evine, girerdi ilk kez giriyor gibi kapısından.

* Şiir, dergide şu açıklamayla yayımlanmıştır: "Cansever'in, Tomris Uyar'ın doğum günleri için yazdığı ve 'yayınlanmamış' olduğunu bildiğimiz şiirlerinden birini, 'mektupları' güzel bir şirle noktalamak amacıyla yan sayfada yayınlıyoruz". Bu cümlede anılan "mektuplar", Cansever'in Erdal Öz'e gönderdikleri ve Yeni Düşün'de yayımlananlardır. Söz konusu mektupları *Şiiri Şirle Ölçmek*'te (haz. Devrim Dirlikyapan, YKY, 2009) bulabilirsiniz (M.C.D.)

Kasımdı besbelli kasımdı o zaman.

Sağları gümüştendi, yüzü bir menekşeyi emzirirdi sürekli
 Konuşsa konuşsa “bu çiçekler kaçा” derdi ki bazen
 Derdi de, binlerce anlam mı taşırdı sesi?
 Salt bu yüzden bir anlam çıkmaz miydi yoksa sorusundan.

Aralığı saymazsak
 Yalnızca çiçekler miydi zaman?

Ve asıl kendini çalışmıştı ki zamandan, zamanlardan
 Nasıl mı? çalmıştı işte, öyle bir kuşluk vakti
 Ki bardağında bembeğaz –ama bembeğaz–
 Kaskatı –ama kaskatı- bir mutluluk da olan.

Hem ocak, hem de şubat miydi o zaman?

Güz bayan bir öğlen lokantasıyla içe
 İşte, Ben çektimdi bu fotoğrafı, onlar ki farkına varmadan

Marttı, bir çanak buz dökülürken kahkahasından.

Edip Cansever
 (Yeni Düşün, S. 3/64, Yaz 1990, s. 35)

GÜNÜN ADI

Doğum günü için Tomris'e

Alkol güne indi, sandalsız bir kıyıda
Suya yeni atılmış bir çakıl
Usul usul devindi.

Dünyanın en tenha noterliğinde
Yazıcının elindeki bir öykü
Çiçeğiyle yaprağıyla senindi.

Hiç korkun olmasın ekim ayından
Ekimde diyelim herhangi bir salıdan
Başını kaldırın herkes biraz sevindi.

Niye sevindi
Derme çatma bir meyhanede çocuksun
Hüzünler içinde saklı
Görünürde mutlusun.

Yaz göründü, Küçük Turgut gene büyüdü
Herkes az az büyüdü
Dünyadan dünyaya düştü üç beş caneriği
Bir demet sümbül
Mutsuzluktan mutluluğa bir iki köprü.

Vidalandı, bir imgeydi kuşkusuz
Zorunlu mu düşünmek
Her doğumda biraz biraz ölümü.

Irmaklardır, ırmaklardır derelerin küçüğü.

MAVİ UÇLU BİR KAPTAN

15 Mart 1981 için

Eldivensiz ve sıkılmış
Hafif hafif terliyor
—Görüyorum, karşımıda—
Burnuyla dudakları arası.

Böyledir Tomris'in özel yası.

Annesinin kolyesi
Gün ışığında pembe bugü
Ayakta dursa ne çıkar
Neye benziyor ki oturmuşluğu.

Kansız kesilir boşlukta kolu.

Pasaj'da yapma çiçekler
Laf atar saçlarına
Hazırdır karşılığı, bir öykü bulur
Anlatır gül kokularına.

Görüntüsü kendisi
Akşamüstülerinden yapılmış
Nerden bulmuş acaba göğsü yerine
Kalbine bir aycıçeği asılmış.

Bir gün bir öğle sonu
Ne tuhaf, avucunda
Kalakalmış bir çocukluk durumu
Bana sorsa tam o sırı
Gözleri camdan bir hazırlan çukuru.

Susarsa susmayı da konuşan
“Mavi uç”lu bir kaptan.

BİR DOĞUM GÜNÜ İÇİN ÇALGILI ŞİİR

Şu korkunç elektrik
 Korkunç ve basit ve su olan
 Bir adı vardır elbet
 Üstelik gerekli bugünlerde
 Bir el fenerinde
 Bir deniz çakarında
 Olmadık bir yererde, sözgelimi
 Aydınlığın yaşılanarak tuza dönüşümünde
 Unutulmuş bir kentte ve çok uzakta
 Mutlaka gizlenmiştir
 Tanrıya benzer bir şey olarak
 Herhangi bir kayanın yaz kokusunda.

Unutma
 Bir gün bir elektrik sevdada
 Kapanmış kollarda bir gün
 Unutulmak unutulmakta
 Sen, Tomris, yaz gelince gelincikten anlarsın
 Kırmızısı daha şimdiden
 Kapalıçarşı'dan aldığın yaşmakta.

Doğduğun günü hatırla
 Gözlerin kırmızıydı kendine bakıp durdukça.

Kitaplara geçmeyecek bu şiir
 Benim değildir artık ve kopyası yoktur
 Doğmak zamandan çalınmış bir küçük parça.

Ödevi Hazırlayan: Edip.

BU KAÇINCI BAHAR

Sevgili Tomris'e, 15 Mart için

Düş sensin
 Düşlerde modaya uyulmaz
 Yakıştı çünkü gri olan
 Mor-mavi tuvaletin.

Düş sensin
 Açıdın mı kapısını balkonunun
 Saksıda görünen de sen
 Sulayan da senin elin.

Düş sensin
 Susuz içersin içkini
 İctığın içki seni görür uykusunda
 Uyanınca anlatılmayı seversin.

Düş sensin
 Nedense bu yıl kar yağmadı
 Bembeyaz kentin içinde
 Bilmem ki nasıl anladım çok belli ayak izlerin.

Düş sensin
 Gülüşün sisler içinde
 "Ve başımda pembeden bir hâle"
 Hiç şaşmam, sen olsan böyle söylersin.

Düş sensin
 Çünkü sensin düş
 Küçük bir kız çocuğu gibi, tam öyle gibi
 Baharını icat edersin.
 Düş sensin.

YAPI KREDİ YAYINLARI / YENİLERDEN SEÇMELER

Max Frisch

Montauk

Mavi Sakal

Orhan Pamuk

Babalar, Analar ve Oğullar / Cevdet Bey ve Oğulları –

Sessiz Ev – Kırmızı Saçlı Kadın

Seylerin Masumiyeti

Balkon / Fotoğraflar ve Yazilar

A.N. Wilson

Tolstoy

Behçet Necatigil

Konuş ki Göreyim Seni

Vaktin Zulmüne Karşı - Düzyazilar 3

Dost Meclislerinde Kasideler

Camille Laurens

On Dört Yaşındaki Küçük Dansçı

Javier Marías

Berta Isla

Yıldırıay Erdener

Kars'ta Cobanoğlu Kahvehanesi'nde Âşık Karşlaşmaları

– Âşiklik Geleneğinin Şamanımız ve

Sufizmle Olan Tarihsel Bağları

Franz Kafka

Şato

Ceza Sömürgeşi

Amin Maalouf

Uygarlıkların Batısı

Hal Herzog

Sevdiklerimiz, Tiksindiklerimiz, Yediklerimiz – Hayvanlar

Hakkında Tutarlı Düşünmek Neden Bu Kadar Zordur?

Nâzım Hikmet

Benerci Kendini Niçin Öldürdü

Kemal Tahir'e Mahpushaneden Mektuplar

Ahmet Ümit

Aşkimiz Eski Bir Roman

Metin And

Dionisos ve Anadolu Köylüsü

Kısa Türk Tiyatrosu Tarihi

Doğan Tekeli

Çebiş Evi'nden Hisar Tepeye

Doğan Yarıcı

Terk Edilmiş Sofralar

Abdülhalik Renda

Günlükler 1920 – 1950

Elif Sofya

Hay Huy

William Faulkner

Emily'ye Bir Gül – Seçme Öyküler

Elmore Leonard

Büçürü Ayarla

Rom Kokteylî

Emily Ruskovich

Idaho

Üğur Kökden

Unutmayı Bir Öğrenemiysem

Ömer F. Oyal

Gemide Yer Yok

Önceki Çağın Akşamüstü

Paul Signac

Eugène Delacroix'dan Yeni-İzlenimcilige

Philippe Soupault

Görünmeyen Yönüriyle

Derviş Zaim

Ares Harikalar Diyarında

Rüyet

Ahmet Emin Yalman

Naziligin İçüzü

Romain Rolland

Jean Christophe 3

Marianna Yerasimos

Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde Yemek Kültürü

İstanbullu Rum Bir Ailenin Mutfak Serüveni

Ali Teoman

Yazı, Yazgı, Yazmak

Yüksel Pazarkaya

ST. Louis Günlükleri

Waller R. Newell

Tiranlar – Gütün, Adaletsizliğin ve Terörün Tarihi

Nursel Duruel

Geyikler, Annem ve Almanya

Yazılı Kaya

YAPI KREDİ YAYINLARI / YENİLERDEN SEÇMELER

Oktay Rıfat

Elleri Var Özgürluğun

Perçemli Sokak

Yaşayıp Ölmek Aşk ve Avarelik Üstüne Şirler

Oliver Sacks

Bilinç Nehri

Ali Özuyar

Hariciye Koridorlarında Cinema

İpek Çalışlar

Latife Hanım

Jean Louis Fournier

Oropsim

Betül Tariman

Maksatlı Mastar

Cemal Süreya

Göçeve

Öp Beni Sonra Doğur Beni

Arthur Schopenhauer

Aşkın Metafiziği

Haz. Sula Bozis, Seza Sinanlar Uslu

İvi Stangali – Ressamı Hatırlamak

Bella Habip

Kültür ve Psikanaliz - Sinema, Edebiyat ve Güncelin
Psikanalizi

Benny Anderson

İşte Söyledim - Seçilmiş Şirler

Claudio Magris

Tuna Boyunca

Donald W. Winnicott

Piggle - Küçük Bir Kız Çocuğunun Psikanalizle Tedavisinin
Öyküsü

Publius Ovidius Naso

Dönüşümler I-XV

Rachel Cusk

Övgü

Sue Gerhardt

Sevgi Neden Önemlidir? – Şefkat Bir Bebeğin Beynini
Nasıl Biçimlendirir?

David Lewis -Williams

Mağaradaki Zihin

Hasan Gören

Altı Yaprak Üstü Bulut

Marian Warner

Bir Zamanlar Bir Ülkede... Masallann Kısa Tarihi

David Wootten

Bilimin İcadı – Bilim Devrimi'nin Yeni Bir Tarihi

Edip Cansever

Kırılı Ağustos

Furuğ Ferruhzad

Rüzgâr Bizi Götürecek – Toplu Şirler

Nasser Saffarian

Ah Ayetleri – "Furuğ Ferruhzad Hakkında Söylenmemiş
Sözler"

Orhan Duru

Bırakılmış Biri

Ralf Rotmann

Baharda Ölmek

Enis Akın

Müjgan

Joseph Kessel

İblisin Oyunu

Lale Müldür

Tehlikeliyi Biliyordum

Marc Augé

Biri Sizi Bulmaya Çalışıyor

Unutma Biçimleri

Erlend Loe

Kadının Fendi

Evangelia Balta

Karamanlı Yazınsal Mirasının Ocaklarında Madencilik

Tarık Dursun K.

Alo, Harika Hanım Nasılsınız?

William Carlos William

Seçme Şirler

Faruk Duman

Kaptan Kanca'nın Bir Macerası

Halit Ziya Uşaklıgil

Saray ve Ötesi

Megan Hunter

Sondan Sonra

